
mm
x·rite
MSCCPPPE0210
MSCCPPCC0210
x·rite
colorchecker
mm

colorchecker
x·rite
MSCCPPCC0210
mm

[illegible]

כי תאכל אשליך [illegible]

לגוים העיד עלו [illegible]

ומשפט וברכה קיים [illegible]

[illegible]

[illegible] שבח יונה [illegible] תהלה [illegible]

[illegible] חנור [illegible] עלות [illegible]

[illegible]

[illegible] הוא [illegible]

[illegible] תלוס [illegible]

[illegible]

[illegible]

פרק

[illegible]

[illegible]

מעולה יי׳ אלהיו עמו בט[illegible]

אמן וכן יאמר רחום

[illegible] לוד הטירך לשמן סעפת

קרשר

בטוב סגור דבר שקר ומר לשונם דבר שקר וכל דסמיך למלת נח כות וכל דבר בר מן חד ושנה

או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב [illegible]

[illegible]

אשר נתן לכם יי אלהיכם

[illegible]

בשם יי אל עולם

יהי שם יי מבורך אשר בחר בנו מכל עובדי זרך ושלח
תורתו לפנינו וערך ובה לשונינו כקשת דרך כי היא אותה
קלולה בכל פרך דורשה לכן לא ימרך חוקרה ותלמודו לעד מבורך
וללהגהרבה ויגיעת בשר לא יערך נוחלה נרו קנה יערך
ומהילה שמו יתברך׃
אתחיל לכתוב גבוהה שלאותיות התורה
התנונות משמי שפרה על יד יציר עפר נקרץ

אפיות חבור הכל ודבור אמירה הכל תחת האותיות עשרים
ושתים מבניות אשר משתים אתויות על יד ענוק נניות׃
ישובם עשרים ושתים ובכפל יוסיפו חמשה והם וכולם
חקוקות על לוחותינם ׃ מהם כפולות בכפלים בכתב ובגנין
שפתים ׃ מהם אותיות ברשימה מעתיקים לתהומה ׃
ומהם שתומות כגנה חתומה׃ ואחד מיוחד בהן תלול
לרומה זקוף בגובה קומה׃ ומהם אותיות עדופות מתחוות
וכפיפות׃ ומהם אותיות כפולים בלשון נאמנים ביופי לשון
שבעה עומדים ברגשון והם שבעה כפולים אשר מכולם
סגולים בגד כפרת כלולים׃ בשני דרכים במקרא ערוכים
מדינים דלוקים בשני פנים תמוכים בדגשה נמוכים
וברפי רפים ומלים׃ ומהם ארבעה כגפן נטועה במקרא
תקועה ממעיני הישועה׃ על שני דרכים יוצאים והם
למאד נפלאים׃ כי כל אות אשר במקרא יוצאים בדיבור
ואמירה חוץ מן אהוי המאושרה כי פעמים נפלא ובהסתרות
נבלא ׃ ועוד ארבעה מהם אין באותיות כמוהם כי עוד
שני דרכים להם כי האותיות אשר ממשה קנויות כל אות
מלבד אחד לבדו משרתו בדרך אחד שבילו בנועם דבר
חוץ מן אהוי הידועים אשר במקרא קבועים כי
שני כתבים נחלו בארבעה ועשרים ספרים כלמוד נביאים
וסופרים׃ ועוד שלשה מן הארבעה אהוי דרך אחת להם
קבועה מן האותיות גרועה כי הם מן הדגשה פרושים וגם
לא נדרשים וגם לא נגשים ׃ ומהם אותיות לחבות ידיעת
יהם מתידות עינים מח כיסות לבותינם וחמודות לשמע
אזנים ׃ ומהם מוקפות בראש לבדל ולדרוש כנובות
בתיבות לפרש מדוות דגן ותירוש ׃ כולם כבודות בתוך
לשון ממודות סתורות כמים בכדות וכעדי לבעליהן
וזות מזהב ומפז חמודות אשר הנזל צופה עתידות׃
מספר כולם שבעה ועשרים אותיות ויסודם עשרים ושתים

אות ׃ מן הכלל אחת עשרה אותיות נקראים שרשים
והן חט ספר גזע יצלק נדרשים׃ והן הנקראים נקיצות כי
הם חולבי תיבות ובראש הקרואים ניצבות׃ ואחת עשרה
מהן ענפים פעמים הם עיקר ופעם נוקפים והן שמו אלהתן
בינה ידועים והם כנחלי מבועים׃ והן הנקראים זכרים כי
שהן מלבבים ברוב הדברים וכולם בגויים לעיני כל חוזי
יי לא יחסרון כל ׃

אלה הם האותיות שלכל דבור ודבור נפרד או חבור ׃ ואי
אפשר שיחקר אחד מהן כי לשון הקודש בנויה עליהם
ולא להוסיף אליהם כי אין הלשון צריכה להם והכתב הזה
שלנו והלשון אינו ככתב שבעים לשון כי הוא מתוק מדבש
ככה ירד מן השמים בצורותין ובשמותין והוא הנקרא
אשורי כי אותו קידשו גואלי וצורי׃ ועוד יש לומר
כי צורת האותיות האלו ושמותם כבר חברו עליהם הראשונים
מדורות קדמונים ונתבלבל בפי האחרונים עד שגלה השם
ברוך הוא על אבותינו פנים בפנים ושמעו קולו מן השמים
וירד חקוק על הלוחות הראשונים והשניים אז ידעוהו
והכירוהו וחקרוהו והשיגוהו ׃ ואי אפשר לומר מה הטעם
והעלה כי אות זה יורד וזה עולה או אות זו קטנה וזו
גדולה ׃ או למה זו שמה כך ולמה לא היה שם זו כשם
זו או למה נקראו בשמות אלו ולא נקראו בזולתם כי זאת
השאלה אין קץ לתשובתה שאם היתה חלוף זו עדיין
יש לומר ולמה כזו וסוף התשובה ככה חברו עליו העליונים
והתחתונים׃ אבל על דרך המדרש יאמרו שזה האות
צורתו כזה מפני טעם זה ונסמך אות זה לאות זה מפני
ענין זה כדי שלמדו לדורש כיצד ידון וידרוש ויתן
וידמה ויפרש ׃ גם ילמדו את האדם דעת בוראו והדרך
הישרה את מצורת האותיות ושמותם ומסיבתם זה לזה
כמו שדרש ר׳ עקיבה וכל זקני מקבה׃ כמו שאמרו

א מפני מה ידו של אלף זקוף ועומד ויש לו שני רגלים
כמו אדם מפני שהוא אות אמת ואמת יש לו רגלים ורגל
זקוף שהוא מעיד להקב״ה שהוא אמת שנ׳ ויי אלהים אמת

ב מה בית סתום מכל צדדין ופתוח מצד אחד כך
אין רשות לומר מה למעלה מה למטה מה לפנים מה לאחור׳
ויש לו נקודה מלמעלה ויש לו נקודה מלמטה מאחוריו
אומרין לבית מי בראך והוא מראה להן בנקודה שלמעלה
ואומרין לו מה שמו והוא מראה להן בנקודה שלאחוריו

אחד שמנו׳ ומפני מה פניו כלפי גימל וגימל כלפי דל
מפני שבי דומה לבית שהוא פתוח דלת ופניו לבל וגימל
דומה לגבר שהוא רואה את העני ונכנס לבית ומוציא
ומפרנס לדל׳ ג̇ ד̇׳ ויריכו שלגימל סמוך לדלת מפני
שגמילות חסד אינו אלא לדל ודל דומה למקל ופניו כלפי
הי לפי שהדל אינו מקבל אלא לטובו שלעולם הזה שנברא
בהי שנ׳ בהבראם׳ ה̇ה̇ יש לו שני פתחים דומה לאכסדרא׳
ו̇ דומה למקל עתיד להכות בו הרשעים בגהנם לפי שטעו
בהבלי העולם׳ ז̇ יש לו שני תגין אחד כלפי וו ואחד
כלפי חית שכך דרכו שלזונה עינו אחת כלפי בני אדם
הדומין לבגד ועינו אחת לחטאו׳ ח̇ יש לו קשור עליו תג
אלא כפוי למטה שאין לבעלי חנות תג אלא בושה וכלמה׳
ט̇ יוד טמון וראשו זקוף שכל מעשה טוב ראוי להיות בסתר
שהוא מכפה אף׳ י̇ יוד קטן שכל המקטין עצמו בא
בעולם הזה זוכה לעולם הבא שנברא ביוד שנ׳ כי ביה צור
צור עולמים שני עולמים כאן זה העולם הזה בה׳ והעולם
הבא ביוד ומפני מה תגו שליוד כנגד כתר שכל צדיקים
אין לו אלא ... שהקדים למעבר שנ׳ והלך לפניך צדקך
ואומה הוא שכרו ואתו ופעלתו ופניו למי שפעולתו לפניו
כ̇ דומה לכסא ופניו כלפי למד שאין הכסא אלא למלך
והוא כתר תורה שלמעלה מן הכל׳ ל̇ למד גבוה
מכל האותיות שהוא דומה למלך באמצע ודומה לכרוז
לפי כך האזהרות אינן אלא בו לא תרצח לא תנאף וגו׳
מ̇ך ראשו נמוך כלפי קרקע וידו זקוף למעלה שהוא מודה
כלפי מעלה שהמלכות שלו שנ׳ כי ליי׳ המלוכה׳ נ̇
מפני מה ירכו לאחורין ופניו כלפי מים שהוא נאה כנופל
ומתחנן כלפי מלך להקימו שנ׳ נפלה לא תוסיף קום׳ ס̇
שהוא סומך את הנופלים שהרי נון לפניו שנ׳ סומך יי׳
לכל הנופלים׳ והואמרים שהוא מגן כחומה על הצדיקים
שנ׳ ואני אהיה לה נאם יי׳ חומת אש סביב׳ ע̇ ...
ידיו פרושות כלפי מעלה ורגליו מעוטות שהוא דומה לתמיד
שעיניו כלפי מעלה שהוא קורא להם פקחקוח׳ פ̇
פי סמוך לעין ועין סמוך לסמך ללמד שהוא מתיר אסורים
המיחלים לו ופותח להם שערים׳ צ̇ צד כפוף שכל
צדיק כפוף לפני יוצרו וכופה את יצרו׳ ק̇ שהוא מרים
קרן צדיקים ומגדע קרן רשעים שנ׳ וכל קרני רשעים אגדע
תנומנה ... ר̇ פתוח ואין לו ...

קוף שאי אפשר לקדוש להתקבל ברשעים שהן רשים מן
התורה ומן המצות׳ ש̇ש̇ יש לו שלשה ענפים למעלה
ואין לו שורש למטה שהוא אות שקר ושקר אין לו רגלים
ואם עומד לפי שעה תבוא השעה ויעקר׳ ת̇ רגליו
שבור שכל תלמיד תורה צריך לכפוף את רגליו עלה שנ׳
ואם תכו לרגליך או תלמיד חכם שמהלכין רגליהם מעיר
לעיר וממדינה למדינה ללמוד תורה׳ ועל דרך זו כל הדומה
לפרושין או׳ הנה למדת ... מאותיות טעם גדול ולא
עיקר אלא על דרך המדרש בלבד והמשכילים יבינו׳

זה השער ליי צדיקים יבאו
בו

דע והבן כי כל דבור שבעולם בכל הלשונות כלם׳ לשון
אשורי או יוני או עברי או טורקי או ארמי או ערבי ושאר כל
הלשונות אינן אלא או שם או פועל או אות מחבר והוא הנקרא
אות לעניין׳ השם כגון בגל צמר קבר שם שמש ירח
זבל יקב שמן כרם לחם שלג גפן דרך ... ... יין חמר
ראש שקר חמור שור סוס גמל שמן זהב עשב זרע ...
גדל הימן ידותון נח שם משה אברהם יצחק יעקב וכל הדומה
להן׳ והפועל כגון אמר יאמר בחר יבחר שמר ישמר
הרג יהרג עזק יזעק שאל ישאל ברא יברא עשה עשה עשה
עשה יעשה צו צוה צוו וכל הדומה להן׳ והאות כגון
את גם כי כן אף על מן אל לא פן יען וכל הדומה להן׳

עלת השם והפועל והאות

כבר נודע לכל בעלי מדע כי אין בנמצא אלא הוא יתברך שמו
ויתעלה מרוממו ובריותיו׳ והוא המצוי לבדו והמציא בריותיו
כחפצו׳ וכל מה שברא הקב״ה הוא דבר שיש לו שם ונקרא
יש כלומר דבר מצוי כגון מלאך או גלגל או אחד מארבעה
יסודות או כל הנהוה מהן׳ תחת השם הכל באים ועל כן
נקראים והוא הנקרא בלשון ערבי אלגוהר׳ זה הוא עיקר
השם לזה נקרא מלאך ולזה גלגל ולזה כוכב ולזה אש ולזה
רוח ולזה מים ולזה ארץ וכן עץ פרי ובהמה וחיה ועוף
ואדם וכבד ובית וכל הדומה להן׳ ולאלו ...
וקורין כגון עמד ישב הלך סבב הטה שכב רכב ...
עלה ירד קנה עשה אמר בחר דבר ישן אכל ... ...
ראה ... ... הנקרא בלשון ערבי אלערץ
והגוף אחד והמאורעים ... ...
... ... הכבנם ...

ומראה ותורה נקרה נקראת׃ צירוף כל שהוא מצטרף
לאחר והוא טפל לו׃ אנה כל הנכנס תחת מקום באיזה
מקומות הוא׃ מתי כל הנכנס תחת זמן באיזה זמן
הוא׃ ישיבה כל שהוא נפרד ונחבר ומתהפך לכל צד׃
קנין כל הקנוי לו ונקרא על שמו ונודע בו׃ עושה
כל עשייה שבעולם צריכה לעושה שיעשה אותה׃
נעשה כל עושה שבעולם אינו עושה אלא בדבר וכיון
שנעשה אותו דבר נקרא הפועל עושה והנפעל נעשה׃

משל לאומר אותו החכם פלוני בן פלוני הארוך
יפה התואר העטוף בטליתו היושב בביתו בשנה פלונית
למד ומלמד לאחרים הרי נכלל בזה המשל הגוף ותשע
המאורעות׃ אותו החכם פלוני הוא הגוף׃ בן פלוני
הוא הצירוף׃ הארוך הוא כמה׃ יפה התואר הוא כיצד׃
העטוף בטליתו הוא הקנין׃ היושב זו הישיבה׃ בביתו
הוא אנה׃ בשנה פלונית הוא מתי׃ למד הוא נעשה׃
ומלמד הוא עושה׃ ותחת אלו התשעה המקורות יס
יכנס כל דבור שבעולם והוא הפועל׃ וכולם עבר או
עתיד׃ כגון אכל או יאכל׃ עשה או יעשה׃ ואין שם
בעולם פועל נצב׃ כי הזמן נחלק לשני חלקים עבר או
עתיד ואין בו נצב׃ כי החלק הזה שאתה עומד בו
לפניו הוא עבר׃ ואחריו הוא עתיד׃ והחלק הזה עצמו
אינו נחלק כי הוא כנקודה שאינה נחלקת׃ הרי נתבאר
על השם והפועל׃ ועל האות לחבר הדברים זה
עם זה׃ והחיבור על שלשה דרכים שם עם שם כמו
ראובן אחיך שמעון אביך לוי דודך ודומ׳׃ או שם
עם פועל כמו ראובן ברח ויעקב שמע ולבן הלך לוי
יצא זבולן יצא ודומ׳׃ אלו שני הדרכים נתחברו בלא
אות ביניהם׃ והדרך השלישי הוא הצריך לאות כמו
ראובן בבית שמעון בחוץ כי הבית עומד במקום אות
ולולי הוא לא נתפרש ענין הדבר וכגון ראובן לא יצא
שמעון לא הלך אות לא הוא המחבר ובו נודע הענין׃
ושם עם אות לבדן לא יתחברו כגון ראובן מן׃ לוי עם׃
שמעון לא׃ ודומ׳׃ וכן פועל עם פועל לא יתכן כמו
יצא עבר או הלך שמר אלא אם קדם להם שם או היה בינים
... ודוד ... עבר והגשם חלף הלך לו׃ ויצא יעקב
... וישכב דוד ויקבר׃ או יהיה השם אחריהם כמו
... את העדות׃ ויקם וילך מנוח׃ ויבא ויעש ...

כאשר דבר׃ ואות עם אות לא יתכן לעולם כגון מן לא
גם אלא אם נצטרפו למעשה או לשם׃ נמצא
השם מוכיח על דבר בלבד לא יכנס בו זמן לעולם
כגון אדם שת אנוש בגד בית כלי גמל חמור אש רוח׃
השם יוכיח על דבר בלבד או מיוחד כמו איש פלוני או
כולל כגון בני אדם ולא יוכיח על זמן לא עבר ולא עתיד
ולא נצב׃ והפועל מוכיח על דבר כמות השם
ומוסיף עליו שהוא מוכיח על הזמן עם אותו דבר כגון
אכל יש בה שם אכילה ויש בה זמן שהוא לשעבר׃
וכן אוכל יש בה שם אכילה ויש בה זמן שהוא לשעתיד
וכן עשה יעשה קרא יקרא ודומ׳׃ והאות המחבר
אינו מוכיח לא על דבר בעולם ולא על זמן כי אם מחבר
ומפריד בין השמות והפעלים בלבד׃ הרי נתבאר
שהפועל למעלה מן הכל שהוא מוכיח על שם דבר ועל
זמן׃ והשם למטה ממנו שהוא מוכיח על שם דבר בלבד
ואין בו זמן׃ והאות למטה מן הכל שאינו מוכיח לא על
שם ולא על זמן אלא מחביר ומפריד ומחריז ומפז׳ כלם
נכוחים למבין וישרים למוצאי דעת׃ ודע שהדבר
נחלק לשני מחלקות׃ חלק לשון סיפור והגדה והוא שיעור
בלבד כמו היה דבר פלוני או לא היה׃ וחלק אינו לשון
סיפור והגדה והוא נחלק לשש מחלקות׃ או דרך הבנה
וידיעה כמו האתה זה בני הכתנת בנך היא אם לא וזול׳׃
או דרך קריאה כמו אברהם אברהם יעקב יעקב שמואל
שמואל ודומ׳׃ וכמו שמעו ישראל שמעוני אחי ועמי׃
עמי מה עשיתי לך הדור אתם ראו דבר יי׳ האמור בית
יעקב ודומ׳׃ או דרך אווי וחמוד כמו מי יתן החרש
תחרישון מי יתן ידעתי ואמצאהו מי יתן את העם הזה
בידי ומי יתן כל עם יי׳ נביאים ודומ׳׃ או דרך תחנה
ושועה כמו הושיעה אדני המלך וכל התפלות והתחנונים
מדרך זו׃ או דרך צווי כמו שמע ישראל שמענו בקולי
עשה לך אשר תמצא ידך אמר לנער ויעבר לפנינו
קום לך פלטה אדם ודומ׳׃ או דרך אזהרה כמו אל תלך
בדרך אתם אל תעשה את הנבלה ולא תביא תועבה אל
ביתך׃ ובאלו המחלקות נכלל כל דבור שבעולם׃
וזה הוא שלא אוכל לבאר מעיקרי החבור ומחלוקותיו
לפי הצורך והמעלה מרובה׃ ודרשו מעל ספרי ...
וראיתי לחלק העיקרים שלשון הקדש צריכה

הם ושעמודי המקרא בנויים עליהם לשלשה חלקים
יהיו כרתי חזקים ולבואר השרידים יהיו כענקים ומזן
אל זן חן מפיקים וכולם בספרי החכמים חקוקים וקשורים
עתיקים׳ החלק הראשון בענין האותיות ותולדו׳
תיהם ומוצאיהם והנהלך מהם ומה מהם שרשים ומה
מהם שמשים ודרך הצירוף ׃ החלק השני בענין
המלכים והדגשין והרפין ושמותם וצורותם ומוצאיהן
ומובאיהן ומחלקות האותיות בהם והעיקרים והנוספים
והצירופים׳ החלק השלישי בענין הטעמים
והמשרתים לטעמים ושמותם וצורתם ומחלקותם ושאר
ענינהם וכל הנלוה אליהם ׃

עזרנו בשם יי׳ עשה שמים וארץ

החלק הראשון

כבר ביארנו הצורך לאותיות והם אלף בית גימל וכו׳ כי
כל דבור בעולם לא יתכן אלא בהם ׃ והאות לבדו אין
עולה ממנו לא שם ולא פעל ולא ענין כי כל דבור לשון
הקדש מתחיל במלה באות נע ומפסיק באות נח ׃
והאות לבדו לא יתכן לא להיותו נד ונח ׃ ומיעוט מלה
משתי אותיות כמו שם רך תת גג ׃ והמלה הגדולה
שאין למעלה ממנה עשרה אותיות כמו האחשדרפנים
למשפחותיכם ׃ ושלש תבות במקרא בנות אחת עשרה
אותיות והן והאחשדרפנים וכעלילותיכם ותועבותיכם
ואפשר שימצא בתשעים עשרה אותיות אעפ שאינה
במקרא לא אפשר לומר כמו וכתועבותיהם הכר׳
ובעליליותיהמו ׃ ודע שמלת שתי אותיות
תתהפך לשתי תבות בלבד כגון גם מג כי יך את תא
שב בש ודומ׳ ׃ ומלת שלש אותיות יעלה ממנה שש
מלות כגון ברע ׃ עבר ערב ברע בער יבע רעב׃
ומלת ארבע אותיות יעלה ממנה ארבע ועשרים מלה
כמו כרקס כרמק כמרס כמרס כמסר רסכס רכמס
רסמך רסכם רמסך רמכס קמסר קמכך סרכם סרמך
סכמר סכרם מכרס מכסר מרכס מרסך מסכר מסרך׃
וכן מלת חמש יעלה ממנה מאה ועשרים וכן לעולם
ועלת זה לפי שעלה ממלת שתי אותות שתי מלות נמצא
כשתחשב שנים בשלשה והוא מנין אותיות המלה השלשית
יעלה ממנה שש מלות וכאשר תחשב ששה בארבעה
והם אותיות המלה הרביעית יעלה ממנה כד׳ ואם תחשב
ארבע ועשרים בחמשה והוא מנין אותיות המלה החמשית
יעלה ממנה קכ׳ כמו שביארנו ׃ נמצא האות
לבדו אינו עומד לא בצירוף ׃ ובצירוף האותיות תשלם
המלה ׃ אבל אינו יודע כיצד היא לא במלכים והן הקווי׳
וזה הוא הצורך השלישי ׃ שאם ימצא אדם שלש אותיות
בלא מלך כמו עשה אינו יודע אם היא עשה לשעבר
או עשה לעתיד ׃ או עשה לשון נקבה ׃ או עשה או עשה
עד שימצא מלך אז ידוע הקורא בו ׃ אלו השלשה
צירופים בכל לשון ׃ ועוד יש צורך רביעי והוא הטעמים
כי אפשר שיהיו שתי תיבות שוות באותיותיהן ובמלכיהן
וזו עבר וזו עתיד או זו לשון זכר וזו לשון נקבה ולא ידע
אדם היאך הם אלא בטעמים כמו הבאה הבאה קומי אורי
קום קומי לעד ודומ׳ הרי נתבאר שארבעה צירופים
יש בלשון הקדש ובכתב הקדש׳ האותיות עצמן ׃
וחבור אות לאותי ׃ והמלכים ׃ והטעמים ׃

שער תוצאות האותיות כפה

האותיות הם עשרים ושתים והן
נחלקים לחמש מחלקות בתוצאותיהם׳ החלק הראשון
אותיות אההע והן אותיות הגרון ונקרא עיקר הלשון
ובית הבליעה והן קלין מכל האותיות לפי שאין הדגש
נכנס בהן כלל חוץ מן האלף בארבעה מקומות׳ והן ויביאו
לו את המנחה ׃ ממושבותיכם תביאו ושפו עצמותיו לא
ראו ויביאו לנו כיד אלהינו ויש להם דרך ביציאתם ודינן
כשאר הדגשין ׃ ואות הי אעפ שיש בה במקצת מקומות
נקודה אין אותה הנקודה דגש אלא כדי להוציא הענין
בלבד ואין לדגש בה טעם׳ החלק השני גיכק והן אותיות
החנכים והן באמצע הלשון ובזמן שאותיות גד רפים
יהיו בשליש הלשון סמוך לחנכים ׃ ואם באו כולם באמצע
וכולם ראויין לדגשה אלא שגך יש לה דרך אחרת שהיא מן
בגד כפת׃ החלק השלישי והן דטלנת והן בקצה
הלשון עם בשר השנים וכולם ראויין לדגשה יותר לה
דרך אחרת והיא מן בגד כפת׃ החלק הרביעי
זסצרש והן אותיות השנים וכולם ראויין לדגש ׃
החלק החמישי בומף והן אותיות השפתים וכולן
ראויין לדגש ובף לה דרך אחרת שהוא מאותיות
בגד כפת ׃ ודע שאעפ שיש להן חמשה
חלקים אין אותיות כל חלק יוצאים ממקום אחד בשוה

אך זה קרוב מזה שלו היו בשווה היה השמע אות אחת׳
ועוד כי הנון יש לה עיקר בחוטם שבזמן שאדם אוחז חוטמו
בידו אינו יוצא כדרכו׳ ובזמן שתרצה לעמוד על
תוצאות האותיות תוסיף על האות אלף והוא יוצא׳
כיצד אם תרצה לידע תוצאות חית תאמר אַח וכן אַג
וכן אַט וכן אַשׁ וכן אַף׳ ואין יוצא אלא עיקר האות
בלבד אבל אם תאמר אלף שלם הלף מאותיות הגרון
והלמד מאותיות סוף הלשון והפי מן השפתים נמצאת
יציאתה משלושה מקומות וכן על דרך זו׳

שער כבר ביארנו שהאותיות הן עשרים
ושתים׳ אחת עשרה מהן שרשים והן חטו ספר
גזע צדק ונקראים נקיצות לפי שלא יהיו לעולם מוסף
על התיבה ולא טפל לה אלא הם עיקר התיבה בין שם
בין פועל׳ ואחת עשרה מהן נדרשים והן שמלאכתו
בינה ונקראים זכרים לפי שיורכבו על אותיות התיבה
ונוספות עליהן ופעמים יהיו עיקרים׳ ושלוש אותיות
מהן והן אוי והן אותיות הנטייה והרפיה וההארכה
יהיו משרתים יותר מכולן ברוב המקום ואות׳

וזה הוא דרך שמושן

על סדר אחד׳ אות שין ישרת במקום אשר כמו
שככה השבעתנו שבשפלינו שעלו מן הרחצה ודומ׳
אות למאד תבוא למשול במקום על דרך כמו
אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם ודומ׳ ותבוא
במקום בית כמו וישבו אתן לארץ ודומ׳ ותבוא במק
את כמו פותחת למוקר׳ וישאל המלך לאשה ודומ׳
ותבוא בתוך הענין כמו שכני לבדד כי אתה יי לבדד
ודומ׳ ותבוא על תירוץ הענין כמו ותהי בפי כדבש
למתוק ודומ׳ ותבוא על המלה התפלה והיא הכפולה
כמו לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי בינה ודומ׳ ותבוא
על המלות הניבות כמו אם תהיה לטוב לעם הזה
ודומ׳ ותבוא על הקיפור תחלה כמו השלישי לאבשלום
ודומ׳ ותבוא על הפועל בלשון תחלה כמו ולא יעבר
עליו לכל דבר ודומ׳ ותבוא במקום הויה כמו וכתתו
חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות ודומ׳ ותבוא
במקום הקנייה כמו לאברהם למקנה ודומ׳ ותבוא
במקום מן הלוי כמו ויהי עושה את מעשיהם
למעניהם ודומ׳ ותבוא במקום על כמו ואמר רעה

לבני ישראל ודומ׳ ותבוא במקום מן כמו הבאים למלחמה
ודומ׳ ותבוא במקום אל כמו לנכח הירדן ודומ׳ ותבוא
תוספת אין לה צורך כמו ויעל מעל ליונה מעל לגבול
ודומ׳ ותבוא במקום תחת כמו לקושש קש לתבן ודומ׳
ותבוא במקום למען כמו להיטיב באחריתך ודומ׳
ותבוא במקום רבוי מאד כמו ויפלו מכושים עד לאין
מחיה ודומ׳ ותבוא על תחלת הזמן כמו למימי אבותיכם
ודומ׳ ותבוא תוספת במקום עד כמו עד לבית חמת ודומ׳
ותבוא במקום שבועה כמו להודה ולהעידה ודומ׳
ותבוא במקום הי הידיעה כמו אשר למלך נשען על
ידו ודומ׳ ותבוא במקום הי הקריאה כמו ויגבו לאשר
העמיקו קרה ודומ׳ אות וו תבוא בתחלת
התיבות ללוי כמו את השמ׳ ואת הארץ גרן ויקב ודומ׳
ולוו הלווי דרך בנק ודרה אזכירו בחלק המלבים בעזרת
רוכב על כרבים׳ ותבוא תוך התיבות למשוך בה ולהאריך
כמו גבור שכור שופט חונן סובב ישמור יעבור ודומ׳
ותבוא תוספת בלא צורך כמו מאז ועתה ואני עבדך
ודומ׳ ותבוא במקום עם כמו לא אוכל און ועצרה ודומ׳
ותבוא במקום פי בלשון ערבי כמו יצאו ויבאו והכו בעיר
ודומ׳ ותהיה במקום תמה כמו הלא ארחץ בהם וטהרתי
ודומ׳ ותהיה במקום קל וחומר כמו לא יערכנה זהב וזכוכ
ודומ׳ ותהיה במקום על כמו ובניהו בן יהוידע והכרתי
ודומ׳ ותבוא במקום ואם כמו ואמרו לי מה שמו ודומ׳
ותבוא במקום קודם כמו ותבואת הכרם ודומ׳ ותהיה
במקום אחר כמו וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם
וירד מעשות החטאת והעולה ודומ׳ ותהיה פתיחת דבור
כמו וידבר ודומ׳ ותבוא במקום או כמו ומקלל אביו ואמו
ודומ׳ ותבוא במקום ויהי כאשר כמו ויואל משה לשבת
את הג׳ לפי תירוץ הדברים׳ ותבוא להשוות דבר לדבר
כמו דולף טורד ביום סגריר ואשת מדינים נשתוה ודומ׳
ותבוא במקום וכשיהיה כך וכך יהיה כך כמו וחס השמ׳
ונמס ודומ׳ ותבוא במקום אלא כמו ועבדיך באו ודומ׳
ותבוא תוכיח על לשון הבוס כמו ואמרו ועשו ילכו
יבואו ודומ׳ ותבוא ותחזיר מלת עבר למלת עתיד כמו
ויעלו וראו והגדלתי והתקדשתי ודומ׳ ותבוא על
מלת עבר ולא תשתנה כמו כל הבא אלנו ועמד ודומ׳
ותבוא על מלת עתיד ותחזור עבר כמו ויהיו בשושן

ודוג' ותבוא תוספת בסוף המלות ללא צורך כמו בנו בנער
וחיתו ארץ ודוג' ותבוא עם המים בסוף התיבה כמו
יאכלמו יבהלמו ודוג' ותהיה עם הנון כמו שמשון זדון
רצון ודוג' ותבוא במקום בעת כמו ונח בן שש מאות
שנה והמבול היה ודוג' ותבוא במקום שמה כמו אשר
נסך ולא יעלה עליה הגשם ודוג' ותבוא במקום כי כמו
מה אתה הסר והנך מבקש ודוג' • אות מם
תבוא בתחלת השמות הבנויים על הפעלים כמו משלך
משלך ממטיר מקטר ודוג' ותבוא בתחלתה שמורת
בלא פעל כמו והעביר אותם במלבן עגל מרבק ודוג'
ותהיה תוספת ללא צורך כמו ממציא ונמס ודוג' ותהיה
תוספת בסוף המלות כמו ריקם חנם הכנס ודוג' ותבוא
להוכיח על רבים כמו אדקם ארקעם ופעמים יהיה עמה
וו כמו תמלאמו תורישמו ודוג' ותהיה תוספת בתחלת
התיבה ללא צורך כמו מאשר שמנה לחמו ודוג' ותהיה
עם הנון כמו ממני ממנו ודוג' ותהיה עם הוו כמו כמוני
כמוך כמו שבלול ודוג' ותבוא במקום כי כמו הכלבים
מלכך תחרין אשר תב מעלה ודוג' • אות יוד
תבוא בפעל העתיד כמו ישמר ישמרו יעשה יעשו ילך
ילכו ותהיה כמו וישרנה הפרות וייחמנה כבאן מג וי
יעמדנה ודוג' ותבוא בתחלת השמות כמו יגאל ירמאו
ויחזקיהו ודוג' ותהיה תוספת באמצע התיבה כמו
לדרוש הדבר נלכה דתינה האמינו אתיך והגביהינה
והשפילה ודוג' ותבוא לייחוס כמו התשריאלי העזיתני
ודוג' ותהיה בסוף השם לא ליחוס כמו לבני שמעוני
יתלי עלי לאזני ודוג' ותהיה עם המם להוכיח על
רבים כמו מלכים חיים מלבין חיין איים איין ודוג' ותהיה
בסוף השמות הפועלים ובסוף הפעולות כמו מקימי
מעפר דל המגביהי לשבת המשפילי היושבי ההפכי
שבני תפשי חקקי בסלע אסרי לגפן להושיבי יבמי
ודוג' ותבוא על הפעל כמו נמדי בכה ודוג' ותבוא
תוכיח על לשון נקבה כמו תשמרי תלכי ודוג' ותהיה
עם הנון כמו תשמרין תדבקין תשתכרין ודוג' ותהיה
עם תו שלנקבה כמו רבתי שרתי אהבתי לדוש ודוג'
ותהיה עם ההא לשון נקבה כמו הקולה לבכל עוברי
תהלתי איבי חייבי המגנטבי ודוג' ותהיה למשורך
בה בלבד כמו שריד פלטו ודוג' ותהיה תוספת עם

הפעלים שהיוד שלהן במקום פא הפעל כמו על כן יאל
מיום ילל יהיה בה שלוש יודות יוד העתיד ויוד
הפועל ויוד המשיבה ואינה נכתבת לא נקרת בדיבור
בלבד וכן יידע ייף ודוג' ותהיה מוסף בסוף המלה
כמו אחרי התני מני דרך מני בטן ודוג' ותהיה מוסף
על היוד המדבר כמו עשיתי ראיתי בנתי בני עברו
ודוג' • אות אלף תבוא בתחלת הפועלים שהם
עתידין תוכיח על המדבר כמו אעלה אעשה זכר או
נקבה ודוג' ותהיה תוספת ללא צורך כמו אדוש ידושנו
אזרוע אבחוף אקדח ואזנחו אצבעות אפסים
על האבנים באספי השערים ודוג' ותוסף באמצע
כמו ואשמאילה וכי תשמאילו משקלה תפעילו
והיא מן שמאל בעשתו השיני השמיל אם יש
להימין ולהשמאיל ודוג' ותבוא במקום וו המשיבה
כמו והיו שאסיך וכי אתם נאשים ודוג' ותהיה במקום
יוד המשיבה כמו מימינים ומשמאלים ודוג' ונוספה
בדודאי תאנים כי האחד נקרא דוד והשנים דודי וכן
לונאות כי היא בלונים והיא חרובה לה בנין ודוג' •
אות כף תהיה מוסף בתחלת התיבה לדמיון
כמו והייתם כאלהים והיה כצבי מדח והנה שבה כבב
ודוג' ותהיה להשויה כמו והיה כצדיק ברשע כתאור
כאשה כחשכה כאורה ודוג' ותהיה בלשון קירוב כמו
ויפל מן העם כשלשת אלפי איש כאלפים איש וכן
כשלשת כחצות הלילה כמשלש חדשים ודוג' ותהיה
לאמתת הדבר כמו כי כאלפים אמה במדה כי דינו
בקירוב שהרי אומר במדה ואחר שיהיה כחצות
הלילה כמו זה לפי שהוא אומר ויהי בחצי הלילה מיש
אמת כשכב אדני ודוג' ותהיה תוספת ללא צורך כמו
ולאדם לא מצא עזר כנגדו כשגגה שיצא מלפני והקימתי
אתי בתולה ודוג' ותהיה בסוף התיבה לנוכח כמו עבדך
רגלך בנך הילך זה בני דוד ודוג' ותבוא עם לשון
רבים עם המים כמו ידיכם בין עיניכם ואביכם ואתם
בי ותהיה עם הי כמו ולא תעשו כי אתה בני ותהיה
תוספת בסוף התיבה ללא צורך כמו בערכך הכהן
כסף הערכך עד באך עזה עד באך ירעוצך ודוג' •
אות תו תהיה בתחלת הפועל כמו תשמרו
תשמר תעמודנה תשמר ותדבקנה הנערות ותבאנה

ודומ׳ ותבוא על תחלת השמות ובסופן כמו תלבשת
תפארת ודומ׳ ותהיה בתחלת השמות בלבד כמו ותבליך
בוחן מבין עם תלמיד ודומ׳ ותהיה בסוף המלה האפונה
כמו לֶכֶת שִׁבְתְּ לֶדֶת יום הלדת בינדיתך את יונתן ולקחת
גם את דודאי בני ולקחת רצון מידכם ודומ׳ ותבוא על
הנפעלים כמו והתגדלתי והתקדשתי ודומ׳ ותהיה
במקום הי׳ הנקבה כמו אם אתן שנת לעיני שפעת
אני ראה עשה רעמאות מכת בלתי סרה נפל אשרת
ושבת לנשיא ודומ׳ ותבוא במקום הי׳ כמו ותרגלתי לא׳
פרים עיקרה תרגלתי כמו שאמרו הרגילנו לדבר מניה
ותבוא במקום תו כמו מאין הפוגות עיקרה תפוגות
כמו תבונות ותו במקום הי׳ כמו והפיצותיכם ונפלתם
ודומ׳ ׃ אות בי׳ תוסף בתחלת התיבות כמו
הנותן והכל והבית כמו בבית אחד בשבתך בביתך
בבגד צמר או בבגד פשתים בכיור או בדוד או בפרור
וכן מום בו מזה הענין לפי שהוא בלי מום׃ ותהיה במקום
בעת כמו למען תצדק בדבריך תזכה בשפטיך ותהיה
במכלכם בהתודע יוסף בכלות בשרך וכן בקשמה מזה
הטעם ודומ׳ ותהיה במקום מן כמו והנותר בבשר ובלחם
ואם מעט נשאר בשנים בבקר וכאזרח הארץ מקדשים
לא יאכל לכן לחמו בלחמי והנותר בשמן באשרי כי אשרוני
ודומ׳ ותהיה במקום הי׳ הידיעה כמו שנתון לפניך כשמחת
בקציר לקראתכם בדרך ויהי בדבר הזה לחטאת ודומ׳
ותהיה במקום על כמו כי אם הבהמה אשר אני רכב בה
כי הדם הוא בנפש יכפר וישאהו במוט בשנים ודומ׳
ותהיה לדיבור ולתיבור כמו ותדבק נפשו בדינה פה
אל פה אדבר בו ורוח יי׳ דבר בי ומזה הענין בי יי׳ מה אמר
אחרי אשר הלך ישראל ובו מלה נסתרה כמו פנה בי יי׳ כמו
פנה אלי וחנני כמו שנ׳ ועתה הואילו פנו בי ׃ ותבוא נעזור
כמו ואני כותב על הספר בדיו ופעל בפחם ובמקבות יצרהו
ויהיו בסכלות הדם האנשים ההם בנפשתם כי בנפשו יבא
אדניהו ׃ ותהיה נוספת כמו ונסע דגל מחנה בני יהודה בראשנה
בתחלת שבתם שם בטרם לא יבא עליכם אני טלסקן בשוני
חי ונמחו בכן תגיד אראנו בישע אלהים כי לא נפלה לו
בתו שב׳ ישראל בנחלה ודומ׳ ותהיה במקום למען כמבן
תשחית בחמשה באדם דמו ישפך ונמכר בגנבתו והוא
נחש יחש בו ואת אשר עשה יי׳ בבעל פעור ודומ׳ ותהיה

במקום תחת כמו בפאת מטה ובדמשק ערש כפי תירוץ
הענין אבל בכסף תשבירני ודומ׳ ותהיה לשבועה כמו
וארא אל אב׳ אל יצח׳ ואל יע׳ באל שדי ׃ ותהיה מקום וו הלווי
כמו במחקק במשענתם ׃ ופקדתי על כל מול בערלה
לעיני בני חת בכל באי ׃ ותהיה במקום עד כמו בלא
יוכלו יגעו ודומ׳ ותהיה במקום קודם כמו ויכל אלהים
ביום השבי׳ כלומר קודם יום ׃ ותהיה במקום אחר כמו
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם זאת עלת חדש בחדשו ודומ׳ ׃
אות נון יוסף בפועל העתיד לשון זכר או נקבה
כמו נעשה ונשמע נחנו נעבר חלוצים ודומ׳ ותבוא על
הנפעלים כמו נמלאו חמשת המלכים נחבאים ׃ ותבוא
בתחלת השמות כמו נמלד מי נפתוח נסכה מאת אלהים
ודומ׳ ובסוף מלת רבים העתיד כמו ישובון יקומון יצאון
והיה כי תלכון ודומ׳ ותבוא על העובר כמו ויחנון ותבוא
במלת נקבה לעתיד כמו וכה תדבקין תשתכבין תתחמקין
ודומ׳ ותבוא בסוף הפועל העתיד כמו יסובבנהו יצרנהו
יעברנהו וארוממנהו יכבדנני יברכנהו תברכני נפשך
יסר יסרני ודומ׳ ותבוא תוספת בסוף מלות כמו באבדן
מולדתי לתתן שם את ארון האלה והוסיפוה באמצע כמו
בשנת אפרים יקח שבענה בנים ודומ׳ ותבוא עם היוד
כמו תכלני הממני ושמרני ושקלני הלהרגני לנחמני
לבהלני נשכחני ודומ׳ ותבוא בתוך התיבה במקום אות
שחסרה כמו מְעֻזְנֶיהָ עיקרה מְעֻזֶּיהָ וגושה וכן חקרי יי׳
כי לא תמנו הנון תחת מם הכפל ודומ׳ ותבוא עם הי׳ כמו
ברגלים תרמסנה יחד ליחד תשלחנה והיה כי תקראנה ודומ׳
אות דלת תבוא על הפועל השלשי הקל ותכבידהו
כמו הגדיל הקריב השמיד השליך השביר ודומ׳ ותהיה
על הנקבה כמו כי חכמה מאד חגלה בעז מתנה ידה
שלחה שחורה ונאוה איומה תבונה מהומה ודומ׳ ותהיה
תוספת לכח צורך כמו ויעמד החרב מלפני השער התחתונה
זאת מבואה המלך החיצונה נחלה עבר על נפש ודרדנה
בחרב יפלו ויצא דוד נגבה בנעים יצא החדקה ודומ׳ ותבוא
על מלה אפודה כמו פשטה וערה וחגרה על מתנה
רגזה בטחות בבאה רגניה רעה התרועעה ולדבקה בו
לטמאה בה ודומ׳ ותבוא על הדיבור כמו זכרה לי שמעה
תפלתי אקפה כי שלחה העד וגם לנועדיה הנביאה
ודומ׳ ותבוא על לשון נקיבות רבים כמו נחלת תבואה לכן

ולהנה כנפים ואתנה יתנע ודומ׳ ותבוא על תו הנקבה ותהפך
הי׳ שלנקבה לתו כמו ישועתה לא ארץ עיפתה ודומ׳ ועל
היחיד הנסתר כמו ותעבה עלהם יסהר יתישה ותקרב
ותבאה ודומ׳ ותהיה עם את הענין כמו נגדה נא לכל עמו
מי האיש הלזה ודומ׳ ותהיה לקריאה כמו הצבי ישראל האמור
בית יעקב הדור אתם הנשה תאנחת היושבת בגנים
ודומ׳ ותהיה במקום הא לכם זרע האם תמנו לגוע היום
אין עזרתי ודומ׳ ותהיה במקום הכי כמו היש בלשוני
עולה הרוב רב עם ישראל ודומ׳ ותהיה לברר הדבר
ולאמתו כמו הנבלה נבלתי התשפטו התשפט הלאה
אתה שונה העגל לבתו ודומ׳ ותהיה לידיעה כמו הנער
הלוי העבד העברי ודומ׳ ותהיה במקום אשר כמו ההלמו
המלך ההשיבו נשים נכרי ותהקדיש שמואל הה נבוא
אתו במלחמה ודומ׳ ותהיה בראש התיבה לנח צורך
כמו ועד היום מוסד בית יי ויתלטו הממכו ודומ׳ ותהיה
במקום כי כמו שקדו ושמרו עד תשקלו הלשכות בית
יי ודומ׳ ותהיה במקום תו המוספה בראש המלות כמו
תריגות ודומ׳ ׃ הרי זכרנו האותיות שפעמים יהיו
משרתים והן שלומי אך תבנה ובארנו דרך שמושן
בדרך קצרה והכל מבואר בספר הקלחה ׃ ושאר האותיות
הן שרשים לעולם בשמות או בפעלים או במלות׃

כבר בארנו עיקרי האותיות ותוצאותיהן׳
והשרשים מהן והמשרתים ובארנו דרך שירותן על כמה
פנים ׳ונשאר לנו עתה לבאר דרך חלוף האותיות זה בזה
ודרך צירוף התיבות ותוצאות לשון הקודש ומוצאיה
ועל כמה פנים הם עיקרי יסודותיה ׳ והוא ברוך הוא
יעזרינו ויכוני אשורינו ויאיר עינינו ויפתח לבינו
ויבוא כגשם לנו ויהיה עם פינו בעת טיפנו ועם ידינו
בעת מעבדינו אמן כן יאמר אבינו מלבינו׳

שער חלוף האותיות זה בזה

דע והבן שלא האותיות שהן
עשרים ושתים מגיות מרוב הרגלת לשון מתחלפין
זה בזה ברחשין והענין עומד ורוב החלוף יהיה באותיות
אהויה לפי שהן אותיות המשיכה וההארכה בשאר אותיות׳
וזה הוא ביאורן׳ אות אלף יתחלף תחת הי כמו
אתחבר יהושפט הענין התחבר ׃ וכן תשכים ובר ויקראו
לפנו אברך ודומ׳ ותתחלף תחת וו כמו ונגמו נראות

השלום מקום נות ודומ׳ ותתחלף תחת יוד ווו בפעלים
הקלים עלולי העין וכן בשמות עלולי העין כמו שב קם
חש דג דש רש ופעמים יהיה בתוכה אלף כמו וקאם שאון׳
ראמות לאויל אחד עשיר ואחד ראש מצ׳איים דאג ודומ׳
ותתחלף תחת אות הדומה הכפול כמו ימאסו כמו מים
עיקרו ימססו מבלי שין סמך אחת ומדגישין אחרת
במקומה כמו וימסו אסוריו מעל ידיו ׃ עורי רגע וימאס
וימסס או וימס לבב העם ודומ׳ וכן בלא יומו תמלא האלף
תחת למד הכפל ועיקרה תמלל כמו ידרך חצו כמו יתמוללו
ודומ׳ ותתחלף תחת יוד כמו אלפי שנאן עיקרה שנין כמו
קנין וכן שביאות מקום שביות ודומ׳ ותבוא תחת הי
והדבור אחד כמו ושנה את בגדי כלאו יקראן לי מרא׳
ותהיה במקום וו ללוי עם אותות באלף כמו שיתבאר׳
וכן עם בלאות נח בשוא כמו וקראתם ודומ׳ כמו שיתבאר
בחלק הפעלים ודבר זה בלשון מלבד לא בכתב׳
אות בי תתחלף במקום פי כמו שובך שופך בזר
פזר יבזור יפזור סוחב סוחף ודומ׳׃ אות גם
תתחלף במקום כף כמו אל יחסר המזג מקום המסך
וסכותי מקום וסגרתי׳ ותבוא במקום מם כמו נגששה
נמששה ודומ׳׃ אות דל תבוא במקום תו
המתפעלים כמו הזדמנתון רחצו הזכו עיקרה הזדכו׳
ותבוא במקום ריש כמו הדר הדל דודנים רודנים חגודין
חגורין ודיפת וריפת דעואל רעואל והדאה והראה׳
ותבוא במקום זין זהב דהב ודומ׳׃ אות הי
תבוא במקום אלף כמו המה הבשר והיא הסיר ואתכם
הוציא מתוכה עיקרה אוציא ׃ ביד דוד עבדי הושיע
מקום אושיע ׃ הקיו לאכלה אתיו והיך יוכל מקום
ואיך׃ בלטיהם מקום בלאטיהם שהוא מן לאט ודומ׳
ותבוא במקום אות הדמיון הכפול כמו זבה חיה וחוה
ודומ׳ שעיקרן הן עלולי הלמד והן זך חי חו ויהיו באות
הכפל זכך חיי חור לפי כך התחלפו אות הכפל בהי וכן בנון׳
ותבוא במקום תו כמו התפוגות שהיא תפוגות כמו על
כן תפוג תורה ממנו ׳ וכבר בארנו אותה בשימוש
האותיות׃ ותבוא במקום נון כמו לכל זונות יתנו נדה
מקום נדן ולשון דבים ואת נדת תחת נדנך׳ ותבוא במקום
יוד המוכיח על הנקבה כמו קול מלחמה והיא מלחמי
כמו שלוחי אות וו תשמש במקום יי כמו

כי עָשׂוֹ יעשה לו כנה בנתי במקום כנו קנן קנה וכן שלוה
מן שָׁלָה ודומ׳ אות זאין יבוא במקום סמך כמו
המזג מקום המסך׳ ותבוא במקום ריש כמו הבזק מקום
הברק׳ ותבוא׳ ותבוא במקום דלת קפוד קפוז ובמקום
צד כמו יעלז יעלץ מזער מצער׳ ותבוא במקום תא
המתפעלים כמו שצוארנו במלת זכה ודומ׳
אות טית תבוא במקום תא המתפעל כמו וילבן
ויצטיידו הצטיידנו אותו ומה נצטדק ודומ׳ ותבוא
במקום תו פסנתרין פסנטרין׳ אות יוד תבוא כמ׳
תא כמו כארבע מלכיות עיקרה מלכות והאחת מלכות
גלות עליות מקום עליתות והאחת עלית ודומ׳ ותעמוד
במקום אלף כמו וממעמדך יהרסך מקום אהרסך׳
אות כף תבוא במקום בית כמו כי כארבע רוחות
השמים מקום בארבע׳ כרוח קדים אפיצם מקום ברוח
כאשר ילכו אפרש עליהם רשתי׳ מקום באשר ודומ׳ ותבוא
במקום גם כמו וכנה אשר נטעה ימינך מקום וגנה ואות
גם עימלה תבוא במקום כף כמו ויַרְגֵל בעבדך מקום
וירכל מן לא תלך רכיל ודומ׳ אות למאד תבוא
במקום בי כמו וישבו אתו לארץ ונפלו איב לפני לחרב
ודומ׳ ותבוא במקום ריש כמו התדע על מפלשי עב מקום
מפרשי ודומ׳ אות נון תבוא במקום מם כמו הֵנָּה
באו עד תוך הבית לקחי חטים מקום הֵמָּה מלכים מלכין
חיים חיין את קול הרצין הרצים יצאו אחי צידונים צידונין קחלך
חטין גרשון גרשם ודומ׳ ותבוא במקום למד כמו נִשְׁכָּה
לִשְׁכָּה ונִשְׁכוֹת מעין גַּנִּים מקום גלים כמו גֻלּוֹת מים
ודומ׳ ותבוא במקום הי כמו אתנן זונה מקום אתנה המה
לי ודומ׳ ותבוא במקום אות הכפל כמו לַשְּׁמִיד מעזניה
מקום מעזיה ותבוא במקום הי הנקבה כמו חנית מטע
ושליה ושרין קשקשים אות סמך יבוא במקום
צד כמו נתסו נתיצתי מקום נתצו ואת פְּרִיָהּ יקוסס מן
יקוצץ ודומ׳ אות עין תבוא במקום חית כמו
עושו מקום חגשו ודומ׳ אות פי תבוא במקום
בי כמו מטר סוחף סוחף ודומ׳ וכן במקום חית ירופפו
מקום ירחפו ודומ׳ אות צד תבוא במקום זין
כמו יחפץ זנבו כמו ארז מקום יחפז כלומר יחפז זנבו
וכך אותו במ׳ זה והן על גב דהוא כמו ארז׳
אות קוף תבוא במקום גם ויקוא ארון אלהים

מקום וינגו ובמקום כף כמו קובע כובע ודומ׳
אות ריש יתחלף בכף כמו חשרת חשכת מים׳
אות שין תבוא במקום תא המתפעל כמו למה
תשומם עיקרה תשתומם ודגשות השין יעמוד במקום
שין אחד אות תו תבוא במקום אלף כמו בני
לתלפיות עיקרה לאלפיות כמו פן תאלף ארחותיו כלומר
בנין גדול ילמדו ממנו כל עוברי דרך׳ ובמקום הי כמו
שביארנו בשירות האותיות׳ ועל הדרכים האלו שאר כל
הדברים והכל מבואר בספרי בעלי הלשון והדקדוקין׳

שער אחר באותיות

יש אותיות נכפלות במלה ויש אותיות
שאינן נכפלות׳ ואלו הן האותיות שאפשר שיכפלו׳
אות בי ינובון ינובב בתולות׳ אות גם ויחגו לא חגגים׳
אות דלת ולא תגור כי מדי ידבריך בו תתגודד׳ אות הי
ותבהה מכעס עיני כהה תכהה׳ אות זין בוזו כסף ובוזו
את בוזזיהם׳ אות חית אשיחה אשוחח׳ אות טית
ימוטו התמוטטה ארץ שטו העם ישוטטו׳ אות יוד
כתים כתיים׳ אות כף בשך חמות וחמת המלך שככה
אות למד יעל ימולל׳ אות מם דום דומם׳ אות נון
והכינותי וכוננתי׳ אות סמך לרוס את הסלת רסיסים
אות עין תלעם רעה התרועעה׳ אות פי והנף ידו
יגופף ידו׳ אות צד ויחץ ומספר חדשיו חצצו׳ אות
קוף ומקום לזהב יזקו מזקקים׳ אות ריש ארו מרוה
ארו ארורו׳ אות שין ויחילו עד בוש כי בושש משה׳
אות תו יחתו והתחתתו׳ אלו הן האותיות הנכפלים
ויש מהן שיכפל אות לאות ונמצאו שתי אותות ויש
שיכפלו שנים כאחד ונמצאו ארבע כמו ונפתו הכדים
ויפיפית׳ ארזה ערה עירער התערער ודומ׳ והכל מבואר
בספרי הדקדוקין׳ ודע שאותיות פעמים בא
בסוף המלה להשלמה ולהחלמה ופעמים יחסר והעין
אחד כמו וירא ויראה׳ והעוף ירב פן ירבה הגג יגגה
ותעל תעלה כליה ויתאו ויתאוה ויבז בעיני לא תבזה
וימח תמחה ויט ויטה ידו אי הבל איה חסדיך ותבך
עליו ותבכה ולא תאכל׳ ויעל נשיאים ויעלה נשיאים
ויכס את עין תעלה אלכה וישע יי ישעה האדם אחד
תרין ירך הדפה לה ותרץ את שבתה אז תרצה הארץ
וישק את בני יי ואשקה את כל הגוים אל תער נפשי

אשר הערה למות נפשו ׳ ויקש דבר יהוה לא יקשה
בעניך העידותי מצפון ויאתו ואתה מרבבות קדש׳
ועל הדרך הזו הכל נדרש ויָלמד סתום מן המפורש׳

שער ידיעת בנין התיבות

כבר הודענו שהאותיות וצירופם׳ לבדו אין בו ענין עד שיצטרף עם שני או שלשה או ארבעה או חמשה וכן יש מלות בת עשר ׳ ורוב בנין המלות משלש אותיות והן השרשים ותוסיף במשרתים כמו ארץ בגד אמר עשה׳ ארצות בגדים אמרים עושים ודומ׳ ויש תיבות מארבע אותיות שרשים כמו צפחת דלקת דבשת ודומ׳ ויש תיבות מחמש אותיות שרשים כמו תגרטל אלגביש אחשתר ודומ׳ וכל זה בשמות בלבד אבל בפעלים עיקר התיבות לעולם משלש אותיות והשאר משרתים ׳ וכל שהוא פחות משלש אותיות יאמרו שיש בו אות נעלם בתחלתו או בסופו או באמצעו כמו קם יש בו אלף נעלם נח כמו וקאם שאון בעמיך לכך היא עלולה ...ות אמצעית לפי שאינו יוצא בלשון ולא ימצא בכתב וכמו נח שהיא מן ונחה עליו לכך היא עלולה אות אמצעית או עלולה אות אחרונה כמו נתית כנאן עמיך או עלולת אות ראשונה כמו ויניחהו בגן עדן וכל הדומה לזה׳

וכבר תלקו השמות והפעלים על משקל פעל׳ ואם היה בנין התיבה מארבע אותיות יוסיפו על משקל פעל למד אחר ותהיה פעלל כגון תרגם האלף במקום פי פעל והריש במקום עין פעל והגימל במקום למד פעל׳ וכן עשה אמר בחר קרא ודומ׳ ׳ ונקרא האות הראשון פי הפעל והשני עין הפעל והשלישי למד הפעל׳ ואם היתה המלה משתי אותות בלבד כמו קם הקוף במקום פי פעל והמם במקום למד הפעל נשאר עין הפעל במקום האלף הנעלם שבתוך קאם ויקראו זאת התיבה עלולת עין הפעל לפי שאין בה אות כנגד עין הפעל׳ ואם חסרה התיבה מתחלתה יאמרו עלולת פי הפעל וכן אם חסרה בסופה יאמרו עלולת למד הפעל׳ ועל הדרך הזה כל שתמצא בספרי בעלי הלשון והדקדוק׳ ואם יש במלה תוספת כן יוסיפו במלת הפעל כמו הפכפך עיקרה הפך ונכפלו בה שני אותות יהיה משקלה פעלעל אות השורש כנגד השורש והטפל כנגד הטפל׳ ואותיות שהן מוכיחות על המדבר או על אחרים לא ישתנו בפעל כמו חמרמרו עיקרה חמר ונכפלו בה שני אותות והוו תוכיח על אחר יהיה משקלה פעלעלו ׳ וכן הגדיל עיקרה גדל והה׳ יתירה על הפעל והיוד מאותיות המשיכה לכך משקלה הפעיל וכן בכולם׳ והריני זוכר מעט מן הבניינים ותלמד מהם על הכל׳

הבנין השלישי

ארץ אבן ערב זרע קמח משקל פעל׳ וכן ספר וחשב אפרתנו מנחת אהרן ונסך רביעית ההין אצל המזבח או לעקר כולם כמו משקל פעל בקירוב ׳ וכן משקל פעלה או פעלה כמו בנין שלשי כגון בלהה שטנה פטדה שמלה חמיזה סלכה׳ ומזה הבנין עלולי העין כמו וגיד ברזל משקלה גיד על משקל פעל לא שנה היוד ונעלם וחירק תחת הגימל לכך נקראת עלולת העין ׳ כמו משקל עיר עיקרה עיר כמו ושלשים עירים להם כמו בגד בגדים ׳ ומזה הבנין עלולי הלמד כמו הרבה בכה כי עיקלה בכי והי׳ במקום היוד והיוד היא לתואר הזכר ועיקרה בכה ובמקומו ותהיא עלולה כמו ויבך ותבך ׳ ומזה הבנין נרד תטא אדר על משקל פעל ׳ ומזה פעל דגוש מלעיל כמו שם האחד קנה אלה הדברים ודומ׳ ׳ ומזה הבנין פעל מלרע כמו תבל היכל ודומ׳ ומזה הבנין פעל כמו זאב שכם והסטה ויתחפש באפר ודומ׳ ׳ ומזה הבנין דבלה לבנה תכלת שחלת וכן חרס ובית ענת מזה המשקל׳ ויבוא על פעל פעל כמו ודבש פרת קנת סלו פתיו השדה עדש וחי במאד משפט אחרי הספר אין גחלת לחמס לחננכם הלכים בקרב וכן עלטה קערה לטאה ודומ׳ ׳ ויבוא על משקל פעלי כמו איתי בן ריבי חדי הכרמלי מוכיח אדם אחרי שהוא מן איש אחר כלומר המוכיח לאדם שהוא כאיש אחר מן הדרך הטובה ומחזירו בתשובה טוב ממחליק לו לשון ומכשילו׳ ויבוא על פעל כמו אבד פדן׳ ויבוא על פעל כמו ענג נחר ויבוא על פעל כמו וצית פתאם השרת עיקר הריש ברגש׳ ויבוא על פעל כמו און עול׳ ויבוא על פעל מלרע כמו קדר ילע אל יבלע נכר׳ ויבוא על פעל ברפי כמו חילון ועל פעל ברגש כמו יתד ושלם והדבר אין בהם׳ ויבוא על פעל ברגש כמו לחמר חמר אמר יתד כפר׳ ויבוא על פועל מלעיל כמו בקר עני גפר ויבוא על פועל מלרע כמו שורק לב החובל׳ ויבוא על כועל ופועל כמו תולע שופר עורב שועל׳ וכן אהל עיקרו אוהל כמו עולל

עולים כך אוהל אוהלים: ויבוא על פועל כמו שוהם
ובדגש ואת אזן שמרה וכמותו כסמך קבשל: ויבוא על
פעל בדגש כמו קלס גמץ: ויבוא על פעיל כמו צניף
קדין ויבוא על פעיל כמו עבות חתיתם והדגש במקום תו
אחר ועיקרה חתה: ויבוא על פעיל כמו שחין דביר בליל
חמץ: ויבוא על פעיל כמות שעיר חזיר לוי: ויבוא על
פועיל כמו וחטו אנו אוכיל ואת אופיר: ויבוא על פעלול
כמו ופעלן לניצוץ ריח ניחוח: ויבוא על פעלול כמנן
ונאפופיה ומלפנים קציצו פארור: ויהיה בדגש כמו שבלול
ויבוא על פעלול כמו חבקוק: ויבוא על פעליל כמו סגריר
חכליל: ויבוא על פועלל כמו אמלל: ויבוא על פעליה
עלפה תפתה: ויבוא על פעלה מקל לבנה: ויבוא על פעול
כמו ערוב מחון טחניך: ויבוא על פעול חלוש ממשק
חרגול: ויבוא על פיעול פיעול כמו כנור צפור כיור פגול:
ויבוא על פיעול פעול כמו אפוד אזור בית האסור איתן
ויבוא על פעול פעול בדגש כמו עשה התוך וכמוך
יזרק תגור חאוי: ויבוא על עפול הפוך את כל היקום
עיקרה קיים: ויבוא על פעולה בדגש כמו סגלה אדמה
ויבוא על פעלה כמו שמטה קהלה: ויבוא על פעלות
ובלמות עולם: ויבוא על פעלות כמו בכבדות: ויבוא
על פעילות כמו בעל פקידות בדליתות: ויבוא על פעלות
עבדות מרדות: ויבוא על פעלות כמו רפאות וסכלות
ויהיה בדגש כמו עקשות רבה: ויבוא על פעלות כמו אמנות
ויבוא על פעלות כמו פתיות ובל ידעה מה: ויבוא על
פעללות כמו קוממיות: ויבוא על פועל פועל ואת חוקך
חוקקה: ויבוא על פועול בדגש כמו הכתנת כי גנב:
ויבוא על פעלעול פעלעול כמו והאספסף שחרחרת: ויבוא
על פעלעל כמו ירקרק עקלקלות: ויבוא על פעלעיל כמו
יפהפיה: ויבוא על פעלונית כמו אחורנית קדורנית:
ויבוא על פעלון כמו חברון שמעון זכרון: ויבוא על
פעלון בדגש כמו גבתון דיגלפתון ושלשון קלשון: ויבוא
על פעלון כמו אגמון: ויבוא על פעלמון כמו דרכמונים:
ויבוא על פעלון ופעלון כמו עורון שברון אילון נשלון:
ויבוא על פעלון כמו לבנון בקלון: ויבוא על פעלון כמו
ארמון: ויבוא על פעלון כמו מגדון: ויבוא על פעולון כמו
כמו ישורון: ויבוא על פעליון כמו קיקיון: ויבוא על
פעלן כמו גרזן: ויבוא על פעלתון כמו בפרעתון: ויבוא

על פעלן כמו זמרן ובפתח קרבן: ויבוא על פעלן ופעלן
כמו קרבן שלחן וכן פעלם ופעלם כמו אמנם האמנם
ויבוא על פעלם כמו חנם וכן ריקם ויבוא על פעלם
כמו חנם וכן ריקם ויבוא על פעלום כמו פתאום ויבוא
על פעלי ופעלי כמו ופסי חפני בקי הבנים וכן לבני
שמעי שבי שכוי ויבוא על פעליה כמו תחתיה ויבוא
על פעלי כמו רדי החמישי מהרי הנטופתי ויבוא על
פעלית כמו באחרית ויבוא על פעלית כמו תחתים ויבוא
על תפעול כמו תירוש ויבוא על תפעל כמו תדהר ויבוא
על תפעל כמו תלבר ויבוא על תפעול כמו ותאשור
ויבוא על תפעיל כמו ותכריך בוץ ויבוא על תפעל כמו
תשבץ ויבוא על תפעול כמו תענוג ויבוא על יפעול כמו
ובילקוט ויבוא על יפעל כמו יצחק ידלף ויבוא על יפעלי
כמו יאתרי ויבוא על יפועל כמו ירחם ויבוא על יפעול
כמו יעקב ויבוא על מפעל כמו במלבן במריבע ויבוא על
מפעל כמו במלמד הבקר ויבוא על מפעל כמו מכמש
ועל מפעל מסכן מזבח ויבוא על מפעלות כמו במסכנות
ויבוא על מפעל דגש כמו מקדש מטהרו ויבוא על
מפעלון כמו המסדרונה ויבוא על מפעל כמו המקרה
וכן המכסה ויבוא על מפועל כמו ומיקד אבנה המעשר
ויבוא על תפעיל כמו משחית משכים ויבוא על פעלתן
כמו נחש עקלתון ויבוא על פעעל אררט ועל פעועל
כמו שפופם ויבוא על פעעלון כמו הצללפונית ויבוא
על אפתעול כמו אשתמוע וכן בקמץ כמו אשתאול
ויבוא על מפעול ומפעול כמו מטמון משקוף מסלול
מסלול מנעול ויבוא על מפעול כמו מגדול משקול
ויבוא על פלילון בלא עין כמו שפיפון ויבוא על נפעול
ונפעול כמו נמרד נפתוח נפתולי ויבוא על אפעול כמו
אגרוף אתמול וכן אתמול וכן באשמרת ואשמורה: וכן
מעלוני העין כי אם אסוך שמן עיקרה אסיוך ויבוא על
אפעל כמו אקדח אשנב ובפתח כמו אצבע ארפד ויבוא
על אפעל כמו אלסר ויבוא על אפעיל כמו אכזיב ויבוא
על אפעיל כמו אבטיחים ויבוא על אפעלי כמו ארדעי
ויבוא על אפעולין כמו אדרכונים ויבוא על אפעלי כמו
אחשבי ויבוא על אפעלת כמו אנחלת ויבוא על אפעפועי
כמו אצבעות חמדה למד הפעל והיא מן תבעה אש ויבוא
על אפעליות כמו אכזריות ויבוא על יופעל כמו יוכבד

ויבוא על יופעל כמו יואחז ותבוא על יפעלה כמו יגיהה
ויבוא על תופעלה כמו תגרמה ויבוא על הפעלה כמו רוח
והצלה ומן עלולי העין והנחה למדינות עיקרה הניחה׃
ודון בכל הדברים כפי משקלות או הנזכרים׃

הבנין הרביעי

והוא בשמות בלבד יבוא על פעלל
כמו פלדש בדקר קרפד ועל משקל זה
והוא כפול העין והלמד כמו חור הגדגד צנצנת המן ויבוא
על מעלל כמו פגרס כמו השמות החמושיים כמו נשתון
אשכנז ארגון ויבוא על מעליל כמו כסלו ויבוא בפתח
כמו וגנזכיו שרעפי ויבוא על פעלל כמו ברזל ויבוא
על פעליל כמו כרמיל ויבוא על פעלל כמו סמדר ספרד
ויבוא על פעלל כמו עטלף חבצלת ויבוא על פעלול
כמו שקערורת ויבוא על פעליל כמו סנפיר ויבוא על
פעליל כמו פגיגיל ועל פעילל שמידע ויבוא על פעליל
כמו עכביש חלמיש ויבוא על פעלול כמו כפתר ובשרק
כמו עכשוב קרסגל וכן בקמץ כמו קדקד וכן בחרק
כמו גבעל גלבוע ויבוא על מעולל חרומף חמוטל ויבוא
על פעליל כמו כתליש ויבוא על פעולל כמו ערוער
ויבוא על פעולל כמו בדולח ויבוא על פעלל כמו דמשק
ויבוא על פיעלל כמו פילגש חלקל ויבוא על פועלל
כמו שותלח דגמשק ויבוא על פעלין כמו שעלבין ויבוא
על פעלל כמו היליצל ויבוא על פעללל כמו רעמססוות
ודון בשאר הדברים על הדרך הזאת׃

בנין החמשי

והוא בשמות בלבד יבוא
על פעללל כמו שמאזבר חרנפר מתשגן
ודומ׳ ויבוא על פעללל כמו יחלפחר ובפתח כמו צפרדע
אחלחל אברטל ויבוא על פעללל כמו צלמנע ובפתח
כמו וכמקבקר ויבוא על פעלליל כמו כרכמיש ויבוא על
פעללל כמו שעטנז ויבוא על אפעללל כמו ארפכשד
ויבוא על פעללל כמו חמרפל ויבוא על תפעללל כמו
תחפנחס ודומ׳ וכן על דרך זו שאר כל השמות החמושיים׃

הרי נתבאר לך דרך יציאת הדיבור כולו על משקל
פעל ודון על כל דבור ודבור לפי משקלותיו והעמידו על
מחלקותיו והגיתה עליותיו׃

ודרש

בתוספת השמות
דרך אחרת יש שם שתחלתו או סופו מוסף עליו ויש שם
שכל אותיותיו עיקרים והריני מבאר דרך ידיעתם בדברים
קצרים ודון עליהם בכל הדברים׃ וזה הוא

בזמן שתמצא בתחלת השם אלף או מם אותו או יוד או
נון סימן אמתי״ן והיה השם משלש אותות דע שהוא עיקר
כמו אדם משק תתן יהין נדר׃ ואם יהיה השם מארבע
אותיות יהיו אמתי״ן תוספת בראש השמות כמו אבנט
ארגז מכמש תענך תדעל ינשוף יחמור נמרוד נפתוח
ונחשוב כאלו השם משלוש אותיות בלבד ושאר תוספות
כמו אגרף אזרוע אתמול׃ ואם יהיה השם מחמש אותיות
ותחלתו אות מאותיות אמתי״ן דע שהיא עיקר וכי היא
מן הבנין החמשי כמו אגרטל אחשתר ודומ׳׃ אלא אם
יהיה השם נלקח משם אחד יהיו שאר האותיות נוספות
כמו מכרסם עיקרו כרסם׃ מחספס עיקרו חספס
מכרבל כרבל ודון על דרך זו׃ כל שאפשר שתלמדנו
ותדע שעיקרו כך וכך עמוד על העיקר והשאר יהיה
תוספת׳ וכל שאי אפשר ללמדו משם אחר עמוד בו על
הדרך שאמרנו והמשכילים יבינו׃ והאל יגלה עינינו
ונשכיל ונצליח כפי כוחינו וכי יש לאל ידינו׃

שער

ידע הקורא בכל המקרא ויטה אזנו וידעתו
יקורה׃ כי יש במקרא דרכים שמורים וערוכים׃ פעם
ידבר בדרך קצרה ויעלים דבר בשפה ברורה ופעם יוסיף
דברים שאינם צריכים כדי לזרז ולהורות לנבוכים׃
ופעם יכתוב מלה שאין זה מקומה והיא תעמוד במקומה
לפי שאפשר שתשוה לה בצד מן הצדדים והכל גלוי
לשרידים׃ ופעם יהפוך אותיות המלה והענין אחד
והכל הולך אל מקום אחד׃ ופעם יהפוך דברים ויסרס
וכל בן חיל ישלח דברו וימסס׃ והריני כותב קצת מהם
והשאר יוכיחו עליהם׃

מדרך קצרה

כמו
וימד שש שערים שתק מן המדה אם היא מאה או רובע
או איפה או חומר׃ וכן לא יצעק ולא ישא שתק מקולו׃
מי לי אל יבית אל׃ ואמרתם לשם ולגדעון׃ חרב לשם ולגדעון׃
כי יודע כל שער עמי שער בת עמי׃ והכל דוד המלך
נפש דוד המ׳׃ ואמר להרגך ותחס עליך ואמר אדם להרג
ותחס עיני עליך׃ ואת כל הארץ היא לי היא׃ נרדם ורכב
וסוס אדם ורכ׳ וס׳׃ וירב היער לאכל חית היער׃ בני
יעקב ואינם יקחו ממני׃ בשלם הבשר בשל להם׃ הן
אראלם יראה להם ודומ׳׃

ומן הנוספין

כמו
ויאמר אל הכהנים ותאמרו אליהם׃ ויאמר המלך
אחשורוש ויאמ׳ לאסתר׃ וראיתי אני דניאל את המראה׃

אשר נשבענו שנינו אנח׳ ׃ ויאמר לה׳ לשי׳ במראת הלילה
ויאמר יעק׳ ׃ בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ׃ וילכו שלשת
בני ישי הגדול׳ הלכו ׃ וכל׳ צריך כלם בשב׳ ילכו ׃ ומעתי
אני בכל מענ׳ ׃ ואין אני ואחי ונערי ואנשי המשמר אשר
אחר אין אנחנו פשטים ׃ ועתה אם באמת ובתמים עשיתם
ואם טובה עשיתם ׃ גם אנח׳ גם אתה גם טפנו ׃ גם אנח׳
גם אשר נמ׳הג׳ ׃ ורחבות העיר ימל׳ ילדים וילדות משח׳
ברח׳ ׃ ויש מן הנוספין מי שנוסף לצורך כמו
כדב׳ אל יוסף יום יום בכל יום ויום ׃ וכן ואתי יום יום ידרש׳
וכן בבקר בבקר בהיטיבו ׃ ביום השבת ביום השבת
בכל שבת ושבת ׃ וכן יעשה שנ׳ בשנה ׃ וכן חמשת
חמשת שקלים ׃ איש אחד איש אחד למטו אבת׳ ׃ וכן
איש איש על עבד׳ ׃ חלק כחלק יאכ׳ ׃ וכמו בד בבד
יהיה ׃ לא יהיה לך בכיס אבן ואבן ׃ לא יהי׳ לך בביתך
איפה ואיפה ׃ הכל כדרך לו וכן כל הדומה לו על זה
הדרך ׃ ומן המלות העומדות זו במקום זו
כמו לעם נכרי לא ימש׳ למכ׳ ענינו לאיש אחר ׃ וכן
ולקחתי את לחמי ואת מימי ענינ׳ ואת ייני ש׳ ואינו
מקפיד על המים עד כן ׃ ואינן כמות שנ׳ בעובדיה
ואכל׳ לח׳ וג׳ שזו מים ממש כמו שאמרו למה הזכיר
את המים מפני שהיתה מציאתו קשה בימים ההם
כלחם ׃ וכן המריקים מעליהם הזהב ענינ׳ השמן הזך
כזהב ׃ וטהרתים מכל עונם אש׳ חטאו לי מקום אש׳ עוו
לי ׃ כיוצא בו וסלחתי לכל עונם אש׳ חט׳ לי ׃ וכן והצילו
גזול מיד עושק מקום גוזל ׃ ויקח את העגל אש׳ עש׳
וישרף באש מקום ויתך באש ׃ כיוצא בו וטמא ראש
נזרו מן שערו ׃ כיוצא בו גם זרע יעקב ודוד אמ׳ זס
מן אהרן ודוד ׃ כיוצא בו ואת חמשת בני מיכל מקום
מרב כי היא אמם נקראו על שם אחותה לפי שגדלה אותם
וכן כי יואב נטה אחרי אדניה ואחרי אבשלום לא נטה
ענינ׳ ואח׳ שלמה לא נט׳ שכן היה הענין ׃ וכן והיתה יד
יי׳ בכם ובאבותיכם מקום ובמלככם ׃ מי עור כמשלם ועור
כעבד יי׳ מן וחרש שכן הוא ענין הדבר ׃ ושם אחותו
מעכה מן אשתו ׃ וכן המזבח עץ שלש אמ׳ מן השלחן
שכן הוא אומ׳ בסופו וידבר אלי זה השלחן אש׳ לפנ׳ יי׳ ׃ וכן
ויאמר לו מיכה שבה עמדי וילך הלוי מן וישב ׃ וכן
ובצאתם אל החצר החיצונה אל החצר החיצ׳ אל העם ענין

ובצאתם מן החצ׳ הפנימית אל החצר החיצ׳ ׃ וכן כל הדומה
לזה כולו על דרך זה ׃ ומן האותיות
המהופכים והענין אחד כמו כבש כשב שמלה שלמה
כי בלעגי שפה נלעג לשון ולשון עלגים ׃ תמונת סרח תרח
חרס ובכלי גמא ואת האגמים שרפו באש התשים אגמון
באפו ׃ ויחלש יהושע כל הנחשלים והיית לזעוה רק זועה
בני עולה בני עלוה ומתלעות לביא לו מלתעות כפירים
ויחרד האיש וילפת נפתולי אלה׳ נפת׳ גערבים רגנה׳ים ושבי
חדל האזינו כל יושבי חלד גזרתי מנגד עינ׳ נגרזתי מנ׳
אלגומים אלמגים ויתחברו ויחתגו ויפצר בם ויפרץ בו ורוג׳
ומן התיבות ההפוכים המסורסים כמו על
הרים יעמדו מים ענינה על מים יעמדו הרים כמו לרוקע
הארץ על המים ׃ וכן נרפא נגע הצרעת מן הצרוע ענינ׳
נרפא הצרוע מנג׳ הצר׳ ׃ וכן ותשם בפוך עיניה מקום ותש׳
הפוך במו כי תקרעי בפוך עיניך ׃ ותולעת שני שני התולע׳
עד דוד הגדיל עד הג׳ דוד ׃ וכן כד הקמח לא תכלה וצפחת
השמן לא תחסר ענינ׳ ומת הכד לא יכל׳ ושמ׳ הצפ׳ לא יח׳
וכן כל כיוצא בזו על דרך זו ׃ והמסורסים כמו
שיאמרו במקומות מקומות קדם המקרא הזה והפ׳
כמו אף אש צריך תאכלם ענינו אף צרי׳ אש תאכלם
ואשר נתן כתר מלכות בראשו ענינ׳ וכו׳ מלכ׳ אש׳ נתן
בראשו ׃ אדם כי יקריב מכם קרבן ליי׳ ענינ׳ אדם מכ׳ כי יקריב
ויקבר בקב׳ יואש אביו בעפרה אבי העזרי ענינ׳ אבי
העזרי בעפ׳ ׃ וזבחו זבחי שלמי׳ ליי׳ אותם ענינ׳ וזב׳ אות׳
זב׳ שלמ׳ ליי׳ ׃ אשר חכמ׳ יגידו ולא כחדו מאבותם ענינ׳
אש׳ חכ׳ יג׳ מאבו׳ ולא כחד׳ ׃ ויהי כנוח עליהם הרוח כנוח
הרוח על׳ ׃ והנה איש צרור כספו בשקו מן והנ׳ צרו׳ כס׳
איש בשק׳ ׃ ונר אל׳ טרם יכבה ושמוא׳ שוכב בהיכל יי׳
ענינ׳ ונ׳ אל׳ טר׳ יכ׳ בהי׳ יי׳ ושמ׳ שוכ׳ ׃ ותשא רבקה את׳
ותפל מעל הגמ׳ ענינ׳ ותש׳ רב׳ את עינ׳ ותר׳ את יצחק ותא׳ אל
העבד וג׳ ותפ׳ מעל הגמ׳ ותק׳ הצע׳ ותתכס ׃ ויקחו את עצי ה׳
ברים ענינ׳ ויק׳ העם את עצי ברים ׃ וכן כל הדומה לזה
על דרך זה הוא הולך וערום יבין לאשורו ׃ ומן
יש מלות כתובות ואינן נקראות ׃ ויש מלות נקראות ואינן
נכתבות ׃ החלק הראשון הן שמונה כי אם אמנון לבדו
מת אם נכתב ולא נקרא ׃ כי אם במקום אם לא נקרא ׃
ישלח נא יי׳ לעבדך נא לא נקרא ׃ חי יי׳ את אשר עשה

כמו את לא נקרא · אל ידרך ידרך הדרך ידרך תנע לא
נקרא · ועשיתי כאשר צויתני כת · ונקרא ככל אשר צויתני
ופאת נגב חמש חמש מאות חמש תנע לא נקרא · כי אם
גאל אנכי אם לא נקרא · החלק השני הן עשרה
ולא אבו במקן כת · ונקרא בני בנימן · בלכתו להציב ידו בנהר
כת בנהר פרת נקרא · כאשר ישאל בדבר כת · ישאל איש
בדבר נקרא · כי על בן המלך כת כי על כן בן המ נקרא ·
ואדרמלך ושראצר הכוהן כת · ושראצר בנו הכוהו נקרא ·
קנתה שי תעשה זאת כת · קנאת יי צבאות נקרא · הנה
ימים באים יש כת · הנה ימים באים נקרא · אל יהי פליטה כת
יהיה לה פליטה נקרא · כל אשר תאמרי אעשה כת · תאמרי
אני אעשה נקרא · כי אמר אל תבואי ריקם כת כי אמר
אלי אל תבואי נקרא · הן הן אלו הנזכרים ואין זולתן בכל
הרבעה ועשרים ספרים · זה הוא שראינו לכתבו
בזה החלק הראשון והכל בדרך קצרה והכל מבואר
בכתבי בעלי הלשון והדקדוק כל שכן בספר הקלחה ·
והשם יעזור לכל דורש לחקור ולפרש ויהוה לו
עזר ושורש · כבר ביארנו שהאותיות
בלא מלכים והם הנקודות לא יעלה מהן ענין שבזמן
שאדם כותב לחבירו תיבה בלא נקודות אינו יודע מה ענין
כגון שכתב שלש אותיות שֹׁמֹרֹ אין הקורא יודע
ענינה אם היא שְׁמֹר לשון צִוָּאָה או שָׁמַר לשון הגדה
וסיפור או שֹׁמֵר על שם איש או שָׁמוֹר מלה אפודה או
שֻׁמַּר מקום פּוּעַל ודומה להן · ואם יש בה מלך אז יודע
הענין בלא קשוי ודין על זאת · וגם יודע במלכים
האות הנָּעָה מן הנָּח ויודע בהן דרך הצירוף ומקום הפסקה
באתנחה ובסוף פסוק ודומ' · ואם יאמר אדם מי
חבר אלו המלכים ומי הטעמים והתקין צורתן כמו שהן
נוהגין בידנו · ידע תחלה כי צורתן היא ממה שחברו
עליו האחרונים ואמרו זו היא צורת הקמצה וזו היא
צורת הפתחה וכו וכן זה צורת הזקף וזאת צורת האתנחה
ובוהן הסכימו על זה ועשו אותן סימנין ללמוד וללמד
בהן · יש מי שאומר מימות עזרא הן שכתבו
אותן והעלו להן אלו הצורות כמו שנאמר ויקראו בספר
בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא · ואמרו
חכמים מפורש זה התרגום · ושום שכל אלו המסורות ויבינו
במקרא אלו פסקי הטעמים · כמו שתיקנו התרגום וחיברו

וכן תיקנו כל התפלות והברכות כך תיקנו [illegible]
והטעמים והעמידום על צורה זו · ויש מי שאומר מקודם
עזרא · וזה שאמרנו בצורתן ושמותן · אבל ענינם
ממשה מסיני כמו תורה שבעל פה · והיו על פה · כי
כותבין תיבות המקרא בלא מלכים ולא טעמים וקורין
אותו כתיקון כמו ששמעו ממשה בדרך הרום ובדרך
שחיה ובדרך נצב ומוציאין אותו על הענין וכן קיבלו
איש מפי איש וכיון שראו שהתחילה הגלות ותבלבלה
הלשון עמדו וסימנום וחקקום ונקדו בהן החומשין כדי
שילמדום הכל בטהרה ותהיה לשון הכל צחה בלשון
הקודש על פי הדקדוק ששמעו ממשה מסיני ונשאר
ספר התורה המקודש בלא נקודות כעיקר נתינתו מסיני
כמו שהוא בלא תרגום · והרי אנו מבארים בזה
החלק המלכים וצורתם ומחלקותם ·

שער שמות המלכים וצורתם

ומקום יציאתן וסדורן ·

שם הראשון חולם ונקרא מלוא פום והוא נקודה אחת
בין שני אותות מלמעלה כמו עֹשֵׂה קֹנֶה · ונקרא חולם
כמו שאמרו כל הראוי למלכות חולמתו · כלומר יצא כתר
מלכות מלא ראשו בשווה וכמו שנאמר ותחלימני והחייני כמו
בריא ושלם מלא ומפואר · שם השני קמצה והיא
קו ונקודה תחתיו תחת האות כמו בָּרָא עָשָׂה והיא קומצת
הפה כמו וקמץ הכהן · שם השלישי פתח והוא קו
תחת האות כמו תַחַן פַּחַס והוא פותח הפה כמו פְּתַח
לבנון דלתיך · שם הרביעי סגלה ונקרא פתח קטן
והוא שתי נקודות מלמטה ונקודה אחת תחתיהן כמו
אֶרֶץ גֶּבֶר וקראו לו פתח קטן לפי שאינו פותח הפה
כולו אלא הצדדין בלבד ונקרא סגלה שהוא כמו אשכול
בכרם והכרם נקרא סגלה והוא שלוש נקודות משולשין
כמו שביארנו צורתו · שם החמישי צירי
ונקרא קמץ קטן והוא שתי נקודות זו בצד זו בשווה
תחת האות כמו הֵיטֵב תֵּבֵן ונקרא קמץ קטן לפי שהוא
קומץ את הפה מעט · ונקרא צירי שכן קוראין רבנן
[illegible]ות שבוקעת מן הנהר צירתא לפי שהיא בוקעת
ועוברת כך זה המלך בוקע בין השנים ועובר ·
שם הששי חרק והוא נקודה אחת תחת האות כמו
בִּין תָּבִין · ונקרא חרק שהוא חורק השנים כמו וחורק

עלינו שכנו · שם השביעי שרק והוא נקודה אחת
בתוך אות וו הסמוך לאותו האות הדרך או כמו חושו
קומו · ואם אין שם וו עושין תוכו שלש נקודות מלמטה
תחת האות זו תחת זו באלכסון דרך ימין כמו קמה שבו ·
ונקרא שרק שהוא שורק בשפתים כמו שריקת עדרים ·
אלה הם שבעת המלכים המשוחים הנסוכים · והשוא
יוצא עמהם ומתחלק בתוצאותיהם ולבסוף נבארנו
בעזרת צור ישראל ושומרו ·

ואלה מחלקות תוצאותם · הראשון

הוא החולם עיקרו עיקר הלשון ובית
הבליעה כמו אותיות אחהע והוא מהלך על כל הפה
כולו ולכך נקרא מלאפום · השני והוא קמץ בשליש
הלשון ותנופתו למעלה לחנכים ולכך נקרא קמץ ·
השלישי והוא פתח והוא פותח הפה ומניף הלשון למטה
הרביעי והוא סגול יוצא בצדי הפה ומניף צד הלשון
וקצתה למטה · החמישי והוא צירי בוקע בין השנים
ויוצא · הששי והוא חרק חורק את השנים בחזקה
השביעי והוא השרק מקבץ את השפתים ושורק
בהן למעלה · נמצא סידורן כך הוא אומקואה
גם את הגבירה · גם את הגבורה · גם את הקשורה · גם את
הסבורה · גם את העצורה · וסופם את החמורה · והשוא
משרת עם כולם בכל המקרא · ודע כי יש לאלה
המלכים דרכים נסוכים אחת בארת נמסכם ועיקר
תולדותם על שלשה דרכים · דרך הרום · ודרך הנצב
ודרך שחיה · דרך הרום חו תו · ודרך נצב אָ אַ אֶ · ודרך
שחייה אֵ אִ · ושוא פעמים הוא נח ואין לו תנופה
ופעמים הוא נע ויוצא בשפה · הראשון מן הרום
והוא חולם · יבוא על הפועל כמו בונה קונה ומשקלם
ואוכל ושומר ומשקלם · ושומע ופותח ומשקלם ולשעבר
כמו שורף שורף ומשקלם · ובמתוארים כמו רוגז חורב
אומר · במלת זה המלך איננו בא לא בפועלים ובשמות
ובמתוארים בלבד · ופלי הוא בנפעלים · השני מן
הרום והוא שרק · יבוא על הצווי כמו קום שוב · ויבוא
על הפועל שלא נקרא שם פועלו כמו קשר קבר · ויבוא
בשמות ובמתוארים כמו פורה נערך פורה דרכו דומה
ודממה ודומ' · הראשון מן הנצב והוא קמץ יבוא
על הפעל כמו שמור שבור אכול בנוי ומשקלם ·

ויבוא על מלה התפורה כמו שמור זכור בנה רצו את
ומשקלם · ויבוא על העובר כמו שמר בנה · ויבוא
לשעבר ולשם הפועל כמו שם קם · השני מן הנצב
והוא פתח · יבוא על הצווי כמו הטה הכה ומשקלם ·
יבוא על המלה התפורה כמו דבר קוה ומשקלם
השלישי מן הנצב והוא סגול יבוא על הצווי הקר
כמו הרף ממני הרב כבסני ודומ' ויבוא לשעבר
כמו האכיל החזיק החשו ומשקלם · הראשון מן
השחייה והוא צירי יבוא לשעבר כמו הקים השיב
העיר ש · ויבוא על שם הפועל כמו [illegible]
ויבוא על הצווי במקום אם במקום שסמוך לו אחת אותיות
אחהע כמו האספו החלצו העלו הרמו ודומ'
השני מן השחייה והוא חרק יבוא לשעבר כמו הח
החיית הגלה דבר בלע · ויבוא על הצווי כמו שימו כן
ומשקלם · ויבוא על צווי ועבר ושם פועל כמו התהלך
התהלך מתהלך וכל הדומה ומשקלם · [illegible] ואשר
שיתחלפו משקלות לא יבאו אלו כמלות אחדים כמו
אכן · פעמים יבוא הקמץ במקום פתח כמו והמנרה
לא תמלאנה והחתל לא חתלת ראוי לו פתח כמו הגש
אותם אליה · וכן כוסו השגו העם ראוי הפכו לשונותיו
וכן והפדה לא נפדתה ראוי הפדה כי היא מלה אחרונה
וכן ומשקל הכסף והזהב ראוי לו פתח שהוא מצורף
וכן תרומה להן · ויבוא הקמץ במקום סגולה כמו כי
היום יי נראה אליכם ראוי נראה כי הוא עתיד ודומ'
ויבוא במקום חרק כמו משכו אותה וכל המנורה
ראוי משכו · וכן שערו חרבו מאד ראוי חרבו וכי הוא
מקום צווי ודומ' ויבוא במקום שרק כמו שדדה כלה
הכרת מנחה ונסך בעל תקטר ודומ' ויבוא השרק במקום
קמץ כמו הלבתו כרב גדלו מלוא קמצו ולקתבו העינים
ודומ' ויבוא במקום פתח כמו כי גנב גנבתי ראוי גנב
גנב כמו יסר יסרני יה וכן זכור יי לדוד את כל ענותו
ראוי ענותו ודומ' ויבוא במקום חולם כמו תהמרה
בסימו וגם לא תעבור · מזה ישפט הם תשמחו
ודומ' ויבוא הצרי מקום סגול כמו ראיתו כוצל ודומ'
ויבוא במקום חרק כמו יתנך ויתנע ותכה מבג [illegible]
הצג המונים הקרו בית ישראל הקרה רעה והצלג
ודומ' ויבוא המלך במקום סגול כמו ומפרשכם כפיכם

ותרץ את גלגלתו ומאספכם רוח רעה מבעתך בן נון
ודומ׳ ויבוא במקום פתח כמו וגלגליו כסופה והתגלגלי
והתרשתי ואך את דמכם ודומ׳ ויבוא במקום קמץ
כמו נצרה על דל שפתי ראוי נצרה שהוא במקום בקשר
ויבוא במקום שרק כמו כן משחת מאיש מראהו כי מיתן
וונה קבצה ופתחו שעריך ודומ׳ ויבוא הפתח במקום סגול
כמו ונתנה לזרע יעקב אהבך כי דרך יעקב גאלכם אל
תלן הלילה ואח׳ ויבוא במקום חרק מפני אות אחהע׳
כמו כאהלים כארזים ודומ׳ ראו כי ויבוא במקום שוא
כמו ואמותתה ואני אסבול ואמלט ודומ׳ ויבוא במקום
שרק מפני אחהע כמו ואהבך והרגוני ראויין שרק כמו
ושמרך ושמרני לא נפתחו מפני אותיות אחהע שהן
... ויבוא במקום צרי כמו השבאל תעדה יאתה...
אישי הבדל יבדילני ודומ׳ ויבוא הסגול במקום צרי כמו
אל תאחר ואל תמח צור לדך תשי ודומ׳ ויבוא במקום
חורק כמו אהבו את אחזו לנו שנע ודומ׳ ויבוא במקום
קמץ כמו מבית למוצ... ויבוא ... ופתח כי
תנחם התנחלו גש הלאה ויקן נח ודומ׳ ויבוא החולם
במקום קמץ כמו ולבה זעמה ישראל במצחכם דינוב
ודומ׳ ודין על דרך זו בכל אשר תמצא והן כולן פלמס
... מן העיקרים וכל זה לפי צחות הלשון וזה הוא
שראינו לכתבו כאן מענין המלכים בדרך קצרה ...
והמלאכה מרובה והכל מפורש בספרי הדקדוק ...
שאר לנו אלא דרך ידיעת השוא ועתה נבאר מחלקותו
ודרך תיקונו׳ שער ידיעת השוא
דרך ... דרך ידיעת השוא׳ השוא נחלק לשני
מחלקות אחד נח ואחד נע׳ סימני הנח שהוא מישב
את האות ומניחו ומושכו עם המלך שלפניו כמו ישראל
השוא שתחת השין נח והיא נמשכת עם היוד במלך היוד
...ות החרק וכן זמרי למשעי יזכלון׳ ומסימניו
...ת חולק את המלה לשתים ... כמו המעקצפים
...לו חמ לבדה וצפ לבדה ו... לבדה ודומ׳ וכן בסוף
ה... כל שוא סופה בשוא נח הין שדי התיבות נשמעים
... כי בראשית ברא הנח ... המלה על שתי
... ... ואלו היה הנו שוא
...ר היו נשמעין ... בראשית תברא׳ ודין ... דרך זו
זה הוא דרך השוא הנח ... שהוא מוכיח על ...

נקבה כמו רחצת כחלת וזה במקרה לא בעיקר׳ וכל שוא
נח האות הסמוך לו אם היה מאותיות בגד כפת יהיה
מדגש לעולם ואם היה נע יהיה האות רפי כמו שיתבאר׳
והשוא הנח נמשך עם האות שלפניו כמו שאמרנו
והשוא הנע נמשך עם האותיות שלאחריו כמו וישכבו׳
השוא שתחת השין נח לפי כך הוא נמשך עם היוד והשוא
שתחת הכף הוא נע לפי כך הוא נמשך עם שלאחריו
ונמצאת המלה כאלו היא מחלקת ויש לבדה כבו לבדה ועל
דרך זו כל הדומה׳ ולעולם לא יהיו שואין נחין כאחד
ובזמן שיהיו שני שואין יהיה הראשון נח והשני נע ולא
יהיה נח אחר נע לעולם׳ ולעולם לא יהיה שוא נח סמוך
לשוא נע אלא שלש׳ לו או יתל כמו בישראל למנחה
ודומ׳ זה הוא דרך הנח׳ סימני השוא הנע
כבר ביארנו שהאותיות הן עשרים
ושנים והן נחלקין בשוא לשלשה מחלקות׳ החלק
הראשון אחהע שהן אותיות הגרון׳ כל אות שיהיה
תחתיו שוא והיה סמוך לאחד מאותיות אחהע יצא
השוא כמלך שהוא תחת אות אחהע הסמוך והוא כמלך
חטף קל׳ כמו ואם כהה ... בחרק חטף ואם יש עם
השוא געיה יצא בחרק ... כמו ואם יותר נקרא ...
הוא נקוד ואם׳ וכן ותמהו לו יצא השוא בקמץ חטף ...
...ש עמו געיה יצא כמלך בשוה כאלו היא ותמהו׳ וכן
והיה יצא השוא בקמץ קל ואם יש עמו געיה יצא כמלך
כמו והיה כאלו היא והיה׳ וכן רחוקה יצא השוא בחולם
קל ואם יש עמו געיה נקרא בחולם שלם כי רחוקה היא
כאלו היא רחוקה׳ וכן וחלה חרב בקמץ קל וכן והחכך
יצא בחרק קל׳ וכן ברוך ש לעולם השוא יוצא בחולם קל
ואם יש געיה יצא בחולם שלם כמו יהי שמו לעולם כאלו הוא
נקוד לעולם׳ ועלה הגבול בקמץ קל ואם רע בעיניכם ...
שלם׳ זה הוא דרך אחהע בשוא הסמוך לו׳
והוא שיהיה האות שעליו השוא משאר אותיות חוץ
מאחהע׳ אבל אם היה האות בעל השוא מאותיות אחהע
וסמוך לו אות כמותו מאחהע אין השוא יוצא במלך
הסמוך לו אלא בנקדות שעליו בלבד לפי שאותיות אחהע
אינן יוצאין בשוא לבדו אלא בשוא ופתח או בשוא וקמץ
ברוב המקומות׳ לפי כך נקרא במלכו ואינו נקרא במלך
האות הסמוך לו כמו ימחאו כף השוא שתחת החית יצא

בפתח שעמו ואינו יוצא בשרק שעל האלף וכן על דרך זו׳
החלק השני כל שוא שיהיה על אות חוץ מאותיות
אחהע וסמוך לאותו האות יוד יצא היוד במלבו ויצא השוא
הסמוך לו בחרק קל לעולם ואם יש עמו געיה יצא בחרק
שלם כמו לִירְמְיָה לִישְׁבְּקָשָׁה וְיוֹאֵח בְּיִקְבּ בְּיוֹם לְיַבָּשָׁה
כבול יצא השוא בחרק קל׳ ואם יש עמו געיה יצא בחרק
שלם כמו כי בְּיָד כאן היא בְּיָד׳ ואם יאמר אדם הואיל והשוא
שיש עמו געיה נקרא כמלך למה לא נקדוהו במלך מתחלתו׳
ידע כי השוא שקודם היוד סימן לַמְּכַפֵּר ואלו הוא מלך היה
מְיוּדָע כמו בְּיוֹם זבחכם יאכל מנוכר כלומר באיזה יום
שיהיה׳ בַּיּוֹם ההוא מיודע הפך ים לְיַבָּשָׁה מנוכר בַּיַּבָּשָׁה
עבר ישראל מיודע וכן ברוב המקרא׳ והכתוב צריך למנוכר
ולמיודע לפי כך ינקד בשוא כדי שיוכר שהוא מנוכר
ונקרא באיזה הראוי שחברו עליו׳ ועל עילה זו שנוי כל
השואין שבכל הלנקים׳ החלק השלישי שאר
ראויות והן שבעה עשר החזיר היוד עליהן יהיו שמונה
עשר׳ אלו השמונה עשר אם היו בראש התיבה ואין סמוך
להן לא אחהע ולא יוד יצא השוא שתחתיהן במלך קל
והוא הפתחה לעולם כמו כְּרַב עם גרושותיכם דרכיו וראש
זָכוּר למלך ודומ׳ טולן יוצאין בפתח קל׳ ואם יאמר אדם
למה לא יהיה תחתיהן פתח עם השוא ידע כי כבר חָבְרוּ
בעלי הלשון והדקדוק שלא יעשו על אות אחת שוא ומלך
אלא אחהע בלבד לפי שהן אותיות הגרון׳ ואם יאמר למה
לא יהיה תחתיהן פתח לבדו אמור לו אינן ראויין לפתח
כי הפתח יחזק המלה ויסמוך לו דגש ברוב המקומות
וזו ראויה לרפיון וראויה לפתחה לפי כך עשו השוא
והקורא יפתחה בפיו׳ ואם יש עם השוא שתחתיהן
געיה יצאו בפתח שלם כמו לְנַחֲלַת בני ישראל בְּבוֹאָם
אליו צְרוּר המור ודומ׳׳

בענין השוא

ראויות שיש עליו השוא לעולם אי אפשר
שיהיה תחתיו טעם כי הטעם ימשוך האות ויאריך בו׳
והשוא הנח והנד אי אפשר להאריך בהן אלא יוצאין בפה
מהרה בלא הרגשה חזקה כמו בי בראשית נקרא השוא
בפתחה ואינה נמשכת כדי שיתקבל טעם לא מתגלגלת
בפה והולכת למלך הסמוך לה לפי כך אי אפשר שיהיה
טעם עם השוא לעולם שזה חלוף זה לזה׳ הטעם מושך
והשוא אינו נמשך לכך נמנע׳ והגעיה אינה טעם אלא

לפי יחות השוא בלבד׳ ודע שהשוא הנד אם
יהיה אחרון אות מאותיות בגד כפת לא יהיה דגש לעולם
אלא רפי כמו כלבות בכלי ודומ׳ ואם יאמר אדם
הרי מַלְּכָת שְׁתֵּי וּשְׁתַּיִם השוא נד והן דגש אמ
שיש שם אלף נעלם קודם השין ונקראת כאלו היא באלף
קל כמו תַּשְׁתִּי ונמצא השוא אינו נד אלא נח וכל שוא נח
סמוך לו דגש כמו שאמרנו׳ ומפני מה לא ימצא דגש
אחר שוא נד לפי שהדגש ממשיך האות ומכבידו והשוא
הוא מהדק ואינו נמשך לכך לא יהיה סמוך לו אלא רפי׳
ודע שהשוא הנד לא יתחבר עם עוד באות אחת
מכל האותיות אלא אחהע בלבד כמו [illegible] הוא וחנה
עליו אלי ודומ׳ ואם יאמר אדם הרי דל׳ [illegible] והמא
וכן קדם קדמיהון משכו אותה די אני בניתה לא תבשל
גדי שבלים שבלי ודומ׳ אמור לו זה אזהרה וזירוז למקרא
הכי ספרים כדי שיוציאו אלו האותיות שלמים ולא יגמגמו
בהם ומקצת ספרים ימצאו בהן ומקצתם לא ימצאו אלא
מוציאין אותן בפה בלבד בשעת קריאה׳ ודע
שבזמן שיהיה המלך עם השוא באותיות אחהע אין
המלה נקראת אלא בשוא ויבטל מן המלך כמו חרם וכיוצ
ענת נקרא השוא בקמץ חטוף ונמצא העיקר הוא השוא
והמלך מסייע לו׳ ואלו היה המלך עיקר לא היו עושים השוא
שהשוא הוא צריך למלכים ואין המלכים צריכין לו ואי
אפשר שיתקבץ השוא עם המלך אלא בשלשה מלכים בלבד
הקמץ והפתח והסגול לפי שהן קרובין לו אבל שאר
מלכים אי אפשר׳ ודע ששוא נח בתחלת התיבה

אי אפשר לפי שאין מתחיל בתיבה באות נח אלא באות
נד לעולם׳ לפי כך כל שוא בתחלת התיבה הוא נד וסמוך
לו רפי כמו בְּבוֹאָם ודומ׳ וכל שוא באות שני מן התיבה
הוא נח וסמוך לו דגש אלא אם כן נכבד האות קרא אותו
והמדקדק בו יהיה השוא נד ויסמך לו רפי כמו וְשָׁבְרִי באלו
הוו תיבה לבדה והשוא שבה לבדה ונמצא השוא
בתחלת התיבה שהוא נד כמו שאמרנו ולכך נסמך לו
רפי׳ וכן וְסַגַּר בעד יותא זהב הארץ ודומ׳ ואם לא
הואריך היו יהיה השוא נח וסמוך לו דגש׳ וכן אם אין
טעם בתיבה אעפ׳ שיש בתחלתה [illegible] יהיה השוא נח
כמו וְיִמָּה לְךָ נמצא הגעיה תוכיח במקצת המקומות
על הוצאת [illegible] שוא אם הוא נח או נד׳ וכבר אמרתי

שהשוא הנד נח יסמך לו שוא נח לא כאור שלישי חן יתר
כמו בישראל ואם יאמר אדם הרי מלך אמרה נפשי
משכו אותה ודומ׳ שוא נד בינך שוא נח אומר לו או המלות
אין לשונות בתרלית לא נס ולא עלה ואין אפשר
להוציאו בפה ואי ינשו אותו לא כדי לחטוף בקמץ ולהדג
כו כדי שלא יכבד וכבר אמרנו שאי אפשר לשני שואין
נדין כאחת או נחים כאחת או נד ונח כאחת אלא בתנאי
שיהיו שני שואין כאחת יהיה הראשון נח והשני נד
בכל מקום ולא ימצאו שני שואין נחין כאחת אלא בסוף
התיבה בלבד כמו וישבת בלבב מקננת בארזים ויישב
ויירד יפת ודומ׳ ובהיותה על הנקבה וישבת על מטה ודומ׳
וכל שוא יחידי באמצע התיבה נעולה נח כמו זמרי מהצעי
דברי ודומ׳ אלא אם היה בו דגש חזק יהיה נד כמו אתך תתכם
אתחנך ודומ׳ או אם תוכפי האור שלפני עמן ושברו
המדדים וכן אם נפתח האות שלפנו והוחרך בו מתג
יהיה שוא נד ... נע מעט וירפא האות שבצרי וכמו
ויבדל ויברך וכן שני אותות בתיבה אחת צבאות ...
... עמו ותות כל המקרא על דרך זה מפי כל
... חוזה הזמן הזה לא ... אם גוים לאות ראשון
... לחשון יפתח פיו בשוא שתחת ... זות
הראשון כמו ושלחו את שולחיהם השוא שתחת למד
נע ... יקחהו צהלים ... המשק
קול ... ואם יתן ... אז יפתחו לעולם אבל ...
ולא יפתחו במלם כמו הנני ... כך הוי החקקים חקקי
און כי ינוס עלי ערב הנני אני ודומ׳ וכמו ... הומה הוא
... יהומה ... ים ... חוץ מחמשה פסוקים על זה
... ים ובהן שש חלקים כי בגיה לה ... סמוכה ועמהם
משוכה ובהם ... ושמורה וערוכה והם נח נפתחים
... נח נכתב ... והן ... להם ישחקני זבח תודה
... אז יקראנני ישחרנני ולא ימצאנני ומשחרי
ימצאנני וכן כל לשון ... אם בשלש נקודות
... בפתחה ... בני לשון כמלה כמו ...
... התבונה השוא שתחת הכף נפתח ... וכן
... תתבונה ודומ׳ חוץ מאחד ... ירד
ברצות תטובה ... יתכנה הכף נח וכל ... לשון ...
לדגשה סמוכה בפתחה ערוכה בלשון נח כרותי כמו

כמו אלפי אל הגדולים השוא שתחת ...
נגבה ... אשת ... גלבה ... כל המקרא על
זה ... בדבר ה׳ ... פרוק ... אחר המקרא כלת
טנחה נקרא׳ ועוד ... הקופלים כל
לשון ברכה אשר במקרא ערוכה אם טעמה על כף נגולה
פתחה ארוכה כן שתי ... כמו ואברכה מברכיך ברכני
גם אני אבי ואני אברכך ברכו ... ודומ׳ ואם טעמה
על בית תמוכה כולה כרוכה כמו והתברכו בו ויתברכו בו
ויאמר דוד לכל הקהל ברכו נא חוץ מאחד במקרא מיוחד
כי על ... טעמו והוא כמוך בנחו ולמקרא הוא שמו וברוך
ועוד למקצת הסופרים כי כל ריש אשר יהיה
בין שני קמצים או בין קמץ וחרק או שרק יפתח השוא
אשר תחתנו כמו ... הרוחה הרפתים הרשעים הדרדים
ודומ׳ וכל זה לבני ... שהקדמנו שכל שוא שקדמו
אות נמשך ... יהיה ... השוא נע וכאו אותה
... השוא ... תחלה ולכך היא נפתח
... כמו ... המדבר המדברים ודומ׳
... ודבר זה ... ולעולמי ימינה כבר באתנו
... שיש לוו הלוי דרך בנקודותיו ותוציאותנו וזה
... אם היה וו הלוי על מלה שהיא
... המקומות כמו קנה שמים
... הרב הוציא ... ויין ימה וקדמה
... ואתה זהב וכסף ועבד וכבש ושור ואיל
ודומ׳ ובמקצת המקומות יהיה בשוא כמו ואתה אספן
יין וקיץ ושמן ובקר ... כל חלב שור וכשב עם גדול
ורב ודומ׳ ואם יהיה וו הלוי על מלת מלרע יהיה בשוא
כמו אנשים ... איש ואשתו רע וגדול
ודומ׳ ואם היה ... בשרה ... גלוי בצדו נקרא
הוו כאלו הוא ... כמו ונקרא נם בגעים וקצרתם
את קצירה ושמרתם ... ואגדתם אותם ובכן
ראיתי ... ודומ׳ ... קצרתם אשמרתם
... כלם נקודים ... ואם היה סמוך
לוו הלוי אות מאותיות אחהע והוא בשבא ופתח יהיה
על הוו כמו פתח כמו ואכלהו ויכרהו ועשיתם ודומ׳
והיה ראוי להיות שרק כנגד ... ודומ׳ ולא נפתרו
בשביל אות הגרון הסמוך ... פתוחין לעולם׳
ואם היה סמוך לוו הלוי יוד ... יהיה הוו בחרק והיוד

נח כאן אינו כמו וירא מצוה הוא ויפת תאר ויריחו סגור
ויהודה בית וישחקו לפניו וישיבום מרדכי ויגע ויצוהו
לאמר ויסלחיך בספירים וישב אל שי וירחמהו ויערו את
את התקון וישלחם ויהפך ארץ כרמים ויגבים ויזנה בן
הושעיה׳ ואם יהיה וו הלוי סמוך ליוד נח והוא לשעבר
תהיה הוו בפתח והיוד בשוא נח כמו ואכל ויכלהו ויעיהו
אנשי הבליעל וידברו אלי׳ ואם יהיה היוד הסמוך לוו הלוי
בחרק והוו היה בשבא תקרא הוו בחרק קל כמו שאמרנו
כמו ויעפו נערים ויגעו הן ימסו ויבלו׳ וכן אם היה היוד
בקמץ או בפתח או בציירי וכו׳ כמו ויהפכו ארץ ויבואו
כגשם וישבו בארץ ואם היה וו הלוי שרוק והוא סמוך
לאות במלוך והיו נדרים באיזה מלך היו נקראת הוו באלף קל
כמו ומל יי אלהיך את לבבך ומלאו פני תבל ומשמרתם
ומתו גדולים ומת בארץ ושחו ורננו ובא המלך דוד וברא יי
על כל מכון ובחש היאר וברך את בית עבדך ונגשו זקנים
את תיים ופה ישית בגאון גלעד וגברו ורבו ונתתי אתכם
כולם נקראים באלף קל׳ ופעמים תהיה סמוכה לבמלך
ואינה בשרק אלא בקמץ כמו רשע קברים וכיהו יונה ובזת
גפרית ומלח ומתו כל הצאן ופיהו מביט לבחלות ודומ׳

ודע והבין שהקמץ והצירי לא יבואו לעולם אלא
על אות רך נח כתוב או אינו כתוב כמו בוא עשה קנה
ראה בנה ירד יצא מאן ... ופתח וסגול לא יבואו אלא
על אות נח מצוי ואינו מן האותיות הרבים כמו חמר
שמר עמד נתן אקרא חזרוע אקחה מרכבה ממשלה
ודומ׳ וזה שאמרנו הוא ברוב ואפשר שיתחלף זה בזה
וזה בזה שכל דקדוקי הלשון אינם בנויים אלא על הרוב׳

כבר ביארנו שהטעמים צריכין להן לבאר בהן
ענייני הדברים ולתרץ בהם מאמרים ולולי הטעמים
לא נחלק כל ענין ולא עמד כל בנין ולא נודע זכר מנקבה
ולא שעבר להבא ולא שבו לשבו ולא דומה להן׳ גם לא
יתבררו ענייני הפסוק אלא בטעמים שהוא מישב זו
המלה ופוסק בזו ומחביר זו לזו ואז ירוץ הקורא ולא
יכשל׳ ואם לא ידע בטעמי הפסוק יתחלפו העניינים
ויתקלקלו הבניינים ומהפך דברי אלהים חיים׳ והרי
אנו כותבין כאן צורתם ושמותם ותולדותם ועניינם
לפי מחשבותם והכל בדרך קצרה כמו ששנינו בשני
חלקים הראשונים׳ שיעור הטעמים

הם שנים עשר ראשונים כמאורות מקומם מהם
מהם קטנים ומהם רמים חרוזים ולא נעלמים מפי
נבונים וחכמים בשמם שכל תתומים׳ הראשון
נקרא סלוק על התיבה כנזר מגביה וחוזר ובכל שאון
מתפזר׳ השני נקרא תלישה בשני פעמים חשה
בפנים ואחור גשה וגוררת טעמים בדרישה׳
השלישי נקרא טרס נדחה בשתי אצבעות כפרס
אחד באחר כקרק מחובר בלי תרש׳ הרביעי
נקרא פשטה והוא היתיב בחיך ובלשון מבטה ובשני
פעמים פשוטה׳ החמישי נקרא זקף מגמשיך
המלה ועוקף והוא מכל טעם שקף מיוחד באצבע
זקף׳ הששי נקרא אתנחה והיא מכל טעם נחה
ריחה נודף כשמן המשחה ממנעת הפיסוק ומניחה׳
השביעי נקרא זרקה וגם נקרא צנורי ולפניה
סגלה כגלגל צנורי מנגנת כשיר ופארי׳ השמיני
נקרא לגרמיה וגם נקרא פסקה והיא שופר ומקל חקוקה
אדוקה בה ואין אל אין מפיקה׳ התשיעי נקרא רביע
וגם נקרא נגלה והיא נקודה אחת למעלה נגולה ויוצאה
בנחת וברעדה׳ העשירי נקרא תברה נמשכת בגלל
המקרא קבועה בתוך התיבה כנודה מהפכת היד ואינה
משבירה׳ אחד עשר היא הטפחה אשר לאחור
מתנחה במהלה בה לשיחה וסמוך לה אתנחה׳ שנים
עשר הוא הסלוק אשר בו ענין מחבירו חלוק מוכיח
כנר דלוק שזה סוף הפסוק׳ סימנם סתט״א זלר״ת
תט״ס׃ אלו הן הטעמים שנים עשר בדעת וחכמה
ומוסר מנוחים בלי מחסר כל אחד בעינו כמלך או
שר זה עם זה נקשר׳ והם יסודות הבנין ורם פסוקי
הענין והם ראשית כל קנין לחכם ונביא ומלך ודיין׳
שבהם יתבאר ענינו ונחות לשוננו ומתק הגיוננו ובינו
לכל יערב ויהיה עליהם כמו רב׳ ושמונה משרתים
לטעמים חרותים׳ הראשון אזלא לעולם עולה׳
השני מאריכה עומדת כחץ דרוכה׳ השלישי דרגה
היא שלשלה פעם יורדת ופעם עולה׳ הרביעי
נטויה במקום טפחה חבויה׳ החמישי הוא עגלה
עם גלגל כלולה׳ הששי שופר תואר בן ישפר׳
השביעי שופר הפוך עומד בקרן הכוך׳ השמיני
שופר כגרמיה והוא מן הטעמים מנויה׳ זה הות

שמות הטעמים והמשרתים וכל אחד מהם גלוי ונעלם
ידועים בפי ישראל כולם סמוכים לעד לעולם׳ ולא
ימצא פסוק במקרא כולל הטעמים והמשרתים אלא שני
פסוקים נמצא בכל אחד מהן אחד עשר מן השרים וגם
המשרתים׳ ואלו הן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ עָלָה
לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר שָׁלַח אֶתְכֶם וְדִבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר יי
הֲמִבְּלִי אֵין אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ
לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן לָכֵן הַמִּטָּה
אֲשֶׁר עָלִיתָ שָּׁם לֹא תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת׃
וַיֵּצְאוּ יֹשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ
הִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים
וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע
שָׁנִים׳ אלו הם הטעמים והמשרתים שבכל
המקרא חוץ משלשה ספרים תלים איוב ומשלי היקרים
כי יש בהם טעמים אחרים שרים ומשרתים והן שמונה
שרים ועשרה משרתים ואלו הן כפי צורתם הראשון
פזר הוא הקול יפזר׳ השני רביע לטעמים יופיע
השלישי לגרמיה והיא פסקה מקול למעלה ובין תיבות
חלוקה׳ הרביעי הוא זרקה תהיה בפנים וכאבוקה׳
החמישי הוא יתיב והיא פשטה מקדמת מתוך מטה
הששי הוא אתנחה דוחת ומרויחה׳ השביעי
הוא טפחה נקודה ופשטה לא מזיחה׳ השמיני הוא סלוק
בו ידע סוף הפסוק׳ והעשרה משרתים הם
שופר שופר מכרבל שופר הפוך וצנורית ומקל וחוניה
שוכב ונטויה ומחרכה ושלשלת׳ וימצא פסוק אחד
יש בו שמונת הטעמים השרים וזה הוא׳ עַל זֹאת
יִתְפַּלֵּל כָּל חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף
מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ כלם שמונה עשר
חקוקים׳ שמונה טעמים מתוקים ועשרה ניגון
מפיקים וכולם כראוי חזקים זה שנה נחקקים והדברים
עתיקים׳ שער נחזור ונבאר חילוק הטעמים
המשרתים שלאחד ועשרים ספרים׳ כבר ביארנו
ששמות הטעמים והמשרתים וצורותם חברו עליו
האחרונים אבל הראשונים היו יודעין הענין ומפסיקין
במלה הנפסקת ומעמידין במלה הנעמדת ומגביהין
במלה הנגבהת ומשבירין במלה הנשברת והיה הכל

קשור בנפשם ושמור בלבם וכיון שראו האחרונים
שחסר המדע ונתחלף המודע עמדו וחיברו אלו הטעמים
לפי שמותם וצורותם וחקקום בספרים כדי שיהיו לענין
הכל מאירים וירוצו בהם הקוראים׳ דע שהטעמים
השרים הם העיקרים שבהן יפסקו הענינים ויעמדו כל
הבנינים והמשרתים יהיו על מלה שאינה ראויה להפסק
לפי שאי אפשר שתהיה תיבה אחת או שתים בלא טעם
בלא שר ובלא משרת אלא אותיות או מלות יחידות יהיו
מקפין להעריב הלשון׳ לפי כך כל מלה שאינה ראויה
לשר עושין לה משרת להחזיקה מעט ולא יתלפפו המלות
זו על זו׳ והמשרתים מתחלקים לכל השרים ומתחלפין
בשירותן יש שר שראוי לשמשו משרת אחד בלבד או
שנים ויש שהוא ראוי לשנים ולשלשה וכן לארבעה
וחמשה׳ וכל שר או משרת יש לו ניגון ונעימה לבדו
ולא ישוו זה לזה ואם שוו ישוו בדרך אחת או שתים לא
בכל הדרכים לפי כך היו שמותיהן כך וכך ומנגן כך וכך
ואו היתה נעימת השרים והמשרתים שוה היו כולן
שם אחד וצורה אחת ודבר גלוי הוא זה לכל המבינים
והטעמים השרים נחלקים לשלשה חלקים׳ מהן
דרך גובה׳ ומהן דרך רום׳ ומהן דרך שחייה ותנועה
שחייה אין קולו נגבה למעלה ולא למטה׳ דרך
גובה נכנס תחתיו שלשה והם פזר תלשה ותרס׳ ודרך רום
נכנס תחתיו ששה והם זרקה לגרמיה רביע תביר טפחה
סלוק׳ ודרך נבל נכנס תחתיו שלשה והם יתיב זקף אתנחה׳
וכן יש למשרתים כמותן׳ לפי כך יהיה כל טעם עם משרתו
הראויה לו והמשרת הוא בשביל השר לפי כך אי אפשר
שיהיה משרת אלא והוא סמוך לשר לעולם׳ והשר אפשר
שימצא בלא משרת לפי שהמשרת צריך לשר ואין השר
צריך למשרת אלא בין היה בין לא היה כמו שיתבאר׳
ודע שהמשרת לא יהיה שר לעולם אלא אחד
בלבד והוא הדרגה והיא הנקראת שלשלת בזמן שהיא
למטה תחת התיבה הוא משרת ובזמן שהוא למעלה
הוא שר והוא מלי לא ימצא באחד ועשרים ספרים אלא
בשבעה מקומות בלבד כמו ויתמהמה ודומ׳ ולפי שהן
יחידים במקרא לפי כך לא נמנה עם השרים׳ וכן לא
יהיה השר משרת לעולם אלא התלשה בזמן שהיא בראש
המלה על ימין הקורא היא שר ובזמן שהיא על שמאל

היא משרת ונוספת על המשרתים׃ והיתיב׳ יש לו
שתי צורות פעמים הוא פשטה בסוף המלה למעלה
כמו רבר׳ ואם היה החוזק באמצע המלה יהיו שני פשטין
כמו ויאמר׃ ופעמים יהיה כצורת שופר הפוך ויהיה
מלמטה והפריש בינו ובין שופר הפוך המשרת שהמשרת
יהיה לאחר המלך בכל אות שיהיה עליו החוזק כמו אלה
וזה לא יהיה אלא בתחלת התיבה לעולם קודם למלך כמו
אלה בכה ודומ׳ והתלשם פעמים יהיה פשטה כמו
ויפן ופעמים יהיו שתים כמו ויאמ״ו וסימנו אם היה על
מלך אחרון שבתיבה יהיו שתים לעולם כמו הגר ואם
ישאר אחרין מלך יהיה אחד כמו ויעל ודומ׳ והתלשה
השמאל שהיא משרת תשתנה צורתה ומקומה ושמה
פעמי׳ היא למעלה בראש התיבה על שמאל הקורא
וצורתה ככה כמו ויקרא ופעמים תהיה תחת המלה
ומקדמת תלשה קטנה ונקראת עגולה וצורתה ככה כמו
ואת מחת והיא בששה עשר מקומות באחד ועשרים
ספרים׃ והפזר שהוא שר פעמים ישתנה שמו וצורתו
פעמ׳ יהיה ככה וימהלו ונקרא פזר קטן ופעם יהיה ככה
ונקרא פזר גדול ונקרא קרני פרה׃ וכן הזקף פעמים
הוא שתי נקודות זו על זו ונקרא זקף קטן ופעמים יהיה שתי
נקודות ומקל ונקרא זקף גדול׃ והשופר שהוא מכלל
המשרתים פעמים ישתנה שמו לפי הנעימה וצורתו אחת
היא׃ נקרא שופר מונשב ונקרא שופר מורם ונקרא שופר
מכרבל׃ ועוד יש לבו טעם שרולא נזכר שנגו ותורגו
אלא בכלל חבירו והוא הסגולה והוא שלש נקודות בראש ה׳
תיבה משמאל כמו ויאמר המלך׃ ולמה לא נמנית לפי
שהיא תכף לזרקה לעולם לכך נמנו באחד׃ נמצא
כל שמות הטעמים והמשרתים לפי שנוי מקומם וצורתם
כך הוא׃ פזר פזר גדול תלשה ימין טרס חד שני טרסין
יתיב יתיב מקדם יתיבין זקף זקף גדול אתנחה זרקה סגולה
לגרמיהו רביע תביר טפחה סלוק שלשלת מלעיל או השרים׃
והמשרתים שופר מונשב ושופר מורם ושופר מכרבל
ושופר לגרמיהו ושופר הפוך ותלשה שמאל ותלשה קטנה
ואזלא ימארכה ודרגה ונטויה׃ אלו הם הטעמים
המשרתים והשרים המתנהגים באחד ועשרים ספרים
אבל הגעיה היא ירח מקל נטויה לאחור שתמצאין
תחת התיבות בשני מקומות אינה לא שר ולא משרת

אלא לרמוז בה שצריך להאריך באותו האות מעט כמו
ויזכרו לפי כך לא נמנית בכלל וכבר אמרו אין אב לגעיה׃
וכן הדחק והוא כצורת אזלה שיהיה בריש התיבה
אינו לא שר ולא משרת אלא לרמוז שיוציא אותו האות
בהתזה כמו והבקר ויקראהו ודומ׳ ׃ זה הוא שמות
הכל וצורתם ומקומותם׃ ועתה נבאר

ענין בגד כפת ואוזה בדגש ורפי

ואחר כך נחזור למחלוקות הטעמים והמשרתים
דע שכל אות מאותיות בגד כפת שיהיה תחלת תיבה
והיה סוף תיבה ראשונה אות מאותיות אויה אם היה טעם
התיבה הראשונה מן השרים יהיו בגד כפת שבתחלה
דגש לעולם שכל הטעמים השרים פוסקין ולא יהיה אחרון
רפי לעולם׃ ואם היה טעם תיבה ראשונה מן המשרתים
כמו ואקחה כלטוש כי באפס אל בדרך רחוקה ויהי דבר
ודומ׳ יהיו בגד כפת רפין לעולם חוץ מן אוגירה
ופסיק ודחיק ואתי מרחיק ומפיק ושתי
אותיות צבותות׃ וזה הוא פירושן׃ אוגילה
יש בה שבע מלות ארבעה מהם בשירת הים כי גאה גאה
וחב׳ מי כמכה נאדר בק׳ ידמו כאבן׃ וחד בירמיה נלאיתי
כלכל ולא אוכל׃ וחד בישעיה ושמתי כדכד שמש׳ וחד
במ׳ וחכמה כחכמת אהין הללו המלות סמוכין לאויה
ואין על תיבה ראשונה אלא משרת והן בדגש ונקראין אוגירה
ואין להם טעם אלא קבלה היא ביד הסופרים איש מפי איש׃
ויש מלות אחרות יש בהן חלוף בין הסופרים מקצת
אומרין דגש והן בכלל אוגירה ומקצת אומרין רפי והקורא
רשאי בהן והן כמו עם זו גאלת חלוף והן הלא בגעת בה
כה רוח תקר׳ וכן ויעש ירבעם חג בחדש השמיני בחמשה
עשר וכן ויהי כשמע ויהי כאשר תמ׳ והיה כי יבאו עלין
ויהי כראותם ויהי כהוציאם ודומ׳ כולן חלוף והקורא
רשאי בהן׃ פסיק כשיהיה בין מלת אויה ומלת
בגד כפת פסיק בין שני התיבות תהיה אות בגד כפת
דגש כמו עשו אלה יוסף ש׳ על עמו כהם ודומ׳ וזה
חק לעולם לא ישתנה׃ דחיק הוא הדוחק שיהיה
בין שני התיבות והוא שלא יהיה בין מקום טעם מלה
ראשונה ובין טעם תיבה שניה אלא מלך אחד בלבד
לפי כך נדחה הטעם של תיבה יוצא בדגש כמו ואעידה

פֿם ועטה בו והגית בו ועבדיך פֿתו ודומ׳ וכן יצוא הזחיק
בשלה שאין בה טעם כמו מה תאמר ומה תעשה מה
ברי ומה בר בטני ודומ׳ וזה שאמרנו שאם לא היה
בין טעם ראשונה ושניה אלא מלך בלבד יהיה דגש והוא
שיהיה אותו המלך קמץ ודחוק ואם היה זולתי הקמץ
יהיה רפי כמנהגו כמו אשר הורדתנו בו: או היה קמץ
ולא היה דחוק הרי הוא רפי כמנהגו כמו ולא היה בם עוד
רוח ודומ׳ עד שיהיה קמץ ודחוק׳ אתי מרחיק הוא
הפך הדחיק שהרחיק קירוב טעם לטעם׳ ואתי מרחיק
לפי שנתרחק בין טעם לטעם מלכים הרבה בא הטעם
הראשון ודחק כל המלכים והשלכם על אות הטעם
השני כתבני בלקטוא כמו הוא יבנה בית הלמתים
תעשה פלא פורה שבהפה ואלטה אלה ואדר שהפה
ודומ׳ מפיק הוא שיהיה אות האוי״ה יוצא בלשון
ואינו נח כמו מחיניתה בבקר בינה תשים ודומ׳ וכן
ויבז פרעה חיגדהון מתהלה ודומ׳ בר מן תדין ונטרה
עלה מן אלהו וקול המון שלו בה תן מפיק וו והן ברפי וגן
קיבלוס׳ וכן מפיק יוד כמו ומל גוי גדול לגוי גדול ודומ׳
בר מן חד ש׳ בם פינ בקדש בם סמוך למפיק יוד והוא
רפי ומפיק אלף אי אפשר׳ שני אותות צבותות
כל תנבה שהחלקה שני ביתין או שני כפין או בי ופי והיה
על האות הראשון שלא יהיה בדגש לעולם ולו נסמך
לאוי״ה כמו ויהי בבואה ותפשהו בבגדו ויהי ככלות
הגמ׳ פלגמש ותכבדה בפלעה אשר שמתי בפיך ודומ׳
ואם יהיה תחת האות הראשון מלך יהיה ברפי כמנהגו
כמו והוא אשה בבתוליה אצלו בבהלו ארכותי בבלאתי
אלקרא בפלגות ודומ׳: ודע שזה שאמרנו כל בגד
כפת דסמיך לאוי״ה מתקרי ברפי חוץ מן הנזכרין דאין
הולכין בו אחר הכתב אלא אחר הקריאה כמו ועשית בדי
אנפ שאין סמוך לו אלא הוא הרי הוא רפי לפי שאות מיו
אוי״ה נח נעלם בצד התו והוא ה׳ או אלף במקימת דרכים
לפי כך רואין כאלו היא סמוכה לאוי״ה ותהיה בתי רפי וכן
ונתת התו או בצד הכף לכך דנין בו במקום אוי״ה: וכן
אפשר שימצא אות אוי״ה כתוב וסמוך לו דגש כאלו אין
שם אות אוי״ה כמו וירא בלק האלה כאלו איננו לפי שאין
הדיבור עומד אלא על הריש לפי כך נסמך לו דגש וכן
כל הדומה לזה מקובל מנביא וחוזה׳ ואם יאמר אדם

מה טעם בג״ד כפ״ת נרפין מאוי״ה ידע שאותיות אוי״ה
רפין רכין לפי שהן מרככין האות הסמוך להן ויצא דרך
כמותן׳ ודע שיש לבני ארץ ישראל באות ריש
דרך אחרת ביציאתו מעט מה זקין ומעט מרפין והוא
קשור בלשונם ואינו מצוי אצלינו לכך אינו צריך
להזכירו׳ וכן יש להם זין נקרא מכרוך ואינו ידוע אצלינו
והמשכילים יבינו׳ שער נחזור לענין
הטעמים׳ דע שהטעמים שנים עשר יש מהן מה
שאפשר שיעמד והם שבעה פזר תלשה יתיב
זקף לגרמיה תביר זרקה׳ והחלק שאי אפשר
שיעמד הם טרס רביע טפחה אתנחה סלוק׳ והחלק
הנעמד נחלק לשלשה חלקים חלק יעמד לשנים בלבד
וחלק לשלשה וחלק ליתר משלשה׳ החלק הראשון
היתיב והתביר ולגרמיה ו ותלשה׳ היתיב כמו אתה
ואהל ודומ׳ התביר כמו לדרת אל כרם ודומ׳ לגרמיה ו
כמו וימח את כל היקום אשר על ודומ׳ והתלשה במקום
אחר בלבד באהנה ואשלחה תוכל אל המלך׳ החלק
השני הם זקף וזרקה הזקף כמו ערב וידעתם ודומ׳ הרי
נעמד לשנים׳ והשלשי כמו כבתך בבל וראית וקלאת
ודומ׳ והזרקה אפשר שתעמד לשנים כמו כה אמר ש׳
למשיחו לכורש ודומ׳ והו שלשי בלבד והוא יען אשר
שלחת מלאכים לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון: החלק
השלישי אפשר שיעמד ליתר משלשה הוא הפזר לבדו׳
יעמד לשנים כמו וימהרו וישלימו ודומ׳ ויעמד לשלשה
כמו בני הילקן בקיהו מתניהו ודומ׳ ויעמד לארבעה כמו
ושכניהו וישפט ונתנאל ועמשי ודומ׳ ויעמד לחמשה
כמו ואחיו שמעיה ועזראל מללי גללי ודומ׳ ולא יעמד
לששה ולשבעה׳ אלא פסוק אחד נעמדו בו שמונה
פזרין ועמהם אחיהם המשנה זכריהו בן ויעזיאל
ושמירמות ויחיאל ועני אליאב ובניהו ומעשיהו ומתתיהו
ואליפלהו ומקניהו ועבד אדום ויעיאל השוערים׳
והמשרתים שיהיו ביניהן אינם מפסיקין לפי שאינם אלא
טפילה׳ ושאר החמשה לא יכפלו ולא ימצא טרס סמוך
לטרס ולא רביע סמוך לרביע ולא אתנחה ואתנחה ולא
טפחה וטפחה ולא סלוק וסלוק׳ כבר אמרנו
שהמשרתים הם טפילה לשרים והן מחזקים המלכות שלא
יתרפקו אולם על מקום השר בלבד והודענו שאי אפשר

למשרת בלא שני והשני אפשר שיהיה בלא משרת׳.
והרי אנו כותבין איזה טעם שאפשר שיקדמוהו משרתים
הרבה ואיזה טעם שלא יקדמהו משרת אחד ודין על מה
שאנו כותבין לדומה להן׳ והטעמים נחלקים לפי ענין זה
לשלשה חלקים׳ החלק הראשון אין נסמך לו מן המשרתים
אלא משרת אחד בלבד׳ החלק השני אפשר שיסמכו לו
שני משרתים׳ החלק השלישי אפשר שישרתוהו שלשה
משרתים׳ החלק הרביעי אפשר שישרתוהו ארבעה
משרתים׳ החלק החמישי אפשר שישרתוהו ששה
משרתים׳ וזה הוא פירושו החלק הראשון הוא הקטן
אפשר שיהיה בלא משרת כמו וירדף עד דן ודומ׳ ואפשר
שיהיה לו משרת אחד ולא שנים כמו ואת הארץ ודומ׳
החלק השני יש בו ארבעה טעמים והם לגרמיה וזקף ופשטא
ואתנחה׳ הלגרמיה אפשר שתהיה בלא משרת כמו אלה
תולדות ודומ׳ ואפשר שיהיה לה משרת אחד כמו וישלח
מלך אשור ודומ׳ ואפשר שיהיה לו שני משרתים כמו
כי האלהים תמלטו ודומ׳ הזקף אפשר יהיה בלא משרת
כמו ויתן ודומ׳ ואפשר שישרתו משרת אחד כי הוא בין
אחים ודומ׳ ואפשר שיהיו לו שני משרתים כמו טוב תתי
אתה לך ודומ׳ הפשטה אפשר שתהיה בלא משרת כמו
כי תשיה ודומ׳ ואפשר שיקדמה משרת אחד כמו נחמו
נחמו עמי ודומ׳ ואפשר שיקדמה שני משרתים כמו
מה תעשה כה לעבדיך ודומ׳ האתנחה אפשר שתהיה
בלא משרת כמו ויען ויאמר ודומ׳ ואפשר שיקדמה משרת
אחד כמו ברא אלהים ודומ׳ ואפשר שני משרתים כמו כי
לא יתחבר ודומ׳ וכן בנשויה תם ארץ מתפליה ודומ׳
החלק השלישי הוא הרביע אפשר שיהיה לבדו
כמו ותחת כי תהב ודומ׳ ואפשר שיקדמו משרת אחד
כמו התעוררי התעוררי ודומ׳ ואפשר שיקדמו שני
משרתים כמו כי על אפי ועל חמתי ודומ׳ ואפשר שיקדמו
שלשה משרתים כמו גם בן ואח אין לו ודומ׳ החלק
הרביעי הוא זרקא ותביר׳ הזרקא אפשר שלא יקדמה
משרת כמו ויאמר יעקב ודומ׳ ואפשר שיקדמה משרת
אחד כמו ויאמר של אל משה ואפשר שיקדמה שני משרתים
כמו ויאמר משה לפרעה התפאר עלי ודומ׳ ואפשר שיהיו
לו שלשה משרתים כמו ויאמר יבא את רעה כי עד
ודומ׳ ואפשר שיהיו לו ארבעה משרתים כמו הנני
עמד לפניך שם על הצור בחרב ודומ׳ התביר אפשר
שיהיה לבדו כמו ואלה תלדי ישמ׳ ודומ׳ ואפשר שיקדמו
משרת אחד כמו למען תמצו ודומ׳ ואפשר שיקדמו
שני משרתים כמו אשר ישחטו את העלה ודומ׳ ואפשר
שלשה משרתים כמו כי אעלה ארוכה לך ודומ׳ ואפשר
ארבעה משרתים כמו כל הבא אל המקום אשר נסעו שם
ישראל וימת ודומ׳: החלק החמישי הוא תלשה
וסגול׳ התלשה אפשר שתהיה לבדה כמו לשברה
ודומ׳ ואפשר שיקדמה משרת כמו ויתן לו ודומ׳
ואפשר שני משרתים כמו כי כה אמר יי ודומ׳ ואפשר
שלשה כמו וחרה אפי בו ביום ההוא ודומ׳ ואפשר
ארבעה כמו ויהי כאשר שמע סנבלט החרני ודומ׳
ואפשר חמשה כמו ועל הנחל יעלה על שפתו מזה ומזה
כל עץ מאכל ודומ׳ הסגול אפשר שיהיה לבדו כמו ועשה
למבצרי מעזים ודומ׳ ואפשר שיקדמו משרת אחד כמו
ויאמר יי ודומ׳ ואפשר שני משרתים כמו ויגש אליו אחר
ודומ׳ ואפשר שלשה כמו ויאמר חננה לעיני כל העם ודומ׳
ואפשר ארבעה כמו קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים
ודומ׳ ואפשר חמשה כמו וישלח ישראל מלאכים אל מלך
אדום לאמר ודומ׳: החלק הששי הוא פזר ויתיב
הפזר אפשר שיהיה לבדו בלא משרת כמו ויעש ויאמר
ודומ׳ ואפשר שיהיה לו משרת כמו ובאת אתה ודומ׳
ואפשר שנים כמו ויתן להם משה ודומ׳ ואפשר שלשה
כמו ויאמר שאול פצו בעם ודומ׳ ואפשר ארבעה כמו
קל קרנא משרוקיתא קתרוס סבכא ודומ׳ ואפשר חמשה
אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון ודומ׳ ואפשר
ששה כמו ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים
השכם ושלח לאמר ודומ׳ היתיב אפשר שיהיה בלא
משרת כמו ובאו ועשו ודומ׳ ואפשר שיקדמו משרת
אחד כמו פצחו רננו ודומ׳ ואפשר שנים כמו וקראתי עליו לכל
הרי חרב ודומ׳ ואפשר שלשה כמו ונבקע הר הזיתים
מחציו ודומ׳ ואפשר ארבעה כמו את כל אשר יצוה שם
נחנם ודומ׳ ואפשר חמשה כמו וראשי האבות למטות
בני ישראל בגורל בשילה ודומ׳ ואפשר שיקדמו ששה
והוא במקרא במקום אחד בפסוק וישלח חזקיהו מלך
יהודה אל מלך אשור לכישה לאמר חטאתי׳.
שער כבר אמרנו שהשופר שהוא מכלל

המשרתים נחלק לשלשה שופר מיושב ושופר מורם
ושופר מכרבל: ולשון מיושב שהמלה תנוח בו בנעימה
מיושבת לא למעלה ולא למטה ולשון מורם שהמלה
תרום בו בנעימה ולא תגביה הקול אלא כאלו מתרגשה
בלבד׳ ולשון מכרבל שהוא אורך המלה לחברתה וכופלה
בו כמו ודוד מכרבל במעיל בוץ׳ וכל המשרתים אשר
אפשר שיעמדו ויתחברו זה לזה אלא שופר מיושב ושופר
מורם׳ השופר המיושב יעמד בשירות ארבעה טעמים
בפזר ותלשה וטלשא שיש לו שלשה משרתים או יתר
ובתביר שיש לו חמשה משרתים וביתיב שיש לו שתה
משרתים שהוא יחידי ואין לו שני׳ והשופר המורם
ישמש בשני טעמים צמוד בזרקה ואתנחה ובסגולה׳
שהיא תלויה בזרקה׳ וכן המהרכה תעמד בטעם לגמרה
בלבד׳ ושאר המשרתים לא יעמדו לעולם׳ ושלשה
טעמים מכלל תשרים והם זרקה יתיב תביר יש לכל אחד
מהן שני משרתים אי אפשר שיתחברו זה עם זה אלא
אם היה זה לא יהיה זה ואם יהיה זה לא יהיה זה׳ הזרקה
בזמן שמשרתה לה שופר מורם לא ישרת עמו אזלה
ובזמן שישרתה לה אזלה לא ימצא שופר מורם אם היתה
עשירית׳ והיתיב בזמן שמשרתו שופר הפוך לא ישרת
עמו מהרכה ובזמן שמשרתו מהרכה לא יהיה שופר
הפוך׳ והתביר יש לו שני משרתים דרגה ומארכה לא
יתחברו כאחד אלא באסתעירו ואם תעורדן את האהבה
וחב׳ בלבד׳ הדרך חיבור המשרתים שופר מיושב
יסמך לו שופר מיושב כמותו כמו ועל התחל יעלה על
שפתו מזה ומזה ודומ׳ ויסמך לו דרגה כמו גם בן ואח
אין לו ודומ׳ המשרת השני אזלה יסמך לה שופר הפוך
כמו וקלאתי עלין לכל קד׳ ודומ׳ ויסמך לה נטויה
בשני מקומות ומלון לכלא בה וחב׳ ויסמך לה הטרס
עצמו כמו ויגש אליו אהוד ודומ׳ ויסמך לה מארכה כמו
וישלח האלהים מלאך לירושלם כי אעלה חדוכה לדרך
ודומ׳ בלבד׳ המשרת השלישי תלשה לא יסמך לה אלא
אזלה בלבד ובארבעה טעמים והן יתיב וטלשא זרקה
ותביר׳ כמו ונבקע הר הזיתים מחציו בהעביר בניכם
באש אתם נטמאים לכל גלוליכם ואשר יבא את רעהו
ביער לחטב עצים וצדיקים ודומ׳ המשרת הרביעי
מארכה תסמך לה מארכה כמותה כמו׳ שבע עשרה

שנה ודומ׳ כטעם לגרמיה השני כמו אשר בית ישר׳
עשים פה ודומ׳ ויסמך לה נטויה במקום אחד בלבד
והיא אם ארץ מי יקבלה׳ ותסמך לאר בנה טעמים זרקה
ויתיב ותביר וסלוק כמו לקח משעמני ביד עזריקם
בכרו ישתחוו את ה׳ ארץ עד שתחפץ ודומ׳ המשרת
החמישי דרגה יסמך לה שופר מיושב כמו לא בסתר
דברתי ודומ׳ ויסמך לה מארכה כפולה כמו ויקרא לה נבח
והן י״ד מקומות במקרא ויסמך לה התביר עצמו כמו
אשר ברכו יי׳ ודומ׳ המשרת הששי שופר מכרבל
לא יסמך לו לעולם אלא שופר מורם כמו אשר בחר בהם
ודומ׳ המשרת השביעי שופר הפוך לא יסמך לו לעולם
אלא היתיב עצמו בלבד כמו כה אמר יי׳ ודומ׳ המשרת
השמיני שופר מורם לא יסמך לו אלא כמותו או זרקה
או סגולה או אתנחה׳ המשרת התשיעי נטויה לא יסמך
לה אלא אתנחה וסלוק כמו יקפדה בא ודומ׳ להחלו ודומ׳
המשרת העשירי תלישה קטנה לא יסמך לה אלא פזר גדול
ויהושע בן נון וחב׳ וחיבור המשרתים זה לזה על
הדרך שאמרנו לא יתחלף כמו שביארנו דרגה אחריה
תביר לא יהיה תביר ואחריו דרגה וכן נטויה סמוך לה
אתנחה לא תהיה אתנחה ואחריה נטויה וכן בכולם
וכבר אמרנו שהדרבן והוא כמו אזלה בראש התיבה
ואיננו אזלה וכן הגעיה והיא כמו הטפחה תחת התיבה
אינן לא טעם ולא משרת אלא לפטם את המלה להניע בורגן
כמו והכהן והבקר ולהדריה בגעיה ולהחביר מלה לאחרת
וסופר כותבה וסופר מבטלה וכן מקצת מקומות קוראין
אותה ומקצתן אין קוראין אלא במקצת מקומות היא מועלת
כמו שאמרו כל לשון דחילה בעי וכל לשון דאיתא לא בעי
וכמו תשכנו יי׳ שכנו אחת לשון מנין מקום שכינה ואחת לשון
שינה ודומ׳ ונקראת געיה לפי שאין לה נעימה והנפרד
כאחד הטעמים והמשרתים אלא למשוך ולהאריך ולהניע
כמו לבלתי השחית הכל ודומ׳ והיא מלשון גוער׳ והדרבן
שהוא מניע את התיבה כמו שאמר דברי חכמים
כדרבונות׳ ועל דרך זו כל שמותם טעמים הכל לפי נעימתם
ולפי יציאתם והכל בכתב מורה על השכל׳

שער נבאר בו ענני הטעמים והמשרתים
כבר אמרנו שהטעמים נחלקים לשלשה
חלקים׳ חלק ראשון נעימתו דרך גובה והם פזר תלשה

וטרס ׳ ונגינותם שיגביה קולו בהן עד למעלה כמו
שתראה בזמן שיהיה בפסוק שנים שלשה פזרין יגביה
קולו הקוראים וישמע עד למרחוק׳ **הפזר** יהיה
באחד ועשרים ספרים על שתי צורות פעם נקרא פזר קטן
והוא כזה ופעם נקרא פזר גדול והוא כקרני חגבים כזה
והוא נחלק לחמשה חלקים במשרתים׳ החלק הראשון
יש לו שני משרתים והן בארבעה פסוק וסימ׳ את פאת
קדמה אלפים באמה: צאן לעקי יהודה: ושם הין לפלגש
צוג את המלך: כבה ינער האלהים: החלק השני יש לו שלשה
משרתים והן חמשה פסוק ובאו אליך ואמרו אליך: וירם
יאשיהו לבני העם: גם הנה העץ אשר עשה המן: ומביאים
הערמות ועמסים על החמרים: וישלח אשר על הבית ואשר
על העיר: החלק השלישי יש לו ארבעה משרתים והן
שלשה פסו׳ ושני אנשים שרי גדודים היו בן שאול: הנני
ממלא את כל ישבי הארץ הזאת: תהי נא אזנך קשבת
ועיניך פתוחות תחמיה: החלק הרביעי יש לו חמשה
משרתים והן שני פסוקים אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע
בן נון: ויקהל דוד את כל שרי השבטים ושרי המחלקות
המשרתים את המלך: החלק החמישי יש לו ששה
משרתים והן שני פסו׳ והנותר לנשיא מזה ומזה לתרומת
הקדש ולאחזת העיר: ובני תולין ואמלין ודכרין לעלון
עלוה שמיא: נמצאו כל הפזרין הגדולים שבעשרים
ואחד ספרים ששה עשר בלבד והתלשה הקטנה תשמש
עם כל אחד מהן ואינה מצויה אלא עמהן בלבד וכבר נמנו
במסורות׳ והטעם אלו הפזרין הגדולים אמרו לפי שיש בפסוקין
אלו חוזק ביותר ונגבהין יותר מדאי לכך נעשו פזרין
גדולים׳ ומשרתי הפזרין הקטנים והגדול כולן שופרות
מיושבין בין אחד בין רבים׳ ויתר עליו הגדול שסמוך לו
תלשה קטנה כמו שפירשנו ׳ **התלישה**
והיא מחלק דרך גובה׳ כבר ביארנו שיש לה משרתים
מאחד ועד חמשה׳ וכולן שופרות מיושבין לא ישתנו
לעולם׳ וזה שעושין אותה בתחלת התיבה אע״פ שאינה
על אות הנגינה כדי שלא תתחלף בתלשה שהיא משונה
וכדי שלא יטעו בסימן המסורת שעושין על התיבה
שיש לה מסורות והקורא יחזיק על אות הנגינה ולא ישגיח
על מקומה כמו את עץ החרז הנגינה על האלף ורואין
אותה כאלו היא עליו ודומ׳ ׳ וכן הזרקה והסגולה לא יהיו

לעולם אלא בסוף התיבה מלמעלה והקורא אוחז על
אות הנגינה וידון בה ממלות אחרות עד שיעמידנה
על מכונה ולא ישתנה הענין׳ **הטרס**
והוא מחלק גובה׳ אפשר שיהיו לו משרתים מאחד
ועד חמשה כמו שהודענו׳ ודע שאם היה משרתו
אחד והוא על תיבה בפני עצמה אי אפשר שיהיה אלא
או שופר מיושב או אזלה בלבד׳ ודרך ידיעתו אם הוא
שופר או אזלה תדע תחלה אם היה המשרת תחת אות
ראשון מן המלה המקדמת היא שופר לעולם כמו הן
הנה תחת הנחשת ודומ׳ ואם היה על אות שני מן המלה
יהיה אזלה כמו ויאמר אחד קדוש ודומ׳ ואם היה המשרת
על מלת הטרס עצמה לא יהיה אלא אזלה כמו והיתה
ונתתי ודומ׳ ולא יהיה משרתו עמו אלא בזמן שאין
אחריו רביע אבל בזמן שיהיה אחרין רביע יבטל
משרתו ויהיה שני טרסין כמו ומרדכי יצא מלפני המלך
ודומ׳ ואפשר שיהיה טרס ולא יהיה אחרין רביע אלא
טעם אחר׳ אבל העיקר בזמן שיש על תיבה אחת אזלא
וטלס לא יהיה אחריה רביע בלבד׳ ואם קדם לטרס
שני משרתים לא יהיו לעולם אלא תלשה ואזלה כמו
ויאמר עי לין עוד ודומ׳ וכן אם היו שלשה או ארבעה או
חמשה שנים הסמוכין לו יהיו תלשה ואזלה והראשונים
כולם שופר מיושב כמו בעת ההוא יוציאו את עצמות
מלכי יהודה ואת עצמות שרין ואת עצמות הכהנים ודומ׳
ואם אין לטרס משרת כלל פעם יהיה טלס אחד ופעם
יהיה שני טרסין כמו שביארנו למעלה׳ ואמרו שבן
נפתלי היה עושה לעולם אלא טלס אחד׳ ואמרו שבזמן
שיקדם הטלס שתי תיבות אם היתה האזלה באות ראשון
מן התיבה השנית תהיה הראשונה מקף ולא יהיה לו אלא
משרת אחד והוא האזלה בלבד כמו ואמרתם זבח פסח
הוא לשם ודומ׳ ודבר זה ברור׳ ואפשר שימצא חלוף׳
החלק השני והוא דרך נצב והן שלשה יתיב
וזקף ואתנחה׳ **היתיב** כבר ביארנו שיש לו
משרתים עד ששה ושהתלשה והאזלה ושופר הפוך
סמוכין לו ברוב׳ ועתה נבאר עיקר חילוף צורתו וחלוף
משרתיו הראשונים עד התלשה ולמה פעמים יסמך
לו שופר הפוך ופעמים יהיה מהפכה׳ **חילופו**
בעצמו פעמים יהיה כמו פשטה בסוף התיבה מלמעלה

האחרונים נ״א

כמותנופת וכפעמים יהיה כמו שופר הפוך תחת התיבה
מוקדם למלך כמו בכה ודומ׳ ודרך חילופו שאם היה
בלא משרת והנעימה על אות ראשון מן התיבה יהיה
מלמטה כמו שובה ישראל חלך התבה ודומ׳ ובזמן שיש
עמו משרת או שנעימתו על אות שני מן התיבה יהיה
מלמעלה כמו ולא אלה אל יעקב ויפעו מבית אל ודומ׳
ואם היתה המלה ראויה לשתי נעימות יהיו שני פשטין
מלמעלה אחד על מקום הנעימה האמתית ואחד
בסוף התיבה כדי שיכיר שהוא יתיב לא אזלא כמו
ויאמר ודומ׳ וההפרש שבין יתיב מלמטה
ובין שופר הפוך המשרת שהמשרת יהיה אחר המלך
וזה קודם למלך׃ ושופר הפוך המשרת לא יהיה אחריו
לעולם לא יתיב פשטה מלמעלה וזה שהוא יתיב מקדם
לא יהיה לעולם אחריו לא זקף ובאחד עשר מקומות
נמצא אחריו יתיב מלמעלה ונמצאו שני יתיבין כמו
או בנבלת את סיחן ודומ׳ והן י״א במקרא וכבר נמנו
במסורות וסימ׳ נבילתא דסיחון קצת בג בר דעבד ואזיל
בשקר מלכות ושלטון וזאיע בנהרא׳ דרך חלוף משרתו
כבר אמרנו שהמשרת הסמוך ליתיב ישתנה פעם שופר
הפוך ופעם מארכה ודרך ידיעתו אם היה היתיב על
המלך הראשון שבתיבה יהיה משרתו הסמוך לו לעולם
מארכה כמו והכן לי בזה לטוב לכל כל הימים ודומ׳ ואם
יהיה היתיב על המלך השני יהיה משרתו שופר הפוך
כמו וחגתם אתו חג ליי ודומ׳ וחטף זה לפי הנעימות
כמו שפירשנו׳ ודע שהמארכה שמשרתת היתיב
פעמים יארך בנעימתה ופעמים ידלג בה׳ וידיעת
דבר זה כך הוא אם היה במלה יתיב אחד יאריכו בנע׳
מתה כמו יוצר אור מה מצאו אבותיכם בי עול ודומ׳
ואם היה במלה שני יתיבין מבליעין בנעימתה ולא
מאריכין כמו היתה תהו ובהו האלהים אני ודומ׳ זה
הוא חלוף המשרת הראשון הסמוך ליתיב׃ נחזור לחלוף
המשרת השני המוקדם לראשון׳ וכך הוא אם היה
בתחלת התיבה יהיה שופר לעולם כמו ליל שמרים הוא
נער כי ארץ פסילים היא ודומ׳ ואם היה על אות שני או
יתר יהיה אזלה לעולם כמו ויפצרו באיש בלוט מאד
וכי מה אני ודומ׳ ושאר משרתיו הראשונים אין להם
חלוף׃ הזקף והוא מחלק הנצב׳ דע שאין

לו משרת לא שופר מורם או שופר מכרבל ודרך ידיעתו
אם הוא זה או זה כך הוא׃ אם היה השופר על אות ראשון
מן התיבה יהיה מכורבל כמו ומלאכי גדול רבע אדבר
ודומ׳ ואם היה על אות שני או יתר הוא מורם כמו ולא פחדו
ורבע אדבר ודומ׳ ואם היה לזקף שני משרתים והם
שופרות יהיה הראשון מכרבל והשני מורם על כל פנים
ואין משגיחין על אי זה אות הוא כמו אשר כפר בהם
אשר יצא ממעיך ודומ׳ ויש בין השופר המכרבל הסמוך
לזקף ובין הסמוך לשופר מורם הפרש׃ שהסמוך לזקף
יצא בכרבול שלם והסמוך למורם יהיה במקצת כרבול׃
וכבר בארנו שהדרגא אינו משרת אלא להרגיז את האות
בלבד ולא ימצא אלא עם הזקף בלבד כמו והבשר והנה
ודומ׳ וכבר אמרנו שהזקף נחלק לשנים פעם יקרא
זקף קטן ופעם זקף גדול וזה לפי נעימות המלה׃
האתנחה והיא מחלק נצב׳ האתנחה אי אפשר
שתמצא שתים בפסוק אחד לעולם לפי
שהיא ממצעת את הפסוק ואי אפשר שיהיה לו שני
אמצעיים׳ ומשרת האתנחה לעולם הוא שופר מורם
בין אחד בין רבים כמו כי לא תחפירי ותרא באר מים ודומ׳
או יחידות בנטויה׳ ואפשר שתהיה האתנחה בלא משרת
כלל כמו אל אברהם לאמר ודומ׳ ופעמים תהיה בראש
הפסוק כמו ובהר במדבר ודומ׳ והקוראין יוסיפו בנעימות
אם היא בראש הפסוק ואי אפשר לטעם שני שיסמך לה
אלא הטפחה בלבד׳ והנטויה תשמש לאתנחה בעשרה
מקומות כמו ויצאתה ודומ׳ וכבר נמנו במסורות ונקראת
נטויה לפי שהיא כצורת טפחה במקומה ואין לה נעימת
טפחה לפי שאין מקומה ראוי לה׳ נשלם חלק נצב׳
וענין נצב שיישב את הנעימה לא יגביהנה בקולו ולא
ירימנה בגרונו ולא ישפילנה בהגיונו אלא יישבנה במתק
לשונו כמות ישראל לא ידעו ופעמים יישבנה בהנדה
ופעמים בלא הנדה ודרך ידיעתה כך הוא אם היתה
באמצע התיבה ועוד אחריה מלך ימשוך בישובה
ויעדנה כמו את השמים ואת הארץ ודומ׳ ואם היתה
בסוף התיבה יישבנה בלא משיכה ולא הנדה ולא הרמה
כמו בראשית ברא אלהים לוי ויהודה ודומ׳ וכן בסלוק
בזמן שיש אחריו מלך ימשוך בו ויעדנו למעלה כמו
למים במים ודומ׳ ואם לאו יקפלנה׃ החלק השלישי

דרך הרוב והן ששה זרקא לגרמיה רביע תביר טפחא
סלוק הזרקה כבר אמרנו שאפשר שיהיו לה
ארבעה משרתים וזה הוא דרך ידיעתם בזמן שאין לה
משרת אין שם דבר ובזמן שיש לה משרת אחד לא יהיה
לעולם אלא שופר הולך כמו ויאמר ה' אל ישעיהו ודומ'
חוץ מתשעה מקומות שהיא במשרת אחד והוא מארכה
כמו לכן אמר לבני ישראל ודומ' וכבר נמנו במסורות
ואם יש לזרקה שני משרתים הראשון יהיה אזלא לעולם
והוא שתהיה הנעימה על אות שני מן התיבה והשני
שופר או מארכה כמו ויאמר משה לפרעה ויקרא פרעה
שם יוסף ודומ' חוץ משני מלות מונחים בראש ונקר'
יורדים ובשנית למעלה מועדים והן יהיה הוא מספר
למעך את חשי החיה את הארץ וגם אל הנבל אשר לא
מנאך ישראל הוא ואם היתה הנעימה על אות ראשון
מן התיבה יהיה גם הוא שופר כמו כי את מועלהן קרבן
אשך ודומ' ודע שהמשרת הקרוב הסמוך לזרקא
יהיה אותו המשרת הקרוב למטה מארכה לעולם כמו
כתוב בקפה ותהל ועלה הגבול דבירה ודומ' חוץ משני
פסוקים שהן בטעם נפסקים ומזה הדרך נקוקים ולמעלה
חקוקים והן ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם הנה חרדת
אליכו וכן אם יש במלת הזרקה געיה או שהיתה מלה
לפנה מקף וגעיה יהיה המשרת הקרוב לזרקא למטה
כמו ויבא יעקב מן השדה בערב ויקח משענתי בידך ולך
ודומ' ובמקצת ספרים כותבין הגעיה ובמקצת אין
כותבין אלא סומכין על דעת הקורא לפי כך אם נמצאת
או לא נמצאת יטעם הקורא התיבה אם היא ראויה לגעיה
או לא וידון לפי טעמו גם הקורא רשאי להוציא הגעיה
ורשאי לבטלה אלא במקצת מקומות אי אפשר לבטלה
כמו כי יד אשר רחוקה היא ודומ' ואם יש לזרקה שלשה
משרתים יהיה הראשון הרחוק תלשה לעולם כמו ואשר
יבא את רעהו ביער ודומ' ואם יש לה ארבעה משרתים
יהיה הראשון שופר מושב והשני תלשה לעולם כמו והנה
עמד לפניך שם על החצור ידו ושלשה פסוקים במקרא נמנים
מאחרים משתנים כי האזלא והמארכה על מלה אחת ממונים
כמו וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו
וראיתם והנה אם יצאו בנות שילו ויפחדו כי הבוא אנשים
על הנשכות לאוצרות לתרומות וזה לפי כח הנעימה

ובמקצת ספרים יעשין במקום זו המארכה שופר והנעימה
שיהי' הלגרמיה מחלק הרוס כבר ביארנו
שהמשרת לה מארכה לעולם בין אחד בין שנים כמו
אשר בית ישראל ודומ' ואין לה משרת אחר הרביע
והוא מחלק הרוס לא ישרת אותו מארכה לעולם והמשרת
הסמוך לו לעולם שופר מושב כמו ולא יכלו או אז יבוא
ודומ' ולא יהיה המשרת עם הרביע לעולם על מלה אחת
אלא בחמשה מקומות והן כתובין במסורות ואם היו
לרביע שני משרתים הראשון יהיה דרגא לעולם והשני
שופר מושב ואין זולתו כמו אשר לא ידעוה ואבותיך
כי על אפי ועל חמתי ודומ' ואם היו לו שלשה משרתים
הראשון יהיה שופר מושב והשני דרגה והשלישי שופר
מושב לעולם כמו לא מבני ישראל המה ודומ' ואין בזה
חלוף התביר והוא מחלק הרוס כבר ביארנו
שאפשר שיקדמו ארבעה משרתים ועתה נבארם
ובתחלה נבאר נגבי מה כשם יהיה משרתו כמו והיא
המארכה על תיבה אחת ופעם לא יהיה עמו ודע
שבזמן שהתביר על מלה פלונית ולפני האות שיש עליו
התביר אות יש תחתיו שוא ולפני השוא אות שיש עליו
מלך משלשה מלכים או הן חולם או קמץ או צרי לפי
תנאי זה יהיה המארכה עם התביר על מלה אחת כמו
יבחו ישתקבו התבוננו ודומ' וכן ותעלו על שפת אר
תלחמון ודומ' כולם על דרך זה בר מן חד שהוא מארכה
עם חריק והיא בבירתא ואין לה שני והתביר אפשר
שישרת אותו מארכה בסמוך לו ואפשר דרגה ודרך
ידיעתו כך היא אם יש בין נעימת מלה ראשונה ונעימת
מלה שניה שעליה התביר מלך אחד בלבד יהיה משרתו
מארכה לעולם כמו כי כה אמר ויקם דוד ודומ' והשוא
הנד נחשב מלך ואינו מלך כמו והיה לך ודומ' ואם היה
בין נעימה לנעימה שני מלכים או יתר יהיה משרתו
דרגה לעולם כמו שנים מכל המה הגברים ודומ' ואם
היה שוא נח היה מארכה בר מתלת שאמרו והן ואבקש
הין יהיה וכי יגח שור איש בין ביתך הפך ידך כאשר
שלמים לאשי תמצא ידך וימנה וישוה ומלבש וישפה ועוד
חם עמודים כי אין לעומר ואם היה בין נעימה לנעימה
פסיק בין היו שם מלכים בין לא היו לעולם דרגה כמו המון
יקותיאל ויש הם' אחשורשתם ודומ' והמשרת השני שלתביר

פעם יהיה שופר מיושב ופעם תזלה ודרך ידיעתו
אם הוא על אות ראשון מן התיבה יהיה שופר כמו צ״ד
שנכתבים ואם הוא על אות שני יהיה אזלה כמו ולחיש
ראש בהאבתין ודומ׳ ובזמן שית׳ לו ארבעה משר׳
יהיו הראשונים שופר מיושב ותלשה ואזלה ודרגה או
מאריכה׳ ודרגא ומאריכה באחתתו אפשר אלא במקום
אחד כמו שביארנו׳ **הטפחה** והיא מחלק
הרוס כבר אמרנו שאפשר לה שני משרתים דרגה
ומאריכה׳ והמשרת שלטפחה לא יהיה עמה על תיבה
אחת אלא בשמונה מקומות בלבד כמו מושבתיכם
ודומ׳ וכל מקל שתמצא עם הטפחה זולתו הוא געיה
לעולם ואל תטעה בו׳ ולא יהיה לטפחה שני משרתים
אלא בארבעה עשר מקומות בלבד והן הן עת ישרגו
כמו ויבת בן יין וישת ודומ׳ וכולם כתובין במסורות׳
והמאריכה המשרתת את הטפחה יתחלף נעימתה
לפי המלבים כיצד אם לא היה בין נשימת המאריכה
ובין נעימת הטפחה מלך כלל תנח נעימת המאריכה
שבורה מנותזת כמו ונתתה לי את אמת ודומ׳ ואם
היה בין המאריכה והטפחה שני מלבים אחד במלת
המאריכה ואחד במלת הטפחה תנח נעימת המאריכה
מיושבת במלת התזה כמו כי נאמלו אותם בדרך ודומ׳
ואם היו שם מלבים יתר משנים אינו ממשיך בנעימתה
כמו כי עשיתי עמכם חסד ודומ׳ **ודע** שבזמן
שיהיה לפני מלת הטפחה שתי מלות הראשונה כי
והשנית לא יתחלפו במאריכה פעם תהיה על כי
ותהיה לא במקף ופעם תהיה על לא ותהיה כי במקף ודרך
ידיעתה כך הוא׳ אם היה על אות ראשון ממלת הטפחה
מנך תהיה המאריכה על כי ותהיה לא במקף כמו כי לא
כלו כי לא נסוב ודומ׳ ואם היה על אות ראשון שנית תהיה
המאריכה על לא ותהיה כי במקף כמו כי לא תבכה כי
לא ביד יקחו ודומ׳ הכל על דרך זו בר מן חד על אות ראשון
מנך והמאריכה על לא והוא כי לא תעבר את הירדן הזה׳
הסלוק והוא מחלק הרוס כבר אמרנו שאי אפשר
לו משרת אלא אחד והוא המאריכה לעולם ואין
לו אחר בר מן חמשה מקומות שמשרת אותו הנטויה
והן כתובין במסורות׳ הרי נתבאר משרתי כל טעם
וטעם ואיך סדור ושירותן וחלופי לפי מרעה(?)׳

שער מוסף לחלוק

כבר ביארנו מן המש׳
המשרתים
רתים ודרך שירותן׳ ועתה נבאר חלק כל משרת ומשרת
למי ישרת מן השרים וכבתה טעם משרתו׳ **וזה
הוא** התלשה הקטנה לא תשרת אלא לפזר גדול בלבד
בסמוך לו לעולם וכבר ביארנו שהיא בששה עשר מקומ׳
באחד ועשרים ספרים בלבד׳ **הנטויה** אינה
משמשת אלא לאתנחה ולסלוק בלבד בסמוך לעולם
והן עשרה באתנחה וחמשה בסלוק׳ נמצאת בחמשה
עשר מקומות בכל ספרים׳ **השופר ההפוך** לא
ישרת אלא היתיב בלבד בסמוך לו לעולם ולא יסתך ניתיב
אלא הוא כעולם אלא אם לא יהיה בין טעם מלה ראשונה
ובין מקום היתיב מלך מן המלבים יהיה זולתו מאריכה
כמו לטובלנו ודומ׳ כמו שבארנו בחלוק הטעמים׳
שופר מכרבל והוא הנקרא שופר וחית לא ישרת אלא
הזקף בלבד בזמן שיש לזקף שני שופרות משרתים
יהיה הראשון שופר נחית והשני שופר מורם לעולם
ובזמן שאין לו אלא משרת אחד אם היה על אות ראשון
מן המלה יהיה נחית לעולם ואם היה על אות שני יהיה
מורם׳ נמצא שופר מכרבל אינו משרת אלא לזקף בלבד
פעמים בסמוך לו ופעמים לפני משרת אחד כמו שביארנו׳
שופר מורם ישרת בארבעה מקומות ישרת האתנחה
בין יש לה משרת אחד או שנים שנהן מולמין ואין לאתנחה
משרת זולתו חוץ מן הנטויה שמשרתה אותה בעשרה
מקומות בלבד כמו שביארנו׳ **ועוד** ישרת הזקף
בזמן שיש לו שופר אחד והוא על אות שני מן המלה יהיה
מורם ואם הוא על אות ראשון הוא נחית כמו שאמרנו
ובזמן שהן שנים הראשון נחית והשני מורם לעולם׳
ועוד ישרת הזרקה בין יש לה משרת אחד או רבים הסמוך
לה שופר מורם והוא שלא יהיה בינו ובין הזרקה געיה
או פסיק אבל אם היה שם געיה או פסיק תהיה נעימת
השופר כנעימת המאריכה למטה כמו שביארנו׳ ועוד
ישרת הסגולה לעולם ואין לה משרת זולתו כמו האתנחה׳
שופר מיושב ישרת לשבעה טעמים ישרת הפזר
בין היה לו משרת אחד או רבים כולם מיושבין לעולם ולא
ישרתו אותו זולתו׳ ועוד ישרת התלשה בין שנה משרת
אחד או רבים כולם שופרות מיושבין לעולם׳ ועוד ישרת

הטרס אם אין לטרס אלא משרת אחד והיתה נעימת
המשרת על אות ראשון מן המלה יהיה שופר מיושב
לעולם וכן אם היה לו ארבעה או חמשה משרתים הראשונים
יהיו שופרות מיושבין לעולם׳ ועוד ישרת הזרקה אם
יש לזרקה שני משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה
על אות ראשון ממנה לפי תנאי זה יהיה שופר מיושב
וכן אם היה לה ארבעה משרתים הראשון המוקדם יהיה
שופר מיושב לעולם׳ ועוד ישרת היתיב אם יש ליתיב
שני משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על אות ראשון
ממנה לפי תנאי זה יהיה שופר מיושב׳ ואם יש לו ארבעה
משרתים הראשון מהם שופר מיושב לעולם׳ וכן אם יש
לו חמשה או ששה משרתים הראשונים מיושבין כולם
לעולם׳ ועוד ישרת הרביע בזמן שאין לו אלא משרת אחד
הוא שופר מיושב לעולם ואם היו לו שלשה משרתים
הראשון והשלישי מיושבין לעולם׳ ועוד ישרת התביר
אם יש לו שני משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על
אות ראשון ממנה יהיה שופר מיושב לעולם׳ ואם יש
לו ארבעה משרתים הראשון מיושב לעולם׳ ולא ישרת
שופר מיושב אלא במקומות אלו בלבד לפי מחלקותם׳
נמצאו השופרות המשרתים ארבעה חלקים שופר הפוך
והוא לא ישרת אלא ליתיב בלבד׳ ושופר מכרבל והוא משרת
לזקף בלבד׳ ושופר מורם והוא משרת לאתנחה ולזקפה
ולזרקה ולסגולה בלבד׳ ושופר מיושב והוא משרת לפזר
ולתלשה ולטרסה ולזרקה וליתיב ולרביע ולתביר בלבד׳
מארכה תשרת לששה טעמים תשרת ליתיב בין יש
לו משרת אחד או רבים היא בסמוך לו אם לא היה ראוי
לשופר הפוך כמו שביארנו׳ ועוד תשרת לזרקה בין יש
לה משרת אחד או רבים היא בסמוך לעולם והוא שיהיה
שם פסיק או געיה או שלשה מלכים לפי תנאי זה בלבד׳
ועוד תשרת הלגרמיה אם יש לה אחד או שנים היא סמוכה
לעולם׳ ועוד תשרת התביר בין יש לו משרת אחד או רבים
היא בסמוך והוא שתהיה תנועת המלה אינה ראויה
לדרגה כמו שביארנו׳ ועוד תשרת הטפחה אם אין לה
אלא משרת אחד ואם יש לה שנים הראשון דרגה לעולם
והשני שני מארכות צמודות והן י״ד מקומות בכל
המקרא׳ ועוד תשרת לסליק ואין לו משרת זולתה
אלא הנטויה בחמשה מקומות בלבד׳ אזלה תשרת

לארבעה טעמים תשרת לטרס אם אין לטרס אלא משרת
אחד והיתה נעימת תיבה שלמשרת על אות שני ממנה
יהיה אזלה לעולם לפי תנאי זה בלבד ואם יש לטרס שנים
או שלשה או ארבעה או חמשה משרתים הסמוך לו
אזלה לעולם׳ ועוד תשרת היתיב בזמן שיש לו שני
משרתים והיתה נעימת מלה ראשונה על אות שני
ממנה יהיה אזלה לעולם לפי תנאי זה בלבד׳ ואם יש לו
שלשה משרתים או יתר תהיה המלה השלישית למלת
היתיב אזלה לעולם כמו ונבקע הר הזיתים מחציו
ודומ׳ ועוד תשרת הזרקה אם יש לה שני משרתים
והיתה הנעימה על אות שני ממלה ראשונה או יתר
לפי תנאי זה תהיה אזלה׳ ואם יש לה שלשה או ארבעה
משרתים השלישית למלת הזרקה אזלה לעולם כמו
ואשר יבא את רעהו ביער ודומ׳ ועוד תשרת התביר
אם יש לו שני משרתים הראשון אזלה לעולם׳ תלשה
תשרת לארבעה טעמים תשרת לטרס אם יש לו שנים
או שלשה או ארבעה משרתים המלה השלישית למלת
הטרס תלשה לעולם׳ ועוד תשרת התביר אם יש לו שלשה
או ארבעה משרתים מלה הרביעית לתביר תהיה תלשה
לעולם׳ ועוד תשרת היתיב אם יש לו שנים או שלשה או
ארבעה הרביעית ליתיב תהיה תלשה לעולם׳ ועוד תשרת
הזרקה אם יש לה משרתים רבים הרביעית לזרקה תלשה
לעולם׳ דרגה תשרת לשני טעמים תשרת לרביע אם
יש לו שני משרתים או שלשה האמצעית דרגה לעולם׳
ועוד תשרת לתביר אם יש בין נעימת מלת המשרת
ובין נעימתו שני מלכים או יתר תהיה דרגה לעולם
כמו שביארנו׳ וכן אם יש לתביר שני משרתים ואחד
מהם עמו על מלתו יהיה הראשון דרגה והוא אם תעירו
ואם תעוררו וחברו׳ נמצא לפי דקדוק זה משרת
הפזר שופר מיושב לעולם׳ ואם פזר גדול הוא משרתיו
כולם שופרות מיושבין חוץ מן הסמוך לו שהוא תלשה
קטנה׳ ומשרת התלשה שופר מיושב לעולם׳ ומשרת
הטרס שלשה שופר מיושב ותלשה ואזלה׳ ומשרת
לגרמיה שנים שופר מיושב שלה ומארכה׳ ומשרת
הרביע שנים שופר מיושב ודרגה׳ ומשרת הזרקה
חמשה שופר מיושב ותלשה ושופר מורם ואזלה
ומארכה׳ ומשרת היתיב חמשה שופר מיושב

ותלשה ואזלה ושופר הפוך ומארכה׳ ומשרת הזקף שנים
שופר מכרבל ושופר מורס׳ ומשרת התביר חמשה שופר
מיושב ותלשה ואזלה ודרגה ומארכה׳ ומשרת הטפחה
מארכה בלבד או דרגה ושתי מארכות הצמודות׳ ומשרת
האתנחה שופר מורס ונטויה׳ ומשרת הסלוק מארכה בלבד
ונטויה בחמשה מקומות כמו שביארנו׳ ברוך אדונינו
שהפיק רצונינו׳ וזה הוא סידור הטעמים ברוב
טרס ואחרין רביע או לגרמיה ואחר לגרמיה רביע ואחר
רביע יתיב ואחר יתיב זקף ואחר זקף תביר או טפחה
ואחר טפחה אתנחה או סוף פיסוק׳ אחר פזר תלשה ואחר
תלשה טרס זה הוא סידורן לפי הנעימה׳ לפי שיש מהן
דרך גובה ומהם דרך רום ומהן דרך בנב׳ ואפשר שיתחלף
סדר זה לפי מלות הפסוק וגדלו וקטנו אם הוא דרך סיפור
או יש בו אותיות קריאה או אותיות התמה או אותיות
הידיעה׳ לפי ענינו יהיו תנועותיו ולפי תנועותיו יהיו
סימני טעמיו והמשכילים יבינו׳ ודע שיש
לבעלי הדקדוק לכל טעם וטעם הנפה ביד יתר על הנעימה
הגלויה בפה כמו שאמרו צנורי חוטף בה באצבע
יחידי סגולה מניף בשלש אצבעות לפניו שופר מניע
בשתי אצבעות הנפה קטנה פזר בשתי אצבעות ותנועה
גדולה קרני פרה מניף בשתי אצבעות למעלה תלשה
חטפה באצבע זקף קטן באצבע מלמעלה למטה טרס
תופש המלה לאחוריה תלישה מושכת המלה לאחוריה׳
ועל דרך זו יש לכל הטעמים והמשרתים כמו שאמרו
בענין אין מקנחין בימין מה טעם מפני שמראין בה
טעמי תורה׳ והאל הגדול ברוב גדלו יזכה אותנו להגות
בתורתו ולדקדק בה כראוי לידע צפונה וסוד יראה
ועיקריה ויסודותיה ויגלה לעינינו כל סתריה ויעזרנו
ויזכינו לדעת כל שאפשר לדעת וללמוד וללמד לשמור
לעשות ולקיים את כל דברי תורתו באהבה ולעשות
משפטיו וחקיו ומצותיו אשר צוה את אבותינו ויתן
חלקינו בתורתו ועם עושי רצונו ויבנה עירו בחיינו
ובימינו ויקבץ גליותינו וישפיע שלומינו ותרבה דעתנו
ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה
ייי קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו׳ אשרי המחכה ויגיע׳
זה הוא שראיתי לכתבו
והכל כדרך קצרה׳

וראיתי לכתוב החלופים שנחלקו בהן
הסופרים בנקדות׳ זה הוא החילוף אשר נמצא בין
שני המלמדים אהרן בן משה בן אשר ומשה בן נפתלי
ירחמם אל׳ וכאשר להקדים מן המלות אשר היה לפי בהם
אשר בהם שתי אותיות תתפעם במלה כמו יששכר וזולתו׳
דעני היה בן אשר ינקוד מלת יששכר השין הראשון
ויוציא אותו בסין וישבית השין השני מן הנקוד ולא יוציא
אותו בפה כמו יששכר וכולם על זה המנהג ובן נפתלי יחלפהו
כי הוא ינקוד השנים ויוציאם בסין כמו יששכר וכל לשון
אכילה היה בן אשר יפתח הכף על המשפטים שביארנו
בסימני השוא הנע׳ ובן נפתלי לא היה פותח ממנו דבר׳
וכל לשון גרושה היה בן אשר יפתח הריש והוא שיהיה
תחת השין שלש נקדות כמו מעט מעט אגרשנו לא כן
אגרשנו מפניך וזולתם ואם לא יהיה על השין שלש נקדות
לא יפתח הריש כמו ויגדלו בני האשה ויגרשו ותגרשוני
מבית ודומיהן חוץ ממלה אחת כי הוא יפתח אותה ולא יהיה
תחת השין שלש נקדות והיא ויגרשהו וילך׳ ובן נפתלי
לא היה פותח ממנה דבר׳ וכל לשון בתים אשר יהיה בשני
טעמים היה בן נפתלי יחזקם בדגש יותר מזולתם כמו על
הבתים ומבתיך כולם על זה המנהג׳ ובן אשר יחלפהו על
זה חוץ משתי מלות והיא ובתים מלאים כל טוב את תבערו
האולם ואת בתיו וישימה תל עולם והבריא אליך תלתיהון׳
וכל בישראל לישראל ביזרעאל ליזרעאל ביראה ליראה
ביראת ליראת היה בן אשר ינקוד היוד באלו המלות ויוציא
אותו בפה ובן נפתלי יחלפהו ולא ינקוד היוד ולא יוציאם
אותו בפה כמו בישראל׳ וכל ויהי אשר תסמוך עם בגד
כפת והטעם מודבק עם ויהי היה בן אשר יקראם ברפי
על משפט אויה כמו ויהי כשמע ודומ׳ ובן נפתלי יחלפהו
בשבעה מלות ויהי כראותו אותה ויקרע ויהי כראות המלך
ויהי כשמעו כי הרימתי ויהי כאשר תמו ויהי כהוציאם
אותם ויהי כשמע כל המלכים ויהי כמלכו וחוץ מאלו ינהגם
על משפט אויה רפי כמו ויהי פלהכנופלים ויהי דוד ודומ׳
נתחיל עתה בחילוף וחיבור שביניהן בתורה ונזכיר
הסדרים שבכלל חומש וחומש ומנין הפסוקים ואז הן׳
סדר פרשיות התורה וסדריה׳ דעני המנהג
הפשוט ברוב העולם שמשלימין את התורה בשנה אחת
מתחילין מאחר חג הסכות בפרשת בראשית וחותמין

בסוף חג הסכות בוזאת הברכה לכך חילקו את התורה
שלשה וחמשים פרשיות כנגד שבתות השנה התמימה
המעוברת כדי שיהיו קוראין פרשה בכל שבת ושבת
ובשנה הפשוטה קוראין במקצת שבתות שתי פרשיות
כדי שישלימו את התורה בשנה הפשוטה׳ זה הוא מנהג
רוב העולם׳ ויש מקומות שמשלימין את התורה בשלש
שנים ומחלקין את התורה למאה וחמשים וארבעה פרש׳
והן הנקראין סדרים כדי שיקראו בכל שבת סדר׳ ונמצאו
משלימין את התורה בסוף שלש שנים׳ והריני מבאר מנין
הפרשיות שבכל חומש וחומש ומנין פסוקי הפרשיות
ונעשה לכל מנין פרשה ופרשה שם איש ידוע כנגד המנין
שמור לכל אחד ואחד ולא ישתבש בטעות הסופרים׳
ואבאר החלוף והחיבור שבין שני המלמדים׳

ספר ראשון והוא ספר הישר

דע כי הספר הזה שנים עשר פרשה כלבם חמשה וארבעים
סדר והוא אלף וחמש מאות וארבעה ושלשים פס׳ סימ׳
אך לך׳ ונתחיל במנין כל פרשה ופרשה ונשים לפסוקי
כל פרשה שם איש שישמר בו המנין ולא תשגה בו׳

פרשת בראשית יש בה ארבעה סדרים ריש הפרש׳:
ואלה תולדות השמים׳ והן האדם היה׳ וזה ספר תולדת׳
ומנין הפס׳ מאה וששה וארבעים קמ״ו כנגד המנין שם
אמציה׳ ובה מן החלוף מלה אחת והיא ומפרי העץ אש׳
בתוך הגן חטוף בתוך הגן׳ ואלו המלות שנתחברו בהן
וחית הארץ למינה׳ ולכל חית הא׳ מפרי עץ הגן נאכל׳ אמחה
את האדם אשר בראתי׳ אלה תולדת נח יש בה חמשה
סדרים ריש הפרשה׳ ויזכר אלה׳ את נח׳ ויצא מן התבה׳
ויהיו בני נח היצא׳ ויהי כל הארץ שפה׳ ומנין הפסוק
מאה שלשה וחמשים קנ״ג כנגד המנין שם בצלאל׳ ובה
מן החלוף שתי מלות נתחן קריאת בן אשר עלה ימין
וקריאת בן נפתלי על השמאל׳ והיה בן אשר יקרא
בזה ומחיתי את כל היקום בזקפת ובן נפתלי יקרא כזה
את כל היקום אשר עשיתי על דרך שמאל׳ ובכל חית הארץ
ובכל חית הא׳ אתכם׳ ואלו המלות אשר התחברו בהן את
האל׳ התהלך נח את כל היקום ויגברו המים ובכל דגי הים
ובכל חית הא׳ ינחמנו ממעשינו׳ פרשת לך לך
יש בה ארבעה סדרים ריש הפרש׳ ויהי בימי אמרפל׳
אחר הדברים׳ ושרי אש׳ אברם׳ ומנין הפס׳ מאה ששו

ועשרים קכ״ו כנגד המנין שם מכנדבי׳ ובה מן החלוף
כי את כל הארץ אש׳ והתחברו בה ויוישלחו אתו ואת
ויאהל עד סדם ויחשבה לו׳ פרשת וירא יש
בה חמשה סדרים וחמשה פיס׳ ריש הפרשה׳ ויבאו
שני המלאכים סדמ׳ ויסע משם אברהם׳ וה׳ פקד׳
והאלה׳ נסה׳ אלו חמשה׳ וחמשה פיס׳ מן הסדר האחרון ויגד
סדר ויגד לאברהם׳ ומנין הפיס׳ מאה ששה וארבעים
קמ״ו כנגד המנין שם יחזקיהו׳ ובה מן החלוף ארבע מלות
ונשא׳ לכל המקום כי חפר את הבאר אלה׳ יראה לו השה ולא
חש׳ את בנך את יחידך׳ ואין בזו הפרשה מלה שישגה
בה איש כמו זו לא ולא כי יצחק היה מקרת
המלמדים יקרת אותה בדגש׳ לא ואין כשר׳
ויהיו חיי שרה יש בה ארבעה סדרים תחסר חמשה פיס׳
אשר הם בפרשת וירא סדר ויגד לאברהם הוא סדר ראשון
מזו הפרשה עד ואברהם זקן׳ הסדר השני ואברהם זקן׳
השלישי ואבא היום אל העין׳ הרביעי ויוסף אברהם׳
ומנין הפיסוק מאה וחמשה קה׳ כנגד המנין שם יהוידע׳
ובה חלוף מלה אחת גר ותושב ושתי מלות התחברו
בהן לעת ערב לעת צאת השא׳ ואלה תולדת
יצחק יש בה שלשה סדרים ריש הפרש׳ ויהי כי זקן
יצחק׳ ויתן לך האלה׳ ומנין הפיס׳ מאה וששה קו׳ כנגד
המנין יהללאל׳ ואלו שנתחלפו בהן ויתרצצו הבנים ולמה
זה אנכי׳ בכרה׳ כי עתה הרחיב ה׳ לנו ושופר ותשלחו
מאתכם עלי קללתך בני וירח את ריח בגדיו ראה ריח
בני ועל חרבך תחיה ואת אחיך ואלו התחברו בהן ורבקה
אמרה אל יעקב ותהרגה את יעקב אחי׳ פרשת
ויצא יעקב יש בה ארבעה סדרים ריש הפרשה׳ וירא ה׳
כי שנואה לאה׳ ויזכר אלהים את רחל׳ ויאמר אלה׳ אל יעק׳
ומנין הפיס׳ מאה שמונה וארבעים קמ״ח כנגד המנין חלקי׳
ויש בה חלוף ויבא יעקב מן השדה ובהעטיף הצאן גנבת
יום וגנבת לילה והתחברו וכל שחום׳ פרשת וישלח
יעקב יש בה שלשה סדרים ריש הפרשה׳ ויצא יעקב
שלם׳ ויראו אלה׳ אל יעקב׳ ומנין הפיס׳ מאה ארבעה וחמשים
קנ״ד כנגד המנין קלימה׳ ואלו שנתחלפו בהן ויאמר אם יבוא
עשו אל המחנה וגו׳ והיה המחנה ויאמ׳ לה אשה אחך ויאהב את
הנער ויהיו פיס׳ ולזרעך אחריך אתן בן בשמות חלוף קריו׳
והמלות אשר התחברו בהן כי יפגשך כי על כן ראיתי כד

יצאי שער עדו בלא געיה׃ פרשת וישב יעקב
יש בה ארבעה סדרים ריש הפרשה׃ ויהי בעת ההוא׃
וירד יהודה׃ ויוסף הורד׃ ויהי אחר הדבר׳ האלה חטאו׃
ומנין הפיס׳ מאה ושנים עשר קי״ב נגד המנין בקי׃ ושני
מלות התחלפו בהן להשתחוות לך ארצה יפה תאר ויפה
מראה׃ ואלו המלות שנטה לפנו בהן ויתנכלו אתו בת איש
כנעני כי לא לו יהיה הזרע ליתן כנו ראה את כל מאומה
בידו׳ פרשת ויהי מקץ יש בה ארבעה סדרים
ריש הפרשה׃ ויאמר פרעה אל עבדיו׃ ויאמר אלהים יוסף
ביום השלישי׃ ואל שדי יתן לכם רחמים׃ ומנין הפיסו מאה
מאה ששה וארבעים קמו נגד המנין יחזקיהו׃ ויש בה
חלוף ויקרא פר׳ שם יוסף וליוסף ילד שני בנים בהתחננו
אלינו ויבא יוס׳ הבי׳ וישתחוו לו׃ ושתי מלות התחברו בהן
ויפתח יוסף את כל אש׳ בהם׃ פרשת ויגש יש בה
שני סדרים תחסר ארבעה פסוקי׳ ריש הפרש׳׃ ואת
יהודה שלח׃ ומנין הפיסו מאה וששה קו נגד המנין
יהללאל׃ ובה חלוף הישרלכם אב תראח וימלעל צוארי
בנימין אחיו בני אשר ימנה וישוה ברלוג ובתריך ובני דן
חשים ובני יוסף אש׳ ילדלו במצ׳׃ ואלו המלות שנתחברו
בהן בטרם ילדה לי אש׳ בנימן אחיו כל הנפש לבית יעקב
ויחלם בלא געיה׃ פרשת ויחי יש בה שלשה סדרים
וארבעה פיס׳ תשלום הפרש׳ הראש׳ ואלו הן ויהי אחרי הדברים
האלה׃ ויקרא יעקב אל בניו בנימן זאב יטרף׃ ומנין הפיס׳
חמשה ושמונים פה נגד המנין ימלה׃ ובה חלוף שתי מלות
גם הוא יהיה לעם דגש או רפי יהודה אתה יודוך אחיך׳

נשלם ספר הישר׳׳

נתחיל בספר הברית׳ דע כי הספר יתחלק אחד עשר
פרשה ותהיה שלשה ושלשים סדר ומנין הפסוקים אלט׃
פרשת ואלה שמות יש בה ארבעה סדרים ריש הפר׳׃
וילך איש מבית׃ ומשה היה רעה׃ וילך משה ויש׳׃ ומנין
הפיסוק מאה וארבעה ועשרים קכ״ד נגד המנין מיעדי׳
ויש בה מן החלוף מלה אחת והיא שלנעליך והתחברו
בשתי מלות ויבא׳ הרע׳ ויגרשום בלא געיה ואדד התילו׳
פרשת וארא יש בה שלשה סדרים ריש הפרש׳׃
כי ידבר אלכם פרעה׃ השכם בבקר׃ ומנין הפיס׳ מאה
אחד ועשרים קכ״א נגד המנין יעיאל׃ ויש בה מן החלוף
חמש הס המדברים ויחזק לב פרעה ותב׳ בלא געיה

ובחדר משכביך ויחדלו הקלות והתחברו כל אשר ימצא
כי השערה׳ כי אני הכבדתי יש בה שלשה סדרים
וחצי ריש הפרשה׳ עוד נגע אחד׃ ויהי בחצי הלילה׃
קדש לי כל בכור׃ ומנין הפיסו מאה וששה קו נגד המנין
יהללאל׃ ויש בה מן החלוף מלה אחת ומדו מלבל עדת
והתחברו לא כן לכו נא הגברים ואין קורין אותם בחזלה
כי אם במקף׳ פרשת ויהי בשלח יש בה שלשה
סדרים וחצי תשלום הסדר המוקדם ואלו הן׃ מה תצעק
אלי והנני ממטיר לכם׃ עד אנה מאנתם׃ ומנין הפיסוקי׳
מאה וששה עשר נגד המנין סנחה׃ ויש בה חלוף שתי
מלות נחית בחסדך עם זו גאלת דגש׳ או רפי׳ שמעתי
את תלנת והתחברו אז ישיר משה את אלו ותטעמו בהר
נחלתך מלהמתלה הנני עמד לפניך שם על הצור׃
פרשת וישמע יתרו יש בה שני סדרים ריש הפרש׳׃
ואתם תהיו לי ממלכת׃ ומנין הפיס׳ שנים ושבעים ע״ב
נגד המנין אליאל׃ ואין בה חלוף׃ והתחברו כאן פן יפרץ
או ירה יירה דגש׃ וזה מנהג שפת הקדש׃ לא יהיה לך
אלהים אחרים געיה על יוד שנה׳ פרשת ואלה המשפ׳
יש בה שלשה סדרים׃ ריש הפרשה׃ אם כסף תלוה׃ הנה
אנכי שלח׃ ומנין הפיסו מאה ושמונה עשר קי״ח נגד
המנין עזיאל׃ ובה מן החלוף שתי מלות וינפש בן אמתך
ויחזו את האלהים׳ והתחברו כאן כי תעשה לשרך כי תעשה
לכרמך את המעת תמצא בידו׳ פרשת ויקחו לי
תרומה יש בה שלשה סדרים׳ ריש הפרשה׃ ואת המשכן
תעשה׃ ועשית פרכת׃ ומנין הפיסו ששה ותשעים צ״ו
נגד המנין פלו׃ ואין בה חלוף׃ והתחברו כאן ונתת על השלחן
ולירכתי המשכן ימה׳ פרשת ואתה תצוה יש
בה שני סדרים ועשרה פסוקי׳ מן הסדר הבא ואלו הן ריש
הפרשה וזה הדבר׃ ועשית מזבח׃ ומנין הפיסו מאה
ואחד קא נגד המנין מיכאל׃ ושלש מלות התחלפו בהן
והם יקחו את הזהב ואת התכלת ופעמני זהב ובהעלות
אהרן׃ והתחברו כאן ואת שמות ולקחת את כל החלב
ואם יותר׃ פרשת כי תשא יש בה ארבעה סדרים
ריש הפרש׳׃ תשלום סדר ראשון שהוא ועשית מזבח׳
ראה קראתי׃ ויפן וירד משה׃ פסל לך׃ ותשעה פסוקים׳
מן הסדר הבא והוא ויאמר יי׳ אל משה כתב לך׃ ומנין
הפיסו מאה ותשעה ושלשים קל״ט נגד המנין חנוך׃

ובה חלוף ויקנמן בשם את מעשה יי ושתי מלות התחברו
בהן ויתנצלו בני ישראל כי לא תשתחוה לאל׳ : פרשת ויקהל
יש בה שלשה סדרים תחסר תשעה פסו׳ תשלום סדר
ויאמר יי אל משה כתב לך ויאמר ראו קרא יי בשם ויעש
בצלאל את הארן ומנין הפס׳ מאה ושנים ועשרים קכ״ב
נגד המנין סנואה ובה חלו׳ ויקרא משה אל בצלאל ושתי
מלות התחברו בהן ויבי משה את התכלת ויעש את כל כלי
המזבח אלה פקודי יש בה שני סדרים ריש הפרשה
ויביאו את המשכן ומנין הפסו׳ צ״ב נגד המנין עזיה
ובה חלוף ואין התכלת והארגמן וירכסו את החשן מטבעתו
ואת מכנסי הבד שש משזר והתחברו באו ואת האבנט
והיתה להם משחתם בלא געיה נשלם ספר הברית

נתחיל בתורת כהנים

דע כי הספר יתחלק עשרה פרשיות ותהיה חמשה ועשרים
סדר ומנין הפסו׳ נטף פרשת ויקרא יש בה שני
סדרים וחצי ריש הפרשה נפש כי תחטא וחצי סדר
ונפש כי תחטא ושמ׳ ומנין הפס׳ מאה ואחד עשר קי״א
נגד המנין דעואל ויש בה מן החילוף מלה אחת מכל
אשר ישבע עליו והתחברו וכפר על הכהן על חטאתו

פרשת צו יש בה שני סדרים וחצי סדר המוקדם
זה קרבן אהרן ובניו וחצי סדר הבא והוא סדר קח את
אהרן ומנין הפס׳ שבעה ותשעים נגד המנין עדיהו
ואין בה חלוף והתחברו ויקח את כל החלב ואת כל החלב
ויהי ביום השמיני יש בה שני סדרים וחצי וחצי
הסדר המוקדם ויקח את אהרן וידבר יין ושכר וידבר
זאת החיה ומנין הפס׳ אחד ותשעים צ״א נגד המנין
מיכיהו והתחלפו את תשקצו אשה כי תזריע
יש בה שני סדרים ריש הפרשה ואיש כי יהיה בו נגע
ומנין הפסו׳ שבעה וששים ס״ז נגד המנין בנה ובה אין
החלוף והנה אין מראהו או מקהשתו והתחברו והנה אין
בבהרת או בשתי בנו פתח השוא זאת תהיה
יש בה שלשה סדרים ותשעה פסוקים ריש הפרשה
וכי תבאו אל ארץ כנען וצרוע דאיש כי יהיה זב ותשעה
פסו׳ מן סדר ואשה כי יזוב זוב דמה ומנין הפס׳ תשעים
צ׳ נגד המנין יעד ובה אין החלוף מלה אחת כלה משה
אשר יעלה עליו אחרי מות יש בה שלשה סדרים
תחסר תשעה פס׳ תשלום סדר ואשה כי יזוב איש איש

מבית ישראל אשר ישחט כמעשה ארץ ומנין הפסו׳ שמונים
פ׳ נגד המנין עדו ובה חלוף וכמעשה פרשת
קדשים יש בה שני סדרים ריש הפרשה וכי תבאו אל
הארץ ונטעתם ומנין הפס׳ ארבעה וששים ס״ד נגד המנין
נודד ויש בה חלוף אל כל עדת בת אביו או בת אמו
והתחברו לא תעשק פרשת אמר יש בה שלשה
סדרים וחצי ריש הפרשה דבר ואשר יקריב קרבנו
וידבר ויקצרתם וחצי הסדר הבא מן ויקחו אליך שמן
ומנין הפסוק מאה וארבעה ועשרים קכ״ד נגד המנין
מעדי ובה חלוף אמור אל הכהנים אשר יתקריב וחברו
מקף שבתכם את מעשי בנקו ושם ומת מאתריו והתחננו
ונסכה יין מאחריך ממושבתיכם לחם תנופה שתים
פרשת בהר סיני יש בה שני סדרים וחצי הסדר
המוקדם וכי תמכרו ממכר וכי ימוך אחיך ומטה ומנין הפסו׳
שבעה וחמשים נ״ז נגד המנין חטיל ויש בה מן החלוף שתי
מלות ולבדה את כספך לא תתן לו ונתחברו באו תעבירו שופר
בכל ארצכם ואם מעט נש׳ פרשת אם בחקתי יש בה
שני סדרים ריש הפרשה וידבר דאיש כי יפליא ומנין
הפסו׳ שמונה ושבעים ע״ח נגד המנין עזא ואין בה חלוף
והתחברו ואם מך הוא מערכך וכל ערכך יהיה בשקל הקדש
נשלם תורת כהנים נתחיל בחומש הפקודים

דע כי הספר יתחלק עשרה פרשיות ותהיה שלשה ושלשים
סדר ומנין הפסו׳ אלפ״ח במדבר סיני יש בה שלשה
סדרים וארבעה פס׳ ריש הפרשה איש איש על דגלו ואלה
תולדת אהרן ומשה וארבעה פס׳ מן סדר אל תכריתו ומנין הפס׳
מאה ותשעה וחמשים קנ״ט נגד המנין חלקיהו ובה חלוף
נגעה ובלע אהרן ובניו לכסות והתחברו אשר על המשכן ועל המזבח
אשר ישרתו עליו לא זר בקרב אהרן פרשת נשא יש בה
חמשה סדרים תחסר ארבעה פסו׳ תשלום סדר אל תכריתו
דבר דאיש כי יפליא דבר דכה תברכו ביום השביעי ומנין
הפסו׳ מאה ששה ושבעים קע״ו נגד המנין עמוק ואין בה
חלוף והתחברו באו שהם בגעיה והם והשביע הכהן ולא חמור
המחרים והשאת המים ובה המים המאררים והשאר בלא
געיה פרשת בהעלתך יש בה חמשה סדרים ריש
הפרשה ועשה לך שתי חצוצרת אספה לי שבעים היד יי תקצר
ומנין הפס׳ מאה ששה ושלשים קל״ו נגד המנין מה נאוו
ובה חלוף כן עשו להם כנ״ש והאריך העם על הגוי כי

20

אם אל ארצי אספהלי שב׳ אם יהיה נביא׳ יי במראה
אליו את ודע והתחברו באלו והתיצבו שם עמ׳ אם את כל
דגי׳ פרשת שלח לך ישבה שלשה סדרים׳ ריש הפרש׳
עד אנה ינאצני׳ וידבר דנסכים׳ ומנין הפס׳ מאה ותשעה עש׳
קי״ט נגד המנין פלט׳ ויש בה חילוף הבמחנים ובכל מנותי את
תלנות בני יש׳ כי העמ׳ והכנע׳ ועשו כל העדה ונתחברו באלו
על ראה כנגב ואל כל על בני יש׳ ׃ פרשת ויקח קרח יש
בה שני סדרים׳ ריש הפרשה׳ וידבר דקח מאתם ומנין הפס׳
חמשה ותשעים צ״ה נגד המנין דניאל׳ ובה חלוף זה יהיה לך
מקדש והתחברו באלו אמר אל אלעזר בן אה לך ונזרע אתך
ויתן את הקטרת׳ פרה אדמה ישבה שני סדרים׳ ריש
הפרשה׳ וישלח משה מלאכים׳ ומנין הפס׳ שבעה ושמונים
פ״ז נגד המנין עזי׳ ובה חלוף ולא נתן סיחן יכל אשר יגערבו
העמ׳ וישמ׳ הכנע׳ והתחברו כמלה אחת לספ״ב את אר׳ אדון ופי׳
פרשת וירא בלק ישבה שלשה סדרים ריש הפרשה׳ מי
מנה עפר יעק׳ וישב ישר׳ בשטים ומנין הפס׳ מאה וארבעה
ק״ד נגד המנין מנות׳ ובה מן החלוף אשר על הנהר ולישראל
מה פעל אל כי אם יהיה לבער יזלו מים מדליו׳ ׃ פרשת
פינחס ישבה ארבעה סדרים ריש הפרשה׳ וידבר דנחלה
תחלק האר׳ וידבר דיפקד יי וביום הבכורים ומנין הפס׳
מאה שמונה וששים קס״ח נגד המנין כסלחים׳ ואין בה
מן החלוף לא והיתה לבני יש׳ כי בן אשר בגעיה ובן נפתלי
בלא געיה׳ ׃ ראשי המטות ישבה ארבעה סדרים
ריש הפרשה׳ וידבר דנקם ויאמר דשא את ראש ומקנה
רב ומנין הפס׳ מאה ושנים עשר קי״ב נגד המנין עיבל
ויש בה מן החלוף מלה אחת את תשבי ואת תמ׳ והתחברו
את הנחשת את הברזל עד תם כל הדור העשה הרע ואמר
בן נפתלי כי ראה מחזו ואת דבא פתח׳ ׃ אלה מסעי
יש בה שלשה סדרים ריש הפרשה׳ וידבר דזאת הארץ׳
וידבר דוהקריתם לכם׳ ומנין הפס׳ מאה ושנים ושלשים
קל״ב נגד המנין בלק׳ ובה מן החלוף מלה אחת תש׳ תנחלו
והתחברו בזו ממחרת הפסח׳ נשלם חומש הפקודים׳

נתחיל במשנה תורה

דע כי הספר יתחלק עשרה פרשיות והוא אחד ושלשים
סדר ומנין הפסוקים תתנ״ה׳ אלה הדברים יש בה
שלשה סדרים׳ ריש הפרשה׳ ויאמר דרב לכם סב וגו׳
דראה החלתי׳ ומנין הפס׳ מאה וחמשה ק״ה נגד המנין

מלכיה׳ ואין בה חילוף והתחברו בזו ויכתו אבכ׳ בשעיר׳
פרשת ואתחנן ישבה ארבעה סדרים׳ ריש הפרש׳
כי תוליד את יבדיל משה׳ שמע ישראל ומנין הפסו׳ מאה
ותשעה עשר קי״ט נגד המנין פלט ובה מן החלוף חמש
מלות את סיספים אנה ובלכתך בד׳ פקיחה אף יי ונשל גוים
רבים מפ׳ והתחברו באלו את עבדך וזכ׳ כי עבד מקח את
הדברים והיה כי יביאך ׃ והיה עקב יש בה שלשה
סדרים נשלישית סדר׳ ריש הפרשה׳ שמע ישראל אתה עב׳
בעת ההוא׳ ושלשית סדר כי הארץ אשר אתה בא שמ׳
ומנין הפס׳ מאה ואחד עשר קי״א נגד המנין דעואל וישבה
מן החלוף ותשב תתע לדעת את אש׳ בלבבך למען השמ׳
תשתה מים ובלכתך בדרך והתחברו באלו עם גדול ורם
בענקים ויכתב על הלחת ארץ נחלי מים במלאיך והיא מקף׳
פרשת ראה ישבה חמשה סדרים תחסר שלישית
סדר שבפרשת והיה עקב׳ כי ירחיב יי׳ אלהיך׳ כי יקום בקרבך
בנים אתם לכי כי יהיה בך אביון ומנין הפס׳ מאה ששה
ועשרים קכ״ו נגד המנין פלאיה׳ ובה חלוף שתי מלות
פתח תפתח את ידך׳ וזבח פס׳ במקו׳ אשר יבחר והתחברו
ובכל אש׳ תשאלך קרבה שנת השבע׳ ׃ פרשת שפטים
ישבה ארבעה סדרים ריש הפרשה׳ אשימה עלי מלך
כי הגוים האלה כי תקרב אל עיר׳ ומנין הפס׳ ששה ותשעים
צ״ו נגד המנין עבדיהו׳ ובה מן החלוף שתי מלות והם על
פי התורה אשר יור׳ ועל המשפט למען יאריך ימ׳ על ממלכתו
והתחברו נביא מקרבך ׃ פרשת כי תצא ישבה חמשה
סדרים ריש הפרשה׳ כי יקרא קן צפור׳ כי תצא מחנה׳ כי
תדר נדר כי תקצר קצירך׳ ומנין הפס׳ מאה ועשרה ק״י נגד
המנין עלי׳ ובה מן החלוף שתי מלות והיה לפנות ערב אשר
ינצל אליך׳ ואלו המלות התחברו בהן ואם בשעה ארה עבוט
החוצה׳ ׃ פרשת כי תבוא ישבה שני סדרים׳ ריש
הפרשה׳ והיה אם שמוע תשמע ומנין הפס׳ מאה שנים
ועשרים קכ״ב נגד המנין מכבני׳ ואין בה חלוף והתחברו
בכל ארצך אש׳ נת׳ ׃ אתם נצבים ישבה שלשה סדרים
ריש הפרשה׳ כי המצוה הזאת׳ הן קרבו ימיך׳ ומנין הפס׳
שבעים ע׳ נגד המנין אדניה׳ ויש בה מן החלוף מלה
אחת והיא אל הא׳ אש׳ נשבעת׳ אשר הדיחך יי אלהיך שמ׳
וכי אביאנו אל האדמה ובזו נתחברו בהן שהן בלא געיה׳
שירת האזינו ישבה סדר אחד ומנין הפס׳ שבים

וחמשים נגׄ נגדהמנין כלב׳ ובה מין החלוף שתי מלות
הוא עשך ויכנך יתחלפו אם געיה תחת הנו או תחת
הקף ימצאהו׳ וזאת הברכה יש בה סדר אחד ומנין
הפס אחד וארבעים מאׄ נגדהמנין גאוהל׳ ואין בה חלוף
והתחברו על שתי מלות והם רבבות אפרים אף שמיו יע
יערפו טל׳ ודע שמנין הפרשיות הפתוחות
שבתורה שלש וארבעים והסתומות שמונה וארבעים שבספר
הכל צׄאׄ פרשיות׳

סדר תיבות אשר במקרא חצובות

בעדרהקצובות על דרכים הרבה

נצבות מתרוצצות בהגבהה אותות ונכתבים בכמה פעם׳
מהם חקוקים באות ונקרא באות אחר ומהם דברים
שוים בלשון ומחולפים בכתב כמות אלהי העברים נקרא
עלינו ואלהי העבריים נקרה עלינו׳ כל אשר יקרא עלינו
בשם ש את אשר יקרה לעמך׳ כי ביצחק יקרא אולי
יקרה׳ כי שבעת ימים ימלא עד ימלה שחוק פיך
הלא אם תיטיב שאת הלה הוא ברבת בני עמון׳ ופי
ישית כבחון גלנך ואת אשליך לכם גורל׳ כיהות כסותה
וברם ענבים סותה׳ אסרי לגפן עירה ויקברהו ברמה
ובעירו יזיזה בן שמעי בן אלון׳ ויהי יחת הראש וזיזא
הנה יתהו ישראל יונה׳ הנמצא וידוע בכל המקרא
כי אלף יעמוד במקום הי׳ והי עמוד במקום אלף כי כן בכל
המקרא כולו ומהם אשר פתרונו ומתחלף מחבירו ומהם
אשר לא יתחלף כמות ופא ופה וזיזא וזיזה ואין אחד מהם
סותר את חבירו כי היא זו דרך המקרא כי אלף יש ריאת
במקום הי והי במקום וו כמות עירו עירה על זו הדרך
כל המקרא כולו ולא לאדם שיתאנה בזה׳ ועוד כתובים
ולא נקראים ונקראים ולא נכתבים׳ וכולם ברוח הקודש
מפי צירי אמונה לא חילפו ולא שינו ולא המירו ודלית
נמצאת אחד מהם סותר את דברי חבירו אלא כדברי
זה כן דברי זה כתורת משה איש האלהים אבי הנביאים
במותהי יצא הוצא וכן נבואת ישעיה ושאר כל הנביאים
על זו הדרך נמצא זה למד מזה׳ כי הדברים המיוחדים
היצא הוצא העפלים הטחרים לבג לבז הכיר כיר דביונים
חירי יונים שניהם מימי רגליהם נלמד שני ענינים
ושני דרכים שתי תיבות שמות טחרים עפלים למדנו
מזה כי יש לזה האבר שני שמות וכן לחירי יונים דביונים

וכן לשניהם מימי רגליהם אם אמר טחרים אמת דבר
ואם אמר עפלים אמת דבר וכן לבג לבז׳ לבג לשון
אוכל והיא מלה חצויה מפתבג המלך ולבז היא לשון
אכילה וכן הוא אומר ואכלת את שלל איביך נמצאו שניהם
שוים ואין אחד מהם סותר דברי חבירו ולא משקר
בו׳ וכן האסורים האסירים הכלוא הכליא שלמות
שלמית ישוב ישיב הוא כמותן׳ ויש לכן דבר
אחר כי בשני עונים ובשני זמנים דבר הנביא ובשני
מקומות פעם אחד דבר והוכיח בעפלים ופעם דבר
והוכיח בטחורים וצוה לכתב אחד מן החוץ ואחד
מבפנים וכי מה יש בין לבג לבז אלא הכל שוה׳ וכן וענך
תרבני וענותך תרבני זכור את יום השבת שמור את יום
השבת ועל שלשים על שלשים וכל תמונה כל תמונה
ותאזרני חיל ותזרני חיל תתברר תתבר מגדול מגדיל
וכל אחד ואחד לא יצא מענינו כי זה נעלם לא זה
נסתר׳ וכל כתוב וקרי אשר במקרא תמצא על זה הדרך
חוץ מאחת על אומר מקצת המפרשים והוא מדד רוח
הקדים בקנה המדה חמש אמות קנים היא מאות׳
וזה המפרש שנה ולא ידע ולא טוב אמר ולא הוא כאשר
חושב כי יש במקרא כמות זה ארבעים ושבע תיבות
נכתבים מוקדם ומאוחר כמות גולן גלון ויקהלו אלה
האלה האהל יחבר יבחר בערבות בעברות והמשני
את הע והימשני ותארנה ותלאנה תצרנה תליצנה
חץ שחוט שוחט וכן כולן וזו כמותן מאות אמות
ואם הקדים למד עליו כמות גולן גלון לא ר
הכתב והענין אחד וכן שארן וחלילה לנביא שיטעה
או ישגה ויאמר במקום מאות אמות כי פנת פתב
מאות קנים וכן פנת צפון וכן פנת מזרח ואיך יהיה
פנת קדים חמש אמות זה לא יעמד בדיעה ואין זה
אלא אומר הנביא ורצונו שיכתב מקדם ומאוחר כמות
ויקהלו ויקלהו בערבות בעברות והענין אחד בלא
שגגה ובלא חנוף והמשכילים יבינו׳ כבר
ביארנו קרי ולא כתיב וכתיב ולא קרי ועתה נבאר
פירושן בעזרת שדי׳ ולא אבו בנימן חסרה הכתוב
בני כי עשו תבל ונבלה וזמה בישראל וראוי להם לפרש
ייחוסם מבנימן הצדיק ולהרחיק מתולדתו ומכללו
ולא כנס בני בנימן כי לא אבו לשמוע בקול אחיהם:

ובשאר מקומות שקראם בני בנימן נתקלה תקוה ודרך
תש׳ כה אם יחזרו ממעשיהם ויעשו תשובה יקראו
על שם אביהם בני בנימן׃ בלכתו להציב ידו בנהר
כת׳ בספר שמואל׳ ועלתו שהזכירו הכתוב בשני מקו׳
בשמו׳ ובדב׳ הימים ואמרו הכתוב בשני זמנים ובשני
עתים פעם ראשון אמר להשיב ידו בנהר ופעם שני אמ׳
להציב ידו בנהר פרת׳ ולא עסק הכתוב בפעם ראשו׳
להודיעשהוא נהר פרת או נחל מצרים כתב חוצה לו
פרת קרי׳ כאשר ישאל בדבר חיסרו הכתוב איש
בפעם כי בן אדם מחוסר מאלהים וכן הוא אומ׳ ותחסרהו
מעט מאלהים ואת דבריו יקום כדברי אלהים לכך חיסרו
הכת׳ מבפנים איש ותלה לו הכת׳ מבחוץ אם זכה מעשיו
ועשה נפש שמים תהיה עצתו כדבר אלהים׃
כי על בן המלך חיסרו כן לפי רוע מעשיו כי בקש להמית
אביו וכפר בעיקר ובא בזדון אל פילגשי אביו ואמר
יואב כי על כן בן המלך מת׳ כי על אמת בן המלך מת
תלה לו כן מבחוץ כי באמת הומת בן המלך וכן הוא
אומ׳ כן בנות צלפחד דברים כן הוא׳ ואדרמלך
ושראצר הכהו בחרב נכתב מבפנים ושראצר בנו
נקרא מבחוץ ולא נקרא ואדרמלך ושראצר הכהו לא
נודע מי הכהו אם בניו או אחרים ותלה לו מבחוץ בניו
להודיע לכל באי העולם נקמת אלהים בו ולקיים עליו
הנני מקים עליך רעה מביתיך׳ קנאת יי תעשה
כת׳ תוקיף צבאות ותלה לו מבחוץ כי נקמה גדולה יעשה
יי בו ראשו׳ והאחר כן על ידי צבא׳ מלאכיו וכן הוא אומ׳
ויצא מלאך יי ויך במחנה אשור מאה ושמונים וחמשה
אלף לכן תלהו מבחוץ להודיע כי שתי נקמות נקם בו
אלהים׳ הנה ימים נאם יי כת׳ עלתו כי הנה ימים נאם
יי דבר סתום הוא והיה לנו לאמר כי זאת הבשורה
לעתים רחוקות ולימים רבים כאשר נקרא באים מבחוץ
יורה הקץ וקירב הבשורה בקריאת ימים כצווי הנביא
הרחמן ימהר הקץ אמן׳ אל יהי פליטה כת׳ בפנים עלתו
כי בבל היא כסא המלוכה ובית המלכות וכן הוא אומר
הלא זאת היא בבל רבתי אשר אני בניתה לבית מלכו ובה
שקעה מלכות ישראל ובטלה מלכותם ובשר ירמיהו לשארית
ישראל בנקמת אלהים אשר בה׳ מתמנו בעולם הזה ולעתיד
לבוא וכתב אל יהי פליטה בעולם הזה והוסיף מבחוץ אל

יהי לה לעתיד לבוא׳ כל אשר תאמרי אעשה כת׳
יצא מזה כי צותה נעמי את רות שני פעמים בראשונה
אמרה רות כל אשר תאמ׳ אעש׳ ובשניה שנית אמרה
כל אש׳ תאמ׳ אלי אעש׳ לכך הוא תלוי מבחוץ׳ כי אמר
אל תבאי כת׳ מלמד כי רות הגידה לנעמי אמותה הדבר
שני פעמים בראשונה לא אמרה אלי ובשנית אמרה אלי
לכך נתלה מבחוץ׃ וזה הפירוש כתיב ולא קרי׳
כי אם אמנון כת׳ לפי שבראשונה אמר יונדב בן שמעה
כי אמנון לבדו מת שלא נודע לו הדבר על אמיתתו
כי אמנון לבדו מת׳ וכשחישב בלבו אמ׳ אל ישים אדני
המלך אל לבו דבר לאמר כל בני המלך מתו כי אם אמנון
לבדו מת לפי שהוא היה ראש הדבר על אמיתו חיסרו
הכת׳ תיבה לפי כיעור מעשיו ומיתה משונה לכך הוא
כת׳ ולא קרי׳ כי אם במקום אשר יהיה שם אדני המ׳
כת׳ עלתו כי איתי הגתי דבר בכל לבבו ובכל נפשו
והוזק דבריו כי אם בו אמ׳ יחי יי ואדני המלך אם למות אם
לחיים כי שם יהיה עבדך והיה בניון הצדיק כי נכרי
הוא וחיסרו המקרא אסוכן הוא אומ׳ שוב ושב עם
המלך כי נכרי את׳ וגם גולה אתה למקומך לכך כת׳ אם ולא
קרי׃ ישלח נא יי לעבדך חיסרו הכת׳ תיבה אחת
כי נעמן דבר דברים שלא כהוגן לכן לא השיבו אלישע
הנביא על דבריו כאשר אמר בבוא אדני בית רמון להש׳
שם׳ חיסרו הכת׳ נא לפי חסרון דעתו ודבריו לכך כת׳
ולא קרי׃ חי יי את אשר עשה לנו את הנפש כת׳ חיסרו
הכת׳ את לפי שנשבע פעם ראשון וכפר וכן הוא אומ׳
וגם במלך נבוכדנצר מרד אשר השב׳ באלה׳ ועוד הוכיח
יחזקאל אם לא אלתי אשר הפר וג׳ ועוד אמ׳ ירמיהו ואם
חי יי יאמרו אכן לשקר ישבעו לכך חיסרו הכתוב
וחיסר שבועתו שיהיה בה תיבה נכתבת ולא נקראת
אל ידרך ידרך הדרך כת׳ זה ילמד על שתי נקמות
ועל שתי פורענות אשר ינקום יי לעמו ממלכות כשדים
וכתב שני פעמים ידרך הראשון נקמת העולם הזה במהרה
וכן הוא אומ׳ הנני רב את ריבך ונקמתי את נקמתך ידרך
השני כת׳ ולא קרי כי הוא צפון ותלוי לעתיד לבוא׃
עשיתי ככל אשר צויתני כת׳ תלמד מזה כי אומר
כאשר צויתני יש בו תקוה ותשובה וחמלה מעט מהרבה
ואין הוא הדבר כליה ויש בו תקוה ותוחלת לתשובה׃

וכאשר צפה המלאך לבוש הבדים גודר רוח מעשיהם
ויכן הוא אומ׳ עון בית ישראל ויהודה גדול במאד מאד
עשה בהם כליה ואמר והשיב דבר עשיתי ככל אשר
צויתני כי ככל לשון כליה היא ואין שם פליטה וכן הוא
אומ׳ זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית׳
ופאת נגב חמש חמש מאות ארבעת אלפים כנג׳
תלמוד מנה כי חמש מאות הוסיף בשורה רמיזה כי
אתה כת׳ ואלה מדותיה תתן חק וקן ומדה לבית השני
למגרשין ולתולדותין למוצאין ומובאין ותלך בענין
עוד בתשובה וכן הוא אומ׳ אתה בן אדם הגד את בית
ישראל את הבית ויכלמו מעו׳ ואומ׳ ואם נכלמו מכל אש׳
עשו׳ כל זה הכבוד הצפון להם הוא ויש לנו לתת הגה
מזה ויכול להוסיף חמש על חמש ואלף על אלף וכן
הוא אומ׳ יום לבנות גדריך היום ההוא ירחק חק ואומ׳
יום הוא ועדיך יבוא לכך נכת׳ חמש חמש בן יאמבע
הרחמים אמן ועתה כי אמנם כי אם גאל אנכי כת׳
עלתו כי ידע בעו׳ כי שם האל קרוב ממנו לכך אמ׳ כי
אם גאל אנכי אם על פקדונם יגאל טוב ואם לא יגאל
ולא היה בטוח שהוא יגאל כי הוא אומ׳ ואם לא יחפץ
לגאלך וגאלתיך אנכי לכן אם גאל נכתב כי גאל אנכי
נקרא:

פירוש סדר

הספרים על החרבן׳ נתחיל בחומש
התורה׳

ספר ראשון

והוא ספר
הישרים משנברא העולם עד שמתת
יוסף הצדיק אלפים ושלש מאות ותשע שנים׳ ספר
שני והוא ספר הברית משמתת יוסף הצדיק עד השנה
השנית לצאת בני ישראל עד שהוקם המשכן מאה
וארבעים ומצא משנברא העולם עד שהוקם המשכן
כנגדו והסימן בתמה גאולים

ספר שלישי

והוא ספר תורת כהנים משהוקם המשכן באחד לחדש
הראשון עד החדש השני יהיה חדש ימים דכת׳ באחד
לחדש השני בשנה השנית

ספר רביעי

והוא
חומש הפקודים מאחד לחדש השני בשנה השנית
עד ארבעים שנה בעשתי עשר חדש באחד לחדש
שלשים ושמנה שנה ותשעה חדשים נמצא סימן
בתרף ליצירה׳

ספר חמישי

והוא משנה תורה
מתאבלין והיה משה אחרין שבעה חדשים ושבעה
ימים וביום השביעי מת החסיד ונקרא זה הספר ספר
משה ככת׳ ביום ההוא נקרא בספר תורת משה וכל
התורה נקראת על שם משה החסיד הנאמן שנ׳ זכרו
תורת משה עבדי׳ מעשתי עשר חדש באחד לחדש
עד והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש הראשון הרי
שבעים יום יצא מהם שלשים יום שבכו בהן ושלשת
ימים הכינו להם צידה שנ׳ כי בעוד שלשת ימים הרי
שלשה ושלשים נשתייר שבעה ושלשים מן השבעים
הרי זה מת משה החסיד בשבעה ימים מחדש שנים
עשר רוח ש׳ תנחנו׳ ומת אהרן הכהן בראש חדש אב
שכך כת׳ ויעל אהרן הכהן אל הר ההר וכו׳ בחדש החמישי
באחד לחדש זכרונם לטובה ולברכה הישרים החסידים׳
אשריך בן עמרם שעל ידיך נתנה תורה לישראל אשריך
שזכית וזכית את הרבים וזכות הרבים תלויה בך שנ׳
צדקת ה׳ עשה ומשפטיו עם ישראל׳

ספר יהושע הנביא

הוא ספר ראשון
משעברו בני ישראל את הירדן בימי יהושע
החסיד עד שמת יהושע עשרים ושבע שנה ואם נתתם
מאין מנה מנין השופטים עד בשבת ישראל בחשבון ובב׳
בנותיה ובעלעור ובבנותיה ובכל הערים אשר על ידי ארנון
שלש מאות שנה ואתה תדע ואומ׳ בימיו בנה חיאל בית
האלי את יריחו באבירם בכורו יסדה ובשגוב צעירו הציב
דלתיה כדבר יי׳ אש׳ דבר ביד יהושע בן נון׳ זו הנבואה

ספר השפטים

משעתניאל בן קנז עד שמת
שמשון בן מנוח הדני׳ ובימין היה עלי הכהן בשילה אחר
פינחס בן אלעזר הכהן שכך כת׳ ואחיה בן אחיטוב אחי
איכבוד בן פינחס בן עלי כהן יי׳ בשילה מי כהן יי׳ בשילה
[illegible] עלי יום שמת עלי חרבה שילה ככת׳ ויטש משכן שילה
אהל שכן באדם ואומ׳ כהניו בחרב נפלו [illegible] אחור וכל
ענין שבספר תלים וכן הוא אומ׳ ועלי בן תשעים שנה
ושמונה שנה ואומ׳ ושם שני בני עלי חפני ופנחס כהנים
ליי׳ ושמונה שופטים והיו בעו כהנים במקומו שהוא
זקן לא יוכל לראות והוא כהן ארבעים שנה ושפט ארבעי
שנה ומת׳ ומן עתניאל עד בעמוד עלי שופט שלש מאות
ועשרים וארבעים שנה׳

ספר שמואל

משכתמנה עלי שפט בשילה עד שמת דוד מלך ישראל
תשעים ושלש שנה ארבעים לעלי ואחת [illegible] עשרה שנה

לשמואל ושתים לשאול וארבעים לדוד המלך:
ספר מלכים משמליך שלמה בן דוד עד שחרב
הבית הראשון ארבע מאות ואחת עשרה שנה וששה
חדשים ועשרה ימים אמת אמונה צדק וכון ברור וישר׳
ירמוש יהושע עשרים ושבע שנה
המזבח והארון עשה בגלגל ארבע עשרה שנה שבע
שכבשו ושבע שחלקו׳ בשילה שלש מאות וששים
ותשע שנה׳ בנוב שלש עשרה שנה׳ בקרית יערים
עשרים שנה אחת עשרה לשמואל הנביא ושתים לשאול
ושבע שנים לדוד המלך בשנה השמינית העלה דויד
את הארון מקרית יערים לירושלם של אבל ארון האלהים
העלה דויד מקרית יערים כי נטה לו אהל והמזבח עשה
בגבעון ארבעים וארבע שנה והארון בציון עשה שלשים
ושבע שנה עד שהעלה אותו שלמה לבית העולמים
של והמלך שלמה וכל עדת ישראל הנועד עליו וכו׳ ויביאו הכהנים
את ארון ברית יי׳ אל מקומו המזבח ואהל מועד הביאו
אותו שלמה כשנבנה את הארון ואת אהל מועד ואת כל
כלי הקדש אשר באהל וגו׳ ספר ישעיהו
מעזיהו יותם אחז יחזקיהו עד שנה למנשה מאה וארבע
עשרה שנה ולא נתנבא שנים הרבה עם ישעיהו בן אמוץ
והושע בן בארי׳ ספר ירמיהו מן שלש
עשרה שנה ליאשיהו בן אמון מלך יהודה עד שחרב
הבית הראשון ארבעים ואחת שנה וששה חדשים ועשרה
ימים והוא אומר אחר חרבן הבית בשנת שלשים ועשרים
לנבוכדנצר בשנת שמונה עשרה לנבוכדנצר חרב הבית
והגלה צדקיהו לבבל וגם הוא אומר ויהי בשלשים ושבע שנה
לגלות יהויכין מלך יהודה והיא השנה שמת בה שהוכן
ימים ות נבוכדנצר הרשע ומן שלש עשרה שנה ליאשיהו
עד שמת נבוכדנצר ששים ושבע שנה׳ ספר
יחזקאל מן בחמשה לחדש היא השנה החמשית
ליהויכין מלך יהודה עד בעשרים ושבע שנה
לגלותנו׳ ספר הושע בן בארי ספר שנים
עשר נביאים שלש מאות ועשרים ושבע שנה מן עזיהו
המלך ועד השנה שבא אלכסנדרוס מקדון עד כאן
הנביאים שנתנבאו בבית שני בימי דריוש וארתחששתא
ובטלה הנבואה׳ ספר דברי הימים
משנברא העולם עד שעמד כורש מלך פרס שלשת

אלפים ושלש מאות ותשעים ואחת שנה׳ ספר
עזרא מן שנת אחת לכורש מלך פרס עד בשנת
שלשים ושתים לארתחשסתא מלך פרס חמשים
ואחת שנה ולקץ ימים נשאלתי מן המלך שתי שנים׳
אלו הנביאים שנתנבאו על ישראל
במדבר התנבאו משה ואהרן ומרים ואלדד ומידד
ושבעים זקנים׳ בימי השפטים יהושע בן נון ודבורה
וברק בן אבינעם׳ בימי שאול אלקנה ושמואל ואחיה׳
בימי דוד נתן ואסף והימן וגד׳ בימי שלמה אחיה
השילני ועדו החזה׳ בימי רחבעם שמעיה איש האלהים
ויעזיה החזה׳ בימי אביה חנני הראה׳ בימי אסא
עזריהו בן עודד ואליעזר בן דודיהו׳ בימי יושפט יהוא
בן חנני ומיכיהו בן ימלה ויחזיאל בן זכריהו׳ בימי יהורם
אליהו ואלישע ועובדיהו׳ בימי יואש זכריהו בן יהוידע
ויונה בן אמתי׳ בימי עזריהו הושע בן בארי וישעיה בן
אמוץ ועמוס׳ בימי ... ישעיהו ... יחזקיה
יואל בן פתואל׳ בימי ... נחום ... חבקוק׳
בימי יאשיהו ירמיה ... בימי
יהויקים אוריהו בן שמעיהו׳ בימי צדקיהו יחזקאל בן
בוזי׳ ואלו הנביאים שנתנבאו בבבל בגלות ירושלם
חגי זכריה ומלאכי ודניאל׳ כל נביאי ישראל ...
... הנביאים ו... הסופרים עד ... משה
... עשר ... ... ואילך ולחתום חזון ...
... אחרים יתוש הקדמוני׳ משה איש
האלהים כתב חמשת חומשי תורה וספר איוב׳ יהושע
כתב ספרו׳ שמואל הנביא כתב ספרו וספר ... שפטים
ורות׳ ישעיהו כתב ספרו ומשלי ושיר השירים וקהלת׳
ירמיהו כתב ספרו וספר מלכים וקינות׳ דויד ועשרה
נביאים חברו תלים׳ חגי זכריה ומלאכי כתבו ספר יחזקאל
ותרי עשר וספר דניאל ומגלת אסתר׳ עזרא ...
כתב ספרו וספר דברי הימים׳ ברוך בוחר בישראל
ומנחילם תורה תמימה שלש מאות ושמונה עשר פרקים
ושמונה דרשו מעל ספר ... וקראו אחת מהם לא
נעדרה׳ כבר אמרנו שאין אנו צריכין לכתוב ריש
ריש בדגש ורפי שאינן יודעין אותו אנשי ארץ
ישראל ... בן יראיתי לכתבו וזה הוא סימנו
כאשר יסמך ריש לששה אותות ויהיה תחת האות הסמוך

לה שוא יצא ריש ברפי כמות עֲרָב עֲזָרָה בעֲזָרַת
בדרכי כי ישרים דרכי דרכמונים עטרות מטרות
ישראל המשרה ולמגשרות עשרה מצרים נעצרה
יתרת התרועה סימנם זו טט צת ין ששה אותיות
מלפניה ויש שנים מאחריה לי למד כמות עלי לב
נון כמותקרתי׳ אלו שמונה אותות ששה מלפני ריש
ושנים מאחוריו זדטק צת מלפנין לנ מאחרין ובלבד
שתהיה שוא תחת האות בסמוך לריש כמו שביארנו
ואם לא יהיה שוא יצא בדגש ׳ וכן אם היה שוא תחת
הריש כמות מזרענו למלך דרכי כל טרפי צמחה
פרעפותיו עד צרפת הרקיע׃ וכן יבא אותיות לנ לפני
הריש ויבות הריש בשוא ויהיה רפי כמות לרננה ועוד
ודומ׳

אלין פתחין באתנחא

ספר בראשית

ותאכל ותרא האשה לחדש ובחדש השני
ובלעה ותהי ראשית הפתח ויצא אליהם
ותהר ויבא אל הגר ויאמר ויברכהו
ויגמל ויגדל הילד המאכלת וישלח אברהם
וילך ויעקב נתן זקנתי ויאמר הנה נא
בת ואחר ילדה הארבע ויבא יעקב
בטח ויהי ביום השל׳ נדר אנכי האל בית אל
בחמש וישם אתה יוסף׳

ספר ואלה שמות

דברת ויאמר משה כן ויבאש ולא שמעו
אליעזר ושם האחד׃

ספר ויקרא

מחבת וכל מנחה וחרבה וכל מנחה בלולה
החל ולהבדיל בין הקדש בנשך את כספך׃
ארבע כל שרץ העוף׳

ספר במדבר סיני

יאמר ובנחה לבז ולמה שו מביא
הפר כי דבר יש בזה לחדש ובחדש הראשון
ויאמר וישא משלו ב׳ בלע׳ עבר וצים מיד כתים
כה ואם אין לו אחים ואם אין לו אחים׃

ספר אלה הדברים

שברת ואכתב על
ואזנו ויאמר שו אלמש׳ וארבה האזינו השמ׳

ספר יהושע

החרם ורק אתם שמרו
בחרם וימעלו בני ישרא׳ המלח ויהי להם גבול נגב
למס ויהי כחזק ישר׳

ספר שופטים

צחת וילך יהודה חגרת ותבך אשת שמשון
ותחלצהו ויהי כי הציקה ללדת ואם ירא אתה

תאכל מכל אשר יצא ללכת ויהי ביום השלישי
ללכת וישב שמואל וילך ויהונתן בא
כאשר לא שמעת בצלצח בלכתך היום
החרם ויקח העם מהשלל הפגר כי חטאת קסם
מגת ויצא איש הבנים רשע כאשר יאמר משל
לאביגיל ויאמר דוד הצלנו ויען כל איש רע
בחמש והנה צאן עבדיך השאל ויחר אף שו בעזא
מלח ויעש דוד ויחנק ואחיתפל ראה
בקול ויבאו ויצודו וירד ויט שמים
המס ואדרם בגת ותהי מלחמה׳

ספר מלכים

גנת ויחזק העם
לקחת ותלך לקל׳ ויקרא החוצה ויאריכו הבדים
ואך אז יכה מנחם וינחשו ויעבירו את בניהם
כדגל ואנשי בבל ויחל ויפל את זידין
בדלתו ויקח יהוידע לחתי אז יתלך ישראל
שגל ואנשי בבל׃

ספר ישעיה

השע השמן לב העם למט יען כי מאס העם
תרטשנה וקשתת נערים עד עד בטחו בעזר
קש התלו חשש קמל אבל אמללה ארץ
תרמסנה כרגשהם כלנו הנה כבד כמש
נאליאל והצקתי ינחמו והיו מלכים אמניך
חרס תחת הנעצוץ תפרחנה ואתם ושש לבבם׳

ספר ירמיה

בענתות דברי ירמיהו
לענה מאפלה אבתפנה זאת הברית אשר
יצתו לכן כה אמר׳ כעלכו ובאתם ועמדתם
נצחת מדוע שובבה עבדו כדנה תאמרון להום
וכל לשון החומה לחומה בחומה בחוץ בחוצה לבט ח בטח
רחם כין באמצע בין בסוף כנוט פת׳

ספר יחזקאל

תבהלנה המלך יתאבל
התנה ואתה בן אדם תהרגנה ובנותיה אשר
לבז והושעתי כאתני ושבלתה לו היה רעה
יבטח ונתן עץ השדה בז לשלל שלל
לשחה ואנשי תמיד יבדילו׳

תרי עשרה

תרחם זאת בנה לת הנבלת ביום ההוא אקים
בספרד וגלת החל גת לכן תתני שלוחים
יחתן כי חמס לבנון נעור לכן חכו
תכבענה ידי זרבבל תשכבנה ואספתי את כל

23

עדן בריח ומעשן רשע על האש בירת
דברי הימים ושעתצר ומלבירם [illegible]
ההגראים ויעשו מלחמה יזרחיה ובנ עזי
המלבת ואחהו יתר ובנ
ויצלח וישב שלמה החיצנה ויתרים הבדים
להעלות וכבלות ולבהלם ויקראו בקול גדול
בחוחים ויבא ש עליהם לבהלני וישלח אליו מלאכים
לאליעזר . ואחיו צעצועים ויעש בבית
המלך ואמציהו התחזק במחציה ויחר אף יי
תהלים אתה אספרה אל חק
נחשת האויב תמו לחם הלא ידעו
וירד ויט שמים אתה חטאות נעורי
הלכתי לדוד שפטני . חיי אחת שאלתי
עלי כי שמעתי דבת יריבי לדוד ויבא [illegible]
ידעי ובלעי שמחו שקר אלי שמחו לב
ארץ כי לא שלום ידברו תחרש ראיתה יי
דרך זובח תודה יכבדנני אתה ואני עני [illegible]
ארץ בשמך אלהים ובמים הרכבת אנוש
סיני ארץ רעשה בכסף אם תשכבון
עיני יגעתי בקראי שקר רבו משערות
ואין חרפה שברה רעם בצרה קראת
בגלגל אלהים שיתמו אלהי כי טוב יום
אלהי כי טוב יום בחצריך אלהי שמרה נפשי כי
שועתי ואני אליך יי יקרת לפנים הארץ
הודע למנות ימינו אתחנן דעו כי יי הוא אלהים
מים ישם מדבר ספרתי בשפתי
השכלתי מכל מלמדי שקר יי הצילה נפשי
מנעורי רבת צררוני עיני יי לא גבה לבי
ירושלם תדבק לשוני מרדפי הקשיבה אל רנתי
תחנוני מזמור לדוד השמים הללו אתו כל
חורנין תשברנה כי זרעות
ואדבה רבות עשית איחל ואני תמיד
ואתעפה שקר שנאתי . איוב
ממעל היום ההוא ואין יחשכו כוכבי
יכתו מבקר לערב מושע ירחקו בנין
וילך כלה ענן אמרתי אחת היא
והשמו פנו אלי תקדנה בדי שאול

ואלך [illegible] וילך יצאתו קדים
הרחק כפך מעלי מבטחו ינתק מאהלו
צדקתי כי אמר איוב יגשו אחד באחד
ונחמתי על כי תמותם חורנין
עד הזאת ידעת פחים עלם סביבותך
יאהיל הן עד ירח ולא ותחשרני כי [illegible]
לעוף עינם היינו לחמר הורני
יחבוש האף שונא תפלחנה תכרענה ילדיהן
ואשלם מי הקדימני מלח היא אני תפל
איחל מה כחי כי תבעתך הנה אימתי
כנה אבי ירכן תלהט נפשו גחלים
משלי כנפים העוף עיניך
עברתי על שדה איש וגנבתי פן אשבע
מארץ דור חרבות מים שאול ועצר
נחלי שין תלעג ארץ תחת שלוש
תשבענה לעלוקה חורנין
כמשל התאים דבריהם מגנתך להיות בצר
בעני גבר חכם החול כבד אבן
קהלת תנה אם רוח המושל אסתר
הכסף ויהיה כתוב וכל תתנה [illegible]
ואמנות תזוני דניאל המלצר ויאמר דניאל
אזל אדין דניאל כסף הות [illegible]
בה ודי חזית רגליא רשימת באדין [illegible]
חסף ואצבעת רגליא לשיזבותנא הן איתי אלהנא
וידחלנני חלם חזית עשר לקצת ירחין תרי
נפל עוד מלתא יבעון בה זמנא מנבעי
אזלין בלשאצר מלכא עלת מלכתא לקבל
להודעותני וכען הועלו הב באדין דניאל
שבחת ועלמא שמיא גבה בתר דנה
קדמה מסתכל הוית תחחד [illegible]
בחלקות וישלח ידו עזרא
חדת נדבין די אתון ודהב והיב לה כסף
למעבר ומה די עלך למנתן ושאר חשחות
ארח כי רבים ביהודה בחומה כל [illegible] החומה לחומה
בחומה החוצה לחוצה בחוצה [illegible] החרש והמסגר
יודע וארלין סוף פסוקין
בראשית החשך וירא אלהים את האור

ויאכל ותרא האשה ומש ובני ארם
לחמדי ויאמרו איש אל רעהו בלחת ויאמר הגר
הפר וערל זכר זקנתי ויאמר ש אל אבימלך
ומתי הנה נמצא וילך ותקם רבקה
קדר ויתן פיד עגרין ויקנו ויהיו בני אליפז
ואברכם ויאמר יוסף וריח מחלאבי ויעזר
ואלה שמות בחול ויכן כה וכה
החשן והנגעים אתם התלנים וישב את משה
בקש וברב גאונך לתת לקשש קש
נשך אם כסף תלוה ולרשן אבני שהם
לכהנו את השרד ונפש בנו ובין בני
לצחק ויהי ממחרת אלהים ויאמר אני אעביר
שברת ויאמר ש אל משה ויקרא
הערב ואם ראה הכהן ומהפרשי אין כן
אלה הדברים מות ועניכם אתהירדן
להיתו וכנען אלש הישראל בלעמך
יהושע ואשרת וחפרים ושיחן
שופטים ויגש וגדעון בא בת ויצא יפתח
תלין ויאמר האיש הסף ויקם אדני
שמואל התאבל ובקשה באפך
ויהי דבר שמואל וחלם ויראו הצפים מיכל
ויהיו בני שאול ויקרע ויסב שמואל מבעלך
ויאמרו עבדי החרשבן ויאמר שאול חרפת
ויאמר דוד אל שאול אהבתהו וירא שאול בחרשה
וירא דוד כי יצא כבת ולרש אין כל ויאפץ
וירך נתן אל ביתו ויאכל ויקם דוד מהארץ חתמו
ותתמר נאמר מרכבים ולחילו
ואת כל קירות אתו ויהי כשמע אחאב החפר
הוא השיב מלכות בן שמנה שנה ויהי
מקץ שלש שנים ישעיהו תעבסנה
ויאמר ש תשפלנה וישח אדם בעליפיה
וינוס עליו ועצביה הלא כאשר טבחת
נעלם ביהודה תשכבנה ועליהם השבתי
ונוסף שמחה התיז כי לפני קדד כאריאל
והצקותי תקצבנה ולא תשעינה יצתו
והיו עמים מרחקים מלך כפיו תפתחנה
אז תפקדנה ינדל כרעה עדרו ייחלון

לא יכהה ולא השב והוא עם בזז עד והנ
ישראל נושע לעופה כרע כל קרס נבו
לעבדים ושמתיה צר ואמלטו ועד זקנה אני
ייחלון קרוב צדקי ירמיה
אליך העבד ישראל להבר בעת ההיא
עגרו ידעתי יי תשמו שפך חמתך
לערפל הבו לנו אח מקללוני אוי לי אמי
מצפתו ברוך הבגד הההגה לכן הנה ימים
ירחם ארחם בעשר האמר אצוק
בעלר וישבו בה יהוד הסף ואביא אותם
יחזקאל היצלת ואתה כי
תברת והיתה עלה ושבעים איש
מקדשיהם והבאתי רעי החשמלה ואראה והנה
כשושר ותוסף את תל ולבז כי כה אמר יי
מחללך האמר תאמר לבי לכן כה אמר
תלבנה בחורי און תרי עשרה
תנופנה על ראשי ההרים ישחרנני אל אשובה
תתגלגלנה הנה ימים וירדם וייראו המלחים
מזעפו וישאל יונה בעונה הוי בונה עיר
תחרשנה יראו גוים ויבשו יאחר טעו חזון
צמח שמעת יהושע בעורון ביום ההוא נאסף
כחש והיה ביום ההוא דברי הימים
ואביהוד ויהויכים ואחוה ואבישוע
נחמו ויתחבל אתרים ועתליה ושמשרי ושחריה
איצל ונאצל ששק בנים ואחימן למהר
ומן הגדי במעלם וכל ישראל החכתים
ומתקיה השעלבני תימרמות ויוכח
ויתן דוד לו ההררי בני השם הגזוני החרופי
אלעוזי וירמות ועזיהו ואשי שרי
ויתלם לכל איש לגד וחב ואתה ישלמה בני
ויחלקום ויפינתו בני אלעזר לעבדתו וגם
ללוים אין ואליעזר בני מנשה גרשם יתר
ואתין ביום ההוא ההגרי האחד וכנף הכרוב
האחד וכנפי הכרובים לעיני ויהי בזכרו
החוח להפחיד החזה ודברי דוד וארן
בני אצל בלהן ונעבדך אביר הקשה ואבישור
ויהיו בני אונם ונערה ולאשחור אבי תקוע

ובני קנז עתניאל ואשדאל ובני יהללאל
ואחי שחר ובני ידיעאל ואוניעם ויהזן בני
תהלים [illegible] [illegible] שברית
קומה [illegible] והושיעני ואיפה [illegible] בקר תעטרנו
כי אתה תברך לעד כי לא לבנה לבטח לכן שמחתי
יאספני כי אבי ואמי שחותי ברעבתם תאחר
ואני עני ואביון ולחצנו למה פניך תסתיר והדרך
חגור חרבך טהרני הרב כבסני נדר לך ומה תהלה
באשמיו אך אלהי ימחץ המעד תחשכנה יעטוהו
וישתחוו לו ילחכו לפניו יכרעו יאשרוהו
יהי שמו לעולם בחמתו יהרג בכדר השמר
כי אכל את יעקב ואמלאהו אבני יא להין תכלם
כן תרדפם מגרת השבת מטהרו עדי עד
בפרוח רשעים לשפטם הרים הגבוהים תחרש
אלהי תהלתי אל מרחם חנון [illegible] תמיכם
כל גוים סבבוני הספנו ארחי ולצעי תנצגני
למדהפת איש לשון בל יכון איוב
ישע לשום שפלים תבעתני וחתתני בחלמות
מבטחו אשר יקוט ויעקשני אם אעזק פי
והשיבני תקרא ואנכי האבדת אבנים שחקו
ואספדה אתוך שמע רענה בלא יומו בחיין
ומשך אצירים אבחר מורה אתכם יחסר
אבחר דרכם יאזרני הברב כח אחריך
תבטחון לאחר אכלה אם אמנע אנחנה
כי מנעורי גדלני מבטחי אם שמתי האזינה
ואולם שמע תתנה וזהבמתו חיתו רשע
וארח לחברה יחכמנו מלפני ומבהמות ותטהרם
ועתה לא ראו יענה שדי לא מצאנו תשלחנה תכרענה
ילדיהן תחמם כי תעזב לארץ רעיה התם לשוק
תוסף שים עלי ו כפיך משלי תוכחתי
לא אבו לעצתי תנצרכה מזמה תשמר תחבקם
כי משובת מפלם כי נבח עיני יש לעפעפיך
אלתת שנה אתים יפיח כזבים תשרפנה
היחתה איש ואכלה בנשף בערב לאשורן
פתי יאמין לכל דבר לב אדם יחשב תשבענה
שאול ואבדון בעצה דרך תנשר
שיר השירים סמדר אחזו לנו שועלים

ילדתך מי זאת עולה רות לחמשים
ותאמר נעמי והדר ויאמר להבעז לתמות
ותקח נעמי קינות למה איכה ישבה
ואנחה היה [illegible] לחץ דרך קשתו
אסתר לבת ויהי אמן דניאל
נבוכד נצר בשנת שלוש החנו והן חטית
תהחוני [illegible] הודע אדין דמנע
והודע אדין אריוך תנדע ואנה בנה חבאה
חסף שקוהי די פרזל להחוה התיא ותמהיא
יבהלונה [illegible] יהודענא ומני שים טעם
אמר בלטשאצר עלה בגזירת עירין יתננה
ולך טרדין עבדה וכל דורי ארעא ישלט קנוריא
תשלט ואנת שמעת שלך ידעת ואנת בריה
הדרת ועלמא שמעת והשלמה דנה פשר
[illegible] אדין מלכא משתפרא אמר [illegible]
[illegible] בחריה התקבל [illegible] יבהלונני
קדמת על ידמין חכותה [illegible] ותדיקנה
מן תמר חיותא [illegible] כאשר כתוב ערכם
אבל אביר לך עזרא יהודה ידיע להוא [illegible]
[illegible] די יבקר [illegible] ומני שים טעם
בנין אדין כנמא עבדו תהוי פחת תעבדון
ומה די עלך החזקה והם ועבדיך הגדלתי
והסגנים לאחרים ועתה כבשר אכלתי
גם מנים משתחוים אתה הוא בענין מעוך חיים
החרשים לך ואני החומה כל לשון [illegible]

מנין האותיות

זה הוא מספר כל האותיות שבמקרא
שהוא ארבעה ועשרים ספרים כל אות ואות לבדו מאלף
עד תו ממה שמצינו כתוב בספרי המסורות שמנה
אותם בדקדוק יפה רבינו סעדיה גאון זצ״ל בר׳ יוסף
ראש הישיבה ר״ת ועשה למספר כל אות ואות [illegible]
בבתים חרוזים ובהם פסוקים רמוזים ובהם מספר כל
אות ואות גנוזים וחזר ופירש מספר כל אות ואות הנרמזים
וביאר הפסוקים אשר הם בחרוזים גנוזים א
אהל מכון בענן ששם עלו זקני הקהל עש קרבו אנחה
תודה בזו בני פירוש מנין כל אלף שבמקרא
ארבעים ושנים אלף שלש מאות ושבעים ושבעה

סימן מ״ב אלף שע״ז · והסימן להם כל הקהל כאחד ארבע
רבוא אלפים שלש מאות וששים ויזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה
חמשה · ב׳ בני נחוריי יעמדו חברים בנמין
והבאים הברים פחת השני גבוריא · פירוש מנין כל
בית שבמקרא שמונה ושלשים אלף ומאתים ושמונה עשר
סימן להם ל״ח אלף רי״ח · וסימן הפיסוקים פקדיהם למטה
בנימן חמשה ושלשים אלף וארבע מאות · בני פחת מואב
לבני ישוע יואב אלפים שמנה מאות ושמנה עשר ·
ג׳ גבורים בעוצם רוחך כן להם זוהר כל פקודי היצהר
מלבד הראשון דוהר · פירוש מנין כל גימל
שבמקרא עשרים אלף ותשעה אלפים וחמש מאות ושבעה
ושלשים סימן להם כ״ט אלף תקל״ז · וסימן הפיסו׳ כל פקודי
הלוים אשר פקד משה ואהרן שנים ועשרים אלף · מלבד
עבדיהם ואמהותיהם אלה שבעת אלפים שלש מאות
שלשים ושבעה והם משוררים ומשוררות מאתים ·
ד׳ דוהר גבורים ידיד זהרו מעין ושריונות חגרו
קרח ובנו דמן ושבו אדום ואחיהם רקדו ורהו דגון
בשלום תשועתם לשלום ומן חקנו מבשן והלום סעדיה
ישוב עמו הלום · פירוש מנין כל דלת שבמקרא
שנים ושלשים אלף וחמש מאות ושלשים סימן להם ל״ב
אלף תק״ל · וסימן הפיסוק ומן הדני עורכי מלחמה עשרים
ושמונה אלף ושש מאות · בני סנאה שלשת אלפים שש
מאות ושלשים · ועבד אדום ואחיהם ששים ושמונה ·
ה׳ הלום כל זויות נקביו כגועי דליות ראובן לטרוף
אריות עילם ואשור ומעביות · פירוש מנין כל הי
שבמקרא שבעה וארבעים אלף ושבע מאות וארבעה
וחמשים סימן להם מ״ז אלף תשנ״ד · וסימן הפיסוקים
פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש
מאות · בני עילם אלף ומאתים חמשים וארבעה ·
ו׳ ומעביות יעזור ויפחת צורינו פחת יהודה אל
נא תשחית עזגד שנו ובן זוחת · פירוש מנין
כל ווין שבמקרא ששה ושבעים אלף ותשע מאות שנים
ועשרים סימן ע״ו אלף תתקכ״ב · וסימן הפיסו׳ פקדיהם
למטה יהודה ארבעה ושבעים אלף ושש מאות · בני
עזגד אלפים שלש מאות עשרים ושנים · ז׳
זוחת כגפן בקוק פרי תדינו זקוק וצוי אפרים בחקוק

בגוי השני חקוק · פירוש מנין כל זין שבמקרא
שנים ועשרים אלף שמונה מאות ששים ושבעה
סימן כ״ב אלף תתס״ז · וסימן הפיסוק ומן בני אפרים
עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות
לבית אבותם · בני בגוי אלפים ששים ושבעה ·
ח׳ חקוק בתבואות גרש תבוסת מלוטי זרש שמעון
שניך שורש פשחור לעבר גרש · פירוש מנין
כל חית שבמקרא שלשה ועשרים אלף וארבע מאות
שבעה וארבעים סימן להם כ״ג אלף תמ״ז · וסימן
הפיסו׳ כל משפחת השמעוני לפקדיהם שנים ועשרים
אלף ומאתים · בני פשחור אלף מאתים ארבעים ושבעה ·
ט׳ טרש ימנהו אקמון כמישותן בתחומין
חיים למשך נעימין חמר להרבות ימין · פירוש
מנין כל טית שבמקרא אחד עשר אלף שנים וחמשים
סימן להם י״א אלף נ״ב · וסימן הפסוק ועשרת אלפים
חיים שבו בני יהודה · בני אמר אלף חמשים ושנים ·
י׳ ימין שמחה וששון תגליהם כקמשון בכוחם
תאלון חסון חרים ראש הראשון במקון · פירוש
מנין כל יוד שבמקרא ששה וששים אלף וארבע מאות
ועשרים סימן להם ס״ו אלף ת״כ · וסימן הפס׳ בכוחם
נתנו לאוצר המלאכה זהב דרכמונים שש רבואות
ואלף וכסף מנים חמשת אלפים וכתנות כהנים מאה ·
בני חרים שלש מאות ועשרים · כ׳ כמעון לא זועה
רבצו עדרים בתוכה וכל הבקר לעלה לקמיטה כרמים
לאי מי כמוך · פירוש מנין כל כף כפוף
שבמקרא שבעה ושלשים אלף מאתים שבעים ושנים
סימן להם ל״ז אלף רע״ב · וסימן הפסוקים ובקר ששה
ושלשים אלף ומכסם לה׳ שנים ושבעים · כרמי שלי
האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריו ·
ך׳ כמוך אין אלוה והם יחללון צורת פסל אמללון חיים
כמתים ירלון סוסיהם נטה פלון · פירוש מנין כל
כף פשוט שבמקרא עשרת אלפים ותשע מאות ואחד
ושמונים סימן להם י׳ אלף תתקפ״א · וסימן הפיסוקים
ועשרת אלפים שלו בני יהודה · סוסיהם שבע מאות
שלשים וששה פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה ·
ל׳ ללון מלון תזרח בצקר יאיר מזרח אפרים דוד
אתרח חרים שני להזהיר מזורח · פירוש מנין כל

למר שבמקרא אחד וארבעים אלף וחמש מאות ושבעה
עשר סימן להם מא֗ אלף תקי״ז · וסימן הפיס֗ו פקדיהם
למטה אפרים ארבעים אלף וחמש מאות; בני חרים
אלף שבעה עשר · מ״ מטורח נשאו בן קהתותם
חתמו מדותם גד בינערים לנחותם במנים לבוא משכנותם׳
פירוש מנין כל מים פתוחה שבמקרא שנים וחמשים
אלף ושמונה מאות וחמשה סימן להם נ״ב אלף תת״ה ·
וסימן הפיס פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלף
ושש מאות וחמשים׳ גמלים ארבע מאות שלשים
וחמשה חמורים ששת אלפים שבע מאות ועשרים׳
ם״ משכנותם כמו דשאו צופיכם עורי גאו
המתים בפנחס כקנאתו לבית ישגע כי נבאו · פירוש
מנין כל מים סתומה שבמקרא ארבעה ועשרים אלף
ותשע מאות שלשה ושבעים סימן להם כ״ד אלף תתקע״ג
וסימן הפיס ויהיו המתים ארבעה במגפה ועשרים
אלף׳ הכהנים בני ידעיה מבית ישוע תשע מאות שבעים
ושלשה׳ נ״ נבהו לבלות בחשבון צמחיה על זרגון
מנשה ישה עצבון למך בלחמו נגון׳ פירוש
מנין כל נון כפוף שבמקרא שנים ושלשים אלף ותשע
מאות שבעים ושבעה סימן להם ל״ב אלף תתקע״ז ·
וסימן הפיס פקדיהם למטה מנשה שנים ושלשים אלף
ומאתים׳ ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה׳ ושבע
מאות שנה׳ ן״ נכון חכמותיו כמו יסוד סירותיו
זיהיו על פי דברותיו השערים חנו סביבותיו׳ פירוש
מנין כל נון פשוטה שבמקרא שמונת אלפים ושבע מאות
ותשעה עשר סימן להם ח׳ אלף תשי״ט · וסימן הפיקודין
ויהיו פקדיהם שמונת אלפים וחמש מאות ושמונים
דעי״ל מן על פי ע״ פקד אותם ביד משה איש איש על
עבודתו׳ בני השוערים בני שלום בני אטר בני טלמון
בני עקוב בני חטיפא בני שובי הכל מאה שלשים
ותשעה׳ ס״ סביבותיו יבואו גדודים במרכבת פרדים
בהיצותו את הכבדים ומקצת לפניו עומדים׳ פירוש
מנין כל סמך שבמקרא שלשה עשר אלף וחמש מאות
ושמונים סימן להם י״ג אלף תק״ף · וסימן הפיס ומקצת
ראשי האבות נתנו למלאכה התרשתא נתן לאוצר
זהב דרכמונים אלף מזרקות חמשים כתנות כהנים
שלשים וחמש מאות; בהיצותו את הדם נהרים ואת

אדם צובה וזקם יתבויך את ידוס בבית מאה שנים
עשר אלף׳ ע״ עומרים במחלקותם קציני
עדתם באורך נחותם לחם אברהם לזכרון פיהם׳
פירוש מנין כל עין שבמקרא עשרים אלף
ומאה וחמשה ושבעים סימן להם כ׳ אלף קע״ה · וסימן
הפיקוד והנותר באורך לעמת עשרת אלפים קדמה
ועשרת אלפים ימה; ואלה ימי שני חיי אברהם אשר
חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים׳ פ״
פיהם בצלוף פצו נעריף חצב נקשטה ונדרוף גרשון
ידיעותי פרוף · פירוש מנין כל פי כפוף שבמקרא
עשרים אלף ושבע מאות וחמשים סימן להם כ׳ אלף
תש״נ וסימן העמרי ויהיו פקדיהם למשפחותם אלפים
שבע מאות וחמשים; סביב שמונה עשר אלף ושם
העיר מיום יי שמה; ף״ פלוף ארוגנו צלף ענה
הבוגנו הא׳ בעל יהגנו בלעתם ידרכו עזגנו׳ פירוש
מנין כל פי פשוט שבמקרא אלף ותשע מאות וחמשה
ושבעים סימן אלף תתקע״ה וסימן הפיס ואת האלף
ושבע המאות וחמשה ושבעים; ומבני יששכר יודעי
בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל ראשיהם מאתים׳
צ״ צגם יצנוף ויצק צרים נרצץ ונפש לא
נקצץ ויצץ ציץ׳ פירוש מנין כל צדי כפוף שבמקרא
ששה עשר אלף ותשע מאות וחמשים סימן להם י״ו
אלף תתקנ״ · וסימן הפיסו ונפש אדם ששה עשר אלף
ויהיו כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה;
ץ״ ציץ דבוקיו פז עבר ברתוקיו תוצאות
חקיו שפטיה נטה קץ · פירוש מנין כל צדי פשוט
שבמקרא ארבעת אלפים ושמונה מאות שנים ושבעה
סימן להם ד׳ אלפים תתנ״ב · וסימן הפיסו ואלה תוצאות
העיר מפאת צפון חמש מאות וארבעת אלפים מדה;
בני שפטיה שלש מאות שבעים ושנים׳ ק״
קו דונג כטרף צבי עדין בעורף ומן בני אפרים צר הרף
פרעוש כמו רודף׳ פירוש מנין כל קוף
שבמקרא שנים ועשרים אלף ותשע מאות שנים
ושבעים סימן להם כ״ב אלף תתקע״ב · וסימן הפיס
ומן בני אפרים עשרים אלף ושמונה מאות׳ בני
פרעוש אלפים מאה שבעים ושנים׳ ר״ רודף
מרום דרומו רועה צאן דגמו ומראשי שארית עמו

לחפה לשמך שמו׳ · פירוש מנין כל ריש
שבמקרא שנים ועשרים אלף ואחד שבעה וארבעים
סימן להם כב אלף קמצו · ותושיתו [illegible] רכב אלהים
רבותים אלפי שנאן ויהיו ימי יעקב שני חיין שבע
שנים וארבעים ומאת שנה · שין שם לגבר
[illegible] קנויה [illegible]
המשוררים [illegible] · פירוש מנין כל שין
שבמקרא [illegible] ושלשים אלף [illegible] ארבעים ושמונה
סימן [illegible] ונפש אדם מן הנשים
אשר לא ידעו משכב זכר כל נפש שנים ושלשים אלף:
והמעשרים [illegible] · תת
תלת שמו [illegible] מסורת
איוב [illegible] יתירה [illegible] דעננה
גרשת [illegible] בן הראשה·
פירוש מנין כל יוד שבמקרא ששה ושלשים
אלף ומאה וארבעים [illegible] · וסימן
[illegible] ובקר [illegible] ושלשים [illegible]
[illegible] וארבעים שנה: [illegible] למנין אותיות
שבמקרא [illegible] שבע מאות
אלף ושמנה ותשעים אלף ושלשה ושבעים [illegible]
סימן [illegible] אלף [illegible] אותו׳

אלין אותיות גדולות

שבמקרא · אלף דאדם שת
תחלת דברי הימים ויש אומ׳ אלף דאשריך ישראל·
בי בראשית ברא׳ ג והתגלח ד׳ אחד דשמע ישראל
ה׳ הלא תגמלו זאת ו׳ כל הולך על גחון ז׳ זכרונכם
משלי אפר ויש אומ׳ זכרו תורת משה עבדי· ח׳ חור
כרפס ט׳ יסד [illegible] יוד
יגדל נא כח אדני כ׳ וכנה אשר נטעה ימינך· ל׳
וישלכם אל ארץ אחרת: מ׳ משלי שלמה [illegible]
רב [illegible] ן׳ ויקרב משה [illegible]
משבצין ס׳ סוף דבר הכל נשמע· ע׳ שמע ישראל
פ׳ בשפרפרא יקום [illegible] צ׳ צופיך
עורים. ק׳ ודרור קן לה ויש אומ׳ כי יקרא קן צפור
קוף דקן ר׳ לא תשתחוה לאל אחר ש׳ שיר השירים
שין דשיר ת׳ ותכתב אסתר המלכה תו קדמאה׳

אלין אותיות גדולות כלהון שבמקרא שמנו חכמ׳
והסכימו כל הסופרים והמחברים וקבלה היא בידם
איש מפי איש׳ ·

אלין אותיות קטנות

שבמקרא אלף דויקרא · דריש תורת כהנים
בי לעלוקה שתי בנות הב הב בי קדמתה ג׳ לבש
בשרי רמה וגוש עפר ד׳ אדם עשוק בדם נפש
דל דאדם· ה׳ אלה תולדות השמים והארץ בהבראם
ה׳ דהבראם ו׳ כי בנטשו דבר אדניהו ון׳ [illegible]
ז׳ דויזתא ח׳ חף אנכי ולא עון לי ט׳ טבעו בארץ
שעריה יוד צור ילדך תשי יוד דתשי כ׳ לספוד
לשרה ולבכתה· ל׳ לא אליכם כל עוברי דרך ל׳
[illegible] מ׳ כי מרתה נון נטע ארן וגשם יגדל [illegible]
דאמרין תלתנונין זעירין במקרא דברי נרגן
במתלהמים ונרגן מפריד אלוף נטע ס׳ יש בסופה
ובסערה דדכי ע׳ דבסופה ע׳ לעות אדם בריבו
פ׳ בשפרפרא פי קדמאה: צ׳ חוצות ירושלם ק׳
קצתי בחיי ר׳ דיגרי אורגים בית הלחמי: שין
דפרשתא תיו דפרשנדתא׳ · אלין אותיות
קטנות שבמקרא׳ · [illegible]
צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת׳

הדרך ידיעת הפרשיות

לידע איזו שבת קורין
בה שתי פרשיות ואיזו פרשיות אפשר שיתערבו
ויצמדו ואיזו פרשיות לא יתערבו לעולם והמנהג
הפשוט שקורין פרשת צו את אהרן קודם הפסח׳
ופרשת במדבר סיני קודם עצרת ופרשת ואתחנן
אחר תשעה באב· ופרשת אתם נצבים קודם ראש
השנה: וכל הדבר [illegible] בשנה פשוטה וסימנך
פקדו פסחו מנו ועצרו צומו צלו קומו ותקעו׳
אבל בשנה המעוברת אפשר שקורין פרשת
זאת תהיה תורת המצורע קודם הפסח׳ ופרשת
במדבר סיני קודם עצרת: ואפשר שקורין פרשת
אחרי מות קודם הפסח ופרשת נשא קודם עצרת
וצומו צלו וקומו ותקעו לא ישתנו בין בפשוטות
ובכר כאשר כתבתי [illegible] השנים
הן ארבע עשרה · שבע מהן פשוטות והן

כשה׳ גכה בחג השא׳ הכ׳ז זשג׳ זחא׳ ושבע
מעוברות וה׳)

בשמ״ל גכמ״ז השמ״ג בחמ״ה והחא״ז זשמ״ה זחא״ג
והן הן הנגלגלות בכלל המחזור׳ והרי אני מס[illegible]ר
סדר הפרשיות בכל שנה ושנה בדרך קצרה׳
כשיהיה סימן השנה בש״ה קוראין ויקהל
ואלה פקודי בשבת אחת׳ וכן תזריע ומצורע וזאת
תהיה בשבת אחת׳ וכן אחרי מות וקדשים בשבת
אחת׳ וכן בהר סיני ואם בחקתי בשבת אחת׳ וכן
פרה אדמה חולקין אותה חציה קוראין אותו עם
פרשת ויקח קרח וחצי האחרון עם וירא בלק׳ וראשי
המטות ואלה מסעי בשבת אחת׳ ואתם נצבים קוראין
אותה כולה בשבת אחת קודם ראש השנה׳
כשיהיה סימן השנה גכ״ה יהיו הפרשיות
כמו שביארנו בסימן בש״ה בשוה לא פחות ולא
יתר׳ ויקהל וחברתה׳ ואשה כי תזריע וחברותיה׳ ופרה
אדמה נחלקת עם חברותיה׳ וראשי המטות וחברתה
ואתם נצבים כולה קודם ראש השנה בשבת אחת׳
כשיהיה סימן השנה בח״ג יהיו הפרשיות כמו שביארנו
בסימן בש״ה וגכ״ה חוץ מראשי המטות ואלה מסעי
שהם נחלקין בשתי שבתות כל אחת ואחת בשבתה
ואתם נצבים אינה נחלקת אלא תקרא כולה בשבת אחת
קודם ראש השנה׳ כשיהיה סימן השנה השא״ג
תהיה ויקהל ואלה פקודי כל אחת בשבת בפני עצמה
ואשה כי תזריע וחברתה בשבת אחת וכן אחרי מות
וקדשים וכן בהר סיני ואם בחקתי וכן פרה אדמה
נחלקת בין חברותיה וראשי המטות ואלה מסעי
כל אחת בשבת בפני עצמה ואתם נצבים נחלקת
חציה קודם ראש השנה וחציה השני בין ראש השנה
ויום כפורים כשיהיה סימן השנה [illegible]
יהיו הפרשיות שבה כמו השא״ג בשוה ויקהל [illegible]
שניה ואלה פקודי נקראין בשבת אחת והרי [illegible]
נחלקת׳ כשיהיה סימן השנה זש״ג [illegible] כמו
הכי בשוה אלא שאתם נצבים נקראת [illegible] אחת
ואינה נחלקת׳ כשיהיה [illegible] השנה [illegible]
תהיה כמו זשג׳ בשוה [illegible] נצבים [illegible]
לשתי שבתות [illegible] שלם

נחה׳ כשלש השנים העוברות׳ כשיהיה סימן
השנה בשמ״ל כל [illegible] בשבתה ואין שם צירוף
אלא פרה אדמה בלבד נחלקת בין חבר[illegible]ותיה׳ ואתם
נצבים נחלקת לשתי שבתות חציה קודם ראש השנה
וחציה קודם כפור׳ כשיהיה סימן השנה
בחמ״ה תהיה כולה כמות בשמ״ל בשוה לא פחות
ולא יתר [illegible] נצבים נחלקת׳ כשיהיה סימן
השנה בחמ״ה ראשי המטות ואלה מסעי יהיו בשבת
אחת ופרה אדמה נחלקת בין חברותיה ואתם נצבים
אינה נחלקת אלא תקרא כולה בשבת אחת קודם
ראש השנה׳ כשיהיה סימן השנה החא״ג
כל פרשה תהיה בשבת בפני עצמה ואין בה צירוף
כלל ואתם נצבים נחלקת חציה קודם ראש השנה
וחציה קודם כפור׳ כשיהיה סימן השנה
זשמ״ה ראשי המטות ואלה מסעי [illegible] בשבת
אחת ופרה אדמה נחלקת בין חברותיה׳ ואתם
נצבים אינה נחלקת [illegible] כשיהיה סימן השנה
זחא״ג אין בה צירוף אלא פרה אדמה נחלקת בין
חברותיה׳ ואתם נצבים אינה נחלקת אלא תקרא
[illegible] קודם ראש השנה׳ כשיהיה סימן
השנה השמ״ג אין בה צירוף כלל אלא כל פרשה
בשבתה ואתם נצבים אינה נחלקת אלא תקרא
כולה קודם ראש השנה׳ ונמצאת הפרשיות [illegible]
במנין שבתות השנה [illegible] [illegible] [illegible] ולא יתר ולא
כך חילקו פרשיות התורה שלשה [illegible] ופרשיות
כנגד שבתות השנה [illegible]׳

ענין [illegible] ראש חדש אדר שחל להיות
בשבת [illegible] [illegible] ספרים אחד קורין בו [illegible]
היום והוא סדרו והשני קורין בו ענין ראש חדש והשלישי
קורין בו כי תשא׳ וכן ראש חדש ניסן שחל להיות בשבת
קורין סדר היום כאחד וענין ראש חדש בשני והחדש
הזה בשלישי׳ ואם חל ראש חדש אדר להיות בתוך
השבת ואפילו בערב שבת מקדימין וקוראין בשבת
שלפניו בפרשת [illegible] [illegible] שנה קורין בפרשת זכור
ומתחילין בה אחר [illegible] שעשה עמלק לישראל׳

נשלמה בערב פורים תשפ״ט
[illegible] לשלום׳

[illegible] השנים

[illegible] בחג

[illegible] גכחז

[illegible] גכה

[illegible] דשג

[illegible] השחג

[illegible] בחג

[illegible] זחמג

[illegible] בשחז

[illegible]

ביה בשה ביו דשג ביז
החטא ביח גכה ביט דשג
בכ ישחג בכא יכז בכב
בחיוה [illegible]
בכג דשג בכד הכז בכה
בחמה בכו דשג בכז הכז
בכח בשחז בכט השחג
בחג בל השחז בלא הכז
בלב בשה בלג זחמג
בלד הכז בלה בשה בלו
זחמג בלז השא בלח גכה בלט
[illegible] ביוא גכחז

במב בזה במג דשג במד החטא
במה גכה במו דשג במז השחג
במח הכז במט בחמה בנ
דשג בנא הכז בנב בחיוה
בנג דשג בנד הכז בשחז
בנה בשחז בנו בחג בנז
השא בנח גכחז בנט בשה
בס בשה בסא זחמג בסב

[illegible]

אלה [illegible]
[illegible] סימן
[illegible] ואנחנו [illegible]
והתכלר לא תאדיר במסב
[illegible]
יף פקטו [illegible] פי כל סימן
מה הוו מתי יכון רוס הלך שהור
[illegible] ואעיאדרא [illegible]
בי אי יום מן [illegible]
והקסים [illegible] ומא [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ושמיני עצרת כ׳ וג׳ צום גדליה
ב׳ כפור ב׳ ח׳ תשרי האזינו
כט׳ בתשרי בראשית ויחר
חדש מרחשון א״ב והו חסר ו׳
ומקודש בשני ימים ל׳ מרחשון
אלה תולדת נח י״ג בו לך לך כ׳
בו וירא אליו כ״ז בו ויהיו חיי
שרה ה׳ בו ואלה תולדת יצחק
י״ב בו ויצא יעקב י״ט בו וישלח
יעקב י״ג בו ויצא יעקב י״ט
חנוכה ו׳ כ״ו בו וישב יעקב
ספר שני חנוכה ויפטיר
ר״ח ושלישי טבת ו׳ והו חסר
ומקודש ביום א׳ ו׳ בו ויר׳ יצחק
צום י׳ בטבת ש״ך י״א בו ויגש
י״ח בו ויחי יעקב כ״ה בו ואלה
שמות שבט ש״ה והו מלא וה
ומקודש ביום א׳ ב׳ בו וארא
בו כי אני הכבדתי י״ז בו
ויהי בשלח כ״ד בו וישמע יתרו
יתרו [illegible] אדר [illegible] והו חסר
ומקודש בשני ימים קורין בספ׳
[illegible] שקלים וב[illegible]
ב׳ [illegible] החדש ובקורין
המכיר [illegible] שקלים [illegible]

ויקחו לי תרומה ובספ׳ ב׳ זכור עמ׳
פורים ש״ה פורים ש״ן טו״ בו ואתה
תצוה וג׳ הפסקה סימן לטו״ כ׳
תשא ש״ן אר״א אהפך אדר ד׳
מפסיקין טו בחדש כ״ב בו כי
תשא ובס׳ ב׳ פרה אדומה כ״ט
בו ויקהל ואלה פקודי ובספ׳ שני
החודש הזה ניסן א׳ והו מלא
ומקודש ביום א׳ ז׳ ניסן ויקרא
י״ד בו צו את אהרן וסימן [illegible]
פקון פסחן פסח א״ב כט״ בו
ויהי ביום השמיני אייר ב״ג
והו חסר ומק׳ ב׳ ימים ה׳ בו
אשה כי תזריע וזאת תהיה
י״ב בו אחרי מות וקדושים [illegible]
בו אמר [illegible] בו בהר סיני [illegible]
בחקתי סיון ה׳ והו מלא
ביום א׳ ה׳ סיון במדבר סיני
וסימן מכן [illegible]
י״א בו נשא י״ח בו בהעלתך
כ״ה בו שלח לך תמוז [illegible] והו
חסר ומק׳ ב׳ ימים [illegible]
[illegible] קרח [illegible]
[illegible]
[illegible] בו ראה [illegible]

וכן ירמיהו אב ז׳ קורין אלה
ומסעי ובס׳ ב׳ ענין ראש חדש
ומפטיר חזון ישעיהו ח׳ אב אלה
הדברים ט׳ באב ז״א ט״ו באב
ואתחנן כ״ב בן והיה עקב כ״ט בו
ראה אנכי ועניה סוערה א׳ אלול אב
והו חס׳ ומק׳ ב׳ ימים ז׳ אלול
שופטים י״ג בן כי תצא כ׳ בו
והיה כי תבוא כ״ז בן אתם
נצבים ל׳ וילך נסימן קומו
ויקעו

ובשהשנה השא ראש
השנה וקובה ושמיני עצרה הו ג׳
תשרי האזינו עום גדליה ו׳ כפור
ז׳ כ״ו בתשרי בראשית מרחשון
ו״ז קורין אלה תולדות נח ובס׳ ענין
ראש חדש ומפטירין השמים כסאי
ה מרחשון לך לך ט״ו בן וירא
כ״ב בו ויהיו חיי שרה כ״ט בו אלה
תולדת יצחק ומחר חדש כסלו אב
והו מלא ומק׳ ב׳ ימים ו׳ בו ויצא
יעקב ג׳ בו וישלח יעקב כ׳ בו
וישב יעקב חנוכה ז׳ כ״ז בו
ויהי מקץ ובס׳ ב׳ ענין חנוכה
ומפטיר רני ושמחי טבת ג׳ ד׳
והו חס׳ ומק׳ ב׳ ימים ד׳ טבת

ויגש עום י׳ בטבת ז׳ י״א בו ויחי
יעקב י״ח בו ואלה שמות כ״ה בו וארא
שבט ה׳ והו מלא ומק׳ ביום א׳ ג׳ בו כי
אני הכבדתי י׳ בו ויהי בשלח י״ז בו
וישמע יתרו כ״ד בו ואלה המשפטים
אדר ו״ז קורין בו ויקחו לי תרומה בספ׳
א׳ ובס׳ שני ענין שקלים ח׳ בו
ואתה תצוה וזכור ט״ו בו כי תשא
והי הפסקה סימן דט״ו כ״ב בו ויקהל ופרה כ״ט בו אלה פקודי החדש
הזה ניסן א׳ ובאקי נעאם הדה א׳
סנה מן ניסן מתל לסנה למתקדמה
ודי סימנהא זחא ואעיאדהא ו׳
ועיאותהא לא יכתלף פי שי אברא

וכשהשנה גכה

ראש השנה ונוכר ושמיני עצרה
ג׳ ד׳ ה׳ השרי וילך עום גדליה ו׳ ה׳
כפור ה׳ כ׳ בו בראשית מרחשון
ד׳ ה׳ והו חסר ומק׳ בשני ימים ג׳ בו
נח י׳ בו לך לך י״ז בו וירא כ״ה בו
ויהיו חיי שרה כסלו ה׳ ו׳ והו מלא
ומק׳ בשני ימים ב׳ בו תולדת יצחק
ט׳ בו ויצא יעקב י״ו בו וישלח
יעקב כ״א בו וישב יעקב חנוכה
ב׳ ל׳ בו ויהי מקץ ובס׳ שני ענין
ראש חדש ובג׳ ענין חנוכה ומפטיר
רני ושמחי טבת ז׳ א׳ ה׳ חסר
ומק׳ בשני ימים ז׳ בו ויגש עום י׳
בטבת ג׳ י״ד ב׳ ויחי יעקב כ״א בו

ר״ה עום פורים ג׳ יא בו ויקרא
וזכור יח בו עו ויכרה כה בו
ביום השמיני והחדש הזה ניסן
ה׳ ג׳ בו אשה כי תזריע ז׳ ניסן
זאת תהיה וסימן טהרו פסח
פסח הו׳ כו׳ בו אחרי מות
אייר יז׳ קורין קדושים ועמן
ראש ופטור השנה כמאי ח׳ אייר

ותקופת תשרי ליל שבת בג׳ שעות וג׳ ב׳ בתשרי

תקופ׳ טבת ליל ראשון בג׳ וחצי ט״ו בטבת

תקופת ניסן יום שבת בו׳ שעות יב׳ בניסן

תקו׳ תמוז ליל א׳ משעה וחצי
טו׳ בתמוז

אתתקסה השנה יציאה הק״ט

תקו׳ תשרי ליל א׳ בט׳ שעות
יא׳ בתשרי

תקו׳ טבת יום א׳ בג׳
וחצי יט׳ בטבת

ותקופת ניסן ליל שני בט׳ [illegible]
ג׳ בניסן

ותקופת תמוז ליל [illegible] וחצי בג׳
[illegible]

התתקסא ישראל ההי
ג׳ בתמוז

תקופ׳ תשרי יום שני בג׳ שעות
כח בתשרי

תקופת טבת יום שני בט׳ וחצי
ראש חדש שבט

תקופ׳ ניסן ליל ג׳ בו׳ שעות
ד׳ בניסן

תקופת תמוז יום ד׳ בשעה
וחצי ז׳ בתמוז

אתתקסב בשר [illegible]
הה״א

תקופת תשרי יום ד׳ בט
שעות ט׳ בתשרי

תקופ׳ טבת ליל ד׳ בג׳ וחצי
יא׳ בטבת

תקופת ניסן יום ד׳ [illegible]
יד׳ בניסן

ותקופת תמוז יום ד׳ בט׳ וחצי
יו׳ בתמוז

אתתקסג [illegible]

בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ והארץ היתה תהו ובהו וחשך על
פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים
ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וירא אלהים
את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך ויקרא אלהים לאור יום ולחשך
קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי
מבדיל בין מים למים ויעש אלהים את הרקיע
ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין
המים אשר מעל לרקיע ויהי כן ויקרא אלהים
לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל
מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן ויקרא
אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים
וירא אלהים כי טוב ויאמר אלהים תדשא
הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה
פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן
ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו
ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא
אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל
בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים
ולימים ושנים והיו למאורת ברקיע השמים
להאיר על הארץ ויהי כן ויעש אלהים את
שני המארת הגדלים את המאור הגדל
לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת
הלילה ואת הכוכבים ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ ולמשל ביום
ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא
אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף
יעופף על הארץ על פני רקיע השמים ויברא
אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה
הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף
כנף למינהו וירא אלהים כי טוב ויברך אתם
אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים
והעוף ירב בארץ ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה
ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן ויעש אלהים
את חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת
כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב
ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו
וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה
ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ

ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים
ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם ויברך אתם
אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את
הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים
ובכל חיה הרמשת על הארץ ויאמר אלהים
הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר
על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ
זרע זרע לכם יהיה לאכלה ולכל חית הארץ
ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר
בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן
וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב
מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים
ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת
ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויברך
אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו
שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום
עשות יהוה אלהים ארץ ושמים וכל שיח
השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם
יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ
ואדם אין לעבד את האדמה ואד יעלה מן
הארץ והשקה את כל פני האדמה וייצר

יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה
ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש
חיה ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר ויצמח יהוה
אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה
וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ
הדעת טוב ורע ונהר יצא מעדן להשקות
את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים
שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ
החוילה אשר שם הזהב וזהב הארץ ההוא
טוב שם הבדלח ואבן השהם ושם הנהר
השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש ושם
הנהר השלישי חדקל הוא ההלך קדמת
אשור והנהר הרביעי הוא פרת ויקח יהוה
אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה
ולשמרה ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר
מכל עץ הגן אכל תאכל ומעץ הדעת טוב ורע
לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות
ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו
אעשה לו עזר כנגדו ויצר יהוה אלהים מן
האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים
ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר
יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו ויקרא
האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים
ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו

ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם ויישן
ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה׃ ויבן
יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם
לאשה ויבאה אל האדם׃ ויאמר האדם זאת
הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת׃ על כן יעזב
איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו
לבשר אחד׃ ויהיו שניהם ערומים האדם
ואשתו ולא יתבששו׃ והנחש היה ערום מכל
חית השדה אשר עשה יהוה אלהים ויאמר
אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל
עץ הגן׃ ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ
הגן נאכל׃ ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר
אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון׃
ויאמר הנחש אל האשה לא מות תמתון׃ כי
ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו
עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע׃
ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה
הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו
ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל׃ ותפקחנה
עיני שניהם וידעו כי ערמם הם ויתפרו עלה
תאנה ויעשו להם חגרת׃ וישמעו את קול
יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא
האדם ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ
הגן׃ ויקרא יהוה אלהים אל האדם ויאמר לו

איכה׃ ויאמר את קלך שמעתי בגן ואירא
כי עירם אנכי ואחבא׃ ויאמר מי הגיד לך כי
עירם אתה המן העץ אשר צויתיך לבלתי
אכל ממנו אכלת׃ ויאמר האדם האשה אשר
נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל׃
ויאמר יהוה אלהים לאשה מה זאת עשית
ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל׃ ויאמר
יהוה אלהים אל הנחש כי עשית זאת ארור
אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על
גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך׃ ואיבה
אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה
הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב׃

אל האשה אמר הרבה ארבה
עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך
תשוקתך והוא ימשל בך׃

ולאדם אמר כי שמעת לקול אשתך
ותאכל מן העץ אשר צויתיך לאמר לא תאכל
ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון
תאכלנה כל ימי חייך׃ וקוץ ודרדר תצמיח לך
ואכלת את עשב השדה׃ בזעת אפיך תאכל
לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת
כי עפר אתה ואל עפר תשוב׃ ויקרא האדם
שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל חי׃ ויעש
יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור
וילבשם׃

ויאמר יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו
לדעת טוב ורע ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ
החיים ואכל וחי לעלם: וישלחהו יהוה אלהים
מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם:
ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את
הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את
דרך עץ החיים: והאדם
ידע את חוה אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר
קניתי איש את יהוה: ותסף ללדת את אחיו את
הבל ויהי הבל רעה צאן וקין היה עבד אדמה:
ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה
ליהוה: והבל הביא גם הוא מבכרות צאנו
ומחלבהן וישע יהוה אל הבל ואל מנחתו:
ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד
ויפלו פניו: ויאמר יהוה אל קין למה חרה לך
ולמה נפלו פניך: הלוא אם תיטיב שאת ואם
לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואליך תשוקתו
ואתה תמשל בו: ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי
בהיותם בשדה ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו:
ויאמר יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא
ידעתי השמר אחי אנכי: ויאמר מה עשית
קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה:
ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה
את פיה לקחת את דמי אחיך מידך: כי תעבד
את האדמה לא תסף תת כחה לך נע ונד

תהיה בארץ: ויאמר קין אל יהוה גדול עוני
מנשא: הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה
ומפניך אסתר והייתי נע ונד בארץ והיה
כל מצאי יהרגני: ויאמר לו יהוה לכן כל הרג
קין שבעתים יקם וישם יהוה לקין אות
לבלתי הכות אתו כל מצאו: ויצא קין מלפני
יהוה וישב בארץ נוד קדמת עדן: וידע קין
את אשתו ותהר ותלד את חנוך ויהי בנה
עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד
לחנוך את עירד ועירד ילד את מחויאל
ומחייאל ילד את מתושאל ומתושאל
ילד את למך: ויקח לו למך שתי נשים שם
האחת עדה ושם השנית צלה: ותלד עדה
את יבל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה: ושם
אחיו יובל הוא היה אבי כל תפש כנור ועוגב:
וצלה גם הוא ילדה את תובל קין לטש כל
חרש נחשת וברזל ואחות תובל קין נעמה:
ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי
נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי
לפצעי וילד לחברתי: כי שבעתים יקם קין
ולמך שבעים ושבעה: וידע אדם עוד את
אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת
לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין: ולשת
גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל
לקרא בשם יהוה:

זה ספר תולדת אדם ביום ברא אלהים אדם
בדמות אלהים עשה אתו׃ זכר ונקבה בראם
ויברך אתם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם׃
ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו
כצלמו ויקרא את שמו שת׃ ויהיו ימי אדם אחרי
הולידו את שת שמנה מאת שנה ויולד בנים
ובנות׃ ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות
שנה ושלשים שנה וימת׃
ויחי שת חמש שנים ומאת שנה ויולד את
אנוש׃ ויחי שת אחרי הולידו את אנוש שבע
שנים ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות׃
ויהיו כל ימי שת שתים עשרה שנה ותשע
מאות שנה וימת׃ ויחי אנוש
תשעים שנה ויולד את קינן׃ ויחי אנוש אחרי
הולידו את קינן חמש עשרה שנה ושמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי
אנוש חמש שנים ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי קינן שבעים שנה
ויולד את מהללאל׃ ויחי קינן אחרי הולידו
את מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות
שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי קינן
עשר שנים ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי מהללאל חמש שנים
וששים שנה ויולד את ירד׃ ויחי מהללאל
אחרי הולידו את ירד שלשים שנה ושמנה

מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי
מהללאל חמש ותשעים שנה ושמנה מאות
שנה וימת׃ ויחי ירד שתים
וששים שנה ומאת שנה ויולד את חנוך׃
ויחי ירד אחרי הולידו את חנוך שמנה
מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי
ירד שתים וששים שנה ותשע מאות שנה
וימת׃ ויחי חנוך חמש
וששים שנה ויולד את מתושלח׃ ויתהלך
חנוך את האלהים אחרי הולידו את מתושלח
שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהי כל
ימי חנוך חמש וששים שנה ושלש מאות
שנה׃ ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי
לקח אתו אלהים׃ ויחי
מתושלח שבע ושמנים שנה ומאת שנה
ויולד את למך׃ ויחי מתושלח אחרי הולידו
את למך שתים ושמונים שנה ושבע מאות
שנה ויולד בנים ובנות׃ ויהיו כל ימי מתושלח
תשע וששים שנה ותשע מאות שנה וימת׃
ויחי למך שתים ושמנים
שנה ומאת שנה ויולד בן׃ ויקרא את שמו
נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון
ידינו מן האדמה אשר ארדה יהוה׃ ויחי
למך אחרי הולידו את נח חמש ותשעים
שנה וחמש מאת שנה ויולד בנים ובנות׃

31

ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע
מאות שנה וימת׃ ויהי
נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את
חם ואת יפת׃ ויהי כי החל האדם לרב על פני
האדמה ובנות ילדו להם׃ ויראו בני האלהים את
בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל
אשר בחרו׃ ויאמר יהוה לא ידון רוחי באדם
לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים
שנה׃ הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי
כן אשר יבאו בני האלהים אל בנות האדם וילדו
להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם׃

וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר
מחשבת לבו רק רע כל היום׃ וינחם יהוה כי עשה
את האדם בארץ ויתעצב אל לבו׃ ויאמר יהוה
אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה
מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים
כי נחמתי כי עשיתם׃ ונח מצא חן בעיני יהוה׃

קמו פיס סימן אמציה

אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה
בדרתיו את האלהים התהלך נח׃ ויולד נח
שלשה בנים את שם את חם ואת יפת׃ ותשחת
הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס׃
וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כי
השחית כל בשר את דרכו על הארץ׃

ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר
בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם
והנני משחיתם את הארץ׃ עשה לך תבת עצי
גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה
מבית ומחוץ בכפר׃ וזה אשר תעשה אתה
שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה
רחבה ושלשים אמה קומתה׃ צהר תעשה
לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח
התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלשים
תעשה׃ ואני הנני מביא את המבול מים
על הארץ לשחת כל בשר אשר בו רוח
חיים מתחת השמים כל אשר בארץ יגוע׃
והקמתי את בריתי אתך ובאת אל התבה
אתה ובניך ואשתך ונשי בניך אתך׃ ומכל
החי מכל בשר שנים מכל תביא אל התבה
להחית אתך זכר ונקבה יהיו׃ מהעוף למינהו
ומן הבהמה למינה מכל רמש האדמה
למינהו שנים מכל יבאו אליך להחיות׃ ואתה
קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך
והיה לך ולהם לאכלה׃ ויעש נח ככל אשר צוה
אתו אלהים כן עשה׃ ויאמר יהוה לנח בא אתה
וכל ביתך אל התבה כי אתך ראיתי צדיק לפני
בדור הזה׃ מכל הבהמה הטהורה תקח לך
שבעה שבעה איש ואשתו ומן הבהמה
אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו׃

גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה
לחיות זרע על פני כל הארץ׃ כי לימים עוד
שבעה אנכי ממטיר על הארץ ארבעים יום
וארבעים לילה ומחיתי את כל היקום אשר
עשיתי מעל פני האדמה׃ ויעש נח ככל אשר
צוהו יהוה׃ ונח בן שש מאות שנה והמבול היה
מים על הארץ׃ ויבא נח ובניו ואשתו ונשי בניו
אתו אל התבה מפני מי המבול׃ מן הבהמה
הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהרה ומן
העוף וכל אשר רמש על האדמה׃ שנים שנים
באו אל נח אל התבה זכר ונקבה כאשר צוה
אלהים את נח׃ ויהי לשבעת הימים ומי המבול
היו על הארץ׃ בשנת שש מאות שנה לחיי נח
בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה
נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים
נפתחו׃ ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום
וארבעים לילה׃ בעצם היום הזה בא נח ושם וחם
ויפת בני נח ואשת נח ושלשת נשי בניו אתם אל
התבה׃ המה וכל החיה למינה וכל הבהמה
למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינהו
וכל העוף למינהו כל צפור כל כנף׃ ויבאו אל
נח אל התבה שנים שנים מכל הבשר אשר
בו רוח חיים׃ והבאים זכר ונקבה מכל בשר
באו כאשר צוה אתו אלהים ויסגר יהוה
בעדו׃ ויהי המבול ארבעים יום על הארץ

וירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל
הארץ׃ ויגברו המים וירבו מאד על הארץ
ותלך התבה על פני המים׃ והמים גברו מאד
מאד על הארץ ויכסו כל ההרים הגבהים
אשר תחת כל השמים׃ חמש עשרה אמה
מלמעלה גברו המים ויכסו ההרים׃ ויגוע
כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה
ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל
האדם׃ כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל
אשר בחרבה מתו׃ וימח את כל היקום אשר
על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש
ועד עוף השמים וימחו מן הארץ וישאר
אך נח ואשר אתו בתבה׃ ויגברו המים על
הארץ חמשים ומאת יום׃ ויזכר אלהים
את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר
אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על הארץ
וישכו המים׃ ויסכרו מעינת תהום וארבת
השמים ויכלא הגשם מן השמים׃ וישבו
המים מעל הארץ הלוך ושוב ויחסרו המים
מקצה חמשים ומאת יום׃ ותנח התבה
בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש
על הרי אררט׃ והמים היו הלוך וחסור עד
החדש העשירי בעשירי באחד לחדש
נראו ראשי ההרים׃ ויהי מקץ ארבעים
יום ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה׃

32

וישלח את הערב ויצא יצוא ושוב עד יבשת
המים מעל הארץ׃ וישלח את היונה מאתו
לראות הקלו המים מעל פני האדמה׃ ולא מצאה
היונה מנוח לכף רגלה ותשב אליו אל התבה
כי מים על פני כל הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא
אתה אליו אל התבה׃ ויחל עוד שבעת ימים
אחרים ויסף שלח את היונה מן התבה׃ ותבא
אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף
בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ׃ וייחל
עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה
ולא יספה שוב אליו עוד׃ ויהי באחת ושש
מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים
מעל הארץ ויסר נח את מכסה התבה וירא
והנה חרבו פני האדמה׃ ובחדש השני בשבעה
ועשרים יום לחדש יבשה הארץ׃

וידבר אלהים אל נח לאמר׃
צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך
אתך׃ כל החיה אשר אתך מכל בשר בעוף
ובבהמה ובכל הרמש הרמש על הארץ
הוצא אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על
הארץ׃ ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו׃
כל החיה כל הרמש וכל העוף כל רומש
על הארץ למשפחתיהם יצאו מן התבה׃ ויבן
נח מזבח ליהוה ויקח מכל הבהמה הטהרה
ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח׃ וירח

יהוה את ריח הניחח ויאמר יהוה אל לבו לא
אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם
כי יצר לב האדם רע מנעריו ולא אסף עוד
להכות את כל חי כאשר עשיתי׃ עד כל
ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף
ויום ולילה לא ישבתו׃ ויברך אלהים את נח
ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את
הארץ׃ ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית
הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר תרמש
האדמה ובכל דגי הים בידכם נתנו׃ כל רמש
אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב
נתתי לכם את כל׃ אך בשר בנפשו דמו לא
תאכלו׃ ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש
מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש
אחיו אדרש את נפש האדם׃ שפך דם האדם
באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה
את האדם׃ ואתם פרו ורבו שרצו בארץ
ורבו בה׃ ויאמר אלהים
אל נח ואל בניו אתו לאמר׃ ואני הנני מקים
את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם׃
ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף
בבהמה ובכל חית הארץ אתכם מכל
יצאי התבה לכל חית הארץ׃ והקמתי את
בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ממי
המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ׃

ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני נתן
ביני וביניכם ובין כל נפש חיה אשר אתכם לדרת
עולם: את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית
ביני ובין הארץ: והיה בענני ענן על הארץ
ונראתה הקשת בענן: וזכרתי את בריתי אשר
ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה
עוד המים למבול לשחת כל בשר: והיתה הקשת
בענן וראיתיה לזכר ברית עולם בין אלהים
ובין כל נפש חיה בכל בשר אשר על הארץ:
ויאמר אלהים אל נח זאת אות הברית אשר
הקמתי ביני ובין כל בשר אשר על הארץ:

ויהיו בני נח היצאים מן התבה שם וחם
ויפת וחם הוא אבי כנען: שלשה אלה בני
נח ומאלה נפצה כל הארץ: ויחל נח איש
האדמה ויטע כרם: וישת מן היין וישכר
ויתגל בתוך אהלה: וירא חם אבי כנען את
ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ: ויקח שם
ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם
וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם
ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו: וייקץ
נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן:
ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו:
ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד
למו: יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי

כנען עבד למו: ויחי נח אחר המבול שלש
מאות שנה וחמשים שנה: ויהיו כל ימי נח
תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת:

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת ויולדו להם
בנים אחר המבול: בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון
ותבל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז וריפת
ותגרמה: ובני יון אלישה ותרשיש כתים
ודדנים: מאלה נפרדו איי הגוים בארצתם איש
ללשנו למשפחתם בגויהם: ובני חם כוש
ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש סבא וחוילה
וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן
וכוש ילד את נמרד הוא החל להיות גבר
בארץ: הוא היה גבר ציד לפני יהוה על כן יאמר
כנמרד גבור ציד לפני יהוה: ותהי ראשית
ממלכתו בבל וארך ואכד וכלנה בארץ שנער:
מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה
ואת רחבת עיר ואת כלח: ואת רסן בין
נינוה ובין כלח הוא העיר הגדלה: ומצרים
ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים
ואת נפתחים: ואת פתרסים ואת כסלחים
אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתרים:
וכנען ילד את צידן בכרו
ואת חת: ואת היבוסי ואת האמרי ואת
הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני:

ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי ואחר נפצו
משפחות הכנעני׃ ויהי גבול הכנעני מצידן באכה
גררה עד עזה באכה סדמה ועמרה ואדמה וצבים
עד לשע׃ אלה בני חם למשפחתם ללשנתם
בארצתם בגויהם׃ ולשם ילד
גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול׃ בני שם
עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם׃ ובני ארם
עוץ וחול וגתר ומש׃ וארפכשד ילד את שלח
ושלח ילד את עבר׃ ולעבר ילד שני בנים שם
האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן׃
ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצרמות
ואת ירח׃ ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה׃
ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא׃ ואת אופר
ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן׃ ויהי
מושבם ממשא באכה ספרה הר הקדם׃ אלה
בני שם למשפחתם ללשנתם בארצתם לגויהם׃
אלה משפחת בני נח לתולדתם בגויהם
ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר המבול׃

ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים׃ ויהי
בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער
וישבו שם׃ ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה
לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה
לאבן והחמר היה להם לחמר׃ ויאמרו הבה נבנה
לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם
פן נפוץ על פני כל הארץ׃ וירד יהוה לראת
את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם׃ ויאמר
יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם
לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו
לעשות׃ הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר
לא ישמעו איש שפת רעהו׃ ויפץ יהוה אתם
משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר׃ על
כן קרא שמה בבל כי שם בלל יהוה שפת כל
הארץ ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ׃

אלה תולדת שם שם בן מאת שנה ויולד את
ארפכשד שנתים אחר המבול׃ ויחי שם אחרי
הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה ויולד
בנים ובנות׃ וארפכשד
חי חמש ושלשים שנה ויולד את שלח׃ ויחי
ארפכשד אחרי הולידו את שלח שלש
שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃
ושלח חי שלשים שנה
ויולד את עבר׃ ויחי שלח אחרי הולידו את
עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד
בנים ובנות׃ ויחי עבר
ארבע ושלשים שנה ויולד את פלג׃ ויחי עבר
אחרי הולידו את פלג שלשים שנה וארבע
מאות שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי פלג שלשים שנה ויולד את רעו׃

ויחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע שנים
ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי רעו שתים ושלשים שנה ויולד
את שרוג׃ ויחי רעו אחרי הולידו את שרוג
שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי שרוג שלשים שנה
ויולד את נחור׃ ויחי שרוג אחרי הולידו את
נחור מאתים שנה ויולד בנים ובנות׃
ויחי נחור תשע ועשרים שנה ויולד
את תרח׃ ויחי נחור אחרי הולידו את תרח
תשע עשרה שנה ומאת שנה ויולד בנים
ובנות׃ ויחי תרח שבעים
שנה ויולד את אברם את נחור ואת הרן׃ ואלה
תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור
ואת הרן והרן הוליד את לוט׃ וימת הרן על
פני תרח אביו בארץ מולדתו באור כשדים׃
ויקח אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם
שרי ושם אשת נחור מלכה בת הרן אבי
מלכה ואבי יסכה׃ ותהי שרי עקרה אין לה
ולד׃ ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן
הרן בן בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו
ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען
ויבאו עד חרן וישבו שם׃ ויהיו ימי תרח
חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן׃

פ

ויאמר יהוה אל אברם לך לך מארצך וממולדתך
ומבית אביך אל הארץ אשר אראך׃ ואעשך לגוי
גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה׃ ואברכה
מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחת
האדמה׃ וילך אברם כאשר דבר אליו יהוה
וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים
שנה בצאתו מחרן׃ ויקח אברם את שרי
אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר
רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו
ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען׃ ויעבר
אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה
והכנעני אז בארץ׃ וירא יהוה אל אברם
ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם
מזבח ליהוה הנראה אליו׃ ויעתק משם
ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה בית אל
מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה ויקרא
בשם יהוה׃ ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה׃

ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה
לגור שם כי כבד הרעב בארץ׃ ויהי כאשר
הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו
הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את׃ והיה
כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת
והרגו אתי ואתך יחיו׃ אמרי נא אחתי את
למען ייטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך׃

ויהי כבוא אברם מצרימה ויראו המצרים את
האשה כי יפה הוא מאד ויראו אתה שרי פרעה
ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה
ולאברם היטיב בעבורה ויהי לו צאן ובקר
וחמרים ועבדים ושפחת ואתנת וגמלים וינגע
יהוה את פרעה נגעים גדלים ואת ביתו על דבר
שרי אשת אברם ויקרא פרעה לאברם ויאמר
מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך
הוא למה אמרת אחתי הוא ואקח אתה לי
לאשה ועתה הנה אשתך קח ולך ויצו עליו
פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל
אשר לו ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו 13
וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה ואברם כבד
מאד במקנה בכסף ובזהב וילך למסעיו
מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה
שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי
אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשנה
ויקרא שם אברם בשם יהוה וגם ללוט ההלך
את אברם היה צאן ובקר ואהלים ולא נשא
אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב
ולא יכלו לשבת יחדו ויהי ריב בין רעי מקנה
אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי
אז ישב בארץ ויאמר אברם אל לוט אל נא
תהי מריבה ביני ובינך ובין רעי ובין רעיך
כי אנשים אחים אנחנו הלא כל הארץ לפניך

הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם
הימין ואשמאילה וישא לוט את עיניו וירא
את כל ככר הירדן כי כלה משקה לפני שחת
יהוה את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ
מצרים באכה צער ויבחר לו לוט את כל
ככר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש
מעל אחיו אברם ישב בארץ כנען ולוט
ישב בערי הככר ויאהל עד סדם ואנשי
סדם רעים וחטאים ליהוה מאד ויהוה אמר
אל אברם אחרי הפרד לוט מעמו שא נא
עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה
ונגבה וקדמה וימה כי את כל הארץ אשר
אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם
ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם
יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך
ימנה קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה
כי לך אתננה ויאהל אברם ויבא וישב באלני
ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה

14 ויהי בימי אמרפל מלך שנער אריוך מלך
אלסר כדרלעמר מלך עילם ותדעל מלך
גוים עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת
ברשע מלך עמרה שנאב מלך אדמה
ושמאבר מלך צביים ומלך בלע היא צער
כל אלה חברו אל עמק השדים הוא ים המלח

שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר
ושלש עשרה שנה מרדו׃ ובארבע עשרה
שנה בא כדרלעמר והמלכים אשר אתו ויכו
את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם
ואת האימים בשוה קריתים׃ ואת החרי
בהררם שעיר עד איל פארן אשר על המדבר׃
וישבו ויבאו אל עין משפט הוא קדש ויכו
את כל שדה העמלקי וגם את האמרי הישב
בחצצן תמר׃ ויצא מלך סדם ומלך עמרה
ומלך אדמה ומלך צביים ומלך בלע הוא צער
ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים׃ את כדרלעמר
מלך עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך
שנער ואריוך מלך אלסר ארבעה מלכים את
החמשה׃ ועמק השדים בארת בארת חמר
וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשארים
הרה נסו׃ ויקחו את כל רכש סדם ועמרה
ואת כל אכלם וילכו׃ ויקחו את לוט ואת
רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם׃
ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא
שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל
ואחי ענר והם בעלי ברית אברם׃ וישמע
אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי
ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד
דן׃ ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם
וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק׃

וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו
ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם׃
ויצא מלך סדם לקראתו אחרי שובו
מהכות את כדרלעמר ואת המלכים אשר
אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך׃ ומלכי
צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן
לאל עליון׃ ויברכהו ויאמר ברוך אברם
לאל עליון קנה שמים וארץ׃ וברוך אל עליון
אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל׃
ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש
והרכש קח לך׃ ויאמר אברם אל מלך סדם
הרמתי ידי אל יהוה אל עליון קנה שמים
וארץ׃ אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח
מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את
אברם׃ בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק
האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא
15 הם יקחו חלקם׃ אחר
הדברים האלה היה דבר יהוה אל אברם
במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן
לך שכרך הרבה מאד׃ ויאמר אברם אדני
יהוה מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק
ביתי הוא דמשק אליעזר׃ ויאמר אברם הן
לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי יורש אתי׃
והנה דבר יהוה אליו לאמר לא יירשך זה
כי אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך׃

[illegible]

16

ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמימה
וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו
כה יהיה זרעך׃ והאמן ביהוה ויחשבה לו צדקה׃
ויאמר אליו אני יהוה אשר הוצאתיך מאור
כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה׃
ויאמר אדני יהוה במה אדע כי אירשנה׃ ויאמר
אליו קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת
ואיל משלש ותר וגוזל׃ ויקח לו את כל אלה
ויבתר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת
רעהו ואת הצפר לא בתר׃ וירד העיט על
הפגרים וישב אתם אברם׃ ויהי השמש לבוא
ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה
גדלה נפלת עליו׃ ויאמר לאברם ידע תדע כי
גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו
אתם ארבע מאות שנה׃ וגם את הגוי אשר
יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול׃
ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה
טובה׃ ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם
עון האמרי עד הנה׃ ויהי השמש באה
ועלטה היה והנה תנור עשן ולפיד אש
אשר עבר בין הגזרים האלה׃ ביום ההוא כרת
יהוה את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי
את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר
הגדל נהר פרת׃ את הקיני ואת הקנזי ואת
הקדמני׃ ואת החתי ואת הפרזי ואת הרפאים׃

ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרגשי
ואת היבוסי׃ ושרי
אשת אברם לא ילדה לו ולה שפחה מצרית
ושמה הגר׃ ותאמר שרי אל אברם הנה נא
עצרני יהוה מלדת בא נא אל שפחתי אולי
אבנה ממנה וישמע אברם לקול שרי׃
ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית
שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם
בארץ כנען ותתן אתה לאברם אישה
לו לאשה׃ ויבא אל הגר ותהר ותרא כי הרתה
ותקל גברתה בעיניה׃ ותאמר שרי אל אברם
חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא
כי הרתה ואקל בעיניה ישפט יהוה ביני וביניך׃
ויאמר אברם אל שרי הנה שפחתך בידך עשי
לה הטוב בעיניך ותענה שרי ותברח מפניה׃
וימצאה מלאך יהוה על עין המים במדבר
על העין בדרך שור׃ ויאמר הגר שפחת שרי
אי מזה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי
גברתי אנכי ברחת׃ ויאמר לה מלאך יהוה
שובי אל גברתך והתעני תחת ידיה׃ ויאמר
לה מלאך יהוה הרבה ארבה את זרעך
ולא יספר מרב׃ ויאמר לה מלאך יהוה הנך
הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי
שמע יהוה אל עניך׃ והוא יהיה פרא אדם
ידו בכל ויד כל בו ועל פני כל אחיו ישכן׃

[illegible]

ותקרא שם יהוה הדבר אליה אתה אל ראי כי
אמרה הגם הלם ראיתי אחרי ראי על כן קרא
לבאר באר לחי ראי הנה בין קדש ובין ברד ותלד
הגר לאברם בן ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה
הגר ישמעאל ואברם בן שמנים שנה ושש שנים
בלדת הגר את ישמעאל לאברם

ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע
שנים וירא יהוה אל אברם ויאמר אליו אני
אל שדי התהלך לפני והיה תמים ואתנה
בריתי ביני ובינך וארבה אותך במאד מאד
ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלהים לאמר
אני הנה בריתי אתך והיית לאב המון גוים
ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך
אברהם כי אב המון גוים נתתיך והפרתי
אתך במאד מאד ונתתיך לגוים ומלכים ממך
יצאו והקמתי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך
אחריך לדרתם לברית עולם להיות לך לאלהים
ולזרעך אחריך ונתתי לך ולזרעך אחריך
את ארץ מגריך את כל ארץ כנען לאחזת
עולם והייתי להם לאלהים ויאמר אלהים
אל אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה
וזרעך אחריך לדרתם זאת בריתי אשר
תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך
המול לכם כל זכר ונמלתם את בשר ערלתכם
והיה לאות ברית ביני וביניכם ובן שמנת

ימים ימול לכם כל זכר לדרתיכם יליד בית
ומקנת כסף מכל בן נכר אשר לא מזרעך
הוא המול ימול יליד ביתך ומקנת כספך
והיתה בריתי בבשרכם לברית עולם וערל
זכר אשר לא ימול את בשר ערלתו ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר

ויאמר אלהים אל אברהם שרי
אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה
וברכתי אתה וגם נתתי ממנה לך בן וברכתיה
והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיו ויפל
אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן
מאה שנה יולד ואם שרה הבת תשעים שנה
תלד ויאמר אברהם אל האלהים לו ישמעאל
יחיה לפניך ויאמר אלהים אבל שרה אשתך
ילדת לך בן וקראת את שמו יצחק והקמתי
את בריתי אתו לברית עולם לזרעו אחריו
ולישמעאל שמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי
אתו והרביתי אתו במאד מאד שנים עשר
נשיאם יוליד ונתתיו לגוי גדול ואת בריתי אקים
את יצחק אשר תלד לך שרה למועד הזה
בשנה האחרת ויכל לדבר אתו ויעל אלהים
מעל אברהם ויקח אברהם את ישמעאל בנו
ואת כל ילידי ביתו ואת כל מקנת כספו כל זכר
באנשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם
בעצם היום הזה כאשר דבר אתו אלהים

ואברהם בן תשעים ותשע שנה בהמלו בשר
ערלתו׃ וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה
בהמלו את בשר ערלתו׃ בעצם היום הזה נמול
אברהם וישמעאל בנו׃ וכל אנשי ביתו יליד
בית ומקנת כסף מאת בן נכר נמלו אתו׃

18
וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב פתח
האהל כחם היום׃ וישא עיניו וירא והנה שלשה
אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח
האהל וישתחו ארצה׃ ויאמר אדני אם נא מצאתי
חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך׃ יקח נא
מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ׃
ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי
על כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה
כאשר דברת׃ וימהר אברהם האהלה אל שרה
ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לושי
ועשי עגות׃ ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן
בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות
אתו׃ ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה
ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו׃
ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה
באהל׃ ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה
והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח
האהל והוא אחריו׃ ואברהם ושרה זקנים
באים בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים׃

ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי
היתה לי עדנה ואדני זקן׃ ויאמר יהוה אל
אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף
אמנם אלד ואני זקנתי׃ היפלא מיהוה דבר
למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן׃
ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה
ויאמר לא כי צחקת׃ ויקמו משם האנשים
וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם
לשלחם׃ ויהוה אמר המכסה אני מאברהם
אשר אני עשה׃ ואברהם היו יהיה לגוי גדול
ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ׃ כי ידעתיו
למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו
ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט
למען הביא יהוה על אברהם את אשר דבר
עליו׃ ויאמר יהוה זעקת סדם ועמרה כי רבה
וחטאתם כי כבדה מאד׃ ארדה נא ואראה
הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא
אדעה׃ ויפנו משם האנשים וילכו סדמה
ואברהם עודנו עמד לפני יהוה׃ ויגש אברהם
ויאמר האף תספה צדיק עם רשע׃ אולי
יש חמשים צדיקם בתוך העיר האף תספה
ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקם
אשר בקרבה׃ חללה לך מעשת כדבר הזה
להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע
חללה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט׃

ויאמר יהוה אם אמצא בסדם חמשים צדיקם
בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם׃ ויען
אברהם ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני
ואנכי עפר ואפר׃ אולי יחסרון חמשים הצדיקם
חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר
לא אשחית אם אמצא שם ארבעים וחמשה׃
ויסף עוד לדבר אליו ויאמר אולי ימצאון שם
ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים׃
ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון
שם שלשים ויאמר לא אעשה אם אמצא שם
שלשים׃ ויאמר הנה נא הואלתי לדבר אל אדני
אולי ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית
בעבור העשרים׃ ויאמר אל נא יחר לאדני ואדברה
אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא
אשחית בעבור העשרה׃ וילך יהוה כאשר כלה
לדבר אל אברהם ואברהם שב למקמו׃ ויבאו
שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער
סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו אפים
ארצה׃ ויאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית
עבדכם ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם
והלכתם לדרככם ויאמרו לא כי ברחוב נלין׃
ויפצר בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעש
להם משתה ומצות אפה ויאכלו׃ טרם ישכבו
ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית מנער
ועד זקן כל העם מקצה׃ ויקראו אל לוט

ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך הלילה
הוציאם אלינו ונדעה אתם׃ ויצא אלהם לוט
הפתחה והדלת סגר אחריו׃ ויאמר אל נא אחי
תרעו׃ הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו
איש אוציאה נא אתהן אליכם ועשו להן
כטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו
דבר כי על כן באו בצל קרתי׃ ויאמרו גש הלאה
ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט עתה
נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו
לשבר הדלת׃ וישלחו האנשים את ידם ויביאו
את לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו׃ ואת
האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים
מקטן ועד גדול וילאו למצא הפתח׃ ויאמרו
האנשים אל לוט עד מי לך פה חתן ובניך
ובנתיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום׃
כי משחתים אנחנו את המקום הזה כי גדלה
צעקתם את פני יהוה וישלחנו יהוה לשחתה׃
ויצא לוט וידבר אל חתניו לקחי בנתיו ויאמר
קומו צאו מן המקום הזה כי משחית יהוה
את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו׃ וכמו
השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר
קום קח את אשתך ואת שתי בנתיך הנמצאת
פן תספה בעון העיר׃ ויתמהמה ויחזיקו
האנשים בידו וביד אשתו וביד שתי בנתיו
בחמלת יהוה עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר׃

ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על
נפשך אל תביט אחריך ואל תעמד בכל הככר
ההרה המלט פן תספה׃ ויאמר לוט אלהם אל
נא אדני׃ הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל
חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי
ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני
הרעה ומתי׃ הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס
שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער
הוא ותחי נפשי׃ ויאמר אליו הנה נשאתי פניך
גם לדבר הזה לבלתי הפכי את העיר אשר
דברת׃ מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות
דבר עד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער׃
השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה׃ ויהוה
המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת
יהוה מן השמים׃ ויהפך את הערים האל ואת
כל הככר ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה׃
ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח׃ וישכם
אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם
את פני יהוה׃ וישקף על פני סדם ועמרה
ועל כל פני ארץ הככר וירא והנה עלה קיטר
הארץ כקיטר הכבשן׃ ויהי בשחת אלהים
את ערי הככר ויזכר אלהים את אברהם
וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את
הערים אשר ישב בהן לוט׃ ויעל לוט מצוער
וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת

בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו׃ ותאמר
הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין
בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ׃ לכה נשקה
את אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו
זרע׃ ותשקין את אביהן יין בלילה הוא ותבא
הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה
ובקומה׃ ויהי ממחרת ותאמר הבכירה
אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נשקנו
יין גם הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו
זרע׃ ותשקין גם בלילה ההוא את אביהן יין
ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה
ובקמה׃ ותהרין שתי בנות לוט מאביהן׃
ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא
אבי מואב עד היום׃ והצעירה גם הוא
ילדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני
עמון עד היום׃ ויסע
משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש
ובין שור ויגר בגרר׃ ויאמר אברהם אל שרה
אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח
את שרה׃ ויבא אלהים אל אבימלך בחלום
הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר
לקחת והוא בעלת בעל׃ ואבימלך לא קרב
אליה ויאמר אדני הגוי גם צדיק תהרג׃ הלא
הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה
אחי הוא בתם לבבי ובנקין כפי עשיתי זאת׃

ויאמר אליו האלהים בחלם גם אנכי ידעתי
כי בתם לבבך עשית זאת ואחשך גם אנכי
אותך מחטו לי על כן לא נתתיך לנגע אליה׃
ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא ויתפלל
בעדך וחיה ואם אינך משיב דע כי מות תמות
אתה וכל אשר לך׃ וישכם אבימלך בבקר
ויקרא לכל עבדיו וידבר את כל הדברים האלה
באזניהם וייראו האנשים מאד׃ ויקרא אבימלך
לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה חטאתי
לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה
מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי׃ ויאמר
אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית
את הדבר הזה׃ ויאמר אברהם כי אמרתי
רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני
על דבר אשתי׃ וגם אמנה אחתי בת אבי
הוא אך לא בת אמי ותהי לי לאשה׃ ויהי
כאשר התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר
לה זה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל
המקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא׃
ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחת
ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו׃
ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב
בעיניך שב׃ ולשרה אמר הנה נתתי אלף
כסף לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל
אשר אתך ואת כל ונכחת׃ ויתפלל אברהם

אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת
אשתו ואמהתיו וילדו׃ כי עצר עצר יהוה
בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה
אשת אברהם׃ ויהוה
פקד את שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה
כאשר דבר׃ ותהר ותלד שרה לאברהם בן
לזקניו למועד אשר דבר אתו אלהים׃ ויקרא
אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה
לו שרה יצחק׃ וימל אברהם את יצחק בנו
בן שמנת ימים כאשר צוה אתו אלהים׃
ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק
בנו׃ ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים
כל השמע יצחק לי׃ ותאמר מי מלל
לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן
לזקניו׃ ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם
משתה גדול ביום הגמל את יצחק׃ ותרא
שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה
לאברהם מצחק׃ ותאמר לאברהם גרש
האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה
הזאת עם בני עם יצחק׃ וירע הדבר מאד
בעיני אברהם על אודת בנו׃ ויאמר אלהים
אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל
אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע
בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע׃ וגם את
בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך הוא׃

ויכלו ג׳ וסימ׳ מן החמת בבשת ימי באפס ותכלו חד בכת וחד בבלי ויכלו וסי׳ לגדול מחלק בכל ומבלך ג׳ וסי׳ את הילד אשה אחת
דברי אחליך חד בכת וחד בכב וחד בכת ויכלו קחנה אבימלך וילדו ויקח ואני ארס ויחד מחרב אחיו האיש ותובדנה מי כמוך הרקיס
דוד והשלח התהללתי יהי נא תשיב תשיב הנדברים ולכשיא מלכות באשר וכן בת וי ואשר וסי׳ ומפתי אתכם גם אנ אבחר ואפלה יעלע ותליע אלין

וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים
ויתן אל הגר שם על שכמה ואת הילד וישלחה
ותלך ותתע במדבר באר שבע׃ ויכלו המים
מן החמת ותשלך את הילד תחת אחד השיחם׃
ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת כי
אמרה אל אראה במות הילד ותשב מנגד
ותשא את קלה ותבך׃ וישמע אלהים את קול
הנער ויקרא מלאך אלהים אל הגר מן השמים
ויאמר לה מה לך הגר אל תיראי כי שמע
אלהים אל קול הנער באשר הוא שם׃ קומי שאי
את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול
אשימנו׃ ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר
מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את
הנער׃ ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב
במדבר ויהי רבה קשת׃ וישב במדבר פארן
ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים׃

ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר
צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל
אשר אתה עשה׃ ועתה השבעה לי באלהים
הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר
עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר
גרתה בה׃ ויאמר אברהם אנכי אשבע׃ והוכח
אברהם את אבימלך על אדות באר המים
אשר גזלו עבדי אבימלך׃ ויאמר אבימלך

לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה
לא הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום׃
ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך
ויכרתו שניהם ברית׃ ויצב אברהם את
שבע כבשת הצאן לבדהן׃ ויאמר אבימלך
אל אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר
הצבת לבדנה׃ ויאמר כי את שבע כבשת
תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי
את הבאר הזאת׃ על כן קרא למקום ההוא
באר שבע כי שם נשבעו שניהם׃ ויכרתו
ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר
צבאו וישבו אל ארץ פלשתים׃ ויטע אשל
בבאר שבע ויקרא שם בשם יהוה אל עולם׃
ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים׃

22

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה
את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני׃
ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר
אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה
והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר
אמר אליך׃ וישכם אברהם בבקר ויחבש את
חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק
בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום
אשר אמר לו האלהים׃ ביום השלישי וישא
אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק׃

לא שמעתי ל׳ ולא שמעתי ל׳ לא שלף ל׳ ולא שלף ל׳ לא שבה ל׳ ולא שבה ל׳ לא תריעו ל׳ ולא תריעו ל׳ לא תשכח ל׳ ולא תשכח ל׳ לא תאמר ל׳ ולא תאמר ל׳
קומי ג׳ ריש פיס׳ וסי׳ שאי את הנער אורי כי בא אורך רב בליל חד בג׳ וחד בנ׳ וחד בכת ויהי בעת ההוא ג׳ וסי׳ ויאמר אבימלך וידר יהודה וירבעם
וגם אתה ג׳ וסי׳ לא הגדת לא ידעת תלין את ביתי וגם אנכי וסי׳ לא שמעת השאלהו מנעה
כי חפרתי הנה האצן ב׳ בו ויהושע ויטע ג׳ וסי׳ גן בעדן ויהל כה אשל

ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם
החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה
ונשובה אליכם ויקח אברהם את עצי העלה
וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת
המאכלת וילכו שניהם יחדו ויאמר יצחק אל
אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני
ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה
ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני
וילכו שניהם יחדו ויבאו אל המקום אשר אמר
לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח
ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם
אתו על המזבח ממעל לעצים וישלח
אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט
את בנו ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים
ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני ויאמר
אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה
כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא
חשכת את בנך את יחידך ממני וישא
אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז
בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל
ויעלהו לעלה תחת בנו ויקרא אברהם שם
המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום
בהר יהוה יראה ויקרא מלאך יהוה אל
אברהם שנית מן השמים ויאמר בי נשבעתי
נאם יהוה כי יען אשר עשית את הדבר

הזה ולא חשכת את בנך את יחידך כי
ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך
ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים
וירש זרעך את שער איביו והתברכו בזרעך
כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי
וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו
אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע

ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר
הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור אחיך
את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי
ארם ואת כשד ואת חזו ואת פלדש ואת
ידלף ואת בתואל ובתואל ילד את רבקה
שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם
ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם הוא את
טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה

קמ"ז פס' סימן לפלוא

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה
ושבע שנים שני חיי שרה ותמת שרה
בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען
ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה ויקם
אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת
לאמר גר ותושב אנכי עמכם תנו לי
אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני
ויענו בני חת את אברהם לאמר לו

שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו
במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו
את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך: ויקם
אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת: וידבר
אתם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי
מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר:
ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר
בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם
לאחזת קבר: ועפרון ישב בתוך בני חת ויען
עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל
באי שער עירו לאמר: לא אדני שמעני
השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה
לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך: וישתחו
אברהם לפני עם הארץ: וידבר אל עפרון
באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני
נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את
מתי שמה: ויען עפרון את אברהם לאמר לו:
אדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל כסף
ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר: וישמע
אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרן
את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע
מאות שקל כסף עבר לסחר: ויקם שדה
עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא
השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר
בשדה אשר בכל גבלו סביב: לאברהם

למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו:
ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו
אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא
הוא חברון בארץ כנען: ויקם השדה
והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר
מאת בני חת: ואברהם
זקן בא בימים ויהוה ברך את אברהם בכל:
ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל
בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי:
ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ
אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני
אשר אנכי יושב בקרבו: כי אל ארצי ואל
מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק:
ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה
ללכת אחרי אל הארץ הזאת ההשב אשיב
את בנך אל הארץ אשר יצאת משם: ויאמר
אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני
שמה: יהוה אלהי השמים אשר לקחני
מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי
ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ
הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה
לבני משם: ואם לא תאבה האשה ללכת
אחריך ונקית משבעתי זאת רק את בני
לא תשב שמה: וישם העבד את ידו תחת
ירך אברהם אדניו וישבע לו על הדבר הזה:

ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו
וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם
נהרים אל עיר נחור ויברך הגמלים מחוץ לעיר
אל באר המים לעת ערב לעת צאת השאבת
ויאמר יהוה אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני
היום ועשה חסד עם אדני אברהם הנה אנכי
נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יצאת
לשאב מים והיה הנער אשר אמר אליה הטי
נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך
אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע
כי עשית חסד עם אדני ויהי הוא טרם כלה
לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל
בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה
על שכמה והנער טבת מראה מאד
בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא
כדה ותעל וירץ העבד לקראתה ויאמר
הגמיאיני נא מעט מים מכדך ותאמר שתה
אדני ותמהר ותרד כדה על ידה ותשקהו
ותכל להשקתו ותאמר גם לגמליך אשאב
עד אם כלו לשתת ותמהר ותער כדה אל
השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאב ותשאב
לכל גמליו והאיש משתאה לה מחריש
לדעת ההצליח יהוה דרכו אם לא ויהי
כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש
נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים על

ידיה עשרה זהב משקלם ויאמר בת מי את
הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללין
ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה
אשר ילדה לנחור ותאמר אליו גם תבן גם
מספוא רב עמנו גם מקום ללון ויקד האיש
וישתחו ליהוה ויאמר ברוך יהוה אלהי אדני
אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם
אדני אנכי בדרך נחני יהוה בית אחי אדני
ותרץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה
ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש
החוצה אל העין ויהי כראת את הנזם ואת
הצמדים על ידי אחתו וכשמעו את דברי
רבקה אחתו לאמר כה דבר אלי האיש
ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על
העין ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד
בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים
ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים ויתן
תבן ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו
ורגלי האנשים אשר אתו ויישם לפניו
לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי
ויאמר דבר ויאמר עבד אברהם אנכי
ויהוה ברך את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן
ובקר וכסף וזהב ועבדם ושפחת וגמלים
וחמרים ותלד שרה אשת אדני בן לאדני
אחרי זקנתה ויתן לו את כל אשר לו

וישבעני אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות
הכנעני אשר אנכי ישב בארצו׃ אם לא אל בית
אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני׃ ואמר
אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי׃ ויאמר אלי
יהוה אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך
והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי
ומבית אבי׃ אז תנקה מאלתי כי תבוא אל
משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי׃
ואבא היום אל העין ואמר יהוה אלהי אדני
אברהם אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי
הלך עליה׃ הנה אנכי נצב על עין המים והיה
העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני
נא מעט מים מכדך׃ ואמרה אלי גם אתה
שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר
הכיח יהוה לבן אדני׃ אני טרם אכלה לדבר
אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה
ותרד העינה ותשאב ואמר אליה השקיני
נא׃ ותמהר ותורד כדה מעליה ותאמר שתה
וגם גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה׃
ואשאל אתה ואמר בת מי את ותאמר בת
בתואל בן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשם
הנזם על אפה והצמידים על ידיה׃ ואקד
ואשתחוה ליהוה ואברך את יהוה אלהי אדני
אברהם אשר הנחני בדרך אמת לקחת את
בת אחי אדני לבנו׃ ועתה אם ישכם עשים
חסד ואמת את אדני הגידו לי ואם לא הגידו
לי ואפנה על ימין או על שמאל׃ ויען לבן
ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא נוכל
דבר אליך רע או טוב׃ הנה רבקה לפניך קח
ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה׃
ויהי כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם
וישתחו ארצה ליהוה׃ ויוצא העבד כלי
כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנת
נתן לאחיה ולאמה׃ ויאכלו וישתו הוא
והאנשים אשר עמו וילינו ויקומו בבקר
ויאמר שלחני לאדני׃ ויאמר אחיה ואמה תשב
הנער אתנו ימים או עשור אחר תלך׃ ויאמר
אלהם אל תאחרו אתי ויהוה הצליח דרכי
שלחוני ואלכה לאדני׃ ויאמרו נקרא לנער
ונשאלה את פיה׃ ויקראו לרבקה ויאמרו
אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך׃
וישלחו את רבקה אחתם ואת מנקתה ואת
עבד אברהם ואת אנשיו׃ ויברכו את רבקה
ויאמרו לה אחתנו את היי לאלפי רבבה
ויירש זרעך את שער שנאיו׃ ותקם רבקה
ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי
האיש ויקח העבד את רבקה וילך׃ ויצחק
בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ
הנגב׃ ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים׃

ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל
מעל הגמל ותאמר אל העבד מי האיש
הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד
הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס ויספר העבד
ליצחק את כל הדברים אשר עשה ויבאה
יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי
לו לאשה ויאהבה וינחם יצחק אחרי אמו

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה
ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת
מדין ואת ישבק ואת שוח ויקשן ילד את
שבא ואת דדן ובני דדן היו אשורם ולטושם
ולאמים ובני מדין עיפה ועפר וחנך ואבידע
ואלדעה כל אלה בני קטורה ויתן אברהם
את כל אשר לו ליצחק ולבני הפילגשים אשר
לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל
יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם
ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה
ושבעים שנה וחמש שנים ויגוע וימת
אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל
עמיו ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל
מערת המכפלה אל שדה עפרן בן צחר החתי
אשר על פני ממרא השדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו
ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את
יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי

ואלה תלדת ישמעאל בן אברהם אשר
ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם
ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם
בכר ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם
ומשמע ודומה ומשא חדד ותימא יטור
נפיש וקדמה אלה הם בני ישמעאל ואלה
שמתם בחצריהם ובטירתם שנים עשר
נשיאם לאמתם ואלה שני חיי ישמעאל
מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים
ויגוע וימת ויאסף אל עמיו וישכנו
מחוילה עד שור אשר על פני מצרים
באכה אשורה על פני כל אחיו נפל

קח פס סימן יהוידע

ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד
את יצחק ויהי יצחק בן ארבעים שנה
בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן
ארם אחות לבן הארמי לו לאשה ויעתר
יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא
ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו ויתרצצו
הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה
אנכי ותלך לדרש את יהוה ויאמר יהוה
לה שני גיים בבטנך ושני לאמים ממעיך
יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר

וידו ג׳ וסימנ׳ אחזת בעקב המטויה ומי ישיבנה חלקתה עיף ח׳ וס׳ ויזד יעקב הלעיטני אשר קדך אין עיף ואין כשל לא מים רעב בשרה לך בנוי
מכרה ל׳ וארא ל׳ מטהרה ל׳ מעברה ל׳ שעטרה ל׳ שוגרה ל׳ שארה ל׳ היאדה ל׳ המעט רה ל׳ לתורה ל׳ בעפלה ל׳ בבירה ל׳ צורה ל׳ יקירה ל׳ בקרה ל׳ יורה ל׳
ולמה זה ג׳ וס׳ לי בכורה חרה לך הבל תהבלו חד בת וחד בנבי וחד בכת וילך ז׳ פתח וס׳ רבקה יעקב משה ויהונתן כעמן בשנותו את טעמו כלה ענן

וימלאו ימיה ללדת והנה תומם בבטנה ויצא
הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו
שמו עשו ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת
בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים
שנה בלדת אתם ויגדלו הנערים ויהי עשו איש
ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים
ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה
אהבת את יעקב ויזד יעקב נזיד ויבא עשו
מן השדה והוא עיף ויאמר עשו אל יעקב
הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי
על כן קרא שמו אדום ויאמר יעקב מכרה
כיום את בכרתך לי ויאמר עשו הנה אנכי
הולך למות ולמה זה לי בכרה ויאמר יעקב
השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו
ליעקב ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים
ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר
היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך
מלך פלשתים גררה וירא אליו יהוה ויאמר
אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר
אליך גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך
כי לך ולזרעך אתן את כל הארצת האל
והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם
אביך והרביתי את זרעך ככוכבי השמים
ונתתי לזרעך את כל הארצת האל והתברכו
בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמע
אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי
חקותי ותורתי וישב יצחק בגרר וישאלו
אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי
ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום
על רבקה כי טובת מראה הוא ויהי כי
ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך
פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק
את רבקה אשתו ויקרא אבימלך ליצחק
ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי
הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות
עליה ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו
כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת
עלינו אשם ויצו אבימלך את כל העם
לאמר הנגע באיש הזה ובאשתו מות יומת
ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה
ההוא מאה שערים ויברכהו יהוה ויגדל
האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד ויהי
לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה
ויקנאו אתו פלשתים וכל הבארת אשר
חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום
פלשתים וימלאום עפר ויאמר אבימלך
אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד
וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם

לאשתו ג׳ וסימנ׳ וישאלו אלה החקים והשבעות וחד לאדם ולאשתו ויאהב ה׳ יצחק יעקב שלמה החבנם קללה על רבקה ל׳ על נשיו ל׳ על אברהם ל׳
על יצחק ל׳ על אברם ל׳ על לאה ל׳ על קברתה ל׳ וגדל ג׳ ישי סימן יצחק שמואל יהושפט אחד העם ב׳ וס׳ ויאמר אבימלך ויאמר דוד אל אבנר ומקנה
ג׳ צאן וסימ׳ ומקנה בקר ומקנה הבהמה ועדים עשה לון אשתך ז׳ וס׳ ויקרא פרעה למה אמרת שרי אשתך אבל שרה וכמו השחר ויקרא אבימלך בעיר
תזנה וחד אשתך כגפן פריה כי דמתרגמין כד ז׳ באו ריתא וסימנ׳ כי החלו כי ארכו כי באנו כי עלינו כי הקשה כי יהיה להם דבר בא אל

וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר
חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת
אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו׃ וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק
בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃ וַיָּרִיבוּ
רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם
וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃
וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא
שְׁמָהּ שִׂטְנָה׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת
וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר
כִּי־עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָאָרֶץ׃ וַיַּעַל
מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה
הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־
תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־
זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ
וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֶּט־שָׁם אָהֳלוֹ וַיִּכְרוּ־שָׁם
עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר
וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם
אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי־
הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ
בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ׃ אִם־תַּעֲשֵׂה
עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֲנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
עִמְּךָ רַק־טוֹב וַנְּשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה
בְּרוּךְ יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃

וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיְשַׁלְּחֵם
יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא
וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר
אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃ וַיִּקְרָא
אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־
בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃
וַתִּהְיֶיןָ מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃
27 וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיןָ עֵינָיו
מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו
בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא זָקַנְתִּי לֹא
יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ
וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִּי צֵידָה׃ וַעֲשֵׂה־
לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִּי
וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת׃
וְרִבְקָה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ
וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא׃ וְרִבְקָה
אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי
אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר׃
הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה
וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃ וְעַתָּה בְנִי
שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֹתָךְ׃ לֶךְ־נָא אֶל־
הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים טֹבִים
וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃

לפני מותו ד' וסימנה' והבאת לאביך ויצוו אל יוסף וזאת הברכה ויכן דוד דדב' ימ' ◦ חלק ג' וסימ' ואנכי איש ומקסם חלק ופה חלק חד בת' וחד בנב' וחד
בכת' ◦ עשתה ה' וסי' המטעמים הלביבות ואת כל אלה זכר את ושתי אף לא הביאה ◦ ויגש ה' דגש וסי' הגשה לי ואכלה ועיני ישראל כבדו יוסף את
שניהם פרה חטאת אביתר ◦ הנני ב' דגש וסי' מי אתה הנני בני ◦ האתה זה ד' וסי' בני עשו עשהאל אדני אליהו ◦ ברכו ד' וסי' כריח שדה וישטם עשו
יש' צבו' לאב' עמיאל הששי ◦

והבאת לאביך ואכל בעבר אשר יברכך לפני
מותו ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי
איש שער ואנכי איש חלק אולי ימשני אבי
והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה
ולא ברכה ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך
שמע בקלי ולך קח לי וילך ויקח ויבא לאמו
ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו ותקח
רבקה את בגדי עשו בנה הגדל החמדת אשר
אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן ואת
ערת גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת
צואריו ותתן את המטעמים ואת הלחם
אשר עשתה ביד יעקב בנה ויבא אל אביו
ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני ויאמר
יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך עשיתי כאשר
דברת אלי קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור
תברכני נפשך ויאמר יצחק אל בנו מה זה
מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה יהוה אלהיך
לפני ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך
בני האתה זה בני עשו אם לא ויגש יעקב
אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול
יעקב והידים ידי עשו ולא הכירו כי היו
ידיו כידי עשו אחיו שערת ויברכהו ויאמר
אתה זה בני עשו ויאמר אני ויאמר הגשה
לי ואכלה מציד בני למען תברכך נפשי
ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת ויאמר אליו

יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני ויגש
וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר
ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יהוה
ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני
הארץ ורב דגן ותירש יעבדוך עמים
וישתחו לך לאמים הוה גביר לאחיך וישתחוו
לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך ברוך
ויהי כאשר כלה יצחק לברך את יעקב ויהי
אך יצא יצא יעקב מאת פני יצחק אביו ועשו
אחיו בא מצידו ויעש גם הוא מטעמים
ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל
מציד בנו בעבר תברכני נפשך ויאמר לו
יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך
עשו ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד
ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל
מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה
כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה
גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני
גם אני אבי ויאמר בא אחיך במרמה
ויקח ברכתך ויאמר הכי קרא שמו יעקב
ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה
עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה
ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו
לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן
ותירש סמכתיו ולכה אפוא מה אעשה בני

וישתחוו ז' רפי וסימנה' יעבדוך ב' בן מלכים יראו מלכים וקמו נורא יעו ויזכרו וישבו ◦ ולכה ד' מל' וסי' אפוא אין בשורה שמלה לכה לישועה
וכל לשון הליכה כות' מל' ב' מ"ג חס וסי' לך נא אתי לך ונקובה לך ונתראה דדב' ימ' חד בת' וחד בנב' וחד בכת' ◦ אחיו ה' וסימ' שמו יעקב אחי אתה יש עוד אמרתי
הבו לי מן השלשים ◦ ועשו ב' וסי' אחיו אם יעקב ◦ הוה ב' חד כת' ה' וחד כת' אלף וסימנה' הוה גביר לאחיך כי לשלג יאמר הוא
ארץ ◦ ואברכהו ב' חד קמ' וחד פתח וסימנה' ואברכהו גם ברוך יהיה כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו [illegible]

ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת הוא לך
אבי ברכני גם אני אבי וישא עשו קלו ויבך
ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני
הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל ועל
חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר
תריד ופרקת עלו מעל צוארך וישטם עשו
את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר
עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את
יעקב אחי ויגד לרבקה את דברי עשו בנה
הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר
אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך ועתה
בני שמע בקלי וקום ברח לך אל לבן אחי
חרנה וישבת עמו ימים אחדים עד אשר
תשוב חמת אחיך עד שוב אף אחיך ממך
ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך
משם למה אשכל גם שניכם יום אחד ותאמר
רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת
אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה
מבנות הארץ למה לי חיים ויקרא יצחק
אל יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא
תקח אשה מבנות כנען קום לך פדנה ארם
ביתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה
מבנות לבן אחי אמך ואל שדי יברך אתך
ויפרך וירבך והיית לקהל עמים ויתן לך
את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך

את ארץ מגריך אשר נתן אלהים לאברהם
וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם אל
לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב
ועשו וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב
ושלח אתו פדנה ארם לקחת לו משם אשה
בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה
מבנות כנען וישמע יעקב אל אביו ואל
אמו וילך פדנה ארם וירא עשו כי רעות
בנות כנען בעיני יצחק אביו וילך עשו אל
ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל בן
אברהם אחות נביות על נשיו לו לאשה

קו פס סימן יהללאל

ויצא יעקב
מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום וילן שם
כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם
מראשתיו וישכב במקום ההוא ויחלם והנה
סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה
והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו והנה יהוה
נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם
אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב
עליה לך אתננה ולזרעך והיה זרעך כעפר
הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה
ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך
והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך
והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך
עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך

ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה
במקום הזה ואנכי לא ידעתי ויירא ויאמר מה
נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה
שער השמים וישכם יעקב בבקר ויקח את
האבן אשר שם מראשתיו וישם אתה מצבה
ויצק שמן על ראשה ויקרא את שם המקום
ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשנה
וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי
ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי
לחם לאכל ובגד ללבש ושבתי בשלום אל
בית אבי והיה יהוה לי לאלהים והאבן הזאת
אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר
תתן לי עשר אעשרנו לך וישא יעקב רגליו
וילך ארצה בני קדם וירא והנה באר בשדה
והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה כי
מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדלה
על פי הבאר ונאספו שמה כל העדרים וגללו
את האבן מעל פי הבאר והשקו את הצאן
והשיבו את האבן על פי הבאר למקמה ויאמר
להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו
ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו
ידענו ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום
והנה רחל בתו באה עם הצאן ויאמר הן
עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו
הצאן ולכו רעו ויאמרו לא נוכל עד אשר

יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי
הבאר והשקינו הצאן עודנו מדבר עמם
ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה
הוא ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת
לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש
יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק
את צאן לבן אחי אמו וישק יעקב לרחל
וישא את קלו ויבך ויגד יעקב לרחל כי
אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרץ ותגד
לאביה ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו
וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאהו
אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה
ב ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב
עמו חדש ימים ויאמר לבן ליעקב הכי אחי
אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך
וללבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם
הקטנה רחל ועיני לאה רכות ורחל היתה
יפת תאר ויפת מראה ויאהב יעקב את רחל
ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך
הקטנה ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי
אתה לאיש אחר שבה עמדי ויעבד יעקב
ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים
באהבתו אתה ויאמר יעקב אל לבן הבה את
אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה ויאסף
לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה

ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו
ויבא אליה ויתן לבן לה את זלפה שפחתו
ללאה בתו שפחה ויהי בבקר והנה הוא לאה
ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל
עבדתי עמך ולמה רמיתני ויאמר לבן לא
יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני
הבכירה מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת
בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים
אחרות ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת ויתן
לו את רחל בתו לו לאשה ויתן לבן לרחל בתו
את בלהה שפחתו לה לשפחה ויבא גם אל
רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד
שבע שנים אחרות וירא יהוה כי שנואה
לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה ותהר לאה
ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה
יהוה בעניי כי עתה יאהבני אישי ותהר עוד
ותלד בן ותאמר כי שמע יהוה כי שנואה אנכי
ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון ותהר
עוד ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילוה אישי
אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו
לוי ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה
את יהוה על כן קראה שמו יהודה ותעמד
מלדת ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא 30
רחל באחתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים
ואם אין מתה אנכי ויחר אף יעקב ברחל
ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך
פרי בטן ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה
ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה ותתן
לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב
ותהר בלהה ותלד ליעקב בן ותאמר רחל
דנני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן
קראה שמו דן ותהר עוד ותלד בלהה שפחת
רחל בן שני ליעקב ותאמר רחל נפתולי
אלהים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי ותקרא
שמו נפתלי ותרא לאה כי עמדה מלדת
ותקח את זלפה שפחתה ותתן אתה ליעקב
לאשה ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן
ותאמר לאה בגד ותקרא את שמו גד ותלד
זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב ותאמר
לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו
אשר וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא
דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמו
ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך
ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת
גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב
עמך הלילה תחת דודאי בנך ויבא יעקב
מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר
אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני
וישכב עמה בלילה הוא וישמע אלהים
אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי

ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי
שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר ותהר
עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב ותאמר לאה
זבדני אלהים אתי זבד טוב הפעם יזבלני אישי
כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא את שמו זבלון
ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה ויזכר
אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את
רחמה ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את
חרפתי ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף יהוה
לי בן אחר ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר
יעקב אל לבן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי
תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן
ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר
עבדתיך ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן
בעיניך נחשתי ויברכני יהוה בגללך ויאמר
נקבה שכרך עלי ואתנה ויאמר אליו אתה ידעת
את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי
כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך
יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם
אנכי לביתי ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב
לא תתן לי מאומה אם תעשה לי הדבר הזה
אשובה ארעה צאנך אשמר אעבר בכל
צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא
וכל שה חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים
והיה שכרי וענתה בי צדקתי ביום מחר כי

תבוא על שכרי לפניך כל אשר איננו נקד
וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי
ויאמר לבן הן לו יהי כדברך ויסר ביום ההוא
את התישים העקדים והטלאים ואת כל
העזים הנקדות והטלאת כל אשר לבן בו
וכל חום בכשבים ויתן ביד בניו וישם דרך
שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את
צאן לבן הנותרת ויקח לו יעקב מקל לבנה
לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות
מחשף הלבן אשר על המקלות ויצג את
המקלות אשר פצל ברהטים בשקתות המים
אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן
ויחמנה בבאן לשתות ויחמו הצאן אל
המקלות ותלדן הצאן עקדים נקדים וטלאים
והכשבים הפריד יעקב ויתן פני הצאן אל
עקד וכל חום בצאן לבן וישת לו עדרים
לבדו ולא שתם על צאן לבן והיה בכל יחם
הצאן המקשרות ושם יעקב את המקלות
לעיני הצאן ברהטים ליחמנה במקלות
ובהעטיף הצאן לא ישים והיה העטפים
ללבן והקשרים ליעקב ויפרץ האיש מאד
מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים
31 וגמלים וחמרים וישמע את דברי בני לבן
לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו
ומאשר לאבינו עשה את כל הכבד הזה

וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול
שלשום ויאמר יהוה אל יעקב שוב אל ארץ
אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך וישלח יעקב
ויקרא לרחל וללאה השדה אל צאנו ויאמר
להן ראה אנכי את פני אביכן כי איננו אלי כתמל
שלשם ואלהי אבי היה עמדי ואתנה ידעתן
כי בכל כחי עבדתי את אביכן ואביכן התל בי
והחלף את משכרתי עשרת מנים ולא נתנו
אלהים להרע עמדי אם כה יאמר נקדים יהיה
שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר
עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים ויצל
אלהים את מקנה אביכם ויתן לי ויהי בעת יחם
הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים
העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים
ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר
הנני ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים
העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי
ראיתי את כל אשר לבן עשה לך אנכי האל
בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת
לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת
ושוב אל ארץ מולדתך ותען רחל ולאה
ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו
הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם
אכול את כספנו כי כל העשר אשר הציל
אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל

אשר אמר אלהים אליך עשה ויקם יעקב
וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים וינהג
את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש
מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל
יצחק אביו ארצה כנען ולבן הלך לגזז את
צאנו ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה
ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד
לו כי ברח הוא ויברח הוא וכל אשר לו ויקם
ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד
ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב ויקח
את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים
וידבק אתו בהר הגלעד ויבא אלהים אל לבן
הארמי בחלם הלילה ויאמר לו השמר לך
פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע וישג לבן
את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן
תקע את אחיו בהר הגלעד ויאמר לבן
ליעקב מה עשית ותגנב את לבבי ותנהג
את בנתי כשביות חרב למה נחבאת לברח
ותגנב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה
ובשרים בתף ובכנור ולא נטשתני לנשק
לבני ולבנתי עתה הסכלת עשו יש לאל
ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש
אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם יעקב
מטוב עד רע ועתה הלך הלכת כי נכסף
נכספתה לבית אביך למה גנבת את אלהי

ויען יעקב ויאמר ללבן כי יראתי כי אמרתי פן
תגזל את בנותיך מעמי׃ עם אשר תמצא את
אלהיך לא יחיה נגד אחינו הכר לך מה עמדי וקח
לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם׃ ויבא לבן
באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהת
ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל׃
ורחל לקחה את התרפים ותשמם בכר הגמל
ותשב עליהם וימשש לבן את כל האהל ולא
מצא׃ ותאמר אל אביה אל יחר בעיני אדני כי לוא
אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי ויחפש
ולא מצא את התרפים׃ ויחר ליעקב וירב בלבן
ויען יעקב ויאמר ללבן מה פשעי מה
חטאתי כי דלקת אחרי׃ כי מששת את כל כלי
מה מצאת מכל כלי ביתך שים כה נגד אחי
ואחיך ויוכיחו בין שנינו׃ זה עשרים שנה
אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי
צאנך לא אכלתי׃ טרפה לא הבאתי אליך
אנכי אחטנה מידי תבקשנה גנבתי יום
וגנבתי לילה׃ הייתי ביום אכלני חרב וקרח
בלילה ותדד שנתי מעיני׃ זה לי עשרים
שנה בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה
בשתי בנתיך ושש שנים בצאנך ותחלף את
משכרתי עשרת מנים׃ לולי אלהי אבי אלהי
אברהם ופחד יצחק היה לי כי עתה ריקם
שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלהים

ויוכח אמש׃ ויען לבן ויאמר אל יעקב
הבנות בנתי והבנים בני והצאן צאני וכל
אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מה אעשה
לאלה היום או לבניהן אשר ילדו׃ ועתה
לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני
ובינך׃ ויקח יעקב אבן וירימה מצבה׃
ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו
אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל׃ ויקרא
לו לבן יגר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד׃
ויאמר לבן הגל הזה עד ביני ובינך היום על
כן קרא שמו גלעד׃ והמצפה אשר אמר
יצף יהוה ביני ובינך כי נסתר איש מרעהו׃
אם תענה את בנתי ואם תקח נשים על בנתי
אין איש עמנו ראה אלהים עד ביני ובינך׃
ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה המצבה
אשר יריתי ביני ובינך׃ עד הגל הזה ועדה
המצבה אם אני לא אעבר אליך את הגל הזה
ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה ואת
המצבה הזאת לרעה׃ אלהי אברהם ואלהי
נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע
יעקב בפחד אביו יצחק׃ ויזבח יעקב זבח
בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם
32 וילינו בהר׃ וישכם לבן בבקר וינשק לבניו
ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו׃
ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים׃

תאמרון ט וסימנ ויצו למלאכים בטחתם מלא אריכם אריכם ישיאך ישיאך קשר צדקיהו עד עתה ד בק וסי ואחר עד עתה וסי ואחר עד עתה כי
לא באותם עד ועתה קום צא ויחץ ש אותם וירחמם ויחץ ג וסי ויירא יעקב ויחץ את הילדים את שלש מאות ויצר ג וסי יעקב אשתבע לאמנון מרוש
ויירא יעקב להם מאד לאמנון להתחלות סימן חמש אותיות לענין גאולה כף בו נגאל אברהם לך לך מ ס נגאל בו יצחק ממנו מאד נון נגאל בו יעקב

ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה
ויקרא שם המקום ההוא מחנים:

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה
שעיר שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון
לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן
גרתי ואחר עד עתה: ויהי לי שור וחמור צאן
ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצא
חן בעיניך: וישבו המלאכים אל יעקב לאמר
באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך לקראתך
וארבע מאות איש עמו: ויירא יעקב מאד
ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת
הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם יבוא
עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה
הנשאר לפליטה: ויאמר יעקב אלהי אבי
אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי
שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך:
קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר
עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן
הזה ועתה הייתי לשני מחנות: הצילני נא
מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא
והכני אם על בנים: ואתה אמרת היטב
איטיב עמך ושמתי את זרעך כחול הים
אשר לא יספר מרב: וילן שם בלילה ההוא
ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו: עזים

מאתים ותישים עשרים רחלים מאתים ואילים
עשרים: גמלים מיניקות ובניהם שלשים
פרות ארבעים ופרים עשרה אתנת עשרים
ועירם עשרה: ויתן ביד עבדיו עדר עדר
לבדו ויאמר אל עבדיו עברו לפני ורוח תשימו
בין עדר ובין עדר: ויצו את הראשון לאמר
כי יפגשך עשו אחי ושאלך לאמר למי
אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך: ואמרת
לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאדני
לעשו והנה גם הוא אחרינו: ויצו גם את
השני גם את השלישי גם את כל ההלכים
אחרי העדרים לאמר כדבר הזה תדברון
אל עשו במצאכם אתו: ואמרתם גם הנה
עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו
במנחה ההלכת לפני ואחרי כן אראה פניו
אולי ישא פני: ותעבר המנחה על פניו והוא
לן בלילה ההוא במחנה: ויקם בלילה הוא
ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת
אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק: ויקחם
ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו: ויותר
יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר:
וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף
ירך יעקב בהאבקו עמו: ויאמר שלחני
כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם
ברכתני: ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב

ועירם ל ועירם ל ורוח ל רוח ל ויגיל ל ידי ל ודון ל ירדן ל ב פיסו בת סוף כל מלה מים וסי עזים מאתים ומנחתם ונסכיהם דמוסף שביעי שלוחה
שלוחה ב המלו וחד חס וסי לע... אילה ולמי ג וסי אלה לפניך כל חמורת ישראל עמר ומחסר חד בת וחד בגב וחד בכת אכפרה ב וסי
... וסי ואת אחד כי בראת מי יכין לערב חד בת וחד בגב וחד בכת לא יכול ו וסי ויירא אותה יעל ותחיהן להכיל דדב ים ...
דאינון ל האיין ל ויחבון ל זן ל חטין ל טמון ל ידעתי ל מאחרן ל לן ל ויעברם ב וסימ ויקחם בקע ים ...

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל
כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל וישאל
יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה
תשאל לשמי ויברך אתו שם ויקרא יעקב
שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל
פנים ותנצל נפשי ויזרח לו השמש כאשר עבר
את פנואל והוא צלע על ירכו על כן לא יאכלו
בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד
היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה
וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו
ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה
ועל רחל ועל שתי השפחות וישם את
השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה
אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים והוא
עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים
עד גשתו עד אחיו וירץ עשו לקראתו
ויחבקהו ויפל על צוארו וישקהו ויבכו
וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים
ויאמר מי אלה לך ויאמר הילדים אשר חנן
אלהים את עבדך ותגשן השפחות הנה
וילדיהן ותשתחוין ותגש גם לאה וילדיה
וישתחוו ואחר נגש יוסף ורחל וישתחוו
ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי
ויאמר למצא חן בעיני אדני ויאמר עשו יש
לי רב אחי יהי לך אשר לך ויאמר יעקב אל

נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי
מידי כי על כן ראיתי פניך כראת פני אלהים
ותרצני קח נא את ברכתי אשר הבאת לך
כי חנני אלהים וכי יש לי כל ויפצר בו ויקח
ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך ויאמר
אליו אדני ידע כי הילדים רכים והצאן והבקר
עלות עלי ודפקום יום אחד ומתו כל הצאן
יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי
לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים עד
אשר אבא אל אדני שעירה ויאמר עשו
אציגה נא עמך מן העם אשר אתי ויאמר
למה זה אמצא חן בעיני אדני וישב ביום
ההוא עשו לדרכו שעירה ויעקב נסע סכתה
ויבן לו בית ולמקנהו עשה סכת על כן קרא
שם המקום סכות ויבא
יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען
בבאו מפדן ארם ויחן את פני העיר ויקן את
חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני
חמור אבי שכם במאה קשיטה ויצב שם
מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל
ותצא דינה בת לאה אשר ילדה
ליעקב לראות בבנות הארץ וירא אתה
שכם בן חמור החוי נשיא הארץ ויקח אתה
וישכב אתה ויענה ותדבק נפשו בדינה בת
יעקב ויאהב את הנער וידבר על לב הנער

ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח לי את
הילדה הזאת לאשה׃ ויעקב שמע כי טמא את
דינה בתו ובניו היו את מקנהו בשדה והחרש
יעקב עד באם׃ ויצא חמור אבי שכם אל יעקב
לדבר אתו׃ ובני יעקב באו מן השדה כשמעם
ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד כי נבלה
עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא
יעשה׃ וידבר חמור אתם לאמר שכם בני
חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה׃
והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנתינו
תקחו לכם׃ ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם
שבו וסחרוה והאחזו בה׃ ויאמר שכם אל
אביה ואל אחיה אמצא חן בעיניכם ואשר
תאמרו אלי אתן׃ הרבו עלי מאד מהר ומתן
ואתנה כאשר תאמרו אלי ותנו לי את הנער
לאשה׃ ויענו בני יעקב את שכם ואת חמור
אביו במרמה וידברו אשר טמא את דינה
אחתם׃ ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות
הדבר הזה לתת את אחתנו לאיש אשר לו
ערלה כי חרפה הוא לנו׃ אך בזאת נאות
לכם אם תהיו כמנו להמל לכם כל זכר׃ ונתנו
את בנתינו לכם ואת בנתיכם נקח לנו וישבנו
אתכם והיינו לעם אחד׃ ואם לא תשמעו
אלינו להמול ולקחנו את בתנו והלכנו׃ וייטבו
דבריהם בעיני חמור ובעיני שכם בן חמור׃

ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ
בבת יעקב והוא נכבד מכל בית אביו׃ ויבא
חמור ושכם בנו אל שער עירם וידברו אל
אנשי עירם לאמר׃ האנשים האלה שלמים
הם אתנו וישבו בארץ ויסחרו אתה והארץ
הנה רחבת ידים לפניהם את בנתם נקח לנו
לנשים ואת בנתינו נתן להם׃ אך בזאת יאתו
לנו האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד
בהמול לנו כל זכר כאשר הם נמלים׃ מקנהם
וקנינם וכל בהמתם הלוא לנו הם אך נאותה
להם וישבו אתנו׃ וישמעו אל חמור ואל
שכם בנו כל יצאי שער עירו וימלו כל זכר
כל יצאי שער עירו׃ ויהי ביום השלישי
בהיותם כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון
ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח
ויהרגו כל זכר׃ ואת חמור ואת שכם בנו הרגו
לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו׃
בני יעקב באו על החללים ויבזו העיר אשר
טמאו אחותם׃ את צאנם ואת בקרם ואת
חמריהם ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה
לקחו׃ ואת כל חילם ואת כל טפם ואת נשיהם
שבו ויבזו ואת כל אשר בבית׃ ויאמר יעקב
אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני
בישב הארץ בכנעני ובפרזי ואני מתי מספר
ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי׃

ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו׃

ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל
ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך
בברחך מפני עשו אחיך׃ ויאמר יעקב אל
ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר
אשר בתככם והטהרו והחליפו שמלתיכם׃
ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח
לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך
אשר הלכתי׃ ויתנו אל יעקב את כל אלהי
הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם
ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם׃
ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר
סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב׃ ויבא
יעקב לוזה אשר בארץ כנען הוא בית אל
הוא וכל העם אשר עמו׃ ויבן שם מזבח
ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו
האלהים בברחו מפני אחיו׃ ותמת דבורה
מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת
האלון ויקרא שמו אלון בכות׃

וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם
ויברך אתו׃ ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא
יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך
ויקרא את שמו ישראל׃ ויאמר לו אלהים אני

אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך
ומלכים מחלציך יצאו׃ ואת הארץ אשר נתתי
לאברהם וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריך
אתן את הארץ׃ ויעל מעליו אלהים במקום
אשר דבר אתו׃ ויצב יעקב מצבה במקום
אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך
ויצק עליה שמן׃ ויקרא יעקב את שם
המקום אשר דבר אתו שם אלהים בית אל׃
ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת הארץ
לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה׃ ויהי
בהקשתה בלדתה ותאמר לה המילדת אל
תיראי כי גם זה לך בן׃ ויהי בצאת נפשה כי
מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו
בנימין׃ ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא
בית לחם׃ ויצב יעקב מצבה על קברתה הוא
מצבת קברת רחל עד היום׃ ויסע ישראל
ויט אהלה מהלאה למגדל עדר׃ ויהי בשכן
ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב
את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל

ויהיו בני יעקב שנים עשר׃ בני לאה בכור
יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר
וזבולן׃ בני רחל יוסף ובנימן׃ ובני בלהה שפחת
רחל דן ונפתלי׃ ובני זלפה שפחת לאה גד
ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם׃

[illegible]

ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית
הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם
ויצחק: ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים
שנה: ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן
ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו:

36

ואלה תלדות עשו הוא אדום: עשו לקח את
נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי
ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי: ואת
בשמת בת ישמעאל אחות נביות: ותלד עדה
לעשו את אליפז ובשמת ילדה את רעואל:
ואהליבמה ילדה את יעיש ואת יעלם ואת
קרח אלה בני עשו אשר ילדו לו בארץ כנען:
ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנתיו ואת
כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו
ואת כל קנינו אשר רכש בארץ כנען וילך
אל ארץ מפני יעקב אחיו: כי היה רכושם רב
משבת יחדו ולא יכלה ארץ מגוריהם לשאת
אתם מפני מקניהם: וישב עשו בהר שעיר
עשו הוא אדום: ואלה תלדות עשו אבי אדום
בהר שעיר: אלה שמות בני עשו אליפז בן
עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו:
ויהיו בני אליפז תימן אומר צפו וגעתם וקנז:
ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד
לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו:

ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה
היו בני בשמת אשת עשו: ואלה היו בני
אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו
ותלד לעשו את יעיש ואת יעלם ואת קרח:
אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו
אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז:
אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה
אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה:
ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח
אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי רעואל
בארץ אדום אלה בני בשמת אשת עשו:
ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעוש
אלוף יעלם אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה
בת ענה אשת עשו: אלה בני עשו ואלה
אלופיהם הוא אדום: אלה
בני שעיר החרי ישבי הארץ לוטן ושובל
וצבעון וענה: ודשון ואצר ודישן אלה אלופי
החרי בני שעיר בארץ אדום: ויהיו בני
לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע: ואלה
בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם:
ואלה בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר
מצא את הימם במדבר ברעתו את החמרים
לצבעון אביו: ואלה בני ענה דשן ואהליבמה
בת ענה: ואלה בני דישן חמדן ואשבן
ויתרן וכרן: אלה בני אצר בלהן וזעון ועקן:

[illegible]

אלה בני דישן עוץ וארן אלה אלופי החרי
אלוף לוטן אלוף שובל אלוף צבעון אלוף
ענה אלוף דשן אלוף אצר אלוף דישן
אלה אלופי החרי לאלפיהם בארץ שעיר

ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני
מלך מלך לבני ישראל וימלך באדום בלע בן
בעור ושם עירו דנהבה וימת בלע וימלך תחתיו
יובב בן זרח מבצרה וימת יובב וימלך תחתיו
חשם מארץ התימני וימת חשם וימלך תחתיו
הדד בן בדד המכה את מדין בשדה מואב ושם
עירו עוית וימת הדד וימלך תחתיו שמלה
ממשרקה וימת שמלה וימלך תחתיו שאול
מרחבות הנהר וימת שאול וימלך תחתיו
בעל חנן בן עכבור וימת בעל חנן בן עכבור
וימלך תחתיו הדר ושם עירו פעו ושם אשתו
מהיטבאל בת מטרד בת מי זהב ואלה
שמות אלופי עשו למשפחתם למקמתם
בשמתם אלוף תמנע אלוף עלוה אלוף יתת
אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינן אלוף
קנז אלוף תימן אלוף מבצר אלוף מגדיאל
אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם
בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען

אלה תלדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה
היה רעה את אחיו בצאן והוא נער
את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא
יוסף את דבתם רעה אל אביהם וישראל
אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו
ועשה לו כתנת פסים ויראו אחיו כי אתו
אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא
יכלו דברו לשלם ויחלם יוסף חלום ויגד
לאחיו ויוספו עוד שנא אתו ויאמר אליהם
שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי והנה
אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה
קמה אלמתי וגם נצבה והנה תסבינה
אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי ויאמרו לו
אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל
בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל
דבריו ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו
לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה
השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים
לי ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו
ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא
נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך
ארצה ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר
וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם
ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים
בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני

ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת
שלום הצאן והשבני דבר וישלחהו מעמק
חברון ויבא שכמה׃ וימצאהו איש והנה תעה
בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש׃ ויאמר
את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם
רעים׃ ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים
נלכה דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדתן׃
ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו
אתו להמיתו׃ ויאמרו איש אל אחיו הנה
בעל החלמות הלזה בא׃ ועתה לכו ונהרגהו
ונשלכהו באחד הברות ואמרנו חיה רעה
אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו׃ וישמע
ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש׃
ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו
אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל
תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו
אל אביו׃ ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו
ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים
אשר עליו׃ ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור
רק אין בו מים׃ וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם
ויראו והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד
וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים
להוריד מצרימה׃ ויאמר יהודה אל אחיו
מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו׃
לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו

כי אחינו בשרנו הוא וישמעו אחיו׃ ויעברו
אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את
יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים
בעשרים כסף ויביאו את יוסף מצרימה׃ וישב
ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את
בגדיו׃ וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני
אנה אני בא׃ ויקחו את כתנת יוסף וישחטו
שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם׃ וישלחו
את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו
זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך הוא אם לא׃
ויכירה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו
טרף טרף יוסף׃ ויקרע יעקב שמלתיו
וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים
רבים׃ ויקמו כל בניו וכל בנתיו לנחמו וימאן
להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאלה
ויבך אתו אביו׃ והמדנים מכרו אתו אל מצרים
לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים׃

38
ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו
ויט עד איש עדלמי ושמו חירה׃ וירא
שם יהודה בת איש כנעני ושמו שוע
ויקחה ויבא אליה׃ ותהר ותלד בן ויקרא
את שמו ער׃ ותהר עוד ותלד בן ותקרא
את שמו אונן׃ ותסף עוד ותלד בן ותקרא
את שמו שלה והיה בכזיב בלדתה אתו׃

לא לו ה̇ וסימנ׳ וידע אונן לרשת אשר כגות והוי המדבה עברמת עבר ולא לו הדיה וחד חלוף שחת לו לא ותשב יצ̇ וסימנ׳ ותלך תמר ב̇ בו ותשב תמר
תמניה באיתן קשתו התביאה ותנין את בנה ושממה לימינו חמותה הקוצרים ישיבה בית ו̇ ב̇ וסימנ׳ שבי אלמנה ב̇ בו וישב ארון שדשמואל
ותשב תמר בית החפשית ודדב׳ ימ׳ והמלך יושב בית החרף ושב׳ קרי בבית אכל לשון דרכים דרך דרכי דרכיה על קר׳ במ״ר אל וס׳ ויט אליה פ׳ תורם

49

ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר׃
ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוה וימתהו
יהוה׃ ויאמר יהודה לאונן בא אל אשת
אחיך ויבם אתה והקם זרע לאחיך׃ וידע
אונן כי לא לו יהיה הזרע והיה אם בא אל
אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע
לאחיו׃ וירע בעיני יהוה אשר עשה וימת
גם אתו׃ ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי
אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני כי אמר
פן ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב
בית אביה׃ וירבו הימים ותמת בת שוע
אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזזי
צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה׃
ויגד לתמר לאמר הנה חמיך עלה תמנתה
לגז צאנו׃ ותסר בגדי אלמנותה מעליה
ותכס בצעיף ותתעלף ותשב בפתח עינים
אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי גדל
שלה והוא לא נתנה לו לאשה׃ ויראה
יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה׃ ויט
אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך
כי לא ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן
לי כי תבוא אלי׃ ויאמר אנכי אשלח גדי
עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עד
שלחך׃ ויאמר מה הערבון אשר אתן לך
ותאמר חתמך ופתילך ומטך אשר בידך

ויתן לה ויבא אליה ותהר לו׃ ותקם ותלך
ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה׃
וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו
העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא
מצאה׃ וישאל את אנשי מקמה לאמר
איה הקדשה הוא בעינים על הדרך ויאמרו
לא היתה בזה קדשה׃ וישב אל יהודה
ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום
אמרו לא היתה בזה קדשה׃ ויאמר יהודה
תקח לה פן נהיה לבוז הנה שלחתי הגדי
הזה ואתה לא מצאתה׃ ויהי כמשלש
חדשים ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר
כלתך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה
הוציאוה ותשרף׃ הוא מוצאת והיא שלחה
אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי
הרה ותאמר הכר נא למי החתמת והפתילים
והמטה האלה׃ ויכר יהודה ויאמר צדקה
ממני כי על כן לא נתתיה לשלה בני ולא
יסף עוד לדעתה׃ ויהי בעת לדתה והנה
תאומים בבטנה׃ ויהי בלדתה ויתן יד ותקח
המילדת ותקשר על ידו שני לאמר זה
יצא ראשנה׃ ויהי כמשיב ידו והנה יצא
אחיו ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא
שמו פרץ׃ ואחר יצא אחיו אשר על ידו
השני ויקרא שמו זרח׃

דדב׳ ימ׳ ויתפש אלישע אשלח ט̇ וסימנ׳ גדי ובבחוס יהי כן אימתי מזי יעב והכרתי או דבר איעצך לקחתו וסי׳ ומי משם אשה הערבון צוה
לעם ויבצר בו את יפתח אל יהודה ה̇ וסימנ׳ וישב אל יהודה לכן כה אמר אדני צבאות ויהי לתקפות השנה אשר תשלחני יעבירוני וחד ותי
ישראל ואל יהודה הוציאוה ג̇ ומל׳ וסי׳ ותשרף עד קצה הארץ השדרות דדב׳ ימ׳ חדבת וחדמנב וחד בכת היא ג̇ רי״ש פס וסי׳ הוא מוצאת היא
היא דודה היא לאחותה לבם לסיר ויחשבה ג̇ וסימנ׳ ויחשבה לו צדקה ויחשבה לזונה ויחשבה עלי לשכרה

ויוסף הורד מצרימה ויקנהו פוטיפר
סריס פרעה שר הטבחים איש מצרי מיד
הישמעאלים אשר הורדהו שמה׃ ויהי יהוה
את יוסף ויהי איש מצליח ויהי בבית אדניו
המצרי׃ וירא אדניו כי יהוה אתו וכל אשר
הוא עשה יהוה מצליח בידו׃ וימצא יוסף חן
בעיניו וישרת אתו ויפקדהו על ביתו וכל
יש לו נתן בידו׃ ויהי מאז הפקיד אתו בביתו
ועל כל אשר יש לו ויברך יהוה את בית
המצרי בגלל יוסף ויהי ברכת יהוה בכל
אשר יש לו בבית ובשדה׃ ויעזב כל אשר
לו ביד יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם הלחם
אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה
מראה׃ ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת
אדניו את עיניה אל יוסף ותאמר שכבה
עמי׃ וימאן ויאמר אל אשת אדניו הן אדני
לא ידע אתי מה בבית וכל אשר יש לו נתן
בידי׃ איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך
ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו
ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי
לאלהים׃ ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא
שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה׃
ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות
מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית׃
ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב

בגדו בידה וינס ויצא החוצה׃ ויהי כראותה
כי עזב בגדו בידה וינס החוצה׃ ותקרא
לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא
לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב
עמי ואקרא בקול גדול׃ ויהי כשמעו כי
הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס
ויצא החוצה׃ ותנח בגדו אצלה עד בוא
אדניו אל ביתו׃ ותדבר אליו כדברים האלה
לאמר בא אלי העבד העברי אשר הבאת
לנו לצחק בי׃ ויהי כהרימי קולי ואקרא
ויעזב בגדו אצלי וינס החוצה׃ ויהי כשמע
אדניו את דברי אשתו אשר דברה אליו
לאמר כדברים האלה עשה לי עבדך ויחר
אפו׃ ויקח אדני יוסף אתו ויתנהו אל בית
הסהר מקום אשר אסורי המלך אסורים
ויהי שם בבית הסהר׃ ויהי יהוה את יוסף
ויט אליו חסד ויתן חנו בעיני שר בית
הסהר׃ ויתן שר בית הסהר ביד יוסף את כל
האסירים אשר בבית הסהר ואת כל אשר
עשים שם הוא היה עשה׃ אין שר בית
הסהר ראה את כל מאומה בידו באשר
יהוה אתו ואשר הוא עשה יהוה מצליח׃

40
ויהי אחר הדברים האלה חטאו משקה מלך
מצרים והאפה לאדניהם למלך מצרים׃

ויקצף פרעה על שני סריסיו על שר המשקים
ועל שר האופים ויתן אתם במשמר בית שר
הטבחים אל בית הסהר מקום אשר יוסף אסור
שם ויפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרת
אתם ויהיו ימים במשמר ויחלמו חלום שניהם
איש חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו
המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר
אסורים בבית הסהר ויבא אליהם יוסף בבקר
וירא אתם והנם זעפים וישאל את סריסי פרעה
אשר אתו במשמר בית אדניו לאמר מדוע
פניכם רעים היום ויאמרו אליו חלום חלמנו
ופתר אין אתו ויאמר אלהם יוסף הלוא לאלהים
פתרנים ספרו נא לי ויספר שר המשקים את
חלמו ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה גפן לפני
ובגפן שלשה שריגם והוא כפרחת עלתה
נצה הבשילו אשכלתיה ענבים וכוס פרעה
בידי ואקח את הענבים ואשחט אתם אל כוס
פרעה ואתן את הכוס על כף פרעה ויאמר
לו יוסף זה פתרנו שלשת השרגים שלשת
ימים הם בעוד שלשת ימים ישא פרעה
את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס
פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית
משקהו כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך
ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה
והוצאתני מן הבית הזה כי גנב גנבתי מארץ

העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו
אתי בבור וירא שר האפים כי טוב פתר
ויאמר אל יוסף אף אני בחלומי והנה שלשה
סלי חרי על ראשי ובסל העליון מכל מאכל
פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן
הסל מעל ראשי ויען יוסף ויאמר זה
פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם
בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך
מעליך ותלה אותך על עץ ואכל העוף
את בשרך מעליך ויהי ביום השלישי יום
הלדת את פרעה ויעש משתה לכל עבדיו
וישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר
האפים בתוך עבדיו וישב את שר המשקים
על משקהו ויתן הכוס על כף פרעה ואת
שר האפים תלה כאשר פתר להם יוסף ולא
זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו

קי״ב פס׳ סימן בק״ן

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד
על היאר והנה מן היאר עלת שבע פרות
יפות מראה ובריאת בשר ותרעינה באחו
והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן
היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה
אצל הפרות על שפת היאר ותאכלנה
הפרות רעות המראה ודקת הבשר את שבע
הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה

וייקץ פרעה ויישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים
עלות בקנה אחד בריאות וטבות׃ והנה
שבע שבלים דקות ושדופת קדים צמחות
אחריהן׃ ותבלענה השבלים הדקות את
שבע השבלים הבריאות והמלאות וייקץ
פרעה והנה חלום׃ ויהי בבקר ותפעם רוחו
וישלח ויקרא את כל חרטמי מצרים ואת
כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין
פותר אותם לפרעה׃ וידבר שר המשקים
את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום׃
פרעה קצף על עבדיו ויתן אתי במשמר בית
שר הטבחים אתי ואת שר האפים׃ ונחלמה
חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלמו
חלמנו׃ ושם אתנו נער עברי עבד לשר
הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו
איש כחלמו פתר׃ ויהי כאשר פתר לנו כן היה
אתי השיב על כני ואתו תלה׃ וישלח פרעה
ויקרא את יוסף ויריצהו מן הבור ויגלח
ויחלף שמלתיו ויבא אל פרעה׃ ויאמר פרעה
אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני
שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתר
אתו׃ ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים
יענה את שלום פרעה׃ וידבר פרעה אל יוסף
בחלמי הנני עמד על שפת היאר׃ והנה מן
היאר עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת

תאר ותרעינה באחו׃ והנה שבע פרות אחרות
עלות אחריהן דלות ורעות תאר מאד ורקות
בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים
לרע׃ ותאכלנה הפרות הרקות והרעות
את שבע הפרות הראשנות הבריאת׃
ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל
קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ׃
וארא בחלמי והנה שבע שבלים עלת
בקנה אחד מלאת וטבות׃ והנה שבע
שבלים צנמות דקות שדפות קדים צמחות
אחריהם׃ ותבלען השבלים הדקת את
שבע השבלים הטבות ואמר אל החרטמים
ואין מגיד לי׃ ויאמר יוסף אל פרעה חלום
פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה
הגיד לפרעה׃ שבע פרת הטבת שבע שנים
הנה ושבע השבלים הטבת שבע שנים
הנה חלום אחד הוא׃ ושבע הפרות הרקות
והרעת העלת אחריהן שבע שנים הנה
ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים
יהיו שבע שני רעב׃ הוא הדבר אשר
דברתי אל פרעה אשר האלהים עשה
הראה את פרעה׃ הנה שבע שנים באות
שבע גדול בכל ארץ מצרים׃ וקמו שבע
שני רעב אחריהן ונשכח כל השבע
בארץ מצרים וכלה הרעב את הארץ׃

ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב ההוא
אחרי כן כי כבד הוא מאד ועל השנות החלום
אל פרעה פעמים כי נכון הדבר מעם האלהים
וממהר האלהים לעשתו ועתה ירא פרעה
איש נבון וחכם וישיתהו על ארץ מצרים
יעשה פרעה ויפקד פקדים על הארץ וחמש
את ארץ מצרים בשבע שני השבע ויקבצו
את כל אכל השנים הטבות הבאת האלה ויצברו
בר תחת יד פרעה אכל בערים ושמרו והיה
האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר
תהיין בארץ מצרים ולא תכרת הארץ ברעב
וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל עבדיו
ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש
אשר רוח אלהים בו ויאמר פרעה אל יוסף
אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין
נבון וחכם כמוך אתה תהיה על ביתי ועל
פיך ישק כל עמי רק הכסא אגדל ממך ויאמר
פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ
מצרים ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן
אתה על יד יוסף וילבש אתו בגדי שש
וישם רבד הזהב על צוארו וירכב אתו
במרכבת המשנה אשר לו ויקראו לפניו אברך
ונתון אתו על כל ארץ מצרים ויאמר פרעה
אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש
את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים ויקרא

פרעה שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת
בת פוטי פרע כהן און לאשה ויצא יוסף
על ארץ מצרים ויוסף בן שלשים שנה
בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף
מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים
ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים
ויקבץ את כל אכל שבע שנים אשר היו
בארץ מצרים ויתן אכל בערים אכל
שדה העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה
ויצבר יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד
כי חדל לספר כי אין מספר וליוסף ילד שני
בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה
לו אסנת בת פוטי פרע כהן און ויקרא
יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים
את כל עמלי ואת כל בית אבי ואת שם
השני קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ
עניי ותכלינה שבע שני השבע אשר היה
בארץ מצרים ותחלינה שבע שני הרעב
לבוא כאשר אמר יוסף ויהי רעב בכל
הארצות ובכל ארץ מצרים היה לחם ותרעב
כל ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם
ויאמר פרעה לכל מצרים לכו אל יוסף
אשר יאמר לכם תעשו והרעב היה על
כל פני הארץ ויפתח יוסף את כל אשר בהם
וישבר למצרים ויחזק הרעב בארץ מצרים

וכל הארץ באו מצרימה לשבר אל יוסף כי
42 חזק הרעב בכל הארץ׃ וירא יעקב כי יש שבר
במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו׃
ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים
רדו שמה ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות׃
וירדו אחי יוסף עשרה לשבר בר ממצרים׃
ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יעקב את אחיו
כי אמר פן יקראנו אסון׃ ויבאו בני ישראל
לשבר בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען׃
ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר
לכל עם הארץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו
לו אפים ארצה׃ וירא יוסף את אחיו ויכרם
ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר
אלהם מאין באתם ויאמרו מארץ כנען
לשבר אכל׃ ויכר יוסף את אחיו והם לא
הכרהו׃ ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם
להם ויאמר אלהם מרגלים אתם לראות
את ערות הארץ באתם׃ ויאמרו אליו לא
אדני ועבדיך באו לשבר אכל׃ כלנו בני איש
אחד נחנו כנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים׃
ויאמר אלהם לא כי ערות הארץ באתם
לראות׃ ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים
אנחנו בני איש אחד בארץ כנען והנה
הקטן את אבינו היום והאחד איננו׃ ויאמר
אלהם יוסף הוא אשר דברתי אלכם לאמר

מרגלים אתם׃ בזאת תבחנו חי פרעה אם
תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה׃
שלחו מכם אחד ויקח את אחיכם ואתם
האסרו ויבחנו דבריכם האמת אתכם ואם
לא חי פרעה כי מרגלים אתם׃ ויאסף אתם
אל משמר שלשת ימים׃ ויאמר אלהם יוסף
ביום השלישי זאת עשו וחיו את האלהים
אני ירא׃ אם כנים אתם אחיכם אחד יאסר
בבית משמרכם ואתם לכו הביאו שבר
רעבון בתיכם׃ ואת אחיכם הקטן תביאו
אלי ויאמנו דבריכם ולא תמותו ויעשו כן׃
ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו
על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו
אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה
הזאת׃ ויען ראובן אתם לאמר הלוא אמרתי
אליכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם
וגם דמו הנה נדרש׃ והם לא ידעו כי שמע
יוסף כי המליץ בינתם׃ ויסב מעליהם ויבך
וישב אלהם וידבר אלהם ויקח מאתם את
שמעון ויאסר אתו לעיניהם׃ ויצו יוסף וימלאו
את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל
שקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן׃
וישאו את שברם על חמריהם וילכו משם׃
ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמרו
במלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו׃

ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה
באמתחתי ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו
לאמר מה זאת עשה אלהים לנו: ויבאו אל
יעקב אביהם ארצה כנען ויגידו לו את כל
הקרת אתם לאמר: דבר האיש אדני הארץ
אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את הארץ:
ונאמר אליו כנים אנחנו לא היינו מרגלים:
שנים עשר אנחנו אחים בני אבינו האחד
איננו והקטן היום את אבינו בארץ כנען:
ויאמר אלינו האיש אדני הארץ בזאת אדע
כי כנים אתם אחיכם האחד הניחו אתי ואת
רעבון בתיכם קחו ולכו: והביאו את אחיכם
הקטן אלי ואדעה כי לא מרגלים אתם כי כנים
אתם את אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו:
ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור
כספו בשקו ויראו את צררות כספיהם המה
ואביהם וייראו: ויאמר אלהם יעקב אביהם
אתי שכלתם יוסף איננו ושמעון איננו
ואת בנימן תקחו עלי היו כלנה: ויאמר
ראובן אל אביו לאמר את שני בני תמית
אם לא אביאנו אליך תנה אתו על ידי ואני
אשיבנו אליך: ויאמר לא ירד בני עמכם כי
אחיו מת והוא לבדו נשאר וקראהו אסון
בדרך אשר תלכו בה והורדתם את שיבתי
ביגון שאולה: והרעב כבד בארץ: ויהי כאשר

כלו לאכל את השבר אשר הביאו
ממצרים ויאמר אליהם אביהם שבו שברו
לנו מעט אכל: ויאמר אליו יהודה לאמר
העד העד בנו האיש לאמר לא תראו פני
בלתי אחיכם אתכם: אם ישך משלח
את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל:
ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר
אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם:
ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש
העוד לכם אח: ויאמרו שאול שאל
האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם
חי היש לכם אח ונגד לו על פי הדברים
האלה הידוע נדע כי יאמר הורידו את
אחיכם: ויאמר יהודה אל ישראל אביו
שלחה הנער אתי ונקומה ונלכה ונחיה
ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו: אנכי
אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו
אליך והצגתיו לפניך וחטאתי לך כל הימים:
כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה
פעמים: ויאמר אלהם ישראל אביהם אם
כן אפוא זאת עשו קחו מזמרת הארץ
בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי
ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים: והכסף
משנה קחו בידכם ואת הכסף המושב בפי
אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משגה הוא:

ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל האיש: ואל
שדי יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם
את אחיכם אחר ואת בנימין ואני כאשר
שכלתי שכלתי: ויקחו האנשים את המנחה
הזאת ומשנה כסף לקחו בידם ואת בנימן ויקמו
וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף: וירא יוסף
אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא
את האנשים הביתה וטבח טבח והכן כי אתי
יאכלו האנשים בצהרים: ויעש האיש כאשר
אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה
יוסף: וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף
ויאמרו על דבר הכסף השב באמתחתינו
בתחלה אנחנו מובאים להתגלל עלינו
ולהתנפל עלינו ולקחת אתנו לעבדים ואת
חמרינו: ויגשו אל האיש אשר על בית יוסף
וידברו אליו פתח הבית: ויאמרו בי אדני ירד
ירדנו בתחלה לשבר אכל: ויהי כי באנו אל
המלון ונפתחה את אמתחתינו והנה כסף
איש בפי אמתחתו כספנו במשקלו ונשב
אתו בידנו: וכסף אחר הורדנו בידנו לשבר
אכל לא ידענו מי שם כספנו באמתחתינו:
ויאמר שלום לכם אל תיראו אלהיכם ואלהי
אביכם נתן לכם מטמון באמתחתיכם
כספכם בא אלי ויוצא אלהם את שמעון:
ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף ויתן

מים וירחצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם:
ויכינו את המנחה עד בוא יוסף בצהרים כי
שמעו כי שם יאכלו לחם: ויבא יוסף הביתה
ויביאו לו את המנחה אשר בידם הביתה
וישתחוו לו ארצה: וישאל להם לשלום ויאמר
השלום אביכם הזקן אשר אמרתם העודנו
חי: ויאמרו שלום לעבדך לאבינו עודנו חי
ויקדו וישתחו: וישא עיניו וירא את בנימין
אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר
אמרתם אלי ויאמר אלהים יחנך בני: וימהר
יוסף כי נכמרו רחמיו אל אחיו ויבקש
לבכות ויבא החדרה ויבך שמה: וירחץ
פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם: וישימו
לו לבדו ולהם לבדם ולמצרים האכלים
אתו לבדם כי לא יוכלון המצרים לאכל את
העברים לחם כי תועבה הוא למצרים:
וישבו לפניו הבכר כבכרתו והצעיר כצערתו
ויתמהו האנשים איש אל רעהו: וישא
משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן
ממשאת כלם חמש ידות וישתו וישכרו
עמו: ויצו את אשר על ביתו לאמר מלא את
אמתחת האנשים אכל כאשר יוכלון שאת
ושים כסף איש בפי אמתחתו: ואת גביעי
גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת
כסף שברו ויעש כדבר יוסף אשר דבר:

הבקר אור והאנשים שלחו המה וחמריהם:
הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר
לאשר על ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם
ואמרת אלהם למה שלמתם רעה תחת טובה:
הלוא זה אשר ישתה אדני בו והוא נחש ינחש
בו הרעתם אשר עשיתם: וישגם וידבר אלהם
את הדברים האלה: ויאמרו אליו למה ידבר
אדני כדברים האלה חלילה לעבדיך
מעשות כדבר הזה: הן כסף אשר מצאנו
בפי אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען
ואיך נגנב מבית אדניך כסף או זהב: אשר
ימצא אתו מעבדיך ומת וגם אנחנו נהיה
לאדני לעבדים: ויאמר גם עתה כדבריכם
כן הוא אשר ימצא אתו יהיה לי עבד ואתם
תהיו נקים: וימהרו ויורדו איש את אמתחתו
ארצה ויפתחו איש אמתחתו: ויחפש בגדול
החל ובקטן כלה וימצא הגביע באמתחת
בנימן: ויקרעו שמלתם ויעמס איש על
חמרו וישבו העירה: ויבא יהודה ואחיו
ביתה יוסף והוא עודנו שם ויפלו לפניו
ארצה: ויאמר להם יוסף מה המעשה
הזה אשר עשיתם הלוא ידעתם כי נחש
ינחש איש אשר כמני: ויאמר יהודה
מה נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטדק
האלהים מצא את עון עבדיך הננו עבדים

לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע
בידו: ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש
אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד
ואתם עלו לשלום אל אביכם:

ויגש אליו יהודה
ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני
אדני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה:
אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם
אב או אח: ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן
וילד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו
לאמו ואביו אהבו: ותאמר אל עבדיך
הורדהו אלי ואשימה עיני עליו: ונאמר
אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו
ועזב את אביו ומת: ותאמר אל עבדיך
אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון
לראות פני: ויהי כי עלינו אל עבדך אבי
ונגד לו את דברי אדני: ויאמר אבינו שבו
שברו לנו מעט אכל: ונאמר לא נוכל
לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו וירדנו כי
לא נוכל לראות פני האיש ואחינו הקטן
איננו אתנו: ויאמר עבדך אבי אלינו אתם
ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי: ויצא האחד
מאתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד
הנה: ולקחתם גם את זה מעם פני וקרהו
אסון והורדתם את שיבתי ברעה שאלה:

ועתה כבאי אל עבדך אבי והנער איננו אתנו
ונפשו קשורה בנפשו והיה כראותו כי אין
הנער ומת והורידו עבדיך את שיבת עבדך
אבינו ביגון שאלה כי עבדך ערב את הנער
מעם אבי לאמר אם לא אביאנו אליך וחטאתי
לאבי כל הימים ועתה ישב נא עבדך תחת
הנער עבד לאדני והנער יעל עם אחיו כי איך
אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן אראה ברע
אשר ימצא את אבי ולא יכל יוסף להתאפק
לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי
ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו
ויתן את קלו בבכי וישמעו מצרים וישמע
בית פרעה ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף
העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו
כי נבהלו מפניו ויאמר יוסף אל אחיו גשו
נא אלי ויגשו ויאמר אני יוסף אחיכם אשר
מכרתם אתי מצרימה ועתה אל תעצבו
ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי
למחיה שלחני אלהים לפניכם כי זה שנתים
הרעב בקרב הארץ ועוד חמש שנים
אשר אין חריש וקציר וישלחני אלהים
לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות
לכם לפליטה גדלה ועתה לא אתם שלחתם
אתי הנה כי האלהים וישימני לאב לפרעה
ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים

מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה
אמר בנך יוסף שמני אלהים לאדון לכל
מצרים רדה אלי אל תעמד וישבת בארץ
גשן והיית קרוב אלי אתה ובניך ובני בניך
וצאנך ובקרך וכל אשר לך וכלכלתי אתך
שם כי עוד חמש שנים רעב פן תורש
אתה וביתך וכל אשר לך והנה עיניכם
ראות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם
והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים
ואת כל אשר ראיתם ומהרתם והורדתם
את אבי הנה ויפל על צוארי בנימן אחיו
ויבך ובנימן בכה על צואריו וינשק לכל
אחיו ויבך עלהם ואחרי כן דברו אחיו אתו
והקל נשמע בית פרעה לאמר באו אחי
יוסף וייטב בעיני פרעה ובעיני עבדיו
ויאמר פרעה אל יוסף אמר אל אחיך זאת
עשו טענו את בעירכם ולכו באו ארצה
כנען וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי
ואתנה לכם את טוב ארץ מצרים ואכלו את
חלב הארץ ואתה צויתה זאת עשו קחו
לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם
ונשאתם את אביכם ובאתם ועינכם אל
תחס על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם
הוא ויעשו כן בני ישראל ויתן להם יוסף
עגלות על פי פרעה ויתן להם צדה לדרך

לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן נתן
שלש מאות כסף וחמש חלפת שמלת: ולאביו
שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים
ועשר אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך:
וישלח את אחיו וילכו ויאמר אלהם אל תרגזו
בדרך: ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל יעקב
אביהם: ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל
בכל ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם:
וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אלהם
וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת
אתו ותחי רוח יעקב אביהם: ויאמר ישראל רב
עוד יוסף בני חי אלכה ואראנו בטרם אמות:
ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח
זבחים לאלהי אביו יצחק: ויאמר אלהים
לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב
ויאמר הנני: ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל
תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך
שם: אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך
גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך: ויקם יעקב
מבאר שבע וישאו בני ישראל את יעקב
אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות אשר
שלח פרעה לשאת אתו: ויקחו את מקניהם
ואת רכושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו
מצרימה יעקב וכל זרעו אתו: בניו ובני בניו
אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא אתו

מצרימה: ואלה שמות בני
ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר
יעקב ראובן: ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן
וכרמי: ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין
וצחר ושאול בן הכנענית: ובני לוי גרשון
קהת ומררי: ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ
וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני
פרץ חצרן וחמול: ובני יששכר תולע ופוה
ויוב ושמרן: ובני זבלון סרד ואלון ויחלאל:
אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם
ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים
ושלש: ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי
וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה וישוה וישוי
ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר
ומלכיאל: אלה בני זלפה אשר נתן לבן ללאה
בתו ותלד את אלה ליעקב שש עשרה נפש:
בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן: ויולד
ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת
בת פוטי פרע כהן און את מנשה ואת אפרים:
ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן
אחי וראש מפים וחפים וארד: אלה בני רחל
אשר ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר
ובני דן חשים: ובני נפתלי יחצאל וגוני ויצר
ושלם: אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל
בתו ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה:

כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו
מלבד נשי בני יעקב כל נפש ששים ושש׃
ובני יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל
הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים׃
ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף
להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן׃ ויאסר
יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו גשנה
וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד׃
ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי
ראותי את פניך כי עודך חי׃ ויאמר יוסף אל אחיו
ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו
אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי׃
והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם
ובקרם וכל אשר להם הביאו׃ והיה כי יקרא לכם
פרעה ואמר מה מעשיכם׃ ואמרתם אנשי
מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם
אנחנו גם אבתינו בעבור תשבו בארץ גשן
כי תועבת מצרים כל רעה צאן׃ ויבא יוסף ויגד
לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרם וכל
אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן׃
ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני
פרעה׃ ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם
ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו
גם אבותינו׃ ויאמרו אל פרעה לגור בארץ
באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי

כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא
עבדיך בארץ גשן׃ ויאמר פרעה אל יוסף
לאמר אביך ואחיך באו אליך׃ ארץ מצרים
לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך
ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת
ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על
אשר לי׃ ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדהו
לפני פרעה ויברך יעקב את פרעה׃ ויאמר
פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך׃ ויאמר
יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים
ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני חיי
ולא השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי
מגוריהם׃ ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפני
פרעה׃ ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן
להם אחזה בארץ מצרים במיטב הארץ
בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה׃ ויכלכל
יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו
לחם לפי הטף׃ ולחם אין בכל הארץ כי כבד
הרעב מאד ותלה ארץ מצרים וארץ כנען
מפני הרעב׃ וילקט יוסף את כל הכסף
הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר
אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף ביתה
פרעה׃ ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ
כנען ויבאו כל מצרים אל יוסף לאמר הבה
לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס כסף

מקניהם ... חס ... וקטנים ויהלם וישבו רק ... מקנה ג ... בלחם ... [illegible]
וילקל אשר לא ... כי לא קדמו שבעים בלחם וחד ... בבשר ובלחם ... [illegible] ... בשנה
ההיא ... כל הארץ בארץ ההיא ... תשם ... לא תשם ... [illegible]

ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם במקניכם
אם אפס כסף׃ ויביאו את מקניהם אל יוסף ויתן
להם יוסף לחם בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה
הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל מקנהם
בשנה ההוא׃ ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה
השנית ויאמרו לו לא נכחד מאדני כי אם תם
הכסף ומקנה הבהמה אל אדני לא נשאר לפני
אדני בלתי אם גויתנו ואדמתנו׃ למה נמות
לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת
אדמתנו בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים
לפרעה ותן זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא
תשם׃ ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה
כי מכרו מצרים איש שדהו כי חזק עלהם
הרעב ותהי הארץ לפרעה׃ ואת העם העביר
אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד קצהו׃
רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים
מאת פרעה ואכלו את חקם אשר נתן להם
פרעה על כן לא מכרו את אדמתם׃ ויאמר
יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם
לפרעה הא לכם זרע וזרעתם את האדמה׃
והיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה
וארבע הידת יהיה לכם לזרע השדה
ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל לטפכם׃
ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו
עבדים לפרעה׃ וישם אתה יוסף לחק עד

היום הזה על אדמת מצרים לפרעה לחמש
רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה׃
וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן
ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד׃ ויחי יעקב
בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי
יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת
שנה׃ ויקרבו ימי ישראל למות ויקרא לבנו
ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך
שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד
ואמת אל נא תקברני במצרים׃ ושכבתי עם
אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם
ויאמר אנכי אעשה כדברך׃ ויאמר השבעה
לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה׃

פרשה פתוחה

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו את
מנשה ואת אפרים׃ ויגד ליעקב ויאמר הנה
בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב
על המטה׃ ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי
נראה אלי בלוז בארץ כנען ויברך אתי׃ ויאמר
אלי הנני מפרך והרביתך ונתתיך לקהל
עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך
אחזת עולם׃ ועתה שני בניך הנולדים לך
בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם
אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי׃

והאדמה ג ... לא תשם ... הא לכם זרע ... [illegible] ... וסימ׳ ... זרעית
פרזלא ... חמישית ... והיה בתבואת ... אם המקדיש ... חמישית ... מספר במספד ... וישתחו
ורב תבואת ... קניתי ... הן קניתי ... עבדים ... ויקרבו ימי ישראל ... ויקרבו ימי
דוד הן קרבו ימיך ... כדברך ... חסד ... ושכבתי ... [illegible] ... ואענה ... עשית ... [illegible]

ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על
שם אחיהם יקראו בנחלתם ואני בבאי מפדן
מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד
כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך
אפרת הוא בית לחם וירא ישראל את בני
יוסף ויאמר מי אלה ויאמר יוסף אל אביו
בני הם אשר נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם
נא אלי ואברכם ועיני ישראל כבדו מזקן
לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם
ויחבק להם ויאמר ישראל אל יוסף ראה
פניך לא פללתי והנה הראה אתי אלהים גם
את זרעך ויוצא יוסף אתם מעם ברכיו
וישתחו לאפיו ארצה ויקח יוסף את שניהם
את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת
מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו
וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש
אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש
מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור ויברך
את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי
לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי
מעודי עד היום הזה המלאך הגאל אתי
מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי
ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב
הארץ וירא יוסף כי ישית אביו יד ימינו על
ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו
להסיר אתה מעל ראש אפרים על ראש
מנשה ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי
זה הבכר שים ימינך על ראשו וימאן אביו
ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם
וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו
וזרעו יהיה מלא הגוים ויברכם ביום ההוא
לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים
כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני
מנשה ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת
והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ
אבתיכם ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך
אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי׃

ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה
לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים׃
הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל
אביכם׃ ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני
יתר שאת ויתר עז׃ פחז כמים אל תותר כי
עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה׃

שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם׃ בסדם
אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי באפם
הרגו איש וברצנם עקרו שור׃ ארור אפם כי עז
ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל׃

יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך
ישתחוו לך בני אביך גור אריה יהודה מטרף
בני עלית כרע רבץ כאריה וכלביא מי יקימנו
לא יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו עד
כי יבא שילה ולו יקהת עמים אסרי לגפן עירה
ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו ובדם ענבים
סותה חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב

זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אנית וירכתו
על צידן
יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים וירא
מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט
שכמו לסבל ויהי למס עבד
דן ידין עמו כאחד שבטי
ישראל יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי
ארח הנשך עקבי סוס ויפל רכבו אחור
לישועתך קויתי יהוה
גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב
מאשר שמנה לחמו והוא
יתן מעדני מלך נפתלי
אילה שלחה הנתן אמרי שפר
בן פרת יוסף בן פרת עלי עין
בנות צעדה עלי שור וימררהו ורבו
וישטמהו בעלי חצים ותשב באיתן קשתו
ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה

אבן ישראל מאל אביך ויעזרך ואת שדי
ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום
רבצת תחת ברכת שדים ורחם ברכת אביך
גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם
תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו

בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב
יחלק שלל כל אלה שבטי ישראל שנים
עשר וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך
אותם איש אשר כברכתו ברך אתם ויצו
אותם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו
אתי אל אבתי אל המערה אשר בשדה
עפרון החתי במערה אשר בשדה המכפלה
אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה
אברהם את השדה מאת עפרן החתי לאחזת
קבר שמה קברו את אברהם ואת שרה
אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה
אשתו ושמה קברתי את לאה מקנה השדה
והמערה אשר בו מאת בני חת ויכל יעקב
לצות את בניו ויאסף רגליו אל המטה ויגוע
ויאסף אל עמיו ויפל יוסף על פני אביו ויבך
עליו וישק לו ויצו יוסף את עבדיו את
הרפאים לחנט את אביו ויחנטו הרפאים את
ישראל וימלאו לו ארבעים יום כי כן ימלאו
ימי החנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום

ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה
לאמר אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא
באזני פרעה לאמר: אבי השביעני לאמר הנה
אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען
שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את
אבי ואשובה: ויאמר פרעה עלה וקבר את אביך
כאשר השביעך: ויעל יוסף לקבר את אביו
ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני ביתו וכל זקני
ארץ מצרים: וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו
רק טפם וצאנם ובקרם עזבו בארץ גשן
ויעל עמו גם רכב גם פרשים ויהי המחנה
כבד מאד: ויבאו עד גרן האטד אשר בעבר
הירדן ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד
ויעש לאביו אבל שבעת ימים: וירא יושב
הארץ הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו
אבל כבד זה למצרים על כן קרא שמה
אבל מצרים אשר בעבר הירדן: ויעשו בניו
לו כן כאשר צום: וישאו אתו בניו ארצה כנען
ויקברו אתו במערת שדה המכפלה אשר
קנה אברהם את השדה לאחזת קבר מאת
עפרן החתי על פני ממרא: וישב יוסף
מצרימה הוא ואחיו וכל העלים אתו לקבר
את אביו אחרי קברו את אביו: ויראו אחי
יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף
והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו

אתו: ויצוו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני
מותו לאמר: כה תאמרו ליוסף אנא שא
נא לפשע אחיך וחטאתם כי רעה גמלוך
ועתה שא נא לפשע עבדי אלהי אביך
ויבך יוסף בדברם אליו: וילכו גם אחיו ויפלו
לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים: ויאמר
אלהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני
ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה
לטבה למען עשה כיום הזה להחית עם רב:
ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת
טפכם וינחם אותם וידבר על לבם: וישב
יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה
ועשר שנים: וירא יוסף לאפרים בני שלשים
גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף
ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד
יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת
אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק
וליעקב: וישבע יוסף את בני ישראל
לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם
את עצמתי מזה: וימת יוסף בן מאה ועשר
שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים:

פה פים סימן יה לה

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה
את יעקב איש וביתו באו ראובן שמעון לוי
ויהודה יששכר זבולן ובנימן דן ונפתלי גד
ואשר ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים
נפש ויוסף היה במצרים וימת יוסף וכל אחיו
וכל הדור ההוא ובני ישראל פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את
יוסף ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב
ועצום ממנו הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה
כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שנאינו
ונלחם בנו ועלה מן הארץ וישימו עליו שרי
מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות
לפרעה את פתם ואת רעמסס וכאשר יענו
אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל
ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך וימררו
את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל
עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם
בפרך ויאמר מלך מצרים למילדת העברית
אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה
ויאמר בילדכן את העבריות וראיתן על
האבנים אם בן הוא והמתן אתו ואם בת הוא
וחיה ותיראן המילדת את האלהים ולא
עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיין את
הילדים ויקרא מלך מצרים למילדת
ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיין
את הילדים ותאמרן המילדת אל פרעה
כי לא כנשים המצרית העברית כי חיות
הנה בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו וייטב
אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד ויהי
כי יראו המילדת את האלהים ויעש להם
בתים ויצו פרעה לכל עמו לאמר כל הבן
הילוד היארה תשליכהו וכל הבת תחיון

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי ותהר
האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא
ותצפנהו שלשה ירחים ולא יכלה עוד
הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר
ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף
על שפת היאר ותתצב אחתו מרחק לדעה
מה יעשה לו ותרד בת פרעה לרחץ על
היאר ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא
את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה
ותקחה ותפתח ותראהו את הילד והנה
נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי
העברים זה ותאמר אחתו אל בת פרעה
האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית
ותינק לך את הילד ותאמר לה בת פרעה
לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד

ותאמר לה בת פרעה היליכי את הילד הזה
והינקהו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה
הילד ותניקהו׃ ויגדל הילד ותבאהו לבת פרעה
ויהי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן
המים משיתהו׃ ויהי בימים ההם ויגדל משה
ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי
מכה איש עברי מאחיו׃ ויפן כה וכה וירא כי
אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול׃
ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים
ויאמר לרשע למה תכה רעך׃ ויאמר מי
שמך לאיש שר ושפט עלינו הלהרגני אתה
אמר כאשר הרגת את המצרי ויירא משה
ויאמר אכן נודע הדבר׃ וישמע פרעה
את הדבר הזה ויבקש להרג את משה
ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ
מדין וישב על הבאר׃ ולכהן מדין שבע
בנות ותבאנה ותדלנה ותמלאנה את
הרהטים להשקות צאן אביהן׃ ויבאו
הרעים ויגרשום ויקם משה ויושען וישק
את צאנם׃ ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר
מדוע מהרתן בא היום׃ ותאמרן איש
מצרי הצילנו מיד הרעים וגם דלה דלה לנו
וישק את הצאן׃ ויאמר אל בנתיו ואיו למה
זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם׃
ויואל משה לשבת את האיש ויתן את

צפרה בתו למשה׃ ותלד בן ויקרא את שמו
גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה׃

ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים
ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל
שועתם אל האלהים מן העבדה׃ וישמע
אלהים את נאקתם ויזכר אלהים את בריתו
את אברהם את יצחק ואת יעקב׃ וירא
אלהים את בני ישראל וידע אלהים׃

ומשה היה רעה את צאן
יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר
המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה׃ וירא
מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא
והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל׃
ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה
הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה׃ וירא יהוה כי
סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה
ויאמר משה משה ויאמר הנני׃ ויאמר אל
תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום
אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא׃
ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא
מהביט אל האלהים׃ ויאמר יהוה ראה ראיתי
את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו׃

וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן
הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ
זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי
והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי: ועתה הנה
צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את
הלחץ אשר מצרים לחצים אתם: ועתה לכה
ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל
ממצרים: ויאמר משה אל האלהים מי אנכי
כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל
ממצרים: ויאמר כי אהיה עמך וזה לך
האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את
העם ממצרים תעבדון את האלהים על
ההר הזה: ויאמר משה אל האלהים הנה
אנכי בא אל בני ישראל ואמרתי להם
אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי
מה שמו מה אמר אלהם: ויאמר אלהים
אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה
תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם:
ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר
אל בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי
אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני
אליכם זה שמי לעלם וזה זכרי לדר
דר: לך ואספת את זקני ישראל ואמרת
אלהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי
אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי
אתכם ואת העשוי לכם במצרים: ואמר
אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני
והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי
אל ארץ זבת חלב ודבש: ושמעו לקלך
ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים
ואמרתם אליו יהוה אלהי העבריים נקרה
עלינו ועתה נלכה נא דרך שלשת ימים
במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו: ואני ידעתי
כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא
ביד חזקה: ושלחתי את ידי והכיתי את
מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו
ואחרי כן ישלח אתכם: ונתתי את חן העם
הזה בעיני מצרים והיה כי תלכון לא תלכו
ריקם: ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה
כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על
בניכם ועל בנתיכם ונצלתם את מצרים:
ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא
ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך
יהוה: ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר
מטה: ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו
ארצה ויהי לנחש וינס משה מפניו: ויאמר
יהוה אל משה שלח ידך ואחז בזנבו
וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו: למען
יאמינו כי נראה אליך יהוה אלהי אבתם
אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב:

ויאמר יהוה לו עוד הבא נא ידך בחיקך
ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו מצרעת
כשלג׃ ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו
אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה כבשרו׃
והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת
הראשון והאמינו לקל האת האחרון׃ והיה
אם לא יאמינו גם לשני האתות האלה ולא
ישמעון לקלך ולקחת ממימי היאר ושפכת
היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו
לדם ביבשת׃ ויאמר משה אל יהוה בי אדני
לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם
גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד
לשון אנכי׃ ויאמר יהוה אליו מי שם פה לאדם
או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור
הלא אנכי יהוה׃ ועתה לך ואנכי אהיה עם
פיך והוריתיך אשר תדבר׃ ויאמר בי אדני
שלח נא ביד תשלח׃ ויחר אף יהוה במשה
ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר
ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך
ושמח בלבו׃ ודברת אליו ושמת את הדברים
בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והוריתי
אתכם את אשר תעשון׃ ודבר הוא לך אל
העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה
תהיה לו לאלהים׃ ואת המטה הזה תקח
בידך אשר תעשה בו את האתת׃

פ

וילך משה וישב אל יתר חתנו ויאמר לו
אלכה נא ואשובה אל אחי אשר במצרים
ואראה העודם חיים ויאמר יתרו למשה לך
לשלום׃ ויאמר יהוה אל משה במדין לך
שב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים
את נפשך׃ ויקח משה את אשתו ואת בניו
וירכבם על החמר וישב ארצה מצרים ויקח
משה את מטה האלהים בידו׃ ויאמר יהוה
אל משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל
המפתים אשר שמתי בידך ועשיתם לפני
פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את
העם׃ ואמרת אל פרעה כה אמר יהוה בני בכרי
ישראל׃ ואמר אליך שלח את בני ויעבדני
ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את בנך בכרך׃
ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש
המיתו׃ ותקח צפרה צר ותכרת את ערלת בנה
ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי׃
וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולת׃

ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה
המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק
לו׃ ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה
אשר שלחו ואת כל האתת אשר צוהו׃ וילך
משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל

וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה
אל משה ויעש האתת לעיני העם ויאמן העם
וישמעו כי פקד יהוה את בני ישראל וכי ראה
את ענים ויקדו וישתחוו ואחר באו משה ואהרן 5
ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אלהי ישראל
שלח את עמי ויחגו לי במדבר ויאמר פרעה מי
יהוה אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל לא
ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח
ויאמרו אלהי העברים נקרא עלינו נלכה נא
דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה ליהוה אלהינו
פן יפגענו בדבר או בחרב ויאמר אלהם מלך
מצרים למה משה ואהרן תפריעו את העם
ממעשיו לכו לסבלתיכם ויאמר פרעה הן
רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם
ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת
שטריו לאמר לא תאספון לתת תבן לעם ללבן
הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם
תבן ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים
תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו
ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר
נלכה נזבחה לאלהינו תכבד העבדה על
האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר
ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם
לאמר כה אמר פרעה אינני נתן לכם תבן
אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין

נגרע מעבדתכם דבר ויפץ העם בכל ארץ
מצרים לקשש קש לתבן והנגשים אצים
לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר
בהיות התבן ויכו שטרי בני ישראל אשר
שמו עלהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא
כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול
גם היום ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו
אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך
תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו
והנה עבדיך מכים וחטאת עמך ויאמר
נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה
נזבחה ליהוה ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן
לכם ותכן לבנים תתנו ויראו שטרי בני
ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם
דבר יום ביומו ויפגעו את משה ואת אהרן
נצבים לקראתם בצאתם מאת פרעה ויאמרו
אלהם ירא יהוה עליכם וישפט אשר
הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני
עבדיו לתת חרב בידם להרגנו וישב משה
אל יהוה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה
למה זה שלחתני ומאז באתי אל פרעה
לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת
6 את עמך ויאמר יהוה אל משה עתה תראה
אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם
וביד חזקה יגרשם מארצו

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני
יהוה׃ וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל
שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם׃ וגם הקמתי
את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את
ארץ מגריהם אשר גרו בה׃ וגם אני שמעתי
את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים
אתם ואזכר את בריתי׃ לכן אמר לבני ישראל
אני יהוה והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים
והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע
נטויה ובשפטים גדלים׃ ולקחתי אתכם לי
לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני
יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות
מצרים׃ והבאתי אתכם אל הארץ אשר
נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק
וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני יהוה׃
וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו
אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ בא דבר אל פרעה
מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו׃
וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני ישראל
לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל
שפתים׃
וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני
ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את
בני ישראל מארץ מצרים׃
אלה ראשי בית אבתם בני ראובן
בכר ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי אלה
משפחת הראובני׃ ובני שמעון ימואל וימין
ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה
משפחת שמעון׃ ואלה שמות בני לוי
לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי
שבע ושלשים ומאת שנה׃ בני גרשון
לבני ושמעי למשפחתם׃ ובני קהת עמרם
ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת שלש
ושלשים ומאת שנה׃ ובני מררי מחלי
ומושי אלה משפחת הלוי לתלדתם׃ ויקח
עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד
לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם
שבע ושלשים ומאת שנה׃ ובני יצהר קרח
ונפג וזכרי׃ ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי׃
ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב
אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב
ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר׃ ובני
קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת
הקרחי׃ ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות
פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס
אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם׃ הוא
אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו
את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם׃

הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא
את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן ויהי
ביום דבר יהוה אל משה בארץ מצרים
וידבר יהוה אל משה לאמר
אני יהוה דבר אל פרעה מלך מצרים את כל
אשר אני דבר אליך ויאמר משה לפני יהוה
הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה

ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה
ואהרן אחיך יהיה נביאך אתה תדבר את כל אשר
אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את
בני ישראל מארצו ואני אקשה את לב פרעה והרבתי
את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים ולא ישמע
אלכם פרעה ונתתי את ידי במצרים והוצאתי
את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים
בשפטים גדלים וידעו מצרים כי אני יהוה
בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני
ישראל מתוכם ויעש משה ואהרן כאשר
צוה יהוה אתם כן עשו ומשה בן שמנים שנה
ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר כי
ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת
ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני
פרעה יהי לתנין ויבא משה ואהרן אל פרעה

60

ויעשו כן כאשר צוה יהוה וישלך אהרן את
מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין
ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו
גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן וישליכו
איש מטהו ויהיו לתנינם ויבלע מטה אהרן
את מטתם ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה ויאמר
יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם
לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת
לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך
לנחש תקח בידך ואמרת אליו יהוה אלהי
העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי
ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה כה
אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי
מכה במטה אשר בידי על המים אשר ביאר
ונהפכו לדם והדגה אשר ביאר תמות ובאש
היאר ונלאו מצרים לשתות מים מן היאר
ויאמר יהוה אל משה
אמר אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי
מצרים על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם
ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל
ארץ מצרים ובעצים ובאבנים ויעשו כן
משה ואהרן כאשר צוה יהוה וירם במטה
ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני
עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם

והדגה אשר ביאר מתה ויבאש היאר ולא יכלו
מצרים לשתות מים מן היאר ויהי הדם בכל ארץ
מצרים׃ ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם
ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר
יהוה׃ ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו
גם לזאת׃ ויחפרו כל מצרים סביבת היאר מים
לשתות כי לא יכלו לשתת ממימי היאר׃ וימלא
שבעת ימים אחרי הכות יהוה את היאר׃

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת
אליו כה אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני׃
ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל
גבולך בצפרדעים׃ ושרץ היאר צפרדעים
ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל
מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך
ובמשארותיך׃ ובכה ובעמך ובכל עבדיך
יעלו הצפרדעים׃ ויאמר יהוה אל משה
אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על
הנהרת על היארים ועל האגמים והעל את
הצפרדעים על ארץ מצרים׃ ויט אהרן
את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע
ותכס את ארץ מצרים׃ ויעשו כן החרטמים
בלטיהם ויעלו את הצפרדעים על ארץ
מצרים׃ ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר
העתירו אל יהוה ויסר הצפרדעים ממני

ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה׃
ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי
אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית
הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה׃
ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע
כי אין כיהוה אלהינו׃ וסרו הצפרדעים
ממך ומבתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר
תשארנה׃ ויצא משה ואהרן מעם פרעה
ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים
אשר שם לפרעה׃ ויעש יהוה כדבר משה
וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרת
ומן השדת׃ ויצברו אתם חמרם חמרם
ותבאש הארץ׃ וירא פרעה כי היתה הרוחה
והכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה׃ ויאמר יהוה אל
משה אמר אל אהרן נטה את מטך והך את
עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים׃
ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את
עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה
כל עפר הארץ היה כנם בכל ארץ מצרים׃
ויעשו כן החרטמים בלטיהם להוציא
את הכנם ולא יכלו ותהי הכנם באדם
ובבהמה׃ ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע
אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם
כאשר דבר יהוה׃

ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר
והתיצב לפני פרעה הנה יוצא המימה ואמרת
אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני כי אם
אינך משלח את עמי הנני משליח בך ובעבדיך
ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי מצרים
את הערב וגם האדמה אשר הם עליה
והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי
עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע
כי אני יהוה בקרב הארץ ושמתי פדת בין
עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה ויעש
יהוה כן ויבא ערב כבד ביתה פרעה ובית
עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני
הערב ויקרא פרעה אל משה ולאהרן ויאמר
לכו זבחו לאלהיכם בארץ ויאמר משה
לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח
ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים
לעיניהם ולא יסקלנו דרך שלשת ימים נלך
במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר
אלינו ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם
וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא
תרחיקו ללכת העתירו בעדי ויאמר משה הנה
אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה וסר הערב
מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יסף
פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה
ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה ויעש
יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו
ומעמו לא נשאר אחד ויכבד פרעה את
לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את העם

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים שלח
את עמי ויעבדני כי אם מאן אתה לשלח
ועודך מחזיק בם הנה יד יהוה הויה במקנך
אשר בשדה בסוסים בחמרים בגמלים
בבקר ובצאן דבר כבד מאד והפלה יהוה בין
מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות
מכל לבני ישראל דבר וישם יהוה מועד
לאמר מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ ויעש
יהוה את הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה
מצרים וממקנה בני ישראל לא מת אחד
וישלח פרעה והנה לא מת ממקנה ישראל
עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו לכם מלא
חפניכם פיח כבשן וזרקו משה השמימה לעיני
פרעה והיה לאבק על כל ארץ מצרים והיה על
האדם ועל הבהמה לשחין פרח אבעבעת
בכל ארץ מצרים ויקחו את פיח הכבשן
ויעמדו לפני פרעה ויזרק אתו משה השמימה
ויהי שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה

ולא יכלו החרטמים לעמד לפני משה מפני
השחין כי היה השחין בחרטמם ובכל מצרים׃
ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר
דבר יהוה אל משה׃ ויאמר
יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני
פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה אלהי העברים
שלח את עמי ויעבדני׃ כי בפעם הזאת אני
שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדיך ובעמך
בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ׃ כי עתה
שלחתי את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר
ותכחד מן הארץ׃ ואולם בעבור זאת העמדתיך
בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי
בכל הארץ׃ עודך מסתולל בעמי לבלתי
שלחם׃ הנני ממטיר כעת מחר ברד כבד
מאד אשר לא היה כמהו במצרים למן
היום הוסדה ועד עתה׃ ועתה שלח העז
את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם
והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה
וירד עלהם הברד ומתו׃ הירא את דבר יהוה
מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו
אל הבתים׃ ואשר לא שם לבו אל דבר יהוה
ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה׃

ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על
השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על
האדם ועל הבהמה ועל כל עשב השדה
בארץ מצרים׃ ויט משה את מטהו על
השמים ויהוה נתן קלת וברד ותהלך אש
ארצה וימטר יהוה ברד על ארץ מצרים׃
ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד כבד
מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים
מאז היתה לגוי׃ ויך הברד בכל ארץ מצרים
את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת
כל עשב השדה הכה הברד ואת כל עץ השדה
שבר׃ רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל
לא היה ברד׃ וישלח פרעה ויקרא למשה
ולאהרן ויאמר אלהם חטאתי הפעם יהוה
הצדיק ואני ועמי הרשעים׃ העתירו אל יהוה
ורב מהית קלת אלהים וברד ואשלחה אתכם
ולא תספון לעמד׃ ויאמר אליו משה כצאתי
את העיר אפרש את כפי אל יהוה הקלות
יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי
ליהוה הארץ׃ ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם
תיראון מפני יהוה אלהים׃ והפשתה והשערה
נכתה כי השערה אביב והפשתה גבעל׃
והחטה והכסמת לא נכו כי אפילת הנה׃ ויצא
משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל
יהוה ויחדלו הקלות והברד ומטר לא נתך
ארצה׃ וירא פרעה כי חדל המטר והברד
והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו׃

ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל
כאשר דבר יהוה ביד משה

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני
הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי
אתתי אלה בקרבו ולמען תספר באזני בנך
ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת
אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יהוה
ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו אליו כה
אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענת
מפני שלח עמי ויעבדני כי אם מאן אתה לשלח
את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבלך וכסה
את עין הארץ ולא יוכל לראת את הארץ ואכל
את יתר הפלטה הנשארת לכם מן הברד
ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה ומלאו
בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל מצרים אשר
לא ראו אבתיך ואבות אבתיך מיום היותם על
האדמה עד היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה
ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה
לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את
יהוה אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים
ויושב את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר
אלהם לכו עבדו את יהוה אלהיכם מי ומי
ההלכים ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך
בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג

יהוה לנו ויאמר אלהם יהי כן יהוה עמכם
כאשר אשלח אתכם ואת טפכם ראו כי רעה
נגד פניכם לא כן לכו נא הגברים ועבדו את
יהוה כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם
מאת פני פרעה ויאמר
יהוה אל משה נטה ידך על ארץ מצרים
בארבה ויעל על ארץ מצרים ויאכל את כל
עשב הארץ את כל אשר השאיר הברד
ויט משה את מטהו על ארץ מצרים ויהוה
נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל
הלילה הבקר היה ורוח הקדים נשא את
הארבה ויעל הארבה על כל ארץ מצרים
וינח בכל גבול מצרים כבד מאד לפניו לא
היה כן ארבה כמהו ואחריו לא יהיה כן ויכס
את עין כל הארץ ותחשך הארץ ויאכל
את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ אשר
הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב
השדה בכל ארץ מצרים וימהר פרעה
לקרא למשה ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה
אלהיכם ולכם ועתה שא נא חטאתי אך
הפעם והעתירו ליהוה אלהיכם ויסר מעלי
רק את המות הזה ויצא מעם פרעה
ויעתר אל יהוה ויהפך יהוה רוח ים חזק
מאד וישא את הארבה ויתקעהו ימה סוף
לא נשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים

ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני
ישראל׃
ויאמר יהוה אל משה נטה ידך על השמים
ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך׃ ויט
משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה
בכל ארץ מצרים שלשת ימים׃ לא ראו איש
את אחיו ולא קמו איש מתחתיו שלשת ימים
ולכל בני ישראל היה אור במושבתם׃ ויקרא
פרעה אל משה ויאמר לכו עבדו את יהוה רק
צאנכם ובקרכם יצג גם טפכם ילך עמכם׃ ויאמר
משה גם אתה תתן בידנו זבחים ועלת ועשינו
ליהוה אלהינו׃ וגם מקננו ילך עמנו לא תשאר
פרסה כי ממנו נקח לעבד את יהוה אלהינו
ואנחנו לא נדע מה נעבד את יהוה עד באנו
שמה׃ ויחזק יהוה את לב פרעה ולא אבה
לשלחם׃ ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך
אל תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות׃
ויאמר משה כן דברת לא אסף עוד ראות פניך׃

ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על
פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה
כשלחו כלה גרש יגרש אתכם מזה׃ דבר נא
באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת
רעותה כלי כסף וכלי זהב׃ ויתן יהוה את חן
העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד
בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם׃
ויאמר משה כה אמר יהוה
כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים׃ ומת כל
בכור בארץ מצרים מבכור פרעה הישב על
כסאו עד בכור השפחה אשר אחר הרחים וכל
בכור בהמה׃ והיתה צעקה גדלה בכל ארץ
מצרים אשר כמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף׃
ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשנו למאיש
ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה יהוה בין
מצרים ובין ישראל׃ וירדו כל עבדיך אלה אלי
והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר
ברגליך ואחרי כן אצא ויצא מעם פרעה בחרי
אף׃ ויאמר יהוה אל משה
לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מופתי
בארץ מצרים׃ ומשה ואהרן עשו את כל
המפתים האלה לפני פרעה ויחזק יהוה את
לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו׃
12 ויאמר יהוה אל משה
ואל אהרן בארץ מצרים לאמר׃ החדש הזה
לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי
השנה׃ דברו אל כל עדת ישראל לאמר
בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית
אבת שה לבית׃ ואם ימעט הבית מהיות
משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו
במכסת נפשת איש לפי אכלו תכסו על השה׃

שה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים
ומן העזים תקחו׃ והיה לכם למשמרת עד
ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל
קהל עדת ישראל בין הערבים׃ ולקחו מן הדם
ונתנו על שתי המזוזת ועל המשקוף על
הבתים אשר יאכלו אתו בהם׃ ואכלו את הבשר
בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו׃
אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי
אם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו׃ ולא
תותירו ממנו עד בקר והנתר ממנו עד בקר
באש תשרפו׃ וככה תאכלו אתו מתניכם
חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם
ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוה׃ ועברתי
בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל בכור
בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי
מצרים אעשה שפטים אני יהוה׃ והיה הדם
לכם לאת על הבתים אשר אתם שם וראיתי
את הדם ופסחתי עלכם ולא יהיה בכם נגף
למשחית בהכתי בארץ מצרים׃ והיה היום הזה
לכם לזכרון וחגתם אתו חג ליהוה לדרתיכם
חקת עולם תחגהו׃ שבעת ימים מצות תאכלו
אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי
כל אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל
מיום הראשן עד יום השבעי׃ וביום הראשון
מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש

יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר
יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם׃ ושמרתם
את המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי
את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את
היום הזה לדרתיכם חקת עולם׃ בראשן
בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו
מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב׃
שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל
אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת
ישראל בגר ובאזרח הארץ׃ כל מחמצת
לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות׃

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם
משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו
הפסח׃ ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם
אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי
המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו
איש מפתח ביתו עד בקר׃ ועבר יהוה לנגף
את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל
שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח ולא יתן
המשחית לבא אל בתיכם לנגף׃ ושמרתם את
הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם׃ והיה כי
תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר
דבר ושמרתם את העבדה הזאת׃ והיה כי
יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם׃

ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח על
בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים
ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו׃ וילכו ויעשו
בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן
עשו׃ ויהי בחצי הלילה ויהוה
הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב
על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל
בכור בהמה׃ ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו
וכל מצרים ותהי צעקה גדלה במצרים כי אין
בית אשר אין שם מת׃ ויקרא למשה ולאהרן
לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם אתם גם
בני ישראל ולכו עבדו את יהוה כדברכם׃ גם
צאנכם גם בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו
וברכתם גם אתי׃ ותחזק מצרים על העם
למהר לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מתים׃
וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארתם
צררת בשמלתם על שכמם׃ ובני ישראל
עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף
וכלי זהב ושמלת׃ ויהוה נתן את חן העם
בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים׃

ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה כשש
מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף׃ וגם ערב
רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד׃
ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת

מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו
להתמהמה וגם צדה לא עשו להם׃ ומושב
בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה
וארבע מאות שנה׃ ויהי מקץ שלשים שנה
וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו
כל צבאות יהוה מארץ מצרים׃ ליל שמרים הוא
ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה
הזה ליהוה שמרים לכל בני ישראל לדרתם׃

ויאמר יהוה אל משה ואהרן זאת חקת הפסח
כל בן נכר לא יאכל בו׃ וכל עבד איש מקנת
כסף ומלתה אתו אז יאכל בו׃ תושב ושכיר
לא יאכל בו׃ בבית אחד יאכל לא תוציא מן
הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשברו בו׃
כל עדת ישראל יעשו אתו׃ וכי יגור אתך גר
ועשה פסח ליהוה המול לו כל זכר ואז יקרב
לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל
בו׃ תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם׃
ויעשו כל בני ישראל כאשר צוה יהוה את
משה ואת אהרן כן עשו׃
ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את
בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קדש לי כל בכור פטר
כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא׃

ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר
יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד
הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ׃ היום
אתם יצאים בחדש האביב׃ והיה כי יביאך יהוה
אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי
אשר נשבע לאבתיך לתת לך ארץ זבת חלב
ודבש ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה׃
שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי חג
ליהוה׃ מצות יאכל את שבעת הימים ולא
יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך׃
והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה
עשה יהוה לי בצאתי ממצרים׃ והיה לך לאות
על ידך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוה
בפיך כי ביד חזקה הוצאך יהוה ממצרים׃ ושמרת
את החקה הזאת למועדה מימים ימימה׃

והיה כי יבאך יהוה אל ארץ הכנעני כאשר נשבע
לך ולאבתיך ונתנה לך׃ והעברת כל פטר רחם
ליהוה וכל פטר שגר בהמה אשר יהיה לך הזכרים
ליהוה׃ וכל פטר חמר תפדה בשה ואם לא תפדה
וערפתו וכל בכור אדם בבניך תפדה׃ והיה כי
ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו
בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים׃
ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל
בכור בארץ מצרים מבכר אדם ועד בכור בהמה
על כן אני זבח ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל
בכור בני אפדה׃ והיה לאות על ידכה ולטוטפת
בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים׃
ויהי בשלח
פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים
כי קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם
בראתם מלחמה ושבו מצרימה׃ ויסב אלהים את
העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני
ישראל מארץ מצרים׃ ויקח משה את עצמות
יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל
לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם
את עצמתי מזה אתכם׃ ויסעו מסכת
ויחנו באתם בקצה המדבר׃ ויהוה הלך
לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך
ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת
יומם ולילה׃ לא ימיש עמוד הענן יומם
ועמוד האש לילה לפני העם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין
מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו
על הים׃ ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם
בארץ סגר עליהם המדבר׃ וחזקתי את לב
פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל
חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן׃

ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה
ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו
את ישראל מעבדנו׃ ויאסר את רכבו ואת עמו
לקח עמו׃ ויקח שש מאות רכב בחור וכל
רכב מצרים ושלשם על כלו׃ ויחזק יהוה את
לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל
ובני ישראל יצאים ביד רמה׃ וירדפו מצרים
אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל סוס
רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל
צפן׃ ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את
עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד
ויצעקו בני ישראל אל יהוה׃ ויאמרו אל משה
המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות
במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים׃
הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים
לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב
לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר׃ ויאמר
משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את
ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר
ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם עוד
עד עולם׃ יהוה ילחם לכם ואתם תחרשון׃

ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל
בני ישראל ויסעו׃ ואתה הרם את מטך ונטה את
ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך
הים ביבשה׃ ואני הנני מחזק את לב מצרים
ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו
ברכבו ובפרשיו׃ וידעו מצרים כי אני יהוה בהכבדי
בפרעה ברכבו ובפרשיו׃ ויסע מלאך האלהים
ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע
עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם׃ ויבא
בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן
והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל
הלילה׃ ויט משה את ידו על הים ויולך יהוה את
הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים
לחרבה ויבקעו המים׃ ויבאו בני ישראל בתוך
הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם׃
וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה
רכבו ופרשיו אל תוך הים׃ ויהי באשמרת הבקר
וישקף יהוה אל מחנה מצרים בעמוד אש
וענן ויהם את מחנה מצרים׃ ויסר את אפן
מרכבתיו וינהגהו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה
מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים׃

ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים
וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו׃
ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות
בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער
יהוה את מצרים בתוך הים׃ וישבו המים
ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה

הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד׃ ובני ישראל הלכו
ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם׃ ויושע
יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים
מת על שפת הים׃ וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה
במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו׃

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו
לאמר   אשירה ליהוה כי גאה גאה   סוס
ורכבו רמה בים׃   עזי וזמרת יה ויהי לי
לישועה   זה אלי ואנוהו   אלהי
אבי וארממנהו׃   יהוה איש מלחמה יהוה
שמו׃   מרכבת פרעה וחילו ירה בים   ומבחר
שלשיו טבעו בים סוף׃   תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו
אבן׃   ימינך יהוה נאדרי בכח   ימינך
יהוה תרעץ אויב׃   וברב גאונך תהרס
קמיך   תשלח חרנך יאכלמו כקש׃   וברוח
אפיך נערמו מים   נצבו כמו נד
נזלים   קפאו תהמת בלב ים׃   אמר
אויב ארדף אשיג   אחלק שלל תמלאמו
נפשי   אריק חרבי תורישמו ידי׃   נשפת
ברוחך כסמו ים   צללו כעופרת במים
אדירים׃   מי כמכה באלם יהוה   מי
כמכה נאדר בקדש   נורא תהלת עשה
פלא׃   נטית ימינך תבלעמו ארץ׃   נחית
בחסדך עם זו גאלת   נהלת בעזך אל נוה

שמעו ג ריש פס׳ וסימ׳ [illegible] עמים ירגזון גויס קלונך כי נאנחה חד בתו׳ וחד בנב׳ וחד בכת׳ אחז ג ב מלרע וחד מלעיל וסימ׳ חיל אחז והנה
אחז בקרנות שנאה׳ ל׳ לעולם ועד ט וסימנ׳ יי ימלך כי יהל העמים בגעלת גוים אזכירה שמך ואשמרה תורתך ארוממך אלהי המלך בכל
יום אברכה תהלת יי ידבר פי והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע נמגו ד׳ וחס וסימנ׳ כל ישבי כנען וגם נמגו כל ישבי הארץ וחב׳ לדמשק

קדשך: שמעו עמים ירגזון חיל
אחז ישבי פלשת: אז נבהלו אלופי
אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו
כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה
ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד
יעבר עמך יהוה עד יעבר עם זו
קנית: תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו
ידיך: יהוה ימלך לעלם ועד: כי
בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עלהם
את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים:

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים
אחריה בתפים ובמחלת: ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה
סוס ורכבו רמה בים: ויסע משה את ישראל מים סוף
ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים:
ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה
מרה: וילנו העם על משה לאמר מה נשתה: ויצעק אל יהוה ויורהו יהוה עץ
וישלך אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו: ויאמר
אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת
למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים
עליך כי אני יהוה רפאך: ויבאו אילמה ושם
שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים: ויסעו
מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם
ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים:

[illegible] ויחנו ל׳ והשיגו ל׳ ויתפרקו ל׳ והשיקו ל׳ התפרקו ל׳ תינקו ל׳ וירוממו ל׳ וישבו ל׳ ועשקו ל׳ כולה [illegible]
[illegible] ולא ישמעון לקולי [illegible] וישמעו לקולך ובאת ואת הראשון ולא ישמעון
אמר כי [illegible] לקול [illegible] לקול חתן ולא ישמעו לקול [illegible] ולקולי [illegible]
[illegible] וישמעו משה לקול [illegible] ועתה שמע לקול [illegible]

וילינו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן
במדבר: ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו
ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר
באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר
הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב:
ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם
לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו
למען אנסנו הילך בתורתי אם לא: והיה ביום
הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על
אשר ילקטו יום יום: ויאמר משה ואהרן אל כל
בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא
אתכם מארץ מצרים: ובקר וראיתם את כבוד
יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה
כי תלינו עלינו: ויאמר משה בתת יהוה לכם
בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע
יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו
ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה:
ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני
ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם:
ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו
אל המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן:

וידבר יהוה אל משה לאמר: שמעתי את תלונת
בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו
בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה

אלהיכם: ויהי בערב ותעל השלו ותכס את
המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה:
ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק
מחספס דק ככפר על הארץ: ויראו בני ישראל
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה
הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן
יהוה לכם לאכלה: זה הדבר אשר צוה יהוה
לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר
נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו: ויעשו כן
בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט: וימדו
בעמר ולא העדיף המרבה והממעיט לא
החסיר איש לפי אכלו לקטו: ויאמר משה
אלהם איש אל יותר ממנו עד בקר: ולא שמעו
אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם
תולעים ויבאש ויקצף עלהם משה: וילקטו
אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחם השמש
ונמס: ויהי ביום הששי לקטו לחם משנה שני
העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו
למשה: ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה
שבתון שבת קדש ליהוה מחר את אשר תאפו
אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף
הניחו לכם למשמרת עד הבקר: ויניחו אתו
עד הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ורמה
לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו היום כי
שבת היום ליהוה היום לא תמצאהו בשדה:

[illegible]

שנה אחת

ששת ימים תלקטהו וביום השביעי שבת לא
יהיה בו׃ ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט
ולא מצאו׃ ויאמר יהוה אל
משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי׃
ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן
לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו
אל יצא איש ממקמו ביום השביעי׃ וישבתו
העם ביום השבעי׃ ויקראו בית ישראל את
שמו מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת
בדבש׃ ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה
מלא העמר ממנו למשמרת לדרתיכם למען
יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר
בהוציאי אתכם מארץ מצרים׃ ויאמר משה
אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא
העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת
לדרתיכם׃ כאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו
אהרן לפני העדת למשמרת׃ ובני ישראל
אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל
ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה
ארץ כנען׃ והעמר עשרית האיפה הוא׃

ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין למסעיהם
על פי יהוה ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם׃
וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים
ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה

תנסון את יהוה׃ ויצמא שם העם למים וילן העם
על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית
אתי ואת בני ואת מקני בצמא׃ ויצעק משה אל
יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט
וסקלני׃ ויאמר יהוה אל משה עבר לפני
העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך אשר
הכית בו את היאר קח בידך והלכת׃ הנני
עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור
ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה
לעיני זקני ישראל׃ ויקרא שם המקום מסה
ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם את
יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו אם אין׃

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם׃ ויאמר
משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם
בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה
האלהים בידי׃ ויעש יהושע כאשר אמר לו
משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו
ראש הגבעה׃ והיה כאשר ירים משה ידו
וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק׃
וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו
וישב עליה ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד
ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש׃
ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי
חרב׃

[illegible]

ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר
ושים באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר
עמלק מתחת השמים׃ ויבן משה מזבח
ויקרא שמו יהוה נסי׃ ויאמר כי יד על כס יה
מלחמה ליהוה בעמלק מדר דר׃

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר
עשה אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא
יהוה את ישראל ממצרים׃ ויקח יתרו חתן משה
את צפרה אשת משה אחר שלוחיה׃ ואת שני
בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי
בארץ נכריה׃ ושם האחד אליעזר כי אלהי אבי
בעזרי ויצלני מחרב פרעה׃ ויבא יתרו חתן
משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר
הוא חנה שם הר האלהים׃ ויאמר אל משה אני
חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה׃
ויצא משה לקראת חתנו וישתחו וישק לו
וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה׃
ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה
לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל
התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה׃
ויחד יתרו על כל הטובה אשר עשה יהוה
לישראל אשר הצילו מיד מצרים׃ ויאמר
יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים
ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד

מצרים׃ עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים
כי בדבר אשר זדו עליהם׃ ויקח יתרו חתן
משה עלה וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל
זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני
האלהים׃ ויהי ממחרת וישב משה לשפט
את העם ויעמד העם על משה מן הבקר
עד הערב׃ וירא חתן משה את כל אשר הוא
עשה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר
אתה עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך
וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב׃ ויאמר
משה לחתנו כי יבא אלי העם לדרש אלהים׃
כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש
ובין רעהו והודעתי את חקי האלהים ואת
תורתיו׃ ויאמר חתן משה אליו לא טוב
הדבר אשר אתה עשה׃ נבל תבל גם אתה
גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר
לא תוכל עשהו לבדך׃ עתה שמע בקלי
איעצך ויהי אלהים עמך היה אתה לעם
מול האלהים והבאת אתה את הדברים אל
האלהים׃ והזהרתה אתהם את החקים ואת
התורת והודעת להם את הדרך ילכו בה
ואת המעשה אשר יעשון׃ ואתה תחזה
מכל העם אנשי חיל יראי אלהים אנשי
אמת שנאי בצע ושמת עלהם שרי אלפים
שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת׃

ושפטו את העם בכל עת והיה כל הדבר הגדל
יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם והקל
מעליך ונשאו אתך: אם את הדבר הזה תעשה
וצוך אלהים ויכלת עמד וגם כל העם הזה על
מקמו יבא בשלום: וישמע משה לקול חתנו
ויעש כל אשר אמר: ויבחר משה אנשי חיל
מכל ישראל ויתן אתם ראשים על העם שרי
אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת
ושפטו את העם בכל עת את הדבר הקשה
יביאון אל משה וכל הדבר הקטן ישפוטו הם:
וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו:

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ
מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: ויסעו
מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר
ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל
האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה
תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם
ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם
על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה אם
שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי
והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ:
ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה
הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: ויבא
משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל

הדברים האלה אשר צוהו יהוה: ויענו כל
העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה
וישב משה את דברי העם אל יהוה: ויאמר
יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן
בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך יאמינו
לעולם ויגד משה את דברי העם אל יהוה:
ויאמר יהוה אל משה לך אל העם וקדשתם
היום ומחר וכבסו שמלתם: והיו נכנים ליום
השלישי כי ביום השלשי ירד יהוה לעיני
כל העם על הר סיני: והגבלת את העם סביב
לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו
כל הנגע בהר מות יומת: לא תגע בו יד כי
סקול יסקל או ירה יירה אם בהמה אם איש
לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר: וירד
משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו
שמלתם: ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת
ימים אל תגשו אל אשה: ויהי ביום השלישי
בהית הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד
על ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל העם
אשר במחנה: ויוצא משה את העם לקראת
האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחתית ההר:
והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו
יהוה באש ויעל עשנו כעשן הכבשן
ויחרד כל ההר מאד: ויהי קול השפר הולך
וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול

וירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה׃
ויאמר יהוה אל משה רד העד בעם פן יהרסו
אל יהוה לראות ונפל ממנו רב׃ וגם הכהנים
הנגשים אל יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה׃
ויאמר משה אל יהוה לא יוכל העם לעלת אל
הר סיני כי אתה העדתה בנו לאמר הגבל את
ההר וקדשתו׃ ויאמר אליו יהוה לך רד ועלית
אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו
לעלת אל יהוה פן יפרץ בם׃ וירד משה אל
העם ויאמר אלהם׃ וידבר
אלהים את כל הדברים האלה לאמר׃
אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים מבית עבדים לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני לא תעשה לך פסל וכל תמונה
אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת
ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה להם
ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
פקד עון אבת על בנים על שלשים ועל
רבעים לשנאי ועשה חסד לאלפים
לאהבי ולשמרי מצותי׃ לא
תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה
יהוה את אשר ישא את שמו לשוא׃
זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד

ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת
ליהוה אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה
ובנך ובתך עבדך ואמתך ובהמתך וגרך
אשר בשעריך כי ששת ימים עשה יהוה
את השמים ואת הארץ את הים ואת כל
אשר בם וינח ביום השביעי על כן ברך
יהוה את יום השבת ויקדשהו׃
כבד את אביך ואת אמך למען
יארכון ימיך על האדמה אשר יהוה אלהיך
נתן לך׃ לא
תרצח׃ לא
תנאף׃ לא
תגנב׃ לא
תענה ברעך עד שקר׃ לא
תחמד בית רעך לא
תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו
וכל אשר לרעך׃
וכל העם ראים את הקולת ואת הלפידם ואת
קול השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו
ויעמדו מרחק׃ ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו
ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות׃
ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות
אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על
פניכם לבלתי תחטאו׃ ויעמד העם מרחק
ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים׃

ויאמר יהוה אל משה כה
תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן
השמים דברתי עמכם׃ לא תעשון אתי אלהי
כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם׃ מזבח אדמה
תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך
את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר
את שמי אבוא אליך וברכתיך׃ ואם מזבח
אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי
חרבך הנפת עליה ותחללה׃ ולא תעלה במעלת
על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו׃

21

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם׃ כי
תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת
יצא לחפשי חנם׃ אם בגפו יבא בגפו יצא אם
בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו׃ אם אדניו
יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה
וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו׃ ואם
אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי
ואת בני לא אצא חפשי׃ והגישו אדניו אל
האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע
אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם׃
וכי ימכר איש את בתו לאמה לא
תצא כצאת העבדים׃ אם רעה בעיני אדניה
אשר לא יעדה והפדה לעם נכרי לא ימשל
למכרה בבגדו בה׃ ואם לבנו ייעדנה כמשפט

הבנות יעשה לה׃ אם אחרת יקח לו שארה
כסותה ועונתה לא יגרע׃ ואם שלש אלה לא
יעשה לה ויצאה חנם אין כסף׃
מכה איש ומת מות יומת׃ ואשר לא
צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר
ינוס שמה׃ וכי יזד איש על
רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו
למות׃ ומכה אביו ואמו
מות יומת׃ וגנב איש ומכרו
ונמצא בידו מות יומת׃
ומקלל אביו ואמו מות יומת׃
וכי יריבן אנשים והכה איש
את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל
למשכב׃ אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו
ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא׃
וכי יכה איש את עבדו או את
אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם׃ אך
אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא׃
וכי ינצו אנשים ונגפו
אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענוש
יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן
בפללים׃ ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת
נפש׃ עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד
רגל תחת רגל׃ כויה תחת כויה פצע תחת פצע
חבורה תחת חבורה׃

יבנו ו בינו וסימנ׳ לחפשי ישלחנו לא הכך הנגע [illegible] גבן או דק כעין הבדלח ותרעינו באישון עינו לא כהתה ואם ז׳ ריש פ״ס בפרש ופ׳
ואם אמר יאמר ואם לבנו ואם שלש אלה אסון יהיה שן עבדו שור נגח גנב יגנב ומי יא׳ רי״ש פ״ס בפרש וסי׳ ימכר איש יזד איש יריבן יכה
איש ינצו אנשים יכה איש את עין יגח שור יפתח איש בור יגף שור איש ישאל איש יפתח איש לבעליו ג׳ וס׳ בעל הבור ישלם ואם גנב יגנב

וְכִֽי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אֽוֹ־אֶת־עֵין
אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָהּ לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ וְאִם־שֵׁן
עַבְדּוֹ אֽוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת
שִׁנּוֹ׃
וְכִֽי־יִגַּח שׁוֹר אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל
הַשּׁוֹר וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ וְאִם
שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא
יִשְׁמְרֶנּוּ וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִסָּקֵל וְגַם
בְּעָלָיו יוּמָת׃ אִם־כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ
כְּכֹל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו׃ אוֹ־בֵן יִגָּח אוֹ־בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט
הַזֶּה יֵעָשֶׂה לּוֹ׃ אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה
כֶּסֶף שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים יִתֵּן לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל׃
וְכִֽי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּֽי־
יִכְרֶה אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָֽפַל־שָׁמָּה שּׁוֹר אוֹ חֲמוֹר׃
בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה
לּֽוֹ׃ וְכִֽי־יִגֹּף שׁוֹר־אִישׁ אֶת־שׁוֹר
רֵעֵהוּ וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ
וְגַם אֶת־הַמֵּת יֶחֱצֽוּן׃ אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא
מִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם
שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִֽהְיֶה־לּֽוֹ׃
כִּי יִגְנֹֽב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ
מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּֽע־
צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה׃ אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא הַגַּנָּב
וְהֻכָּה וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים׃ אִם־זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו
דָּמִים לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתֽוֹ׃

אִם־הִמָּצֵא תִמָּצֵא בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר
עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנַיִם יְשַׁלֵּֽם׃
כִּי יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־
בְּעִירֹה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר מֵיטַב שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב
כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּֽם׃ כִּֽי־תֵצֵא אֵשׁ
וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה
שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת־הַבְּעֵרָֽה׃
כִּֽי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אֽוֹ־כֵלִים
לִשְׁמֹר וְגֻנַּב מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם
שְׁנָֽיִם׃ אִם־לֹא יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּֽעַל־הַבַּיִת
אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵֽהוּ׃
עַֽל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה
עַל־שַׂלְמָה עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה
עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן
אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵֽהוּ׃
כִּֽי־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־
שֶׂה וְכָל־בְּהֵמָה לִשְׁמֹר וּמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבָּה
אֵין רֹאֶֽה׃ שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם־
לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא
יְשַׁלֵּֽם׃ וְאִם־גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לִבְעָלָֽיו׃
אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ עֵד הַטְּרֵפָה לֹא יְשַׁלֵּֽם׃
וְכִֽי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ וְנִשְׁבַּר אוֹ־מֵת בְּעָלָיו
אֵין־עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּֽם׃ אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם
אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרֽוֹ׃

יב פ״ס אית בהון אם אם וסימנ׳ אם בגפו אם זרחה אם לא ימצא אם בעליו אם ענה אם אתם תבאו אם בצרים אם יתקע שופר אם אבא
באהל ביתי אם תדבקנה שפתי אם כח אבנים ס׳ זרחה ד׳ וסימנ׳ עליו השמש והשמש זרחה עליהם שמש זרחה ונודד והתרעת זרחה
וחד וזרחה קצים ד׳ ב׳ חס וב׳ מל וסימנ׳ ומציאה קצים ואלה זרעו כסוחים [illegible] באש וחד וקוצים קצרו שלמה ד׳ בת בלש׳ וס׳ על כל דבר אם
חבל תחבל השב תשיב לו לא בלו שלמתיכם וכל קרי דכות למר קוד [illegible] שבעת ה׳ חס וס׳ שתהיה כל נדר ויחמל [illegible] על מפיבשת ומדוע לא שמרת

ויתום ה׳ וסימנ׳ לא תענון ואלמנה ויתום ריב פיה ומרבה אליכם למשפט שפטו דל פי אמלט עני ה׳ תשימון ג׳ וסימנ׳ אם כסף לבא מצרים
קנני למלך יהוד ותשימון לשמרי חד בת וחד בנצי חד בכת סדב ה׳ חס בליש וסימנ׳ ולא תענה על רב לרב באש ורב לא ידעתי אל תצא לרב
בידכם עמוד ריבך רב את רע וכל ישעיה כות׳ בריבו ד׳ וסי׳ ודל לא תהדר משפט אבינך צדיק הראשון לעות אדם ה׳ כל שוא כת׳ חס
אל יאמן
בשן

וכי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב
עמה מהר ימהרנה לו לאשה׃ אם מאן ימאן אביה
לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת׃
מכשפה לא תחיה׃ כל שכב עם בהמה
מות יומת׃ זבח לאלהים
יחרם בלתי ליהוה לבדו׃ וגר לא תונה ולא תלחצנו
כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ כל אלמנה ויתום
לא תענון׃ אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק
אלי שמע אשמע צעקתו׃ וחרה אפי והרגתי
אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים׃

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה
לו כנשה לא תשימון עליו נשך׃ אם חבל
תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו׃
כי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לערו במה
ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני׃
אלהים לא תקלל ונשיא
בעמך לא תאר׃ מלאתך ודמעך לא תאחר
בכור בניך תתן לי׃ כן תעשה לשרך לצאנך
שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו
לי׃ ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה
לא תאכלו לכלב תשלכון אתו׃
לא תשא שמע שוא אל תשת ידך
עם רשע להית עד חמס׃ לא תהיה אחרי רבים
לרעת ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים

להטת׃ ודל לא תהדר בריבו׃
כי תפגע שור איבך או חמרו תעה השב
תשיבנו לו׃ כי תראה
חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב
לו עזב תעזב עמו׃ לא
תטה משפט אבינך בריבו׃ מדבר שקר תרחק
ונקי וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע׃ ושחד
לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי
צדיקים׃ וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש
הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ ושש שנים
תזרע את ארצך ואספת את תבואתה׃
והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני
עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה
לכרמך לזיתך׃ ששת ימים תעשה מעשיך
וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך
וחמרך וינפש בן אמתך והגר׃ ובכל אשר
אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים
לא תזכירו לא ישמע על פיך׃ שלש רגלים
תחג לי בשנה׃ את חג המצות תשמר שבעת
ימים תאכל מצות כאשר צויתך למועד
חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו
פני ריקם׃ וחג הקציר בכורי מעשיך אשר
תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה
באספך את מעשיך מן השדה׃ שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה׃

כי תפגע ו׳ בטע בת כי תפגע כי תשא כי לקחו כי תכלה וצדיקים וסי׳ ונקי וצדיק דבר אל בני עמך הטה עפלה לוה רשע חנון וש זרח בחשך יכין
וצדיק בעצבו ויפה כל היום התאוה בפשע איש רע וששג רישפ׳ וסימנ׳ ששם תזרע מאות איש חגרים מעלות לכסא ישמע וקימ׳
ובכל אשר עוד חמס וגלתי בידו שלם כהקיר במקום הזה ויתנהו בסוגר והשבתי המון שריך קול מלאכה וגם נביאים ולא יעקבם למועדו
ומ׳ חג המצות ואותה לא באתה ויצא יהונתן כי למועד קץ כי למועד מועדים וחצי ממדבר ג׳ וסי׳ שקר תרחק איש ישראל כי לא יפול

ג פיסו מן ב̇ב̇ קדמ̇ ז̇ תטנ̇ ש̇ וסימנ̇ לוז שם העיר ליש שם העיר זכור את יום השבת שמור את יום הש̇ לא תזבח לא תשחט וחלופיהון ג זוגין קדמ̇
ש̇ תנינ̇ ז̇ וסימנ̇ שלח יהוידע התחזק יהוידע למה שכחתני למה זנחתני אליך אשמרה אליך אזמרה אשלח ט̇ וס̇י גדי עזים וזבחתם יהי כן את
אימתי מזידעב והכרתי בשלחי או דבר איעיל וחד ואשלח את כל האדם אמלא ג̇ וס̇י את מספר ימיך ופ̇י אמלא ואוצרותיהם וחד ואמלא אתו

לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי
עד בקר ראשית בכורי אדמתך תביא בית
יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך
ולהביאך אל המקום אשר הכנתי השמר מפניו
ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם
כי שמי בקרבו כי אם שמוע תשמע בקלו
ועשית כל אשר אדבר ואיבתי את איביך וצרתי
את צרריך כי ילך מלאכי לפניך והביאך אל
האמרי והחתי והפרזי והכנעני החוי והיבוסי
והכחדתיו לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם
ולא תעשה כמעשיהם כי הרס תהרסם ושבר
תשבר מצבתיהם ועבדתם את יהוה אלהיכם
וברך את לחמך ואת מימיך והסרתי מחלה
מקרבך לא תהיה משכלה
ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא את אימתי
אשלח לפניך והמתי את כל העם אשר תבא
בהם ונתתי את כל איביך אליך ערף ושלחתי
את הצרעה לפניך וגרשה את החוי את הכנעני
ואת החתי מלפניך לא אגרשנו מפניך
בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה
עליך חית השדה מעט מעט אגרשנו מפניך
עד אשר תפרה ונחלת את הארץ ושתי
את גבלך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר

עד הנהר כי אתן בידכם את ישבי הארץ
וגרשתמו מפניך לא תכרת להם ולאלהיהם
ברית לא ישבו בארצך פן יחטיאו אתך לי
כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש

ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב
ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם
מרחק ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא
יגשו והעם לא יעלו עמו ויבא משה ויספר
לעם את כל דברי יהוה ואת כל המשפטים
ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים
אשר דבר יהוה נעשה ויכתב משה את כל
דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת
ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר
שבטי ישראל וישלח את נערי בני ישראל
ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים
ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם
זרק על המזבח ויקח ספר הברית ויקרא
באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה
נעשה ונשמע ויקח משה את הדם ויזרק
על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת
יהוה עמכם על כל הדברים האלה ויעל
משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני
ישראל ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו
כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר

תבא ה̇ חס̇ וסימנ̇ בסוס אל תבא את אימתי ושלשים יום גם בי התאנף אשימה בדעה וכתבת עליהן ורבה ד̇ וס̇י עליך חית השדה העזובה בקוב
היא על האדם ורבה משטמה ישבו כ̇ וס̇י לגור בארץ במיטב הארץ פן יחטיאו בסכת תשבו דין נשיכם דאולי דין נשיכם דיהושע כי ישבו אחים בעפעפיו
קננו ישבו ציים כי ימים רבים באורץ יש בני רבנים וחב̇ וישכן עריס כי ישחן אך צדיקים אם ישמרון לארץ ידמו וימינא כתוב ועד ים ד̇ וס̇י ושתי
את גבלך וכל הערבה והערבה עד ים והירדן וגבל זבחים שלמים ב̇ וס̇י וישלח את נערי וילכו כל העם וישלח ג̇ בטע את נערי יהודה ביד דוד

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את
האלהים ויאכלו וישתו׃
ויאמר יהוה אל משה עלה אלי ההרה
והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה
והמצוה אשר כתבתי להורתם׃ ויקם משה
ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים׃
ואל הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב
אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים
יגש אלהם׃ ויעל משה אל ההר ויכס הענן
את ההר׃ וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו
הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום
השביעי מתוך הענן׃ ומראה כבוד יהוה
כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל׃
ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי
משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה׃

קיה פס׳ סימן עזיאל

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל
ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו
תקחו את תרומתי׃ וזאת התרומה אשר תקחו
מאתם זהב וכסף ונחשת׃ ותכלת וארגמן ותולעת
שני ושש ועזים׃ וערת אילם מאדמים וערת
תחשים ועצי שטים׃ שמן למאר בשמים לשמן
המשחה ולקטרת הסמים׃ אבני שהם ואבני
מלאים לאפד ולחשן׃ ועשו לי מקדש ושכנתי
בתוכם׃ ככל אשר אני מראה אותך את תבנית
המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו׃
ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי
ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו׃ וצפית
אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית
עליו זר זהב סביב׃ ויצקת לו ארבע טבעת זהב
ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על
צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית׃
ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב׃
והבאת את הבדים בטבעת על צלעת הארן
לשאת את הארן בהם׃ בטבעת הארן יהיו הבדים
לא יסרו ממנו׃ ונתת אל הארן את העדת אשר
אתן אליך׃ ועשית כפרת זהב טהור אמתים
וחצי ארכה ואמה וחצי רחבה׃ ועשית שנים
כרבים זהב מקשה תעשה אתם משני
קצות הכפרת׃ ועשה כרוב אחד מקצה מזה
וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת תעשו
את הכרבים על שני קצותיו׃ והיו הכרבים
פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על
הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת יהיו
פני הכרבים׃ ונתת את הכפרת על הארן
מלמעלה ואל הארן תתן את העדת אשר
אתן אליך׃ ונועדתי לך שם ודברתי אתך
מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על
ארון העדת את כל אשר אצוה אותך אל בני
ישראל׃

וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ
וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ וְצִפִּיתָ אֹתוֹ
זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לּוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְעָשִׂיתָ לּוֹ
מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֵר זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ
סָבִיב׃ וְעָשִׂיתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת
הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃
לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים לְבַדִּים
לָשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן׃ וְעָשִׂיתָ אֶת הַבַּדִּים עֲצֵי
שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא בָם אֶת הַשֻּׁלְחָן׃
וְעָשִׂיתָ קְּעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו וּקְשׂוֹתָיו וּמְנַקִּיֹּתָיו
אֲשֶׁר יֻסַּךְ בָּהֵן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃
וְנָתַתָּ עַל הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד׃

וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּעָשֶׂה
הַמְּנוֹרָה יְרֵכָהּ וְקָנָהּ גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ
מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ
שְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי
מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים
מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשֵׁשֶׁת
הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרָה׃ וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ וְכַפְתֹּר
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים
מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת
הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן הַמְּנֹרָה׃ כַּפְתֹּרֵיהֶם וּקְנֹתָם

מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר׃ וְעָשִׂיתָ
אֶת נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה אֶת נֵרֹתֶיהָ וְהֵאִיר
עַל עֵבֶר פָּנֶיהָ׃ וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃
כִּכָּר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֹתָהּ אֵת כָּל הַכֵּלִים
הָאֵלֶּה׃ וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אַתָּה
מָרְאֶה בָּהָר׃ וְאֶת הַמִּשְׁכָּן
תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה
וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה
הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל הַיְרִיעֹת׃ חֲמֵשׁ
הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיןָ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ וְחָמֵשׁ
יְרִיעֹת חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ׃ וְעָשִׂיתָ לֻלְאֹת
תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה
בַּחֹבָרֶת וְכֵן תַּעֲשֶׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה
בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃ חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה
בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה
הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת
הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל אֲחֹתָהּ׃ וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים
קַרְסֵי זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל
אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃ וְעָשִׂיתָ
יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ אֹרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת
שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה
הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת׃

וחברת את חמש היריעת לבד ואת שש
היריעת לבד וכפלת את היריעה הששית
אל מול פני האהל׃ ועשית חמשים ללאת
על שפת היריעה האחת הקיצנה בחברת
וחמשים ללאת על שפת היריעה החברת
השנית׃ ועשית קרסי נחשת חמשים והבאת
את הקרסים בללאת וחברת את האהל והיה
אחד׃ וסרח העדף ביריעת האהל חצי היריעה
העדפת תסרח על אחרי המשכן׃ והאמה
מזה והאמה מזה בעדף בארך יריעת האהל
יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה
לכסתו׃ ועשית מכסה לאהל ערת אילם
מאדמים ומכסה ערת תחשים מלמעלה׃

ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים
עמדים׃ עשר אמות ארך הקרש ואמה וחצי
האמה רחב הקרש האחד׃ שתי ידות לקרש
האחד משלבת אשה אל אחתה כן תעשה
לכל קרשי המשכן׃ ועשית את הקרשים
למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה׃
וארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים
הקרש שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי
ידתיו ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי
ידתיו׃ ולצלע המשכן השנית לפאת צפון
עשרים קרש׃ וארבעים אדניהם כסף שני
אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת
הקרש האחד׃ ולירכתי המשכן ימה תעשה
ששה קרשים׃ ושני קרשים תעשה למקצעת
המשכן בירכתים׃ ויהיו תאמם מלמטה ויחדו
יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן
יהיה לשניהם לשני המקצעת יהיו׃ והיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים
שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים
תחת הקרש האחד׃ ועשית בריחם עצי
שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד׃
וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן
השנית וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן
לירכתים ימה׃ והבריח התיכן בתוך הקרשים
מברח מן הקצה אל הקצה׃ ואת הקרשים
תצפה זהב ואת טבעתיהם תעשה זהב
בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב׃
והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית
בהר׃

ועשית פרכת
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר
מעשה חשב יעשה אתה כרבים׃ ונתתה
אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים זהב
וויהם זהב על ארבעה אדני כסף׃ ונתתה
את הפרכת תחת הקרסים והבאת שמה
מבית לפרכת את ארון העדות והבדילה
הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים׃

ונתת את הכפרת על ארון העדת בקדש
הקדשים: ושמת את השלחן מחוץ לפרכת
ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן
תימנה והשלחן תתן על צלע צפון: ועשית
מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת שני
ושש משזר מעשה רקם: ועשית למסך חמשה
עמודי שטים וצפית אתם זהב וויהם זהב
ויצקת להם חמשה אדני נחשת:
ועשית את המזבח עצי שטים חמש 27
אמות ארך וחמש אמות רחב רבוע יהיה
המזבח ושלש אמות קמתו: ועשית קרנתיו
על ארבע פנתיו ממנו תהיין קרנתיו וצפית
אתו נחשת: ועשית סירתיו לדשנו ויעיו
ומזרקתיו ומזלגתיו ומחתתיו לכל כליו
תעשה נחשת: ועשית לו מכבר מעשה רשת
נחשת ועשית על הרשת ארבע טבעת נחשת
על ארבע קצותיו: ונתתה אתה תחת כרכב
המזבח מלמטה והיתה הרשת עד חצי
המזבח: ועשית בדים למזבח בדי עצי שטים
וצפית אתם נחשת: והובא את בדיו בטבעת
והיו הבדים על שתי צלעת המזבח בשאת
אתו: נבוב לחת תעשה אתו כאשר הראה אתך
בהר כן יעשו: ועשית
את חצר המשכן לפאת נגב תימנה קלעים
לחצר שש משזר מאה באמה ארך לפאה

האחת: ועמדיו עשרים ואדניהם עשרים
נחשת ווי העמדים וחשקיהם כסף: וכן
לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך ועמדו
עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמדים
וחשקיהם כסף: ורחב החצר לפאת ים קלעים
חמשים אמה עמדיהם עשרה ואדניהם
עשרה: ורחב החצר לפאת קדמה מזרחה
חמשים אמה: וחמש עשרה אמה קלעים
לכתף עמדיהם שלשה ואדניהם שלשה:
ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמדיהם
שלשה ואדניהם שלשה: ולשער החצר
מסך עשרים אמה תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר מעשה רקם עמדיהם
ארבעה ואדניהם ארבעה: כל עמודי החצר
סביב מחשקים כסף וויהם כסף ואדניהם
נחשת: ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים
בחמשים וקמה חמש אמות שש משזר
ואדניהם נחשת: לכל כלי המשכן בכל
עבדתו וכל יתדתיו וכל יתדת החצר נחשת:
ואתה תצוה
את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך
כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד
מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו
אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת
עולם לדרתם מאת בני ישראל:

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת
בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן
נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן
ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד
ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר
מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן
לקדשו לכהנו לי ואלה הבגדים אשר יעשו
חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת
ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו
לכהנו לי והם יקחו את הזהב ואת התכלת
ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש

ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת
שני ושש משזר מעשה חשב שתי כתפת
חברת יהיה לו אל שני קצותיו וחבר וחשב
אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר
ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם
שמות בני ישראל ששה משמתם על האבן
האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן
השנית כתולדתם מעשה חרש אבן פתוחי
חתם תפתח את שתי האבנים על שמת בני
ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם
ושמת את שתי האבנים על כתפת האפד אבני
זכרן לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני

יהוה על שתי כתפיו לזכרן

ועשית משבצת זהב ושתי שרשרת
זהב טהור מגבלת תעשה אתם מעשה עבת
ונתתה את שרשרת העבתת על המשבצת

ועשית חשן משפט מעשה חשב
כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משזר תעשה אתו רבוע
יהיה כפול זרת ארכו וזרת רחבו ומלאת בו
מלאת אבן ארבעה טורים אבן טור אדם
פטדה וברקת הטור האחד והטור השני נפך
ספיר ויהלם והטור השלישי לשם שבו
ואחלמה והטור הרביעי תרשיש ושהם
וישפה משבצים זהב יהיו במלואתם והאבנים
תהיין על שמת בני ישראל שתים עשרה
על שמתם פתוחי חותם איש על שמו תהיין
לשני עשר שבט ועשית על החשן שרשת
גבלת מעשה עבת זהב טהור ועשית על
החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי
הטבעות על שני קצות החשן ונתתה
את שתי עבתת הזהב על שתי הטבעת
אל קצות החשן ואת שתי קצות שתי
העבתת תתן על שתי המשבצות ונתתה
על כתפות האפד אל מול פניו ועשית שתי
טבעות זהב ושמת אתם על שני קצות
החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה

ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על
שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו לעמת
מחברתו ממעל לחשב האפוד׃ וירכסו את
החשן מטבעתו אל טבעת האפוד בפתיל תכלת
להיות על חשב האפוד ולא יזח החשן מעל
האפוד׃ ונשא אהרן את שמות בני ישראל
בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש לזכרן
לפני יהוה תמיד׃ ונתת אל חשן המשפט את
האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו
לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל
על לבו לפני יהוה תמיד׃ ועשית
את מעיל האפוד כליל תכלת׃ והיה פי ראשו
בתוכו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי
תחרא יהיה לו לא יקרע׃ ועשית על שוליו
רמני תכלת וארגמן ותולעת שני על שוליו
סביב ופעמני זהב בתוכם סביב׃ פעמן זהב
ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל
סביב׃ והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו
בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות׃
ועשית ציץ זהב טהור
ופתחת עליו פתוחי חתם קדש ליהוה׃ ושמת
אתו על פתיל תכלת והיה על המצנפת אל
מול פני המצנפת יהיה׃ והיה על מצח אהרן
ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו
בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על

מצחו תמיד לרצון להם לפני יהוה׃ ושבצת
הכתנת שש ועשית מצנפת שש ואבנט
תעשה מעשה רקם׃ ולבני אהרן תעשה
כתנת ועשית להם אבנטים ומגבעות תעשה
להם לכבוד ולתפארת׃ והלבשת אתם את
אהרן אחיך ואת בניו אתו ומשחת אתם
ומלאת את ידם וקדשת אתם וכהנו לי׃ ועשה
להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה ממתנים
ועד ירכים יהיו׃ והיו על אהרן ועל בניו בבאם
אל אהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת
בקדש ולא ישאו עון ומתו חקת עולם לו
ולזרעו אחריו׃ וזה
הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם לכהן לי
לקח פר אחד בן בקר ואילם שנים תמימם׃
ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי
מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה
אתם׃ ונתת אותם על סל אחד והקרבת אתם
בסל ואת הפר ואת שני האילם׃ ואת אהרן
ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת
אתם במים׃ ולקחת את הבגדים והלבשת
את אהרן את הכתנת ואת מעיל האפד
ואת האפד ואת החשן ואפדת לו בחשב
האפד׃ ושמת המצנפת על ראשו ונתת את
נזר הקדש על המצנפת׃ ולקחת את שמן
המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אתו׃

והלבשתם ב׳ וסימנ׳ ואת בניו ואת אלעזר · וכל ר״ע פתח וסמ׳ ליה מלה ואת בנ׳ טו׳ את וסימנ׳ את הכבש את אהל מועד את המשכן את
הארן את השלחן דויקהל את מזבח את קלעי את יתדת את בגדי דויקהל את ארון את השלחן דאלה פקודי את המנרה את מזבח את קלעי
את בגדי הש׳ רציעי וכל שז׳ ריש פים דאורי׳ ואת בנ׳ כה׳ את · תשרף ג׳ וחס׳ וס׳ ואת בשר הפר דמלוא׳ ואת מרכבותיהם העיר הזאת

ואת בניו תקריב והלבשתם כתנת: וחגרת
אתם אבנט אהרן ובניו וחבשת להם מגבעת
והיתה להם כהנה לחקת עולם ומלאת יד
אהרן ויד בניו: והקרבת את הפר לפני אהל
מועד וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
הפר: ושחטת את הפר לפני יהוה פתח אהל
מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת
המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל
יסוד המזבח: ולקחת את כל החלב המכסה
את הקרב ואת היתרת על הכבד ואת שתי
הכלית ואת החלב אשר עליהן והקטרת
המזבחה: ואת בשר הפר ואת ערו ואת פרשו
תשרף באש מחוץ למחנה חטאת הוא: ואת
האיל האחד תקח וסמכו אהרן ובניו את
ידיהם על ראש האיל: ושחטת את האיל
ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב:
ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת קרבו וכרעיו
ונתת על נתחיו ועל ראשו: והקטרת את כל
האיל המזבחה עלה הוא ליהוה ריח ניחוח
אשה ליהוה הוא: ולקחת את האיל השני
וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל:
ושחטת את האיל ולקחת מדמו ונתתה על
תנוך אזן אהרן ועל תנוך אזן בניו הימנית
ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
וזרקת את הדם על המזבח סביב: ולקחת מן

הדם אשר על המזבח ומשמן המשחה והזית
על אהרן ועל בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו
אתו וקדש הוא ובגדיו ובניו ובגדי בניו אתו:
ולקחת מן האיל החלב והאליה ואת החלב
המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי
הכלית ואת החלב אשר עליהן ואת שוק הימין
כי איל מלאים הוא: וככר לחם אחת וחלת
לחם שמן אחת ורקיק אחד מסל המצות
אשר לפני יהוה: ושמת הכל על כפי אהרן
ועל כפי בניו והנפת אתם תנופה לפני יהוה:
ולקחת אתם מידם והקטרת המזבחה על
העלה לריח ניחוח לפני יהוה אשה הוא
ליהוה: ולקחת את החזה מאיל המלאים
אשר לאהרן והנפת אתו תנופה לפני יהוה
והיה לך למנה: וקדשת את חזה התנופה
ואת שוק התרומה אשר הונף ואשר הורם
מאיל המלאים מאשר לאהרן ומאשר לבניו:
והיה לאהרן ולבניו לחק עולם מאת בני
ישראל כי תרומה הוא ותרומה יהיה מאת
בני ישראל מזבחי שלמיהם תרומתם ליהוה:
ובגדי הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו
למשחה בהם ולמלא בם את ידם: שבעת
ימים ילבשם הכהן תחתיו מבניו אשר
יבא אל אהל מועד לשרת בקדש: ואת איל
המלאים תקח ובשלת את בשרו במקם קדש

חטאת הוא ד׳ וסימנ׳ ואת בשר הפר והוציא את הפר וסמך ידו דשעיר מלך והזה מדם החטאת · ניחוח ג׳ מל׳ בת׳ וס׳ והקטרת את כל האיל ולקחת
אתם מידם ב׳ בענ׳ וג׳ בתחל׳ ת תורת כהנ׳ · וקרבו וכרעיו · ובגדיו ד׳ וס׳ וקדש הוא לא יפרם והנה איש בא לא תשרפנה · כל קר׳ אשה הוא ליג׳ בת׳ מ״א
אשה ליג׳ הוא את כל האיל המזבחה · תשרף באש ג׳ וס׳ ואת בשר הפר ואת מרכבתיהם העיר הזאת · אשה הוא ליג׳ ג׳ וס׳ מידם מעל כפיהם ואת
הקרב · ואלה שמות בנ׳ כי תרומה הוא · וידבר כי שגגה היא · וחד פס׳ וסימנ׳ הלא הוא אמר לי אחתי היא · הוא ד׳ מטע׳ בת׳ וס׳ כי תרומה הוא והיה

וזה בג ריש פיס ד מנה וזה הדבר וסימנהון אשר תעשה אשר מל יהושע אשר תעשו אשר מל יהוש ב בשמן ו רפי וסימנהון ועשרן סלת ועשירית האיפה והצילו העדה מיצאתי דוד ותרם כראים ששה חדשים כל ואלה שמות את הכבש האחד וכל ויצר את הכבש אחד עלת תמיד ד וסימנהון לדרתיכם העשויה ויעשו את הכבש ואחרי כן ועשרן ב חס וסימנהון סלת בלול ועשרן ובראשי חדשיכם

ואכלו אהרן ובניו את בשר האיל ואת הלחם
אשר בסל פתח אהל מועד׃ ואכלו אתם אשר
כפר בהם למלא את ידם לקדש אתם וזר לא
יאכל כי קדש הם׃ ואם יותר מבשר המלאים
ומן הלחם עד הבקר ושרפת את הנותר באש
לא יאכל כי קדש הוא׃ ועשית לאהרן ולבניו
ככה ככל אשר צויתי אתכה שבעת ימים
תמלא ידם׃ ופר חטאת תעשה ליום על
הכפרים וחטאת על המזבח בכפרך עליו
ומשחת אתו לקדשו׃ שבעת ימים תכפר
על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש
קדשים כל הנגע במזבח יקדש׃
וזה אשר תעשה על המזבח כבשים
בני שנה שנים ליום תמיד׃ את הכבש האחד
תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים׃ ועשרן סלת בלול בשמן כתית רבע
ההין ונסך רביעת ההין יין לכבש האחד׃
ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת
הבקר וכנסכה תעשה לה לריח ניחח אשה
ליהוה׃ עלת תמיד לדרתיכם פתח אהל מועד
לפני יהוה אשר אועד לכם שמה לדבר אליך
שם׃ ונעדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי׃
וקדשתי את אהל מועד ואת המזבח ואת
אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי׃ ושכנתי בתוך
בני ישראל והייתי להם לאלהים׃ וידעו כי אני
יהוה אלהיהם אשר הוצאתי אתם מארץ
מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהיהם׃

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה
אתו׃ אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה ואמתים
קמתו ממנו קרנתיו׃ וצפית אתו זהב טהור
את גגו ואת קירתיו סביב ואת קרנתיו ועשית
לו זר זהב סביב׃ ושתי טבעת זהב תעשה לו
מתחת לזרו על שתי צלעתיו תעשה על שני
צדיו והיה לבתים לבדים לשאת אתו בהמה׃
ועשית את הבדים עצי שטים וצפית אתם
זהב׃ ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארן
העדת לפני הכפרת אשר על העדת אשר אועד
לך שמה׃ והקטיר עליו אהרן קטרת סמים
בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה׃
ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה
קטרת תמיד לפני יהוה לדרתיכם׃ לא תעלו
עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא תסכו
עליו׃ וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה
מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר
עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה׃

קא פיס   סימן מיכאל

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ כי תשא את ראש בני
ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה
בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם׃

ואת המזבח ד וסימנהון וקדשתי את אהל מועד ובלה מכפר וכפר את כי ידיש ויהי ביום כלות אני יי אלהיהם ח דסמ צין וסימנהון וידעו כי אני ב כן ואף גם זאת וישבו עליה לבטח כי אני יי אלהיהם אתם בית ישראל בהוציאי אתכם וגברתי את בית יהודה צבהמה ג וסי לשאת אתו ועשר בפלאו ואהליאב כי בחכמה שמן חילן וקטרת סמים ה וסימנהון והקטיר עליו ויקטר עליו ומלא חפניו הנה אנכי בונה ומקטירים אפיסו סלקין ונחתין בטעמ וסי לכן אמר לבני ישראל כי תשא בכל אשר הלכתי וחב וחיי שבטמנשה ויעלו בבעל פרצים נספה כ נפש על קטר נגד היושבים

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל
בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית
השקל תרומה ליהוה: כל העבר על הפקדים
מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוה:
העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית
השקל לתת את תרומת יהוה לכפר על נפשתיכם:
ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל
ונתת אתו על עבדת אהל מועד והיה לבני
ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על נפשתיכם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ועשית כיור
נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין
אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים:
ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם:
בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו:
או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה
ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו
והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ואתה קח לך
בשמים ראש מר דרור חמש מאות וקנמן
בשם מחציתו חמשים ומאתים וקנה בשם
חמשים ומאתים: וקדה חמש מאות בשקל
הקדש ושמן זית הין: ועשית אתו שמן משחת
קדש רקח מרקחת מעשה רקח שמן משחת

קדש יהיה: ומשחת בו את אהל מועד ואת
ארון העדת: ואת השלחן ואת כל כליו ואת
המנרה ואת כליה ואת מזבח הקטרת: ואת
מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו:
וקדשת אתם והיו קדש קדשים כל הנגע
בהם יקדש: ואת אהרן ואת בניו תמשח וקדשת
אתם לכהן לי: ואל בני ישראל תדבר לאמר
שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתיכם:
על בשר אדם לא ייסך ובמתכנתו לא תעשו
כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם: איש
אשר ירקח כמהו ואשר יתן ממנו על זר
ונכרת מעמיו: ויאמר
יהוה אל משה קח לך סמים נטף ושחלת
וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה:
ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח
ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק
ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר
אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם:
והקטרת אשר תעשה במתכנתה לא
תעשו לכם קדש תהיה לך ליהוה: איש אשר
יעשה כמוה להריח בה ונכרת מעמיו:
וידבר יהוה אל משה
לאמר: ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן
חור למטה יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים
בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה:

למלאת ו̇ ב̇ חס ו̇ד̇ מל וסימנ̇ ובחרשת אבן וחברו חס דבר יש בפי ירמיהו ב̇ בן ומי מתנדב למלאות ידו לחרבות ירושלם מל̇ • ככל אשר
צויתך ד̇ וס̇ ואת שמן המשחה ואתה אם תלך וחברו על הארץ מרוקים • ואת כליו ג̇ וס̇ ואת השלחן בתרג̇ ואת כליו שם באהלו וישאו
את ראשו • את השבת ד̇ וס̇ ושמרתם את השבת ושמרו בני ישראל ב̇ בן ואתם מוסיפים חרון • כי קדש הוא ב̇ מ̇ חד ה̇ יא ושמרתם
את השבת כי קדש ה̇ יא •

לחשב מחשבת לעשות בזהב ובכסף
ובנחשת ובחרשת אבן למלאת ובחרשת עץ
לעשות בכל מלאכה ואני הנה נתתי אתו
את אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל
חכם לב נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך
את אהל מועד ואת הארן לעדת ואת הכפרת
אשר עליו ואת כל כלי האהל ואת השלחן
ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל כליה
ואת מזבח הקטרת ואת מזבח העלה ואת כל
כליו ואת הכיור ואת כנו ואת בגדי השרד
ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי
בניו לכהן ואת שמן המשחה ואת קטרת
הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו

ויאמר יהוה אל משה לאמר ואתה דבר אל
בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו
כי אות הוא ביני וביניכם לדרתיכם לדעת
כי אני יהוה מקדשכם ושמרתם את השבת
כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל
העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא
מקרב עמיה ששת ימים יעשה מלאכה
וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה
כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת
ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את
השבת לדרתם ברית עולם ביני ובין בני

ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה
יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש ויתן אל
משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת
העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים
וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר
ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום
עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה
משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים
לא ידענו מה היה לו ויאמר אלהם אהרן
פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם
ובנתיכם והביאו אלי ויתפרקו כל העם את
נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן
ויקח מידם ויצר אתו בחרט ויעשהו עגל
מסכה ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר
העלוך מארץ מצרים וירא אהרן ויבן מזבח
לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג ליהוה מחר
וישכימו ממחרת ויעלו עלת ויגשו שלמים
וישב העם לאכל ושתו ויקמו לצחק

וידבר יהוה אל משה לך רד כי שחת עמך
אשר העלית מארץ מצרים סרו מהר
מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל
מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה
אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים

את השמים ואת הארץ י̇ג̇ וסימנ̇ בראשית ברא זכור את יום ביני ובין בני ישראל העדתי בכם היום ה̇ ב̇ ואעידה בם אתה הוא [illegible]
וחצ̇ הצלי מקוץ אמר אל זרבבל עוד אחת מעט היא ויאמר חירם • בשש ב̇ וחס וס̇ בשש משה [illegible] רכבו [illegible]
ויצר אתו בחרט את שני העמודים ויצר כבדים כסף • וכל לשון ערוך דכות וס̇ עמודיא דאהרן [illegible]
ויקרא אהרן ויצמא מאד ויקרא שמשון ויקם וילך תלך לקחת הבא על התלמיד ויתמרמר [illegible]

ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה
והנה עם קשה ערף הוא: ועתה הניחה לי ויחר
אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול:
ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה
יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ
מצרים בכח גדול וביד חזקה: למה יאמרו
מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם
בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון
אפך והנחם על הרעה לעמך: זכר לאברהם
ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם
בך ותדבר אלהם ארבה את זרעכם ככוכבי
השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי
אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם יהוה
על הרעה אשר דבר לעשות לעמו:

ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו
לחת כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם
כתבים: והלחת מעשה אלהים המה והמכתב
מכתב אלהים הוא חרות על הלחת: וישמע
יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה
קול מלחמה במחנה: ויאמר אין קול ענות
גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי
שמע: ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את
העגל ומחלת ויחר אף משה וישלך מידו
את הלחת וישבר אתם תחת ההר: ויקח את

העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן עד
אשר דק ויזר על פני המים וישק את בני
ישראל: ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך
העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה: ויאמר
אהרן אל יחר אף אדני אתה ידעת את העם
כי ברע הוא: ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר
ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו
מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: ואמר
להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו
באש ויצא העגל הזה: וירא משה את העם
כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמצה
בקמיהם: ויעמד משה בשער המחנה
ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו כל בני לוי:
ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל
שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו
משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו
ואיש את רעהו ואיש את קרבו: ויעשו בני
לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום ההוא
כשלשת אלפי איש: ויאמר משה מלאו
ידכם היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו ולתת
עליכם היום ברכה: ויהי ממחרת ויאמר משה
אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה ועתה
אעלה אל יהוה אולי אכפרה בעד חטאתכם
וישב משה אל יהוה ויאמר אנא חטא העם
הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב:

[illegible]

ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא
מספרך אשר כתבת ויאמר יהוה אל משה מי
אשר חטא לי אמחנו מספרי ועתה לך נחה
את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי ילך
לפניך וביום פקדי ופקדתי עלהם חטאתם ויגף
יהוה את העם על אשר עשו את העגל אשר
עשה אהרן   וידבר יהוה 33
אל משה לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית
מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם
ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה ושלחתי
לפניך מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי
והפרזי החוי והיבוסי אל ארץ זבת חלב ודבש
כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה ערף אתה פן
אכלך בדרך וישמע העם את הדבר הרע
הזה ויתאבלו ולא שתו איש עדיו עליו
ויאמר יהוה אל משה אמר אל בני ישראל
אתם עם קשה ערף רגע אחד אעלה בקרבך
וכליתיך ועתה הורד עדיך מעליך ואדעה
מה אעשה לך ויתנצלו בני ישראל את
עדים מהר חורב ומשה יקח את האהל
ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא
לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל
אהל מועד אשר מחוץ למחנה והיה כצאת
משה אל האהל יקומו כל העם ונצבו איש
פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה

והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד
פתח האהל ודבר עם משה וראה כל העם
את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל
העם והשתחוו איש פתח אהלו ודבר יהוה
אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש
אל רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע
בן נון נער לא ימיש מתוך האהל

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי
העל את העם הזה ואתה לא הודעתני את
אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך
בשם וגם מצאת חן בעיני ועתה אם נא
מצאתי חן בעיניך הודעני נא את דרכך
ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי
עמך הגוי הזה ויאמר פני ילכו והנחתי לך
ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו
מזה ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך
אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני
ועמך מכל העם אשר על פני האדמה

ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר
דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם
ויאמר הראני נא את כבדך ויאמר אני אעביר
כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם

[illegible]

34

ויאמר לא תוכל לראת את פני כי לא יראני
האדם וחי׃ ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת
על הצור׃ והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת
הצור ושכתי כפי עליך עד עברי׃ והסרתי
את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו׃

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים
כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר
היו על הלחת הראשנים אשר שברת׃ והיה
נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת
לי שם על ראש ההר׃ ואיש לא יעלה עמך וגם
איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל
ירעו אל מול ההר ההוא׃ ויפסל שני לחת
אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל
אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו
שני לחת אבנים׃ וירד יהוה בענן ויתיצב
עמו שם ויקרא בשם יהוה׃ ויעבר יהוה על
פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך
אפים ורב חסד ואמת׃ נצר חסד לאלפים נשא
עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון
אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל
רבעים׃ וימהר משה ויקד ארצה וישתחו׃ ויאמר
אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני
בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו
ולחטאתנו ונחלתנו׃ ויאמר הנה אנכי כרת

ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא
נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם
אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא
הוא אשר אני עשה עמך׃ שמר לך את אשר
אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את
האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי
והיבוסי׃ השמר לך פן תכרת ברית ליושב
הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש
בקרבך׃ כי את מזבחתם תתצון ואת
מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון׃ כי
לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו
אל קנא הוא׃ פן תכרת ברית ליושב הארץ
וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך
ואכלת מזבחו׃ ולקחת מבנתיו לבניך וזנו
בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי
אלהיהן׃ אלהי מסכה לא תעשה לך׃ את
חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות
אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש
האביב יצאת ממצרים׃ כל פטר רחם לי
וכל מקנך תזכר פטר שור ושה׃ ופטר חמור
תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל
בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם׃ ששת
ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש
ובקציר תשבת׃ וחג שבעת תעשה לך
בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה׃

שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את
פני האדן יהוה אלהי ישראל כי אוריש
גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד
איש את ארצך בעלתך לראות את פני
יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה לא תשחט
על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג
הפסח ראשית בכורי אדמתך תביא בית
יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו

ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים
האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך
ברית ואת ישראל ויהי שם עם יהוה ארבעים
יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא
שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית
עשרת הדברים ויהי ברדת משה מהר סיני
ושני לחת העדת ביד משה ברדתו מן ההר
ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו
וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה
קרן עור פניו וייראו מגשת אליו ויקרא אלהם
משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה
וידבר משה אלהם ואחרי כן נגשו כל בני
ישראל ויצום את כל אשר דבר יהוה אתו
בהר סיני ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו
מסוה ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר
את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני

ישראל את אשר יצוה וראו בני ישראל את
פני משה כי קרן עור פני משה והשיב
משה את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו

קל״ט פס׳ סימן חננאל

ויקהל
משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם
אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת אתם
ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי
יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה
כל העשה בו מלאכה יומת לא תבערו
אש בכל משבתיכם ביום השבת

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר
זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר קחו מאתכם
תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת
יהוה זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים ועורת אילם
מאדמים ועורת תחשים ועצי שטים ושמן
למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת
הסמים ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד
ולחשן וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו את
כל אשר צוה יהוה את המשכן את אהלו
ואת מכסהו את קרסיו ואת קרשיו את בריחו
את עמדיו ואת אדניו את הארן ואת בדיו
את הכפרת ואת פרכת המסך את השלחן
ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם הפנים

ואת מנרת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת
שמן המאור׃ ואת מזבח הקטרת ואת בדיו
ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת
מסך הפתח לפתח המשכן׃ את מזבח העלה
ואת מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל
כליו את הכיר ואת כנו׃ את קלעי החצר את
עמדיו ואת אדניה ואת מסך שער החצר׃ את
יתדת המשכן ואת יתדת החצר ואת מיתריהם׃
את בגדי השרד לשרת בקדש את בגדי הקדש
לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן׃ ויצאו כל
עדת בני ישראל מלפני משה׃ ויבאו כל איש
אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו
את תרומת יהוה למלאכת אהל מועד ולכל
עבדתו ולבגדי הקדש׃ ויבאו האנשים על
הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם וטבעת
וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת
זהב ליהוה׃ וכל איש אשר נמצא אתו תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת
אילם מאדמים וערת תחשים הביאו׃ כל מרים
תרומת כסף ונחשת הביאו את תרומת יהוה
וכל אשר נמצא אתו עצי שטים לכל מלאכת
העבדה הביאו׃ וכל אשה חכמת לב בידיה
טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן
את תולעת השני ואת השש׃ וכל הנשים
אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים׃

והנשאם הביאו את אבני השהם ואת אבני
המלאים לאפוד ולחשן׃ ואת הבשם ואת
השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת
הסמים׃ כל איש ואשה אשר נדב לבם אתם
להביא לכל המלאכה אשר צוה יהוה לעשות
ביד משה הביאו בני ישראל נדבה ליהוה׃

ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה
בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה׃
וימלא אתו רוח אלהים בחכמה בתבונה
ובדעת ובכל מלאכה׃ ולחשב מחשבת
לעשת בזהב ובכסף ובנחשת׃ ובחרשת
אבן למלאת ובחרשת עץ לעשות בכל
מלאכת מחשבת׃ ולהורת נתן בלבו הוא
ואהליאב בן אחיסמך למטה דן׃ מלא
אתם חכמת לב לעשות כל מלאכת חרש
וחשב ורקם בתכלת ובארגמן בתולעת
השני ובשש וארג עשי כל מלאכה וחשבי
36 מחשבת׃ ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש
חכם לב אשר נתן יהוה חכמה ותבונה
בהמה לדעת לעשת את כל מלאכת עבדת
הקדש לכל אשר צוה יהוה׃ ויקרא משה
אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם
לב אשר נתן יהוה חכמה בלבו כל אשר
נשאו לבו לקרבה אל המלאכה לעשת אתה׃

ויקחו מלפני משה את כל התרומה אשר
הביאו בני ישראל למלאכת עבדת הקדש
לעשת אתה והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר
בבקר ויבאו כל החכמים העשים את כל
מלאכת הקדש איש איש ממלאכתו אשר
המה עשים ויאמרו אל משה לאמר מרבים
העם להביא מדי העבדה למלאכה אשר צוה
יהוה לעשת אתה ויצו משה ויעבירו קול
במחנה לאמר איש ואשה אל יעשו עוד
מלאכה לתרומת הקדש ויכלא העם מהביא
והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות
אתה והותר   ויעשו
כל חכם לב בעשי המלאכה את המשכן
עשר יריעת שש משזר ותכלת וארגמן
ותולעת שני כרבים מעשה חשב עשה
אתם ארך היריעה האחת שמנה ועשרים
באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת
מדה אחת לכל היריעת ויחבר את חמש
היריעת אחת אל אחת וחמש יריעת חבר
אחת אל אחת ויעש ללאת תכלת על שפת
היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית
חמשים ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים
ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחברת
השנית מקבילת הללאת אחת אל אחת

ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר את היריעת
אחת אל אחת בקרסים ויהי המשכן אחד

ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי
עשרה יריעת עשה אתם ארך היריעה
האחת שלשים באמה וארבע אמות רחב
היריעה האחת מדה אחת לעשתי עשרה
יריעת ויחבר את חמש היריעת לבד ואת
שש היריעת לבד ויעש ללאת חמשים על
שפת היריעה הקיצנה במחברת וחמשים
ללאת עשה על שפת היריעה החברת השנית
ויעש קרסי נחשת חמשים לחבר את האהל
להית אחד ויעש מכסה לאהל ערת אילם
מאדמים ומכסה ערת תחשים מלמעלה

ויעש את הקרשים
למשכן עצי שטים עמדים עשר אמת ארך
הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד
שתי ידת לקרש האחד משלבת אחת אל
אחת כן עשה לכל קרשי המשכן ויעש
את הקרשים למשכן עשרים קרשים לפאת
נגב תימנה וארבעים אדני כסף עשה תחת
עשרים הקרשים שני אדנים תחת הקרש
האחד לשתי ידתיו ושני אדנים תחת
הקרש האחד לשתי ידתיו ולצלע המשכן
השנית לפאת צפון עשה עשרים קרשים

ואַרבעים אדניהם כסף שני אדנים תחת
הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש
האחד׃ ולירכתי המשכן ימה עשה ששה
קרשים׃ ושני קרשים עשה למקצעת המשכן
בירכתים׃ והיו תואמם מלמטה ויחדו יהיו
תמים אל ראשו אל הטבעת האחת כן עשה
לשניהם לשני המקצעת׃ והיו שמנה קרשים
ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני
אדנים שני אדנים תחת הקרש האחד׃ ויעש
בריחי עצי שטים חמשה לקרשי צלע
המשכן האחת׃ וחמשה בריחם לקרשי צלע
המשכן השנית וחמשה בריחם לקרשי
המשכן לירכתים ימה׃ ויעש את הבריח
התיכן לברח בתוך הקרשים מן הקצה
אל הקצה׃ ואת הקרשים צפה זהב ואת
טבעתם עשה זהב בתים לבריחם ויצף את
הבריחם זהב׃ ויעש את הפרכת תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה
חשב עשה אתה כרבים׃ ויעש לה ארבעה
עמודי שטים ויצפם זהב וויהם זהב ויצק להם
ארבעה אדני כסף׃ ויעש מסך לפתח האהל
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר
מעשה רקם׃ ואת עמודיו חמשה ואת וויהם
וצפה ראשיהם וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה
נחשת׃

ויעש בצלאל את הארן עצי שטים אמתים
וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי
קמתו׃ ויצפהו זהב טהור מבית ומחוץ
ויעש לו זר זהב סביב׃ ויצק לו ארבע
טבעת זהב על ארבע פעמתיו ושתי טבעת
על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו
השנית׃ ויעש בדי עצי שטים ויצף אתם
זהב׃ ויבא את הבדים בטבעת על צלעת
הארן לשאת את הארן׃ ויעש כפרת זהב
טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי
רחבה׃ ויעש שני כרבים זהב מקשה
עשה אתם משני קצות הכפרת׃ כרוב אחד
מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה מן
הכפרת עשה את הכרבים משני קצוותו׃
ויהיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים
בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל
אחיו אל הכפרת היו פני הכרבים׃

ויעש את השלחן עצי שטים אמתים ארכו
ואמה רחבו ואמה וחצי קמתו׃ ויצף אתו זהב
טהור ויעש לו זר זהב סביב׃ ויעש לו מסגרת
טפח סביב ויעש זר זהב למסגרתו סביב׃ ויצק
לו ארבע טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע
הפאת אשר לארבע רגליו׃ לעמת המסגרת
היו הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן׃

ויעש את הבדים עצי שטים ויצף אתם
זהב לשאת את השלחן׃ ויעש את הכלים אשר
על השלחן את קערתיו ואת כפתיו ואת מנקיתיו
ואת הקשות אשר יסך בהן זהב טהור׃

ויעש את המנרה זהב טהור מקשה עשה
את המנרה ירכה וקנה גביעיה כפתריה
ופרחיה ממנה היו׃ וששה קנים יצאים
מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחד
ושלשה קני מנרה מצדה השני׃ שלשה
גבעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח
ושלשה גבעים משקדים בקנה אחד כפתר
ופרח כן לששת הקנים היצאים מן המנרה׃
ובמנרה ארבעה גבעים משקדים כפתריה
ופרחיה׃ וכפתר תחת שני הקנים ממנה
וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת
שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים
ממנה׃ כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה
מקשה אחת זהב טהור׃ ויעש את נרתיה
שבעה ומלקחיה ומחתתיה זהב טהור׃
ככר זהב טהור עשה אתה ואת כל כליה׃

ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה
ארכו ואמה רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו
היו קרנתיו׃ ויצף אתו זהב טהור את גגו ואת
קירתיו סביב ואת קרנתיו ויעש לו זר זהב
סביב׃ ושתי טבעת זהב עשה לו מתחת לזרו
על שתי צלעתיו על שני צדיו לבתים לבדים
לשאת אתו בהם׃ ויעש את הבדים עצי שטים
ויצף אתם זהב׃ ויעש את שמן המשחה קדש
ואת קטרת הסמים טהור מעשה רקח׃
ויעש את מזבח העלה עצי
שטים חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו
רבוע ושלש אמות קמתו׃ ויעש קרנתיו על
ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת׃
ויעש את כל כלי המזבח את הסירת ואת
היעים ואת המזרקת את המזלגת ואת המחתת
כל כליו עשה נחשת׃ ויעש למזבח מכבר
מעשה רשת נחשת תחת כרכבו מלמטה
עד חציו׃ ויצק ארבע טבעת בארבע הקצות
למכבר הנחשת בתים לבדים׃ ויעש את הבדים
עצי שטים ויצף אתם נחשת׃ ויבא את הבדים
בטבעת על צלעת המזבח לשאת אתו בהם
נבוב לחת עשה אתו׃ ויעש
את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת
הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד׃

ויעש את החצר
לפאת נגב תימנה קלעי החצר שש משזר
מאה באמה׃ עמודיהם עשרים ואדניהם
עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף׃

יצפו וצפוי ה̇ בליש̇ וסימנ̇ והאדנים לעמ̇ ועמודיהם ארבעה את מחתות החטאים ויקח אלעזר וטמאתם [illegible] פיסו אית כהון תלות מלין קמץ ותנינ̇ פתח וסימנ̇ את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש והמכתב מכתב אלהים המשכן משכן העדת טוב ברע או רע בטוב והמנהג כמנהג יהוא זהב פתח וסיהתנופה התרומה הכפתרים ובצלאל [illegible]

ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם עשרים
ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים
וחשקיהם כסף ולפאת ים קלעים חמשים
באמה עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה
ווי העמדים וחשוקיהם כסף ולפאת קדמה
מזרחה חמשים אמה קלעים חמש עשרה
אמה אל הכתף עמודיהם שלשה ואדניהם
שלשה ולכתף השנית מזה ומזה לשער
החצר קלעים חמש עשרה אמה עמדיהם
שלשה ואדניהם שלשה כל קלעי החצר
סביב שש משזר והאדנים לעמדים נחשת
ווי העמודים וחשוקיהם כסף וצפוי ראשיהם
כסף והם מחשקים כסף כל עמדי החצר
ומסך שער החצר מעשה רקם תכלת
וארגמן ותולעת שני ושש משזר ועשרים
אמה ארך וקומה ברחב חמש אמות לעמת
קלעי החצר ועמדיהם ארבעה ואדניהם
ארבעה נחשת וויהם כסף וצפוי ראשיהם
וחשקיהם כסף וכל היתדת למשכן ולחצר סביב
נחשת
אלה
פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על
פי משה עבדת הלוים ביד איתמר בן אהרן
הכהן ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה
עשה את כל אשר צוה יהוה את משה ואתו
אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש וחשב

ורקם בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש
כל הזהב העשוי למלאכה
בכל מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה
תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלשים
שקל בשקל הקדש וכסף פקודי העדה
מאת ככר ואלף ושבע מאות וחמשה
ושבעים שקל בשקל הקדש בקע לגלגלת
מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על
הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה לשש
מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות
וחמשים ויהי מאת ככר הכסף לצקת את
אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים
למאת הככר ככר לאדן ואת האלף ושבע
המאות וחמשה ושבעים עשה ווים לעמודים
וצפה ראשיהם וחשק אתם ונחשת התנופה
שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל
ויעש בה את אדני פתח אהל מועד ואת
מזבח הנחשת ואת מכבר הנחשת אשר
לו ואת כל כלי המזבח ואת אדני החצר
סביב ואת אדני שער החצר ואת כל יתדת
המשכן ואת כל יתדת החצר סביב ומן
התכלת והארגמן ותולעת השני עשו
בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי
הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את
משה

ואת האלף ושבע המ̇ וחשוקיהם [illegible] עמודי [illegible] וסימ̇ החצר [illegible] האלף ג̇ וסימנ̇ ועמדיהם ארבעה
[illegible] ראשיהם יג̇ וסימנ̇ ואת עמודיו חמשה והאדנים לעמדים [illegible] מה עצמו ועל כל פניו
[illegible] ולא ישכבו את גבורים [illegible] ראשיהם מאתים [illegible] אהליאב וירקעו את פחי ומן התכלת
[illegible] ותולעת השני [illegible] והם יקחו ולכל אשה חכמת [illegible] אתם ואתו

ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת
שני ושש משזר וירקעו את פחי הזהב וקצץ
פתילם לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן
ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב
כתפת עשו לו חברת על שני קצותו חבר
וחשב אפדתו אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב
תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר כאשר
צוה יהוה את משה ויעשו
את אבני השהם מסבת משבצת זהב מפתחת
פתוחי חותם על שמות בני ישראל וישם
אתם על כתפת האפד אבני זכרון לבני
ישראל כאשר צוה יהוה את משה

ויעש את החשן מעשה חשב כמעשה אפד
זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר
רבוע היה כפול עשו את החשן זרת ארכו
וזרת רחבו כפול וימלאו בו ארבעה טורי אבן
טור אדם פטדה וברקת הטור האחד והטור
השני נפך ספיר ויהלם והטור השלישי לשם
שבו ואחלמה והטור הרביעי תרשיש שהם
וישפה מוסבת משבצת זהב במלאתם והאבנים
על שמת בני ישראל הנה שתים עשרה על
שמתם פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר
שבט ויעשו על החשן שרשרת גבלת מעשה
עבת זהב טהור ויעשו שתי משבצת זהב

ושתי טבעת זהב ויתנו את שתי הטבעת
על שני קצות החשן ויתנו שתי העבתת
הזהב על שתי הטבעת על קצות החשן ואת
שתי קצות שתי העבתת נתנו על שתי
המשבצת ויתנם על כתפת האפד אל מול פניו
ויעשו שתי טבעת זהב וישימו על שני קצות
החשן על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה
ויעשו שתי טבעת זהב ויתנם על שתי
כתפת האפד מלמטה ממול פניו לעמת
מחברתו ממעל לחשב האפד וירכסו את
החשן מטבעתיו אל טבעת האפד בפתיל
תכלת להית על חשב האפד ולא יזח החשן
מעל האפד כאשר צוה יהוה את משה

ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת
ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה לפיו סביב
לא יקרע ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת
וארגמן ותולעת שני משזר ויעשו פעמני
זהב טהור ויתנו את הפעמנים בתוך הרמנים
על שולי המעיל סביב בתוך הרמנים פעמן
ורמן פעמן ורמן על שולי המעיל סביב לשרת
כאשר צוה יהוה את משה
ויעשו את הכתנת שש מעשה ארג
לאהרן ולבניו ואת המצנפת שש ואת פארי
המגבעת שש ואת מכנסי הבד שש משזר

ואת האבנט שש משזר ותכלת וארגמן
ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויעשו את ציץ נזר
הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי
חותם קדש ליהוה׃ ויתנו עליו פתיל תכלת
לתת על המצנפת מלמעלה כאשר צוה יהוה
את משה׃ ותכל כל
עבדת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו׃

ויביאו את המשכן אל משה את האהל ואת
כל כליו קרסיו קרשיו בריחו ועמדיו ואדניו׃
ואת מכסה עורת האילם המאדמים ואת
מכסה ערת התחשים ואת פרכת המסך׃
את ארון העדת ואת בדיו ואת הכפרת׃ את
השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים׃ את
המנרה הטהרה את נרתיה נרת המערכה
ואת כל כליה ואת שמן המאור׃ ואת מזבח
הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים
ואת מסך פתח האהל׃ את מזבח הנחשת ואת
מכבר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו
את הכיר ואת כנו׃ את קלעי החצר את עמדיה
ואת אדניה ואת המסך לשער החצר את
מיתריו ויתדתיה ואת כל כלי עבדת המשכן
לאהל מועד׃ את בגדי השרד לשרת בקדש

את בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו
לכהן׃ ככל אשר צוה יהוה את משה כן
עשו בני ישראל את כל העבדה׃ וירא
משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר
צוה יהוה כן עשו ויברך אתם משה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ ביום החדש
הראשון באחד לחדש תקים את משכן
אהל מועד׃ ושמת שם את ארון העדות
וסכת על הארן את הפרכת׃ והבאת את
השלחן וערכת את ערכו והבאת את
המנרה והעלית את נרתיה׃ ונתתה את
מזבח הזהב לקטרת לפני ארון העדת
ושמת את מסך הפתח למשכן׃ ונתתה
את מזבח העלה לפני פתח משכן אהל
מועד׃ ונתת את הכיר בין אהל מועד ובין
המזבח ונתת שם מים׃ ושמת את החצר
סביב ונתת את מסך שער החצר׃ ולקחת
את שמן המשחה ומשחת את המשכן
ואת כל אשר בו וקדשת אתו ואת כל כליו
והיה קדש׃ ומשחת את מזבח העלה ואת
כל כליו וקדשת את המזבח והיה המזבח
קדש קדשים׃ ומשחת את הכיר ואת כנו
וקדשת אתו׃ והקרבת את אהרן ואת בניו
אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים׃

והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו
וקדשת אתו וכהן לי ואת בניו תקריב והלבשת
אתם כתנת ומשחת אתם כאשר משחת את
אביהם וכהנו לי והיתה להית להם משחתם
לכהנת עולם לדרתם ויעש משה ככל אשר
צוה יהוה אתו כן עשה ויהי
בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש
הוקם המשכן ויקם משה את המשכן ויתן את
אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את
עמודיו ויפרש את האהל על המשכן וישם
את מכסה האהל עליו מלמעלה כאשר צוה
יהוה את משה ויקח ויתן
את העדת אל הארן וישם את הבדים על
הארן ויתן את הכפרת על הארן מלמעלה
ויבא את הארן אל המשכן וישם את פרכת
המסך ויסך על ארון העדות כאשר צוה
יהוה את משה ויתן את
השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפנה
מחוץ לפרכת ויערך עליו ערך לחם לפני
יהוה כאשר צוה יהוה את משה
וישם את המנרה באהל מועד
נכח השלחן על ירך המשכן נגבה ויעל
הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה
וישם את מזבח הזהב
באהל מועד לפני הפרכת ויקטר עליו קטרת

סמים כאשר צוה יהוה את משה
וישם את מסך הפתח למשכן
ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד
ויעל עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה
יהוה את משה וישם את
הכיר בין אהל מועד ובין המזבח ויתן שמה
מים לרחצה ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו
את ידיהם ואת רגליהם בבאם אל אהל מועד
ובקרבתם אל המזבח ירחצו כאשר צוה
יהוה את משה ויקם את
החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך
שער החצר ויכל משה את המלאכה

ויכס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא
את המשכן ולא יכל משה לבוא אל אהל
מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא
את המשכן ובהעלות הענן מעל המשכן
יסעו בני ישראל בכל מסעיהם ואם לא
יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו כי ענן
יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה
בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם

צו״ פיט״ סימן עזיה

פסוקי הספר שלספר אלף ומאתים ותשעה סימן ארט״
ומנין סדרים שלספר שלשה ושלשים
סימן לג״

ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל
מועד לאמר׃ דבר אל בני ישראל ואמרת
אלהם אדם כי יקריב מכם קרבן ליהוה מן
הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את
קרבנכם׃ אם עלה קרבנו מן הבקר זכר
תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב
אתו לרצנו לפני יהוה׃ וסמך ידו על ראש
העלה ונרצה לו לכפר עליו׃ ושחט את בן
הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים
את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב
אשר פתח אהל מועד׃ והפשיט את העלה
ונתח אתה לנתחיה׃ ונתנו בני אהרן הכהן
אש על המזבח וערכו עצים על האש׃
וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את
הראש ואת הפדר על העצים אשר על
האש אשר על המזבח׃ וקרבו וכרעיו ירחץ
במים והקטיר הכהן את הכל המזבחה
עלה אשה ריח ניחוח ליהוה׃

ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים
או מן העזים לעלה זכר תמים יקריבנו׃
ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה
וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח
סביב׃ ונתח אתו לנתחיו ואת ראשו ואת
פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על
האש אשר על המזבח׃ והקרב והכרעים
ירחץ במים והקריב הכהן את הכל והקטיר
המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה׃

ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן
התרים או מן בני היונה את קרבנו׃ והקריבו
הכהן אל המזבח ומלק את ראשו והקטיר
המזבחה ונמצה דמו על קיר המזבח׃ והסיר
את מראתו בנצתה והשליך אתה אצל המזבח
קדמה אל מקום הדשן׃ ושסע אתו בכנפיו
לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על
העצים אשר על האש עלה הוא אשה ריח
ניחח ליהוה׃ ונפש כי
תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו
ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה׃ והביאה
אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא
קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה
והקטיר הכהן את אזכרתה המזבחה אשה
ריח ניחח ליהוה׃ והנותרת מן המנחה
לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה׃
וכי תקרב קרבן מנחה
מאפה תנור סלת חלות מצת בלולת בשמן
ורקיקי מצות משחים בשמן׃
ואם מנחה על המחבת קרבנך סלת
בלולה בשמן מצה תהיה׃ פתות אתה פתים
ויצקת עליה שמן מנחה הוא׃

ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת
בשמן תעשה׃ והבאת את המנחה אשר יעשה
מאלה ליהוה והקריבה אל הכהן והגישה אל
המזבח׃ והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה
והקטיר המזבחה אשה ריח ניחח ליהוה׃ והנותרת
מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי
יהוה׃ כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא
תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו
ממנו אשה ליהוה׃ קרבן ראשית תקריבו אתם
ליהוה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח׃ וכל
קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית
מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל
קרבנך תקריב מלח׃ ואם
תקריב מנחת בכורים ליהוה אביב קלוי
באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריך׃
ונתת עליה שמן ושמת עליה לבנה מנחה
הוא׃ והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה
ומשמנה על כל לבנתה אשה ליהוה׃

ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא
מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו
לפני יהוה׃ וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו
פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים
את הדם על המזבח סביב׃ והקריב מזבח
השלמים אשה ליהוה את החלב המכסה

את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב׃
ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן
אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על
הכליות יסירנה׃ והקטירו אתו בני אהרן
המזבחה על העלה אשר על העצים
אשר על האש אשה ריח ניחח ליהוה׃

ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה
זכר או נקבה תמים יקריבנו׃ אם כשב הוא
מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה׃
וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו
לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן את דמו על
המזבח סביב׃ והקריב מזבח השלמים אשה
ליהוה חלבו האליה תמימה לעמת העצה
יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת
כל החלב אשר על הקרב׃ ואת שתי הכלית
ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים
ואת היתרת על הכבד על הכלית יסירנה׃
והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה׃

ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה׃ וסמך את ידו
על ראשו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו
בני אהרן את דמו על המזבח סביב׃ והקריב
ממנו קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה
את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב׃

ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר
על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכלית
יסירנה׃ והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה
לריח ניחח כל חלב ליהוה׃ חקת עולם לדרתיכם
בכל מושבתיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל לאמר נפש כי תחטא בשגגה מכל
מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת
מהנה׃ אם הכהן המשיח יחטא לאשמת
העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן
בקר תמים ליהוה לחטאת׃ והביא את הפר
אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו
על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה׃
ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו
אל אהל מועד׃ וטבל הכהן את אצבעו בדם
והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את
פני פרכת הקדש׃ ונתן הכהן מן הדם על
קרנות מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר
באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד
מזבח העלה אשר פתח אהל מועד׃ ואת כל
חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה
על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב׃ ואת
שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על
הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות

יסירנה׃ כאשר יורם משור זבח השלמים
והקטירם הכהן על מזבח העלה׃ ואת עור
הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו
ופרשו׃ והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה
אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אתו
על עצים באש על שפך הדשן ישרף׃

ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני
הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוה אשר לא
תעשינה ואשמו׃ ונודעה החטאת אשר
חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת
והביאו אתו לפני אהל מועד׃ וסמכו זקני העדה
את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט את
הפר לפני יהוה׃ והביא הכהן המשיח מדם הפר
אל אהל מועד׃ וטבל הכהן אצבעו מן הדם
והזה שבע פעמים לפני יהוה את פני הפרכת׃
ומן הדם יתן על קרנת המזבח אשר לפני
יהוה אשר באהל מועד ואת כל הדם ישפך
אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד׃
ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה׃
ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת כן
יעשה לו וכפר עלהם הכהן ונסלח להם׃
והוציא את הפר אל מחוץ למחנה ושרף אתו
כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל
הוא׃

אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֺת יְהוָה
אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם׃ אוֹ הוֹדַע
אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ
שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃ וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט אֹתוֹ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת
הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חַטָּאת הוּא׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם
הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה
וְאֶת דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה׃ וְאֶת כָּל
חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ׃

וְאִם נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִשְׁגָגָה מֵעַם הָאָרֶץ
בַּעֲשֹׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֺת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
וְאָשֵׁם׃ אוֹ הוֹדַע אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהֵבִיא
קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נְקֵבָה עַל
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ
הַחַטָּאת וְשָׁחַט אֶת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם הָעֹלָה׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת
מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד
הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת כָּל חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר חֵלֶב
מֵעַל זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה
לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ׃

וְאִם כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת נְקֵבָה תְמִימָה
יְבִיאֶנָּה׃ וְסָמַךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט
אֹתָהּ לְחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן
עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ
אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת כָּל חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר
יוּסַר חֵלֶב הַכֶּשֶׂב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר
הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה וְכִפֶּר
עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃

וְנֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ
רָאָה אוֹ יָדָע אִם לוֹא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֺנוֹ׃ אוֹ נֶפֶשׁ
אֲשֶׁר תִּגַּע בְּכָל דָּבָר טָמֵא אוֹ בְנִבְלַת חַיָּה
טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת
שֶׁרֶץ טָמֵא וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא וְאָשֵׁם׃
אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר
יִטְמָא בָּהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם׃ אוֹ
נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע אוֹ
לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם בִּשְׁבֻעָה
וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה׃
וְהָיָה כִי יֶאְשַׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְוַדָּה אֲשֶׁר
חָטָא עָלֶיהָ׃ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל
חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה מִן הַצֹּאן כִּשְׂבָּה
אוֹ שְׂעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן
מֵחַטָּאתוֹ׃ וְאִם לֹא תַגִּיעַ יָדוֹ דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא
אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי
בְנֵי יוֹנָה לַיהוָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה׃

ולא יתן ג בתו וסימנ׳ המשחית לבא עליה לבנה עליו לבנה ׳ ראשונה ג מל ותימ׳ את אשר לחטאת ושלמתי ראשונה היתה במעל חד בת וחד
בנבי׳ וחד בכת׳ ׳ כמנחה ל במנחה ל כמתים ל במתים ל כנשים ל בנשים ל כגלגל ל בגלגל ל כיריעות ל ביריעות ל כבלות ל בבלות ל במהר ל כמהר ל
כדבש ל בדבש ל כשלחן ל בשלחן ל בתבנית ל כתבנית ל ׳ יוסף ב מל וסי׳ ואת אשר חטא ויאמר יואב יוסף ... חד בת וחד בכת׳ וכל שם כר
נשיאות

והביא אתם אל הכהן והקריב את אשר
לחטאת ראשונה ומלק את ראשו ממול
ערפו ולא יבדיל׃ והזה מדם החטאת על
קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד
המזבח חטאת הוא׃ ואת השני יעשה עלה
כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא
ונסלח לו׃ ואם לא
תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה
והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת
לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה
לבנה כי חטאת הוא׃ והביאה אל הכהן
וקמץ הכהן ממנה מלוא קמצו את אזכרתה
והקטיר המזבחה על אשי יהוה חטאת הוא׃
וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא
מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לכהן כמנחה׃
וידבר יהוה אל משה
לאמר׃ נפש כי תמעל מעל וחטאה בשגגה
מקדשי יהוה והביא את אשמו ליהוה איל
תמים מן הצאן בערכך כסף שקלים בשקל
הקדש לאשם׃ ואת אשר חטא מן הקדש
ישלם ואת חמישתו יוסף עליו ונתן אתו
לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו׃

ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות
יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו׃
והביא איל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל
הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג
והוא לא ידע ונסלח לו׃ אשם הוא אשם אשם
ליהוה׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ נפש כי תחטא
ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון
או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו׃
או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר
על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא
בהנה׃ והיה כי יחטא ואשם והשיב את
הגזלה אשר גזל או את העשק אשר עשק
או את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה
אשר מצא׃ או מכל אשר ישבע עליו לשקר
ושלם אתו בראשו וחמשתיו יסף עליו לאשר
הוא לו יתננו ביום אשמתו׃ ואת אשמו יביא
ליהוה איל תמים מן הצאן בערכך לאשם
אל הכהן׃ וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח
לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה׃

ק״יא פס׳ סימן דעואל

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את אהרן ואת
בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על
מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש
המזבח תוקד בו׃ ולבש הכהן מדו בד ומכנסי
בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל
האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח׃

בשגגה מכל מצות ... אשר נשיא ואם נפש ולא ידע ׳ וכחש ג חד מלר׳ ... מלעיל וסימנ׳ וכחש בעמיתו וכחש בה וכחש בו
ב קמ׳ וסי׳ את העשק גזלות גזל ׳ ושלם ג וסי׳ אתו הבית צדקך וחד כן שלם לי ׳ ... בהו על עלו ומלה חדה בינה וקמ׳ ...
או מצא אבדה צו את אהרן ויחזק ישי את עגלון ויבך על בתוליה ועלי הכהן והמה לקחו ויאמר לכי אל ארונכם על המלך הפקיד ...
כה תאמר ושמואל על שאול על כן על בחורים הדבר אשר היה על גבה לבך ולא יצעקו אל ... לא לנו ש הנה בית המן ׳ מדו ב וס׳

ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא
את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור׃
והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער
עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה
העלה והקטיר עליה חלבי השלמים׃ אש תמיד
תוקד על המזבח לא תכבה׃
וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן
לפני יהוה אל פני המזבח׃ והרים ממנו בקמצו
מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבנה אשר
על המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח אזכרתה
ליהוה׃ והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות
תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה׃
לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי
קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם׃ כל
זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם
מאשי יהוה כל אשר יגע בהם יקדש׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ זה קרבן אהרן
ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום המשח אתו
עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה
בבקר ומחציתה בערב׃ על מחבת בשמן
תעשה מרבכת תביאנה תפיני מנחת פתים
תקריב ריח ניחח ליהוה׃ והכהן המשיח תחתיו
מבניו יעשה אתה חק עולם ליהוה כליל
תקטר׃ וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל׃

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן
ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום
אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני
יהוה קדש קדשים הוא׃ הכהן המחטא אתה
יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד׃
כל אשר יגע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה
על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום
קדש׃ וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר ואם
בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים׃
כל זכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים
הוא׃ וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל
מועד לכפר בקדש לא תאכל באש תשרף׃

וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא׃ במקום
אשר ישחטו את העלה ישחטו את האשם
ואת דמו יזרק על המזבח סביב׃ ואת כל
חלבו יקריב ממנו את האליה ואת החלב
המכסה את הקרב׃ ואת שתי הכלית ואת
החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת
היתרת על הכבד על הכלית יסירנה׃ והקטיר
אתם הכהן המזבחה אשה ליהוה אשם הוא׃
כל זכר בכהנים יאכלנו במקום קדוש
יאכל קדש קדשים הוא׃ כחטאת כאשם
תורה אחת להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה׃

והכהן המקריב את עלת איש עור העלה אשר
הקריב לכהן לו יהיה׃ וכל מנחה אשר תאפה
בתנור וכל נעשה במרחשת ועל מחבת לכהן
המקריב אתה לו תהיה׃ וכל מנחה בלולה בשמן
וחרבה לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו׃

וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהוה׃
אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה
חלות מצות בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים
בשמן וסלת מרבכת חלת בלולת בשמן׃ על
חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת
שלמיו׃ והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה
ליהוה לכהן הזרק את דם השלמים לו יהיה׃
ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא
יניח ממנו עד בקר׃ ואם נדר או נדבה זבח
קרבנו ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת
והנותר ממנו יאכל׃ והנותר מבשר הזבח ביום
השלישי באש ישרף׃ ואם האכל יאכל מבשר
זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב
אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת
ממנו עונה תשא׃ והבשר אשר יגע בכל
טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור
יאכל בשר׃ והנפש אשר תאכל בשר מזבח
השלמים אשר ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה
הנפש ההוא מעמיה׃ ונפש כי תגע בכל

טמא בטמאת אדם או בבהמה טמאה או
בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים
אשר ליהוה ונכרתה הנפש ההוא מעמיה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל לאמר כל חלב שור וכשב ועז לא
תאכלו׃ וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל
מלאכה ואכל לא תאכלהו׃ כי כל אכל חלב
מן הבהמה אשר יקריב ממנה אשה ליהוה
ונכרתה הנפש האכלת מעמיה׃ וכל דם לא
תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ולבהמה׃ כל
נפש אשר תאכל כל דם ונכרתה הנפש ההוא
מעמיה׃ וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל
בני ישראל לאמר המקריב את זבח שלמיו
ליהוה יביא את קרבנו ליהוה מזבח שלמיו׃
ידיו תביאינה את אשי יהוה את החלב על
החזה יביאנו את החזה להניף אתו תנופה
לפני יהוה׃ והקטיר הכהן את החלב המזבחה
והיה החזה לאהרן ולבניו׃ ואת שוק הימין
תתנו תרומה לכהן מזבחי שלמיכם׃
המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני
אהרן לו תהיה שוק הימין למנה׃ כי את חזה
התנופה ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני
ישראל מזבחי שלמיהם ואתן אתם לאהרן
הכהן ולבניו לחק עולם מאת בני ישראל׃

זאת משחת אהרן ומשחת בניו מאשי יהוה
ביום הקריב אתם לכהן ליהוה׃ אשר צוה יהוה
לתת להם ביום משחו אתם מאת בני ישראל
חקת עולם לדרתם׃ זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים׃
אשר צוה יהוה את משה בהר סיני ביום צותו
את בני ישראל להקריב את קרבניהם ליהוה
במדבר סיני׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קח את אהרן ואת
בניו אתו ואת הבגדים ואת שמן המשחה ואת
פר החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות׃
ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד׃
ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ותקהל
העדה אל פתח אהל מועד׃ ויאמר משה
אל העדה זה הדבר אשר צוה יהוה לעשות׃
ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם
במים׃ ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו
באבנט וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את
האפד ויחגר אתו בחשב האפד ויאפד לו בו׃
וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את
האורים ואת התמים׃ וישם את המצנפת על
ראשו וישם על המצנפת אל מול פניו את
ציץ הזהב נזר הקדש כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויקח משה את שמן המשחה וימשח
את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם׃ ויז
ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את
המזבח ואת כל כליו ואת הכיר ואת כנו
לקדשם׃ ויצק משמן המשחה על ראש
אהרן וימשח אתו לקדשו׃ ויקרב משה את
בני אהרן וילבשם כתנת ויחגר אתם אבנט
ויחבש להם מגבעות כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויגש את פר החטאת ויסמך אהרן
ובניו את ידיהם על ראש פר החטאת׃ וישחט
ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח
סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם
יצק אל יסוד המזבח ויקדשהו לכפר עליו׃
ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת
הכבד ואת שתי הכלית ואת חלבהן ויקטר
משה המזבחה׃ ואת הפר ואת ערו ואת בשרו
ואת פרשו שרף באש מחוץ למחנה כאשר
צוה יהוה את משה׃ ויקרב את איל העלה
ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל׃
וישחט ויזרק משה את הדם על המזבח
סביב׃ ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה
את הראש ואת הנתחים ואת הפדר׃ ואת
הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר
משה את כל האיל המזבחה עלה הוא לריח
ניחח אשה הוא ליהוה כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויקרב את האיל השני איל המלאים
ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל׃

תנוך ה̇ וסימנ׳ ושחטת את האיל ב̇ בו וישחט ויקח ויקרב את בני אהרן ומיתר השמן ושחטו את כבש האשם ונתן הכהן בשלו ל̇ מלו ל̇ ויקהלו ל̇
הקהילו ל̇ הקהילו ל̇ הבדילו ל̇ הבדילו ל̇ גבלו ל̇ ויתנכלו ל̇ הפילו ל̇ ונחלו ל̇ בשלו ל̇ ישאלו ל̇ ונחלו ל̇ הבשילו ל̇ וישכילו ל̇ ויתפללו ל̇ ויגלו ל̇
צויתי ה̇ וסימנ׳ בשלו את הובא יהושע למקדשי וכל צבאם צויתי צויתי ה̇ וס׳ כי כן צויתי כי כן צו׳ ואעש כאשר ואעש והנבאתי כאשר

וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנוך אזן
אהרן הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית ויקרב את בני אהרן ויתן משה
מן הדם על תנוך אזנם הימנית ועל בהן ידם
הימנית ועל בהן רגלם הימנית ויזרק משה את
הדם על המזבח סביב ויקח את החלב ואת
האליה ואת כל החלב אשר על הקרב ואת
יתרת הכבד ואת שתי הכלית ואת חלבהן
ואת שוק הימין ומסל המצות אשר לפני
יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם שמן
אחת ורקיק אחד וישם על החלבים ועל
שוק הימין ויתן את הכל על כפי אהרן ועל
כפי בניו וינף אתם תנופה לפני יהוה ויקח
משה אתם מעל כפיהם ויקטר המזבחה
על העלה מלאים הם לריח ניחח אשה הוא
ליהוה ויקח משה את החזה ויניפהו תנופה
לפני יהוה מאיל המלאים למשה היה למנה
כאשר צוה יהוה את משה ויקח משה משמן
המשחה ומן הדם אשר על המזבח ויז על
אהרן על בגדיו ועל בניו ועל בגדי בניו
אתו ויקדש את אהרן את בגדיו ואת בניו
ואת בגדי בניו אתו ויאמר משה אל אהרן
ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד
ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים
כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלהו

והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו ומפתח
אהל מועד לא תצאו שבעת ימים עד יום
מלאת ימי מלאיכם כי שבעת ימים ימלא
את ידכם כאשר עשה ביום הזה צוה יהוה
לעשת לכפר עליכם ופתח אהל מועד
תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם
את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צויתי
ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה
יהוה ביד משה

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן
ולבניו ולזקני ישראל ויאמר אל אהרן קח לך
עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם
והקרב לפני יהוה ואל בני ישראל תדבר
לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש
בני שנה תמימם לעלה ושור ואיל לשלמים
לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי
היום יהוה נראה אליכם ויקחו את אשר צוה
משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה
ויעמדו לפני יהוה ויאמר משה זה הדבר
אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד
יהוה ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח
ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך
ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר
בעדם כאשר צוה יהוה ויקרב אהרן אל
המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו

ושור ה̇ וסימנ׳ ואיל לשלמים ושור ושה שרוע וקלוט ושור או שה ושור לאחד ושור והמור ושה שור כולה זביחה לפני יי׳ ושור
ואיל לשלמים וילכו כל העם וימלך וכל ישראל וחברון ויקרבה ויאמר אהרן אל המזבח והיה ... ומלמשך רב החבל ... וכפר
קרב אל המזבח ... עלתך ... את חטאתך ואת עלתך
... חלת לחם וחלות ... ויז ... על אהרן ... על המזבח

ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל אצבעו
בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל
יסוד המזבח׃ ואת החלב ואת הכלית ואת היתרת
מן הכבד מן החטאת הקטיר המזבחה כאשר
צוה יהוה את משה׃ ואת הבשר ואת העור
שרף באש מחוץ למחנה׃ וישחט את העלה
וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקהו על
המזבח סביב׃ ואת העלה המציאו אליו
לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח׃ וירחץ
את הקרב ואת הכרעים ויקטר על העלה
המזבחה׃ ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר
החטאת אשר לעם וישחטהו ויחטאהו
כראשון׃ ויקרב את העלה ויעשה כמשפט׃
ויקרב את המנחה וימלא כפו ממנה ויקטר
על המזבח מלבד עלת הבקר׃ וישחט את
השור ואת האיל זבח השלמים אשר לעם
וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקהו על
המזבח סביב׃ ואת החלבים מן השור ומן
האיל האליה והמכסה והכלית ויתרת הכבד׃
וישימו את החלבים על החזות ויקטר החלבים
המזבחה׃ ואת החזות ואת שוק הימין הניף
אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה משה׃
וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם וירד
מעשת החטאת והעלה והשלמים׃ ויבא משה
ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם

וירא כבוד יהוה אל כל העם׃ ותצא אש
מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה
ואת החלבים וירא כל העם וירנו ויפלו על
10 פניהם׃ ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש
מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת
ויקריבו לפני יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם׃
ותצא אש מלפני יהוה ותאכל אותם וימתו
לפני יהוה׃ ויאמר משה אל אהרן הוא אשר
דבר יהוה לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל
העם אכבד וידם אהרן׃ ויקרא משה אל
מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר
אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש
אל מחוץ למחנה׃ ויקרבו וישאם בכתנתם
אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה׃ ויאמר
משה אל אהרן ולאלעזר ולאיתמר בניו
ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו
ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל
בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף יהוה׃
ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן
משחת יהוה עליכם ויעשו כדבר משה׃

וידבר יהוה אל אהרן לאמר׃ יין ושכר אל תשת
אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא
תמתו חקת עולם לדרתיכם׃ ולהבדיל בין
הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור׃

ולהורת את בני ישראל את כל החקים אשר דבר
יהוה אליהם ביד משה׃
וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר
בניו הנותרים קחו את המנחה הנותרת מאשי
יהוה ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש קדשים
הוא ואכלתם אתה במקום קדוש כי חקך וחק
בניך הוא מאשי יהוה כי כן צויתי׃ ואת חזה
התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור
אתה ובניך ובנתיך אתך כי חקך וחק בניך
נתנו מזבחי שלמי בני ישראל׃ שוק התרומה
וחזה התנופה על אשי החלבים יביאו להניף
תנופה לפני יהוה והיה לך ולבניך אתך לחק
עולם כאשר צוה יהוה׃ ואת שעיר החטאת
דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר
ועל איתמר בני אהרן הנותרם לאמר׃
מדוע לא אכלתם את החטאת במקום
הקדש כי קדש קדשים הוא ואתה נתן לכם
לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יהוה׃
הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה
אכול תאכלו אתה בקדש כאשר צויתי׃
וידבר אהרן אל משה הן היום הקריבו
את חטאתם ואת עלתם לפני יהוה ותקראנה
אתי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב
בעיני יהוה׃ וישמע משה וייטב בעיניו׃
פ

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר אלהם׃
דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה אשר
תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ׃ כל
מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת
גרה בבהמה אתה תאכלו׃ אך את זה לא
תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה
את הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו
מפריס טמא הוא לכם׃ ואת השפן כי מעלה
גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא לכם׃
ואת הארנבת כי מעלת גרה הוא ופרסה לא
הפריסה טמאה הוא לכם׃ ואת החזיר כי
מפריס פרסה הוא ושסע שסע פרסה והוא
גרה לא יגר טמא הוא לכם׃ מבשרם לא
תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם׃
את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו
סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים
אתם תאכלו׃ וכל אשר אין לו סנפיר
וקשקשת בימים ובנחלים מכל שרץ המים
ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם
לכם׃ ושקץ יהיו לכם מבשרם לא תאכלו
ואת נבלתם תשקצו׃ כל אשר אין לו סנפיר
וקשקשת במים שקץ הוא לכם׃ ואת
אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו שקץ הם
את הנשר ואת הפרס ואת העזניה׃ ואת
הדאה ואת האיה למינה׃ את כל ערב למינו׃

טו כת לא וקרי לו וסימנה׃ אשר לא יעדה אשר לא כרעים אשל לא חנה ולא [illegible] לא אהיה לא חיה יחיה הלבית הגוי לא [illegible]
לא צר ולא אנחנו ימיש ירדן ולא לא איחל לא אחד יש קללת חנה לא תבא מרדף אמריה לא המה ולא תמנו זבחים זב חלופיה כת לו וקר
לא [illegible] בחזקה יעשה ולאלה ג וסי תטמאו אמר בתזני תהיה תרו [illegible] ההלכת ג [illegible] מגן בכל החיה [illegible] למינהו [illegible]

ואת בת היענה ואת התחמס ואת השחף
ואת הנץ למינהו׃ ואת הכוס ואת השלך ואת
הינשוף׃ ואת התנשמת ואת הקאת ואת
הרחם׃ ואת החסידה האנפה למינה ואת
הדוכיפת ואת העטלף׃ כל שרץ העוף ההלך
על ארבע שקץ הוא לכם׃ אך את זה תאכלו
מכל שרץ העוף ההלך על ארבע אשר לא
כרעים ממעל לרגליו לנתר בהן על הארץ׃
את אלה מהם תאכלו את הארבה למינו ואת
הסלעם למינהו ואת החרגל למינהו ואת
החגב למינהו׃ וכל שרץ העוף אשר לו
ארבע רגלים שקץ הוא לכם׃ ולאלה תטמאו
כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב׃ וכל
הנשא מנבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב׃
לכל הבהמה אשר הוא מפרסת פרסה ושסע
איננה שסעת וגרה איננה מעלה טמאים
הם לכם כל הנגע בהם יטמא׃ וכל הולך על
כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע טמאים
הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב׃
והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד
הערב טמאים המה לכם׃

וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על
הארץ החלד והעכבר והצב למינהו׃ והאנקה
והכח והלטאה והחמט והתנשמת׃ אלה
הטמאים לכם בכל השרץ כל הנגע בהם

במתם יטמא עד הערב׃ וכל אשר יפל עליו
מהם במתם יטמא מכל כלי עץ או בגד או
עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה
בהם במים יובא וטמא עד הערב וטהר׃
וכל כלי חרש אשר יפל מהם אל תוכו כל
אשר בתוכו יטמא ואתו תשברו׃ מכל
האכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים
יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי
יטמא׃ וכל אשר יפל מנבלתם עליו יטמא
תנור וכירים יתץ טמאים הם וטמאים יהיו
לכם׃ אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור
ונגע בנבלתם יטמא׃ וכי יפל מנבלתם
על כל זרע זרוע אשר יזרע טהור הוא׃
וכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו
טמא הוא לכם׃ וכי
ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה
הנגע בנבלתה יטמא עד הערב׃ והאכל
מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב
והנשא את נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד
הערב׃ וכל השרץ השרץ על הארץ שקץ
הוא לא יאכל׃ כל הולך על גחון וכל הולך
על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל השרץ
השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם׃
אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ
השרץ ולא תטמאו בהם ונטמתם בם

[illegible] שנ בתו ובתרא דניבה׃ [illegible] ובתל דו יעש אלהים מהעוף שנ בתל וכל החיה שנ כתל בת היענה ודומ הסלעם החלג החגב
[illegible] שק ד קמ [illegible] מכל כלי [illegible] ואת בחלותם [illegible] עמי חברי והעלית וכל [illegible] כות וכל אתנ וסו פיסן כות [illegible] וכי ימות [illegible]
[illegible] בפתע [illegible] יתן ז פת וסי יתן [illegible] על זרע [illegible] נחלתו יתן את הארץ [illegible] שבעה [illegible] ויאמר
[illegible] בין הארץ [illegible] ואנכי הולך [illegible] ויאמר עשו ושמנו [illegible] הזה [illegible] קול השפר [illegible]

כי אני יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם
קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשתיכם
בכל השרץ הרמש על הארץ׃ כי אני יהוה
המעלה אתכם מארץ מצרים להית לכם
לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני׃ זאת
תורת הבהמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת
במים ולכל נפש השרצת על הארץ׃ להבדיל
בין הטמא ובין הטהר ובין החיה
הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר
וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא׃
וביום השמיני ימול בשר ערלתו׃ ושלשים
יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל
קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד
מלאת ימי טהרה׃ ואם נקבה תלד וטמאה
שבעים כנדתה וששים יום וששת ימים
תשב על דמי טהרה׃ ובמלאת ימי טהרה
לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן
יונה או תר לחטאת אל פתח אהל מועד אל
הכהן׃ והקריבו לפני יהוה וכפר עליה וטהרה
ממקר דמיה זאת תורת הילדת לזכר או
לנקבה׃ ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה
שתי תרים או שני בני יונה אחד לעלה
ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן וטהרה׃

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ אדם כי
יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת
והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל
אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים׃ וראה
הכהן את הנגע בעור הבשר ושער בנגע
הפך לבן ומראה הנגע עמק מעור בשרו
נגע צרעת הוא וראהו הכהן וטמא אתו׃ ואם
בהרת לבנה הוא בעור בשרו ועמק אין מראה
מן העור ושערה לא הפך לבן והסגיר הכהן
את הנגע שבעת ימים׃ וראהו הכהן ביום
השביעי והנה הנגע עמד בעיניו לא פשה
הנגע בעור והסגירו הכהן שבעת ימים
שנית׃ וראה הכהן אתו ביום השביעי שנית
והנה כהה הנגע ולא פשה הנגע בעור
וטהרו הכהן מספחת הוא וכבס בגדיו
וטהר׃ ואם פשה תפשה המספחת בעור
אחרי הראתו אל הכהן לטהרתו ונראה
שנית אל הכהן׃ וראה הכהן והנה פשתה
המספחת בעור וטמאו הכהן צרעת הוא׃

נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן׃
וראה הכהן והנה שאת לבנה בעור והיא
הפכה שער לבן ומחית בשר חי בשאת׃

צרעת נושנת הוא בעור בשרו וטמאו הכהן
לא יסגרנו כי טמא הוא׃ ואם פרוח תפרח
הצרעת בעור וכסתה הצרעת את כל עור
הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עיני
הכהן׃ וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל
בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לבן טהור הוא׃
וביום הראות בו בשר חי יטמא׃ וראה הכהן
את הבשר החי וטמאו הבשר החי טמא הוא
צרעת הוא׃ או כי ישוב הבשר החי ונהפך
ללבן ובא אל הכהן׃ וראהו הכהן והנה נהפך
הנגע ללבן וטהר הכהן את הנגע טהור הוא׃

ובשר כי יהיה בו בערו שחין ונרפא׃ והיה
במקום השחין שאת לבנה או בהרת לבנה
אדמדמת ונראה אל הכהן׃ וראה הכהן והנה
מראה שפל מן העור ושערה הפך לבן וטמאו
הכהן נגע צרעת הוא בשחין פרחה׃ ואם יראנה
הכהן והנה אין בה שער לבן ושפלה איננה מן
העור והיא כהה והסגירו הכהן שבעת ימים׃
ואם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע
הוא׃ ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה
צרבת השחין הוא וטהרו הכהן׃

או בשר כי יהיה בערו מכות אש והיתה
מחית המכוה בהרת לבנה אדמדמת או לבנה׃
וראה אתה הכהן והנה נהפך שער לבן בבהרת
ומראה עמק מן העור צרעת הוא במכוה
פרחה וטמא אתו הכהן נגע צרעת הוא׃
ואם יראנה הכהן והנה אין בבהרת שער לבן
ושפלה איננה מן העור והוא כהה והסגירו
הכהן שבעת ימים׃ וראהו הכהן ביום
השביעי אם פשה תפשה בעור וטמא הכהן
אתו נגע צרעת הוא׃ ואם תחתיה תעמד
הבהרת לא פשתה בעור והוא כהה שאת
המכוה הוא וטהרו הכהן כי צרבת המכוה
הוא׃

ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן׃
וראה הכהן את הנגע והנה מראהו עמק מן
העור ובו שער צהב דק וטמא אתו הכהן
נתק הוא צרעת הראש או הזקן הוא׃ וכי
יראה הכהן את נגע הנתק והנה אין מראהו
עמק מן העור ושער שחר אין בו והסגיר
הכהן את נגע הנתק שבעת ימים׃ וראה הכהן
את הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק
ולא היה בו שער צהב ומראה הנתק אין
עמק מן העור׃ והתגלח ואת הנתק לא יגלח
והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים שנית׃
וראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה
לא פשה הנתק בעור ומראהו איננו עמק מן
העור וטהר אתו הכהן וכבס בגדיו וטהר׃
ואם פשה יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו׃

וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר
הכהן לשער הצהב טמא הוא ואם בעיניו עמד
הנתק ושער שחר צמח בו נרפא הנתק טהור
הוא וטהרו הכהן׃ ואיש
או אשה כי יהיה בעור בשרם בהרת בהרת
לבנת׃ וראה הכהן והנה בעור בשרם בהרת
כהות לבנת בהק הוא פרח בעור טהור הוא׃
ואיש כי ימרט ראשו קרח
הוא טהור הוא׃ ואם מפאת פניו ימרט ראשו
גבח הוא טהור הוא׃ וכי יהיה בקרחת או
בגבחת נגע לבן אדמדם צרעת פרחת הוא
בקרחתו או בגבחתו׃ וראה אתו הכהן והנה
שאת הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו או
בגבחתו כמראה צרעת עור בשר׃ איש צרוע
הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו
נגעו׃ והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו
פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה
וטמא טמא יקרא׃ כל ימי אשר הנגע בו יטמא
טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו׃
והבגד כי יהיה בו נגע צרעת
בבגד צמר או בבגד פשתים׃ או בשתי או
בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל
מלאכת עור׃ והיה הנגע ירקרק או אדמדם
בבגד או בעור או בשתי או בערב או בכל כלי
עור נגע צרעת הוא והראה את הכהן׃ וראה

הכהן את הנגע והסגיר את הנגע שבעת ימים׃
וראה את הנגע ביום השביעי כי פשה הנגע
בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל אשר
יעשה העור למלאכה צרעת ממארת
הנגע טמא הוא׃ ושרף את הבגד או את
השתי או את הערב בצמר או בפשתים או
את כל כלי העור אשר יהיה בו הנגע כי צרעת
ממארת הוא באש תשרף׃ ואם יראה הכהן
והנה לא פשה הנגע בבגד או בשתי או
בערב או בכל כלי עור׃ וצוה הכהן וכבסו
את אשר בו הנגע והסגירו שבעת ימים
שנית׃ וראה הכהן אחרי הכבס את הנגע
והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא
פשה טמא הוא באש תשרפנו פחתת הוא
בקרחתו או בגבחתו׃ ואם ראה הכהן והנה
כהה הנגע אחרי הכבס אתו וקרע אתו מן
הבגד או מן העור או מן השתי או מן
הערב׃ ואם תראה עוד בבגד או בשתי או
בערב או בכל כלי עור פרחת הוא באש
תשרפנו את אשר בו הנגע׃ והבגד או השתי
או הערב או כל כלי העור אשר תכבס וסר
מהם הנגע וכבס שנית וטהר׃ זאת תורת
נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים או
השתי או הערב או כל כלי עור לטהרו או
לטמאו׃

ט״ז פיסו׳ סימן בניה

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ זאת תהיה תורת
המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן׃ ויצא
הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה
נרפא נגע הצרעת מן הצרוע׃ וצוה הכהן
ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות
ועץ ארז ושני תולעת ואזב׃ וצוה הכהן
ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על
מים חיים׃ את הצפר החיה יקח אתה ואת
עץ הארז ואת שני התולעת ואת האזב
וטבל אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר
השחטה על המים החיים׃ והזה על המטהר
מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את
הצפר החיה על פני השדה׃ וכבס המטהר
את בגדיו וגלח את כל שערו ורחץ במים
וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב מחוץ
לאהלו שבעת ימים׃ והיה ביום השביעי
יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת
גבת עיניו ואת כל שערו יגלח וכבס את בגדיו
ורחץ את בשרו במים וטהר׃ וביום השמיני
יקח שני כבשים תמימם וכבשה אחת בת
שנתה תמימה ושלשה עשרנים סלת מנחה
בלולה בשמן ולג אחד שמן׃ והעמיד הכהן
המטהר את האיש המטהר ואתם לפני יהוה
פתח אהל מועד׃ ולקח הכהן את הכבש
האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן

והניף אתם תנופה לפני יהוה׃ ושחט את
הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת
העלה במקום הקדש כי כחטאת האשם הוא
לכהן קדש קדשים הוא׃ ולקח הכהן מדם
האשם ונתן הכהן על תנוך אזן המטהר
הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן
רגלו הימנית׃ ולקח הכהן מלג השמן ויצק
על כף הכהן השמאלית׃ וטבל הכהן
את אצבעו הימנית מן השמן אשר על
כפו השמאלית והזה מן השמן באצבעו
שבע פעמים לפני יהוה׃ ומיתר השמן
אשר על כפו יתן הכהן על תנוך אזן
המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית
ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם׃
והנותר בשמן אשר על כף הכהן יתן
על ראש המטהר וכפר עליו הכהן לפני
יהוה׃ ועשה הכהן את החטאת וכפר
על המטהר מטמאתו ואחר ישחט את
העלה׃ והעלה הכהן את העלה ואת המנחה
המזבחה וכפר עליו הכהן וטהר׃

ואם דל הוא ואין ידו משגת
ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו
ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג
שמן׃ ושתי תרים או שני בני יונה אשר
תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחד עלה׃

והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל
הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה: ולקח
הכהן את כבש האשם ואת לג השמן
והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה: ושחט
את כבש האשם ולקח הכהן מדם האשם
ונתן על תנוך אזן המטהר הימנית ועל
בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ומן
השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית:
והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר
על כפו השמאלית שבע פעמים לפני יהוה:
ונתן הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך
אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית
ועל בהן רגלו הימנית על מקום דם האשם:
והנותר מן השמן אשר על כף הכהן יתן
על ראש המטהר לכפר עליו לפני יהוה:
ועשה את האחד מן התרים או מן בני היונה
מאשר תשיג ידו: את אשר תשיג ידו את
האחד חטאת ואת האחד עלה על המנחה
וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה: זאת תורת
אשר בו נגע צרעת אשר לא תשיג ידו בטהרתו:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: כי תבאו
אל ארץ כנען אשר אני נתן לכם לאחזה
ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם: ובא
אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה

לי בבית: וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא
הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר
בבית ואחר כן יבא הכהן לראות את הבית: וראה
את הנגע והנה הנגע בקירת הבית שקערורת
ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר:
ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר
את הבית שבעת ימים: ושב הכהן ביום
השביעי וראה והנה פשה הנגע בקירת הבית:
וצוה הכהן וחלצו את האבנים אשר בהן
הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ לעיר אל מקום
טמא: ואת הבית יקצע מבית סביב ושפכו את
העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר אל מקום
טמא: ולקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת
האבנים ועפר אחר יקח וטח את הבית: ואם
ישוב הנגע ופרח בבית אחר חלץ את האבנים
ואחרי הקצות את הבית ואחרי הטוח: ובא
הכהן וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת
ממארת הוא בבית טמא הוא: ונתץ את
הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית
והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: והבא
אל הבית כל ימי הסגיר אתו יטמא עד הערב:
והשכב בבית יכבס את בגדיו והאכל בבית
יכבס את בגדיו: ואם בא יבא הכהן וראה
והנה לא פשה הנגע בבית אחרי הטח את
הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע:

ולקח לחטא את הבית שתי צפרים ועץ
ארז ושני תולעת ואזב: ושחט את הצפר
האחת אל כלי חרש על מים חיים: ולקח את
עץ הארז ואת האזב ואת שני התולעת ואת
הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר השחוטה
ובמים החיים והזה אל הבית שבע פעמים:
וחטא את הבית בדם הצפור ובמים החיים
ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזב ובשני
התולעת: ושלח את הצפר החיה אל מחוץ
לעיר אל פני השדה וכפר על הבית וטהר:
זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת
הבגד ולבית: ולשאת ולספחת ולבהרת: להורת
ביום הטמא וביום הטהר זאת תורת הצרעת:

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: דברו
אל בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי
יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא: וזאת תהיה
טמאתו בזובו רר בשרו את זובו או החתים
בשרו מזובו טמאתו הוא: כל המשכב אשר
ישכב עליו הזב יטמא וכל הכלי אשר ישב
עליו יטמא: ואיש אשר יגע במשכבו יכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: והישב על
הכלי אשר ישב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ
במים וטמא עד הערב: והנגע בבשר הזב
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: וכי

ירק הזב בטהור וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
עד הערב: וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב
יטמא: וכל הנגע בכל אשר יהיה תחתיו
יטמא עד הערב והנושא אותם יכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עד הערב: וכל אשר יגע
בו הזב וידיו לא שטף במים וכבס בגדיו ורחץ
במים וטמא עד הערב: וכלי חרש אשר יגע
בו הזב ישבר וכל כלי עץ ישטף במים: וכי
יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים לטהרתו
וכבס בגדיו ורחץ בשרו במים חיים וטהר:
וביום השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני
יונה ובא לפני יהוה אל פתח אהל מועד
ונתנם אל הכהן: ועשה אתם הכהן אחד
חטאת והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני
יהוה מזובו: ואיש כי תצא
ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו
וטמא עד הערב: וכל בגד וכל עור אשר
יהיה עליו שכבת זרע וכבס במים וטמא
עד הערב: ואשה אשר ישכב איש אתה
שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב:

ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה בבשרה
שבעת ימים תהיה בנדתה וכל הנגע בה
יטמא עד הערב: וכל אשר תשכב עליו
בנדתה יטמא וכל אשר תשב עליו יטמא

וכל הנגע במשכבה יכבס בגדיו ורחץ במים
וטמא עד הערב׃ וכל הנגע בכל כלי אשר
תשב עליו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד
הערב׃ ואם על המשכב הוא או על הכלי
אשר הוא ישבת עליו בנגעו בו יטמא עד
הערב׃ ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדתה
עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר
ישכב עליו יטמא׃ ואשה
כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או
כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה כימי
נדתה תהיה טמאה הוא׃ כל המשכב אשר
תשכב עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה
לה וכל הכלי אשר תשב עליו טמא יהיה
כטמאת נדתה׃ וכל הנוגע בם יטמא וכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב׃ ואם
טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר
תטהר׃ וביום השמיני תקח לה שתי תרים
או שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל
פתח אהל מועד׃ ועשה הכהן את האחד
חטאת ואת האחד עלה וכפר עליה הכהן
לפני יהוה מזוב טמאתה׃ והזרתם את בני
ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם
בטמאם את משכני אשר בתוכם׃ זאת
תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע
לטמאה בה׃ והדוה בנדתה והזב את זובו

לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה׃
צ פ ס סימן יעדו

וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני
אהרן בקרבתם לפני יהוה וימתו׃ ויאמר
יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל
יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל
פני הכפרת אשר על הארן ולא ימות כי
בענן אראה על הכפרת׃ בזאת יבא אהרן
אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה׃
כתנת בד קדש ילבש ומכנסי בד יהיו על
בשרו ובאבנט בד יחגר ובמצנפת בד יצנף
בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו
ולבשם׃ ומאת עדת בני ישראל יקח שני
שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה׃
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר
בעדו ובעד ביתו׃ ולקח את שני השעירם
והעמיד אתם לפני יהוה פתח אהל מועד׃
ונתן אהרן על שני השעירם גרלות גורל
אחד ליהוה וגורל אחד לעזאזל׃ והקריב
אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל
ליהוה ועשהו חטאת׃ והשעיר אשר עלה
עליו הגורל לעזאזל יעמד חי לפני יהוה לכפר
עליו לשלח אתו לעזאזל המדברה׃ והקריב
אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו
ובעד ביתו ושחט את פר החטאת אשר לו׃

ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבח
מלפני יהוה ומלא חפניו קטרת סמים דקה
והביא מבית לפרכת ונתן את הקטרת על האש
לפני יהוה וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר
על העדות ולא ימות ולקח מדם הפר והזה
באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת
יזה שבע פעמים מן הדם באצבעו ושחט את
שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל
מבית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה
לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת
וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם
לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן
אתם בתוך טמאתם וכל אדם לא יהיה באהל
מועד בבאו לכפר בקדש עד צאתו וכפר
בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל
ויצא אל המזבח אשר לפני יהוה וכפר עליו
ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על קרנות
המזבח סביב והזה עליו מן הדם באצבעו
שבע פעמים וטהרו וקדשו מטמאת בני
ישראל וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד
ואת המזבח והקריב את השעיר החי וסמך
אהרן את שתי ידו על ראש השעיר החי
והתודה עליו את כל עונת בני ישראל ואת
כל פשעיהם לכל חטאתם ונתן אתם על
ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה

ונשא השעיר עליו את כל עונתם אל ארץ
גזרה ושלח את השעיר במדבר ובא אהרן
אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר
לבש בבאו אל הקדש והניחם שם ורחץ את
בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו
ויצא ועשה את עלתו ואת עלת העם וכפר
בעדו ובעד העם ואת חלב החטאת יקטיר
המזבחה והמשלח את השעיר לעזאזל
יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן
יבוא אל המחנה ואת פר החטאת ואת שעיר
החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש
יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את
ערתם ואת בשרם ואת פרשם ושרף אתם
יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן
יבוא אל המחנה והיתה לכם לחקת עולם בחדש
השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם
וכל מלאכה לא תעשו האזרח והגר הגר
בתוככם כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר
אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו
שבת שבתון היא לכם ועניתם את נפשתיכם
חקת עולם וכפר הכהן אשר ימשח אתו
ואשר ימלא את ידו לכהן תחת אביו ולבש
את בגדי הבד בגדי הקדש וכפר את מקדש
הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח
יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר

והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני
ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר
צוה יהוה את משה׃
17 וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן
ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם
זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר׃ איש איש
מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או
עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה׃
ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן
ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש
ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב
עמו׃ למען אשר יביאו בני ישראל את זבחיהם
אשר הם זבחים על פני השדה והביאם ליהוה
אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי
שלמים ליהוה אותם׃ וזרק הכהן את הדם על
מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר החלב
לריח ניחח ליהוה׃ ולא יזבחו עוד את זבחיהם
לשעירם אשר הם זנים אחריהם חקת עולם
תהיה זאת להם לדרתם׃ ואלהם תאמר איש
איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם
אשר יעלה עלה או זבח׃ ואל פתח אהל מועד
לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש
ההוא מעמיו׃ ואיש איש מבית ישראל ומן
הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני
בנפש האכלת את הדם והכרתי אתה מקרב

עמה׃ כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו
לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם
הוא בנפש יכפר׃ על כן אמרתי לבני ישראל
כל נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר
בתוככם לא יאכל דם׃ ואיש איש מבני
ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד
חיה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו
בעפר׃ כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא ואמר
לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש
כל בשר דמו הוא כל אכליו יכרת׃ וכל נפש
אשר תאכל נבלה וטרפה באזרח ובגר וכבס
בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב וטהר׃
ואם לא יכבס ובשרו לא ירחץ ונשא עונו׃

18
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם אני יהוה אלהיכם׃
כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה
לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני
מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם
לא תלכו׃ את משפטי תעשו ואת חקתי
תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם׃
ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר
יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה׃
איש איש אל כל שאר בשרו
לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה׃

ערות אביך וערות אמך לא
תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה׃
ערות אשת אביך לא תגלה
ערות אביך הוא׃ ערות
אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית
או מולדת חוץ לא תגלה ערותן׃
ערות בת בנך או בת בתך לא
תגלה ערותן כי ערותך הנה׃
ערות בת אשת אביך מולדת אביך
אחותך הוא לא תגלה ערותה׃
ערות אחות אביך לא תגלה שאר
אביך הוא׃ ערות אחות
אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא׃
ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו
לא תקרב דדתך הוא׃ ערות
כלתך לא תגלה אשת בנך הוא לא תגלה
ערותה׃ ערות אשת אחיך
לא תגלה ערות אחיך הוא׃
ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה
ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה
הנה זמה הוא׃ ואשה אל אחתה לא תקח
לצרר לגלות ערותה עליה בחייה׃ ואל אשה
בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה׃ ואל
אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמאה
בה׃ ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא

תחלל את שם אלהיך אני יהוה׃ ואת זכר
לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא׃ ובכל
בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה
לא תעמד לפני בהמה לרבעה תבל הוא׃ אל
תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים
אשר אני משלח מפניכם׃ ותטמא הארץ
ואפקד עונה עליה ותקא הארץ את ישביה׃
ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי
ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח
והגר הגר בתוככם׃ כי את כל התועבת האל
עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא
הארץ׃ ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם
אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם׃
כי כל אשר יעשה מכל התועבת האלה
ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם׃
ושמרתם את משמרתי לבלתי עשות
מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם
ולא תטמאו בהם אני יהוה אלהיכם׃

פ פים סימן עזו

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל כל
עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדשים
תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם׃ איש
אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני
יהוה אלהיכם׃ אל תפנו אל האלילם ואלהי
מסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם׃

וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה לרצנכם
תזבחהו׃ ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר
עד יום השלישי באש ישרף׃ ואם האכל יאכל
ביום השלישי פגול הוא לא ירצה׃ ואכליו עונו
ישא כי את קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש
ההוא מעמיה׃ ובקצרכם את קציר ארצכם
לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא
תלקט׃ וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא
תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה
אלהיכם׃ לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו
איש בעמיתו׃ ולא תשבעו בשמי לשקר
וחללת את שם אלהיך אני יהוה׃ לא תעשק
את רעך ולא תגזל לא תלין פעלת שכיר אתך
עד בקר׃ לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן
מכשל ויראת מאלהיך אני יהוה׃ לא תעשו
עול במשפט לא תשא פני דל ולא תהדר פני
גדול בצדק תשפט עמיתך׃ לא תלך רכיל
בעמיך לא תעמד על דם רעך אני יהוה׃ לא
תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את
עמיתך ולא תשא עליו חטא׃ לא תקם ולא תטר
את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יהוה׃
את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים
שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנז
לא יעלה עליך׃ ואיש כי ישכב את אשה שכבת
זרע והוא שפחה נחרפת לאיש והפדה לא

נפדתה או חפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא
יומתו כי לא חפשה׃ והביא את אשמו ליהוה
אל פתח אהל מועד איל אשם׃ וכפר עליו
הכהן באיל האשם לפני יהוה על חטאתו
אשר חטא ונסלח לו מחטאתו אשר חטא׃

וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל
וערלתם ערלתו את פריו שלש שנים יהיה
לכם ערלים לא יאכל׃ ובשנה הרביעת יהיה כל
פריו קדש הלולים ליהוה׃ ובשנה החמישת
תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואתו אני
יהוה אלהיכם׃ לא תאכלו על הדם לא תנחשו
ולא תעוננו׃ לא תקפו פאת ראשכם ולא
תשחית את פאת זקנך׃ ושרט לנפש לא
תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו
בכם אני יהוה׃ אל תחלל את בתך להזנותה
ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה׃ את
שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה׃ אל
תפנו אל האבת ואל הידענים אל תבקשו
לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם׃ מפני שיבה
תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני
יהוה׃ וכי יגור אתך גר
בארצכם לא תונו אתו׃ כאזרח מכם יהיה
לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי
גרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם׃

לא תעשו עול במשפט במדה במשקל
ובמשורה׃ מאזני צדק אבני צדק איפת צדק
והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים׃ ושמרתם את
כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני
יהוה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ ואל בני ישראל
תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר
בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת
עם הארץ ירגמהו באבן׃ ואני אתן את פני
באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי
מזרעו נתן למלך למען טמא את מקדשי
ולחלל את שם קדשי׃ ואם העלם יעלימו עם
הארץ את עיניהם מן האיש ההוא בתתו
מזרעו למלך לבלתי המית אתו׃ ושמתי אני
את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אתו
ואת כל הזנים אחריו לזנות אחרי המלך
מקרב עמם׃ והנפש אשר תפנה אל האבת
ואל הידענים לזנת אחריהם ונתתי את פני
בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו׃ והתקדשתם
והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם׃
ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם אני
יהוה מקדשכם׃ כי איש איש אשר יקלל
את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו
קלל דמיו בו׃ ואיש אשר ינאף את אשת

איש אשר ינאף את אשת רעהו מות יומת
הנאף והנאפת׃ ואיש אשר ישכב את אשת
אביו ערות אביו גלה מות יומתו שניהם
דמיהם בם׃ ואיש אשר ישכב את כלתו
מות יומתו שניהם תבל עשו דמיהם בם׃
ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה
תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם׃
ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה
הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה
בתוככם׃ ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה
מות יומת ואת הבהמה תהרגו׃ ואשה אשר
תקרב אל כל בהמה לרבעה אתה והרגת
את האשה ואת הבהמה מות יומתו דמיהם
בם׃ ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו
או בת אמו וראה את ערותה והיא תראה
את ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני
עמם ערות אחתו גלה עונו ישא׃ ואיש
אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה
את מקרה הערה והוא גלתה את מקור
דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם׃ וערות
אחות אמך ואחות אביך לא תגלה כי את
שארו הערה עונם ישאו׃ ואיש אשר ישכב
את דדתו ערות דדו גלה חטאם ישאו
ערירים ימתו׃ ואיש אשר יקח את אשת
אחיו נדה הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו׃

ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי
ועשיתם אתם ולא תקיא אתכם הארץ
אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה׃
ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני משלח
מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ בם׃
ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני
אתננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב
ודבש אני יהוה אלהיכם אשר הבדלתי
אתכם מן העמים׃ והבדלתם בין הבהמה
הטהרה לטמאה ובין העוף הטמא לטהר
ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף
ובכל אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי
לכם לטמא׃ והייתם לי קדשים כי קדוש
אני יהוה ואבדל אתכם מן העמים להיות לי׃
ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני
מות יומתו באבן ירגמו אתם דמיהם בם׃

סד׳ פיס סימן בודד

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני
אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו׃
כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו
ולבתו ולאחיו׃ ולאחתו הבתולה הקרובה אליו
אשר לא היתה לאיש לה יטמא׃ לא יטמא
בעל בעמיו להחלו׃ לא יקרחה קרחה בראשם
ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו
שרטת׃ קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו

שם אלהיהם כי את אשי יהוה לחם אלהיהם
הם מקריבם והיו קדש׃ אשה זנה וחללה לא
יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי קדש
הוא לאלהיו׃ וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא
מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה
מקדשכם׃ ובת איש כהן כי תחל לזנות את
אביה היא מחללת באש תשרף׃

והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק
על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו
ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו
לא יפרם׃ ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו
ולאמו לא יטמא׃ ומן המקדש לא יצא
ולא יחלל את מקדש אלהיו כי נזר שמן
משחת אלהיו עליו אני יהוה׃ והוא אשה
בבתוליה יקח׃ אלמנה וגרושה וחללה זנה
את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח
אשה׃ ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה
מקדשו׃ וידבר יהוה
אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן לאמר איש
מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום לא יקרב
להקריב לחם אלהיו׃ כי כל איש אשר
בו מום לא יקרב איש עור או פסח או חרם
או שרוע׃ או איש אשר יהיה בו שבר
רגל או שבר יד׃ או גבן או דק או תבלל
בעינו או גרב או ילפת או מרוח אשך׃

כל איש אשר בו מום מזרע אהרן הכהן לא
יגש להקריב את אשי יהוה מום בו את לחם
אלהיו לא יגש להקריב׃ לחם אלהיו מקדשי
הקדשים ומן הקדשים יאכל׃ אך אל הפרכת לא
יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל
את מקדשי כי אני יהוה מקדשם׃ וידבר משה
אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן ואל
בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את
שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה׃
אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר יקרב
מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני
ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש
ההוא מלפני אני יהוה׃ איש איש מזרע אהרן
והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר
יטהר והנגע בכל טמא נפש או איש אשר תצא
ממנו שכבת זרע׃ או איש אשר יגע בכל שרץ
אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל
טמאתו׃ נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב
ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחץ בשרו במים׃
ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים
כי לחמו הוא׃ נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה
אני יהוה׃ ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו
חטא ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם׃

וכל זר לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא
יאכל קדש׃ וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא
יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו׃ ובת כהן כי
תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל׃
ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה
ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה
תאכל וכל זר לא יאכל בו׃ ואיש כי יאכל קדש
בשגגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לכהן את
הקדש׃ ולא יחללו את קדשי בני ישראל את
אשר ירימו ליהוה׃ והשיאו אותם עון אשמה
באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן
ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אלהם
איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל
אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם
אשר יקריבו ליהוה לעלה׃ לרצנכם תמים זכר
בבקר בכשבים ובעזים׃ כל אשר בו מום לא
תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם׃ ואיש כי יקריב
זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר
או בצאן תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו׃
עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או
ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו
מהם על המזבח ליהוה׃ ושור ושה שרוע
וקלוט נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה׃

ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו ליהוה
ובארצכם לא תעשו׃ ומיד בן נכר לא תקריבו
את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם
מום בם לא ירצו לכם׃ וידבר
יהוה אל משה לאמר׃ שור או כשב או עז כי
יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני
והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה׃ ושור או שה
אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד׃ וכי תזבחו
זבח תודה ליהוה לרצנכם תזבחו׃ ביום ההוא
יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני יהוה׃
ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה׃ ולא
תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני
ישראל אני יהוה מקדשכם׃ המוציא אתכם
מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר
תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי׃
ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי
שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא
תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם׃

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו
אתם במועדם׃ בחדש הראשון בארבעה עשר
לחדש בין הערבים פסח ליהוה׃ ובחמשה עשר

חדש ניסן

יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים
מצות תאכלו׃ ביום הראשון מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו׃ והקרבתם
אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי
מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ
אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה
והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל
הכהן׃ והניף את העמר לפני יהוה לרצנכם
ממחרת השבת יניפנו הכהן׃ ועשיתם ביום
הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו
לעלה ליהוה׃ ומנחתו שני עשרנים סלת
בלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכה
יין רביעת ההין׃ ולחם וקלי וכרמל לא
תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את
קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל
משבתיכם׃ וספרתם
לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר
התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה׃ עד
ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום
והקרבתם מנחה חדשה ליהוה׃ ממושבתיכם
תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים
סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים ליהוה׃

והקרבתם על הלחם שבעת כבשים תמימם
בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים יהיו
עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה ריח
ניחח ליהוה׃ ועשיתם שעיר עזים אחד
לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח
שלמים׃ והניף הכהן אתם על לחם הבכרים
תנופה לפני יהוה על שני כבשים קדש יהיו
ליהוה לכהן׃ וקראתם בעצם היום הזה מקרא
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו
חקת עולם בכל מושבתיכם לדרתיכם׃
ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה
פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט
לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש
יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש׃
כל מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה
ליהוה׃ וידבר יהוה אל
משה לאמר׃ אך בעשור לחדש השביעי הזה
יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם
ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה׃
וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום
כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם׃
כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה

ונכרתה מעמיה׃ וכל הנפש אשר תעשה כל
מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש
ההוא מקרב עמה׃ כל מלאכה לא תעשו חקת
עולם לדרתיכם בכל משבתיכם׃ שבת שבתון
הוא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש
בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש
השביעי הזה חג הסכות שבעת ימים ליהוה׃
ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה
לא תעשו׃ שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה
ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם
אשה ליהוה עצרת הוא כל מלאכת עבדה
לא תעשו׃ אלה מועדי יהוה אשר תקראו
אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה
ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו׃ מלבד
שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד כל
נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר תתנו
ליהוה׃ אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי
באספכם את תבואת הארץ תחגו את חג
יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום
השמיני שבתון׃ ולקחתם לכם ביום הראשון
פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי
נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים׃

וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה
חקת עולם לדרתיכם בחדש השביעי תחגו
אתו: בסכת תשבו שבעת ימים כל האזרח
בישראל ישבו בסכת: למען ידעו דרתיכם
כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי
אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
וידבר משה את מעדי יהוה אל בני ישראל:

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל 24
ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת
נר תמיד: מחוץ לפרכת העדת באהל מועד
יערך אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד חקת
עולם לדרתיכם: על המנרה הטהרה יערך את הנרות
לפני יהוה תמיד:
ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני
עשרנים יהיה החלה האחת: ושמת אותם שתים
מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני
יהוה: ונתת על המערכת לבנה זכה והיתה ללחם
לאזכרה אשה ליהוה: ביום השבת ביום השבת
יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית
עולם: והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש
כי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חק עולם:
ויצא בן אשה ישראלית
והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה
בן הישראלית ואיש הישראלי: ויקב בן האשה

הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל
משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן:
ויניחהו במשמר לפרש להם על פי יהוה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: הוצא את
המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל
השמעים את ידיהם על ראשו ורגמו
אתו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר
לאמר איש איש כי יקלל אלהיו ונשא
חטאו: ונקב שם יהוה מות יומת רגום
ירגמו בו כל העדה כגר כאזרח בנקבו שם יומת:
ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת: ומכה
נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש
כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו:
שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן
כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו: ומכה בהמה
ישלמנה ומכה אדם יומת: משפט אחד יהיה
לכם כגר כאזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכם:
וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את
המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אתו אבן ובני
ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:

קכ״ד פס סימן מועדי

וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל
בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל הארץ
אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה:

שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך
ואספת את תבואתה׃ ובשנה השביעת שבת
שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע
וכרמך לא תזמר׃ את ספיח קצירך לא תקצור
ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה
לארץ׃ והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך
ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים
עמך׃ ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל
תבואתה לאכל׃ וספרת לך
שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמים
והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים
שנה׃ והעברת שופר תרועה בחדש השבעי
בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר
בכל ארצכם׃ וקדשתם את שנת החמשים שנה
וקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל הוא
תהיה לכם ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל
משפחתו תשבו׃ יובל הוא שנת החמשים
שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את
ספיחיה ולא תבצרו את נזריה׃ כי יובל הוא
קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את
תבואתה׃ בשנת היובל הזאת תשבו איש
אל אחזתו׃ וכי תמכרו ממכר לעמיתך או
קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו׃
במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך
במספר שני תבואת ימכר לך׃ לפי רב השנים

תרבה מקנתו ולפי מעט השנים תמעיט מקנתו
כי מספר תבואת הוא מכר לך׃ ולא תונו איש
את עמיתו ויראת מאלהיך כי אני יהוה
אלהיכם׃ ועשיתם את חקתי ואת משפטי
תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על הארץ
לבטח׃ ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע
וישבתם לבטח עליה׃ וכי תאמרו מה נאכל
בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את
תבואתנו׃ וצויתי את ברכתי לכם בשנה
הששית ועשת את התבואה לשלש השנים׃
וזרעתם את השנה השמינת ואכלתם מן
התבואה ישן עד השנה התשיעת עד בוא
תבואתה תאכלו ישן׃ והארץ לא תמכר
לצמתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם
עמדי׃ ובכל ארץ אחזתכם גאלה תתנו לארץ׃
כי ימוך אחיך ומכר
מאחזתו ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר
אחיו׃ ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו
ומצא כדי גאלתו׃ וחשב את שני ממכרו
והשיב את העדף לאיש אשר מכר לו ושב
לאחזתו׃ ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה
ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל ויצא
ביבל ושב לאחזתו׃ ואיש
כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה גאלתו
עד תם שנת ממכרו ימים תהיה גאלתו׃

ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם
הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת לקנה
אתו לדרתיו לא יצא ביבל: ובתי החצרים אשר
אין להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאלה
תהיה לו וביבל יצא: וערי הלוים בתי ערי אחזתם
גאלת עולם תהיה ללוים: ואשר יגאל מן הלוים
ויצא ממכר בית ועיר אחזתו ביבל כי בתי ערי
הלוים הוא אחזתם בתוך בני ישראל: ושדה
מגרש עריהם לא ימכר כי אחזת עולם הוא להם:
וכי ימוך אחיך ומטה
ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך: אל
תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך וחי
אחיך עמך: את כספך לא תתן לו בנשך
ובמרבית לא תתן אכלך: אני יהוה אלהיכם אשר
הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם את
ארץ כנען להיות לכם לאלהים:
וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לא תעבד
בו עבדת עבד: כשכיר כתושב יהיה עמך עד
שנת היבל יעבד עמך: ויצא מעמך הוא ובניו
עמו ושב אל משפחתו ואל אחזת אבתיו
ישוב: כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ
מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: לא תרדה בו
בפרך ויראת מאלהיך: ועבדך ואמתך אשר
יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם
תקנו עבד ואמה: וגם מבני התושבים הגרים

עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם
אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה:
והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת
אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני
ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך:
וכי תשיג יד גר ותושב עמך
ומך אחיך עמו ונמכר לגר תושב עמך או
לעקר משפחת גר: אחרי נמכר גאלה תהיה
לו אחד מאחיו יגאלנו: או דדו או בן דדו
יגאלנו או משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו
או השיגה ידו ונגאל: וחשב עם קנהו משנת
המכרו לו עד שנת היבל והיה כסף ממכרו
במספר שנים כימי שכיר יהיה עמו: אם עוד
רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו:
ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היבל וחשב
לו כפי שניו ישיב את גאלתו: כשכיר שנה
בשנה יהיה עמו לא ירדנו בפרך לעיניך: ואם
לא יגאל באלה ויצא בשנת היבל הוא ובניו
עמו: כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם
אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה
אלהיכם: לא תעשו לכם אלילם ופסל
ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו
בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוה
אלהיכם: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו
אני יהוה:

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם
אתם ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ
יבולה ועץ השדה יתן פריו והשיג לכם דיש
את בציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם
לשבע וישבתם לבטח בארצכם ונתתי שלום
בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה
רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם
ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב
ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה
ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב ופניתי
אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם
והקימתי את בריתי אתכם ואכלתם ישן
נושן וישן מפני חדש תוציאו ונתתי משכני
בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם והתהלכתי
בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו
לי לעם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים
ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות

ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות
האלה ואם בחקתי תמאסו ואם את משפטי
תגעל נפשכם לבלתי עשות את כל מצותי
להפרכם את בריתי אף אני אעשה זאת לכם
והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת
מכלות עינים ומדיבת נפש וזרעתם לריק
זרעכם ואכלהו איביכם ונתתי פני בכם ונגפתם
לפני איביכם ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף
אתכם ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה
אתכם שבע על חטאתיכם ושברתי את גאון
עזכם ונתתי את שמיכם כברזל ואת ארצכם
כנחשה ותם לריק כחכם ולא תתן ארצכם
את יבולה ועץ הארץ לא יתן פריו ואם תלכו
עמי קרי ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם
מכה שבע כחטאתיכם והשלחתי בכם את
חית השדה ושכלה אתכם והכריתה את
בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם
ואם באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי
והלכתי אף אני עמכם בקרי והכיתי אתכם
גם אני שבע על חטאתיכם והבאתי עליכם
חרב נקמת נקם ברית ונאספתם אל עריכם
ושלחתי דבר בתוככם ונתתם ביד אויב
בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים
לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל
ואכלתם ולא תשבעו ואם

בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי
והלכתי עמכם בחמת קרי ויסרתי אתכם
אף אני שבע על חטאתיכם ואכלתם בשר
בניכם ובשר בנתיכם תאכלו והשמדתי את
במתיכם והכרתי את חמניכם ונתתי את
פגריכם על פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם

ונתתי את עריכם חרבה והשמותי את
מקדשיכם ולא אריח בריח ניחחכם: והשמתי
אני את הארץ ושממו עליה איביכם הישבים
בה: ואתכם אזרה בגוים והריקתי אחריכם
חרב והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו
חרבה: אז תרצה הארץ את שבתתיה כל
ימי השמה ואתם בארץ איביכם אז תשבת
הארץ והרצת את שבתתיה: כל ימי השמה
תשבת את אשר לא שבתה בשבתתיכם
בשבתכם עליה: והנשארים בכם והבאתי מרך
בלבבם בארצת איביהם ורדף אתם קול עלה
נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין רדף: וכשלו
איש באחיו כמפני חרב ורדף אין ולא תהיה
לכם תקומה לפני איביכם: ואבדתם בגוים
ואכלה אתכם ארץ איביכם: והנשארים בכם
ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם
אתם ימקו: והתודו את עונם ואת עון אבתם
במעלם אשר מעלו בי ואף אשר הלכו עמי
בקרי: אף אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם
בארץ איביהם או אז יכנע לבבם הערל ואז
ירצו את עונם: וזכרתי את בריתי יעקוב ואף
את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר
והארץ אזכר: והארץ תעזב מהם ותרץ
את שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את
עונם יען וביען במשפטי מאסו ואת חקתי

געלה נפשם: ואף גם זאת בהיותם בארץ
איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם
להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם:
וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי
אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות
להם לאלהים אני יהוה: אלה החקים
והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו
ובין בני ישראל בהר סיני ביד משה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם איש כי יפלא נדר
בערכך נפשת ליהוה: והיה ערכך הזכר
מבן עשרים שנה ועד בן ששים שנה והיה
ערכך חמשים שקל כסף בשקל הקדש:
ואם נקבה הוא והיה ערכך שלשים שקל:
ואם מבן חמש שנים ועד בן עשרים שנה
והיה ערכך הזכר עשרים שקלים ולנקבה
עשרת שקלים: ואם מבן חדש ועד בן חמש
שנים והיה ערכך הזכר חמשה שקלים
כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף:
ואם מבן ששים שנה ומעלה אם זכר והיה
ערכך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה
שקלים: ואם מך הוא מערכך והעמידו לפני
הכהן והעריך אתו הכהן על פי אשר תשיג
יד הנדר יעריכנו הכהן:

ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה
כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה קדש׃ לא יחליפנו
ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המר
ימיר בהמה בבהמה והיה הוא ותמורתו יהיה
קדש׃ ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו
ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני
הכהן׃ והעריך הכהן אתה בין טוב ובין רע
כערכך הכהן כן יהיה׃ ואם גאל יגאלנה ויסף
חמישתו על ערכך׃ ואיש כי יקדש את ביתו
קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע
כאשר יעריך אתו הכהן כן יקום׃ ואם המקדיש
יגאל את ביתו ויסף חמישית כסף ערכך
עליו והיה לו׃ ואם משדה אחזתו יקדיש
איש ליהוה והיה ערכך לפי זרעו זרע חמר
שערים בחמשים שקל כסף׃ אם משנת היבל
יקדיש שדהו כערכך יקום׃ ואם אחר היבל
יקדיש שדהו וחשב לו הכהן את הכסף על
פי השנים הנותרת עד שנת היבל ונגרע
מערכך׃ ואם גאל יגאל את השדה המקדיש
אתו ויסף חמשית כסף ערכך עליו וקם לו׃
ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה
לאיש אחר לא יגאל עוד׃ והיה השדה בצאתו
ביבל קדש ליהוה כשדה החרם לכהן תהיה
אחזתו׃ ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה
אחזתו יקדיש ליהוה׃ וחשב לו הכהן את

מכסת הערכך עד שנת היבל ונתן את הערכך
ביום ההוא קדש ליהוה׃ בשנת היובל ישוב
השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחזת
הארץ׃ וכל ערכך יהיה בשקל הקדש עשרים
גרה יהיה השקל׃ אך בכור אשר יבכר
ליהוה בבהמה לא יקדיש איש אתו אם שור
אם שה ליהוה הוא׃ ואם בבהמה הטמאה
ופדה בערכך ויסף חמשתו עליו ואם לא
יגאל ונמכר בערכך׃ אך כל חרם אשר יחרם
איש ליהוה מכל אשר לו מאדם ובהמה
ומשדה אחזתו לא ימכר ולא יגאל כל חרם
קדש קדשים הוא ליהוה׃ כל חרם אשר יחרם
מן האדם לא יפדה מות יומת׃ וכל מעשר
הארץ מזרע הארץ מפרי העץ ליהוה הוא
קדש ליהוה׃ ואם גאל יגאל איש ממעשרו
חמשיתו יסף עליו׃ וכל מעשר בקר וצאן
כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה
קדש ליהוה׃ לא יבקר בין טוב לרע ולא
ימירנו ואם המר ימירנו והיה הוא ותמורתו
יהיה קדש לא יגאל׃ אלה המצות אשר צוה
יהוה את משה אל בני ישראל בהר סיני׃

עה פיס סימן עזא

סכום הפסוקים שלספר שמונה מאות
וחמשים ותשעה פסוק סימן נטף

וידבר יי אל משה י׳ וחס לאמר וסימנה׳ לך רד לך עלה מזה אחרי מות בהר סיני בה׳ ויבר סיני ריש ספ׳ במדבר סיני דפקד במדבר סיני דויעשו את
הפסח בערבת מואב בעצם היום הזה ׳ ואתכם ג׳ וס׳ יהיו איש ועתה כבוא הספר ויהוא ׳ וידבר במ׳ סיני ג׳ ריש ספרא פקד את פסח שני ׳ ולמלון
ג׳ בטעמ׳ וס׳ ליששכר לבנימן לנפתלי סימ׳ סבן ׳ אבותם ב׳ מל׳ בת׳ וס׳ אלה קריאי ואת שם אהרן ׳ וש׳ אורי ואמרו על ויקנאו גם בנהם ויצלו
דעזוא ולא יכלו להגיד בתר הלוי חס וש׳ קר׳ מל׳

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד
באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם
מארץ מצרים לאמר׃ שאו את ראש כל עדת
בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות כל זכר לגלגלתם׃ מבן עשרים שנה
ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם
לצבאתם אתה ואהרן׃ ואתכם יהיו איש איש
למטה איש ראש לבית אבתיו הוא׃ ואלה שמות
האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור
בן שדיאור׃ לשמעון שלמיאל בן צורישדי׃
ליהודה נחשון בן עמינדב׃ ליששכר נתנאל
בן צוער׃ לזבולן אליאב בן חלן׃ לבני יוסף
לאפרים אלישמע בן עמיהוד למנשה גמליאל
בן פדהצור׃ לבנימן אבידן בן גדעני׃ לדן
אחיעזר בן עמישדי׃ לאשר פגעיאל בן עכרן׃
לגד אליסף בן דעואל׃ לנפתלי אחירע בן
עינן׃ אלה קריאי העדה נשיאי מטות אבותם
ראשי אלפי ישראל הם׃ ויקח משה ואהרן
את האנשים האלה אשר נקבו בשמות׃ ואת כל
העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו
על משפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה לגלגלתם׃ כאשר
צוה יהוה את משה ויפקדם במדבר סיני׃
ויהיו בני ראובן בכר
ישראל תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה
ראובן ששה וארבעים אלף וחמש מאות׃

לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם
פקדיו במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא׃ פקדיהם
למטה שמעון תשעה וחמשים אלף ושלש
מאות׃
לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא׃
פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלף ושש
מאות וחמשים׃
לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה יהודה ארבעה ושבעים
אלף ושש מאות׃
לבני יששכר תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה יששכר ארבעה וחמשים
אלף וארבע מאות׃
לבני זבולן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה זבולן שבעה וחמשים
אלף וארבע מאות׃

ול׳ ספר כל יצא צבא במ״ג כל יצא צבא בישראל ופי׳ מבן עשרים שנה קדמ׳ ויהיו כל פקודי שאו את ראש כל עדת בתר׳ ׃ כל הת׳ משפחתם
למשפחתם חס׳ במ״א מל׳ וסי׳ ופקודי בני גרשון למשפחותם וכל נביא כות׳ חס׳ במ״ג מל׳ וסי׳ ראובן קדמ׳ מנשה בן שמעון קדמ׳ זבולן בתר׳ אשר
קדמ׳ יששכר קדמ׳ וכל כתוב כות׳ מל׳ ׃ סימן מבן שבטיה דראובן ששה וארבעים אלף וחמש מאות סימן מותק ׃ דשמעון סימן נטש ׃ דגד סימן מה תרן

ויהי:
לבני יוסף לבני אפרים תולדתם למשפחתם לבית
אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא׃ פקדיהם למטה אפרים ארבעים
אלף וחמש מאות׃
לבני מנשה תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה מנשה שנים ושלשים
אלף ומאתים׃
לבני בנימן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה בנימן חמשה ושלשים
אלף וארבע מאות׃
לבני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה דן שנים וששים אלף
ושבע מאות׃
לבני אשר תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף
וחמש מאות׃
בני נפתלי תולדתם למשפחתם לבית אבתם
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא׃ פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים
אלף וארבע מאות׃
אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי
ישראל שנים עשר איש איש אחד לבית אבתיו
היו׃ ויהיו כל פקודי בני ישראל לבית אבתם מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל׃ ויהיו
כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפים
וחמש מאות וחמשים׃ והלוים למטה אבתם לא
התפקדו בתוכם׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ אך את מטה לוי
לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל׃
ואתה הפקד את הלוים על משכן העדת ועל
כל כליו ועל כל אשר לו המה ישאו את המשכן
ואת כל כליו והם ישרתהו וסביב למשכן יחנו׃
ובנסע המשכן יורידו אתו הלוים ובחנת
המשכן יקימו אתו הלוים והזר הקרב יומת׃
וחנו בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו
לצבאתם׃ והלוים יחנו סביב למשכן העדת ולא
יהיה קצף על עדת בני ישראל ושמרו הלוים
את משמרת משכן העדות׃ ויעשו בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו׃

2

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ איש
על דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל
מנגד סביב לאהל מועד יחנו׃ והחנים קדמה
מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם ונשיא
לבני יהודה נחשון בן עמינדב׃ וצבאו
ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות׃

דיהודה סימן ע״ד תר׳ ׃ דיששכר סימן נ״ד ת׳ ׃ דזבולן סי׳ נ״ז ת׳ ׃ דאפרים סימן מ׳ ת׳ ׃ דמנשה סי׳ ל״ב ר׳ ׃ דבנימן סי׳ ל״ה ת׳ ׃ דדן סי׳ ס״ב תשע ׃ דאשר
סי׳ מ״א תק׳ ׃ דאשר סי׳ נ״ג ת׳ ׃ סימן הכל תר״ג תקן ׃ ואת ראשם ל׳ ואת ראשו ל׳ ואת התרומת ל׳ ואת קלעי ל׳ ואת הארבה ל׳ ואת שלש ל׳ ואת קדשי ל׳ ואת
החסד ל׳ ואת ראשי ל׳ ואת האשה ל׳ ואת כינתם ל׳ ואת חקיו ל׳ ואת אחין ל׳ ואת קלו ל׳ ואת לבב ל׳ אל אלם ל׳ על אלם ל׳ אל אבור ל׳ על אבור ל׳ אל גנזי ל׳ על גנזי ל׳
אל דלתות ל׳ על דלתות ל׳ אל היתה ל׳ על היתה ל׳ אל זרע ל׳ על זרע ל׳ אל חכך ל׳ על חכך ל׳ אל טוב ל׳ על טוב ל׳ אל ימין ל׳ על ימין ל׳ אל כלי ל׳ על כלי ל׳ אל לשון

והחנים עליו מטה יששכר ונשיא לבני
יששכר נתנאל בן צוער׃ וצבאו ופקדיו
ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃ מטה
זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן חלן׃
וצבאו ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע
מאות׃ כל הפקדים למחנה יהודה מאת
אלף ושמנים אלף וששת אלפים וארבע
מאות לצבאתם ראשנה יסעו׃

דגל מחנה ראובן תימנה
לצבאתם ונשיא לבני ראובן אליצור בן
שדיאור׃ וצבאו ופקדיו ששה וארבעים אלף
וחמש מאות׃ והחונם עליו מטה שמעון
ונשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישדי׃
וצבאו ופקדיהם תשעה וחמשים אלף ושלש
מאות׃ ומטה גד ונשיא לבני גד אליסף בן
רעואל׃ וצבאו ופקדיהם חמשה וארבעים
אלף ושש מאות וחמשים׃ כל הפקדים למחנה
ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף וארבע
מאות וחמשים לצבאתם ושנים יסעו׃

ונסע אהל מועד מחנה
הלוים בתוך המחנת כאשר יחנו כן יסעו
איש על ידו לדגליהם׃

דגל מחנה אפרים לצבאתם ימה ונשיא
לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד׃ וצבאו
ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות׃ ועליו
מטה מנשה ונשיא לבני מנשה גמליאל
בן פדהצור׃ וצבאו ופקדיהם שנים ושלשים
אלף ומאתים׃ ומטה בנימן ונשיא לבני בנימן
אבידן בן גדעני׃ וצבאו ופקדיהם חמשה
ושלשים אלף וארבע מאות׃ כל הפקדים
למחנה אפרים מאת אלף ושמנת אלפים
ומאה לצבאתם ושלשים יסעו׃

דגל מחנה דן צפנה לצבאתם
ונשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי׃ וצבאו
ופקדיהם שנים וששים אלף ושבע מאות׃
והחנים עליו מטה אשר ונשיא לבני אשר
פגעיאל בן עכרן׃ וצבאו ופקדיהם אחד
וארבעים אלף וחמש מאות׃ ומטה נפתלי
ונשיא לבני נפתלי אחירע בן עינן׃ וצבאו
ופקדיהם שלשה וחמשים אלף וארבע מאות׃
כל הפקדים למחנה דן מאת אלף ושבעה
וחמשים אלף ושש מאות לאחרנה יסעו לדגליהם׃

אלה פקודי בני ישראל לבית אבתם כל פקודי
המחנת לצבאתם שש מאות אלף ושלשת
אלפים וחמש מאות וחמשים׃ והלוים לא
התפקדו בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוה את
משה׃ ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את
משה כן חנו לדגליהם וכן נסעו איש למשפחתו
על בית אבתיו׃

ואלה תולדת אהרן ומשה ביום דבר יהוה את
משה בהר סיני: ואלה שמות בני אהרן הבכר
נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אלה שמות בני
אהרן הכהנים המשחים אשר מלא ידם לכהן:
וימת נדב ואביהוא לפני יהוה בהקרבם אש
זרה לפני יהוה במדבר סיני ובנים לא היו להם
ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם:

וידבר יהוה אל משה לאמר: הקרב את מטה לוי
והעמדת אתו לפני אהרן הכהן ושרתו אתו: ושמרו
את משמרתו ואת משמרת כל העדה לפני אהל
מועד לעבד את עבדת המשכן: ושמרו את כל
כלי אהל מועד ואת משמרת בני ישראל לעבד
את עבדת המשכן: ונתתה את הלוים לאהרן ולבניו
נתונם נתונם המה לו מאת בני ישראל: ואת אהרן
ואת בניו תפקד ושמרו את כהנתם והזר הקרב
יומת:
וידבר יהוה אל משה לאמר: ואני הנה לקחתי
את הלוים מתוך בני ישראל תחת כל בכור פטר
רחם מבני ישראל והיו לי הלוים: כי לי כל בכור
ביום הכתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי לי
כל בכור בישראל מאדם עד בהמה לי יהיו אני
יהוה:
וידבר יהוה אל משה במדבר סיני לאמר: פקד
את בני לוי לבית אבתם למשפחתם כל זכר

מבן חדש ומעלה תפקדם: ויפקד אתם משה על
פי יהוה כאשר צוה: ויהיו אלה בני לוי בשמתם
גרשון וקהת ומררי: ואלה שמות בני גרשון
למשפחתם לבני ושמעי: ובני קהת למשפחתם
עמרם ויצהר חברון ועזיאל: ובני מררי
למשפחתם מחלי ומושי אלה הם משפחת
הלוי לבית אבתם: לגרשון משפחת הלבני
ומשפחת השמעי אלה הם משפחת הגרשני:
פקדיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה
פקדיהם שבעת אלפים וחמש מאות: משפחת
הגרשני אחרי המשכן יחנו ימה: ונשיא בית
אב לגרשני אליסף בן לאל: ומשמרת בני
גרשון באהל מועד המשכן והאהל מכסהו
ומסך פתח אהל מועד: וקלעי החצר ואת מסך
פתח החצר אשר על המשכן ועל המזבח
סביב ואת מיתריו לכל עבדתו:
ולקהת משפחת העמרמי ומשפחת
היצהרי ומשפחת החברני ומשפחת העזיאלי
אלה הם משפחת הקהתי: במספר כל זכר
מבן חדש ומעלה שמנת אלפים ושש מאות
שמרי משמרת הקדש: משפחת בני קהת
יחנו על ירך המשכן תימנה: ונשיא בית אב
למשפחת הקהתי אליצפן בן עזיאל: ומשמרתם
הארן והשלחן והמנרה והמזבחת וכלי
הקדש אשר ישרתו בהם והמסך וכל עבדתו:

ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן הכהן פקדת
שמרי משמרת הקדש׃ למררי משפחת המחלי
ומשפחת המושי אלה הם משפחת מררי׃
ופקדיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה
ששת אלפים ומאתים׃ ונשיא בית אב למשפחת
מררי צוריאל בן אביחיל על ירך המשכן יחנו
צפנה׃ ופקדת משמרת בני מררי קרשי המשכן
ובריחיו ועמדיו ואדניו וכל כליו וכל עבדתו׃
ועמדי החצר סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם׃
והחנים לפני המשכן קדמה לפני אהל מועד
מזרחה משה ואהרן ובניו שמרים משמרת
המקדש למשמרת בני ישראל והזר הקרב יומת׃
כל פקודי הלוים אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה
למשפחתם כל זכר מבן חדש ומעלה שנים
ועשרים אלף׃ ויאמר יהוה
אל משה פקד כל בכר זכר לבני ישראל מבן
חדש ומעלה ושא את מספר שמתם׃ ולקחת
את הלוים לי אני יהוה תחת כל בכר בבני ישראל
ואת בהמת הלוים תחת כל בכור בבהמת בני
ישראל׃ ויפקד משה כאשר צוה יהוה אתו
את כל בכור בבני ישראל׃ ויהי כל בכור זכר
במספר שמת מבן חדש ומעלה לפקדיהם
שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים ומאתים׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קח את הלוים תחת
כל בכור בבני ישראל ואת בהמת הלוים תחת
בהמתם והיו לי הלוים אני יהוה׃ ואת פדויי
השלשה והשבעים והמאתים העדפים על
הלוים מבכור בני ישראל׃ ולקחת חמשת
חמשת שקלים לגלגלת בשקל הקדש תקח
עשרים גרה השקל׃ ונתתה הכסף לאהרן
ולבניו פדויי העדפים בהם׃ ויקח משה את
כסף הפדיום מאת העדפים על פדויי הלוים׃
מאת בכור בני ישראל לקח את הכסף חמשה
וששים ושלש מאות ואלף בשקל הקדש׃
ויתן משה את כסף הפדים לאהרן ולבניו על
פי יהוה כאשר צוה יהוה את משה׃

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ נשא
את ראש בני קהת מתוך בני לוי למשפחתם
לבית אבתם׃ מבן שלשים שנה ומעלה ועד
בן חמשים שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה
באהל מועד׃ זאת עבדת בני קהת באהל
מועד קדש הקדשים׃ ובא אהרן ובניו בנסע
המחנה והורדו את פרכת המסך וכסו בה
את ארן העדת׃ ונתנו עליו כסוי עור תחש
ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה ושמו בדיו׃
ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת ונתנו
עליו את הקערת ואת הכפת ואת המנקית
ואת קשות הנסך ולחם התמיד עליו יהיה׃

ופרשו עליהם בגד תולעת שני וכסו אתו
במכסה עור תחש ושמו את בדיו ולקחו בגד
תכלת וכסו את מנרת המאור ואת נרתיה ואת
מלקחיה ואת מחתתיה ואת כל כלי שמנה אשר
ישרתו לה בהם ונתנו אתה ואת כל כליה אל
מכסה עור תחש ונתנו על המוט ועל מזבח
הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו אתו במכסה
עור תחש ושמו את בדיו ולקחו את כל כלי
השרת אשר ישרתו בם בקדש ונתנו אל
בגד תכלת וכסו אותם במכסה עור תחש ונתנו
על המוט ודשנו את המזבח ופרשו עליו בגד
ארגמן ונתנו עליו את כל כליו אשר ישרתו
עליו בהם את המחתת את המזלגת ואת היעים
ואת המזרקת כל כלי המזבח ופרשו עליו כסוי
עור תחש ושמו בדיו וכלה אהרן ובניו לכסת
את הקדש ואת כל כלי הקדש בנסע המחנה
ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו אל
הקדש ומתו אלה משא בני קהת באהל מועד
ופקדת אלעזר בן אהרן הכהן שמן המאור
וקטרת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה
פקדת כל המשכן וכל אשר בו בקדש ובכליו

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר אל
תכריתו את שבט משפחת הקהתי מתוך הלוים
וזאת עשו להם וחיו ולא ימתו בגשתם את

קדש הקדשים אהרן ובניו יבאו ושמו אותם
איש איש על עבדתו ואל משאו ולא יבאו
לראות כבלע את הקדש ומתו

קנט פס סימן חלקיהו

וידבר יהוה אל משה לאמר נשא את ראש בני
גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם מבן
שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה
תפקד אותם כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה
באהל מועד זאת עבדת משפחת הגרשני
לעבד ולמשא ונשאו את יריעת המשכן ואת
אהל מועד מכסהו ומכסה התחש אשר עליו
מלמעלה ואת מסך פתח אהל מועד ואת קלעי
החצר ואת מסך פתח שער החצר אשר על המשכן
ועל המזבח סביב ואת מיתריהם ואת כל כלי
עבדתם ואת כל אשר יעשה להם ועבדו על פי
אהרן ובניו תהיה כל עבדת בני הגרשני לכל
משאם ולכל עבדתם ופקדתם עלהם במשמרת
את כל משאם זאת עבדת משפחת בני
הגרשני באהל מועד ומשמרתם ביד איתמר
בן אהרן הכהן בני מררי
למשפחתם לבית אבתם תפקד אתם מבן שלשים
שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה תפקדם
כל הבא לצבא לעבד את עבדת אהל מועד
וזאת משמרת משאם לכל עבדתם באהל
מועד קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו ואדניו

ועמודי החצר סביב ואדניהם ויתדתם
ומיתריהם לכל כליהם ולכל עבדתם ובשמת
תפקדו את כלי משמרת משאם׃ זאת עבדת
משפחת בני מררי לכל עבדתם באהל מועד ביד
איתמר בן אהרן הכהן׃ ויפקד משה ואהרן ונשאי
העדה את בני הקהתי למשפחתם ולבית אבתם׃
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד׃ ויהיו
פקדיהם למשפחתם אלפים שבע מאות
וחמשים׃ אלה פקודי משפחת הקהתי כל העבד
באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי
יהוה ביד משה׃ ופקודי
בני גרשון למשפחותם ולבית אבתם׃ מבן
שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה
כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד׃ ויהיו
פקדיהם למשפחתם לבית אבתם אלפים
ושש מאות ושלשים׃ אלה פקודי משפחת
בני גרשון כל העבד באהל מועד אשר
פקד משה ואהרן על פי יהוה׃ ופקודי
משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם׃
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל הבא לצבא לעבדה באהל מועד׃
ויהיו פקדיהם למשפחתם שלשת אלפים
ומאתים׃ אלה פקודי משפחת בני מררי
אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה׃

כל הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשאי
ישראל את הלוים למשפחתם ולבית אבתם׃
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה כל הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת
משא באהל מועד׃ ויהיו פקדיהם שמנת
אלפים וחמש מאות ושמנים׃ על פי יהוה
פקד אותם ביד משה איש איש על עבדתו
ועל משאו ופקדיו אשר צוה יהוה את משה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את בני ישראל
וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא
לנפש׃ מזכר עד נקבה תשלחו אל מחוץ
למחנה תשלחום ולא יטמאו את מחניהם
אשר אני שכן בתוכם׃ ויעשו כן בני ישראל
וישלחו אותם אל מחוץ למחנה כאשר
דבר יהוה אל משה כן עשו בני ישראל׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת
האדם למעל מעל ביהוה ואשמה הנפש
ההוא׃ והתודו את חטאתם אשר עשו
והשיב את אשמו בראשו וחמישתו יסף
עליו ונתן לאשר אשם לו׃ ואם אין לאיש גאל
להשיב האשם אליו האשם המושב ליהוה
לכהן מלבד איל הכפרים אשר יכפר בו עליו׃

וכל תרומה לכל קדשי בני ישראל אשר יקריבו
לכהן לו יהיה׃ ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר
יתן לכהן לו יהיה׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם איש איש כי תשטה
אשתו ומעלה בו מעל׃ ושכב איש אתה
שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה
והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה׃
ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא
נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את
אשתו והיא לא נטמאה׃ והביא האיש את
אשתו אל הכהן והביא את קרבנה עליה
עשירת האיפה קמח שערים לא יצק עליו
שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת קנאת
הוא מנחת זכרון מזכרת עון׃ והקריב אתה
הכהן והעמדה לפני יהוה׃ ולקח הכהן מים
קדשים בכלי חרש ומן העפר אשר יהיה
בקרקע המשכן יקח הכהן ונתן אל המים׃
והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ופרע
את ראש האשה ונתן על כפיה את מנחת
הזכרון מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו
מי המרים המאררים׃ והשביע אתה הכהן
ואמר אל האשה אם לא שכב איש אתך ואם
לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי
המרים המאררים האלה׃ ואת כי שטית תחת

אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את שכבתו
מבלעדי אישך׃ והשביע הכהן את האשה
בשבעת האלה ואמר הכהן לאשה יתן יהוה
אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך בתת יהוה
את ירכך נפלת ואת בטנך צבה׃ ובאו המים
המאררים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל
ירך ואמרה האשה אמן אמן׃ וכתב את
האלת האלה הכהן בספר ומחה אל מי המרים׃
והשקה את האשה את מי המרים המאררים
ובאו בה המים המאררים למרים׃ ולקח
הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את
המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל המזבח׃
וקמץ הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר
המזבחה ואחר ישקה את האשה את המים׃
והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעל
מעל באישה ובאו בה המים המאררים למרים
וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה
לאלה בקרב עמה׃ ואם לא נטמאה האשה
וטהרה הוא ונקתה ונזרעה זרע׃ זאת תורת
הקנאת אשר תשטה אשה תחת אישה
ונטמאה׃ או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה
וקנא את אשתו והעמיד את האשה לפני
יהוה ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת׃
ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא את
עונה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם איש או אשה כי יפלא לנדר נדר
נזיר להזיר ליהוה מיין ושכר יזיר חמץ יין
וחמץ שכר לא ישתה וכל משרת ענבים לא
ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל כל ימי
נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים
ועד זג לא יאכל כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר
על ראשו עד מלאת הימם אשר יזיר ליהוה
קדש יהיה גדל פרע שער ראשו כל ימי הזירו
ליהוה על נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לאחיו
ולאחתו לא יטמא להם במתם כי נזר אלהיו על
ראשו כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה וכי ימות
מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו וגלח
ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו וביום
השמיני יבא שתי תרים או שני בני יונה אל הכהן
אל פתח אהל מועד ועשה הכהן אחד לחטאת
ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש
וקדש את ראשו ביום ההוא והזיר ליהוה את
ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם והימים
הראשנים יפלו כי טמא נזרו וזאת תורת הנזיר
ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד
והקריב את קרבנו ליהוה כבש בן שנתו תמים
אחד לעלה וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת
ואיל אחד תמים לשלמים וסל מצות סלת חלת
בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן

ומנחתם ונסכיהם והקריב הכהן לפני יהוה ועשה
את חטאתו ואת עלתו ואת האיל יעשה זבח
שלמים ליהוה על סל המצות ועשה הכהן
את מנחתו ואת נסכו וגלח הנזיר פתח אהל
מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש
נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח השלמים:
ולקח הכהן את הזרע בשלה מן האיל וחלת
מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחד ונתן על
כפי הנזיר אחר התגלחו את נזרו והניף אותם
הכהן תנופה לפני יהוה קדש הוא לכהן על
חזה התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה
הנזיר יין: זאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו
ליהוה על נזרו מלבד אשר תשיג ידו כפי
נדרו אשר ידר כן יעשה על תורת נזרו:

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל
בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם:

יברכך יהוה וישמרך:

יאר יהוה פניו אליך ויחנך:

ישא יהוה פניו אליך וישם

לך שלום: ושמו את שמי

על בני ישראל ואני אברכם:

ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן
וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת
המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם:

ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבתם הם
נשיאי המטת הם העמדים על הפקדים ויביאו
את קרבנם לפני יהוה שש עגלת צב ושני עשר
בקר עגלה על שני הנשאים ושור לאחד
ויקריבו אותם לפני המשכן ויאמר יהוה אל
משה לאמר קח מאתם והיו לעבד את עבדת
אהל מועד ונתתה אותם אל הלוים איש כפי
עבדתו ויקח משה את העגלת ואת הבקר
ויתן אותם אל הלוים את שתי העגלות ואת
ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם
ואת ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן לבני
מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן
ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עלהם בכתף
ישאו ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח
ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאם את קרבנם
לפני המזבח ויאמר יהוה אל משה נשיא
אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם
לחנכת המזבח ויהי
המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון בן
עמינדב למטה יהודה וקרבנו קערת כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר

עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא
יששכר הקרב את קרבנו קערת כסף אחת
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים
סלת בלולה בשמן למנחה כף אחת עשרה
זהב מלאה קטרת פר אחד בן בקר איל אחד
כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר עזים אחד
לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן נתנאל בן צוער

ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד
בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה
שעיר עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליאב בן
חלן

ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור בן שדיאור
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר
איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים
אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אליצור בן שדיאור:

ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן
צורישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורישדי:

ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל:
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר

איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל:

ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן
עמיהוד: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אלישמע בן עמיהוד:

ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן
פדהצור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד
בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה:
שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה
כבשים בני שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן
פדהצור:

ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבידן בן גדעני
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר
עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אבידן בן גדעני

ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי
קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה כף
אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר
עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אחיעזר בן עמישדי

ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעיאל בן
עכרן קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר
עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן פגעיאל בן עכרן

ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אחירע בן
עינן קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה
כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת פר אחד בן
בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה שעיר
עזים אחד לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים
אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
חמשה זה קרבן אחירע בן עינן

זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי
ישראל קערת כסף שתים עשרה מזרקי כסף
שנים עשר כפות זהב שתים עשרה שלשים ומאה
הקערה האחת כסף ושבעים המזרק האחד כל
כסף הכלים אלפים וארבע מאות בשקל הקדש
כפות זהב שתים עשרה מלאת קטרת עשרה
עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב הכפות
עשרים ומאה כל הבקר לעלה שנים עשר פרים
אילם שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר
ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת

וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים
אילם ששים עתדים ששים כבשים בני שנה
ששים זאת חנכת המזבח אחרי המשח אתו׃
ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע
את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על
ארן העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו׃

קעו פסו׳ סימן עמוק

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל אהרן
ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות׃ ויעש כן אהרן
אל מול פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה
יהוה את משה׃ וזה מעשה המנרה מקשה זהב
עד ירכה עד פרחה מקשה הוא כמראה אשר
הראה יהוה את משה כן עשה את המנרה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קח את הלוים מתוך
בני ישראל וטהרת אתם׃ וכה תעשה להם
לטהרם הזה עליהם מי חטאת והעבירו תער
על כל בשרם וכבסו בגדיהם והטהרו׃ ולקחו
פר בן בקר ומנחתו סלת בלולה בשמן ופר שני
בן בקר תקח לחטאת׃ והקרבת את הלוים לפני
אהל מועד והקהלת את כל עדת בני ישראל׃
והקרבת את הלוים לפני יהוה וסמכו בני ישראל
את ידיהם על הלוים׃ והניף אהרן את הלוים
תנופה לפני יהוה מאת בני ישראל והיו לעבד

את עבדת יהוה׃ והלוים יסמכו את ידיהם על
ראש הפרים ועשה את האחד חטאת ואת האחד
עלה ליהוה לכפר על הלוים׃ והעמדת את הלוים
לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה ליהוה׃
והבדלת את הלוים מתוך בני ישראל והיו
לי הלוים׃ ואחרי כן יבאו הלוים לעבד את
אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם תנופה׃
כי נתנים נתנים המה לי מתוך בני ישראל
תחת פטרת כל רחם בכור כל מבני ישראל
לקחתי אתם לי׃ כי לי כל בכור בבני ישראל
באדם ובבהמה ביום הכתי כל בכור בארץ
מצרים הקדשתי אתם לי׃ ואקח את הלוים
תחת כל בכור בבני ישראל׃ ואתנה את
הלוים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל
לעבד את עבדת בני ישראל באהל מועד
ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל
נגף בגשת בני ישראל אל הקדש׃ ויעש
משה ואהרן וכל עדת בני ישראל ללוים
ככל אשר צוה יהוה את משה ללוים כן
עשו להם בני ישראל׃ ויתחטאו הלוים ויכבסו
בגדיהם וינף אהרן אתם תנופה לפני יהוה
ויכפר עליהם אהרן לטהרם׃ ואחרי כן באו
הלוים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני
אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה את משה
על הלוים כן עשו להם׃

יבוא ז מל בתו וסימנה׳ ויאמרו יבוא עשן פן יבוא והכי מכל האכל אשר יאכל וכבס המטהר את בגדיו והמשלח את השעיר והשרף
אתם יכבס זאת אשר ללוים וכל ישעיה כות כל במא חס ההמה יב וסי ויאמרו האנשים הוא הסיר את הבמות לכן כה אמר ש וכן תהיה
מגפת והיה כי תרבו ילכו בית יהודה לא עשה אתכי יבקש את עון וגם בימים ההמה ובעת וגם על העבדים אשר יחזיקו ואיתי ציה

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ זאת אשר
ללוים מבן חמש ועשרים שנה ומעלה יבוא
לצבא צבא בעבדת אהל מועד׃ ומבן חמשים
שנה ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד׃
ושרת את אחיו באהל מועד לשמר משמרת
ועבדה לא יעבד ככה תעשה ללוים במשמרתם׃

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה השנית
לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר׃
ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו׃ בארבעה
עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו
במעדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו׃
וידבר משה אל בני ישראל לעשת הפסח׃ ויעשו
את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין
הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את
משה כן עשו בני ישראל׃ ויהי אנשים אשר היו
טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום
ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא׃
ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים
לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן
יהוה במעדו בתוך בני ישראל׃ ויאמר אלהם
משה עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה לכם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל
לאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך
רחקה לכם או לדרתיכם ועשה פסח ליהוה׃
בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים
יעשו אתו על מצות ומררים יאכלהו׃ לא
ישאירו ממנו עד בקר ועצם לא ישברו בו ככל
חקת הפסח יעשו אתו׃ והאיש אשר הוא
טהור ובדרך לא היה וחדל לעשות הפסח
ונכרתה הנפש ההוא מעמיה כי קרבן יהוה
לא הקריב במעדו חטאו ישא האיש ההוא׃
וכי יגור אתכם גר ועשה פסח ליהוה כחקת
הפסח וכמשפטו כן יעשה חקה אחת יהיה
לכם ולגר ולאזרח הארץ׃

וביום הקים את המשכן כסה הענן את
המשכן לאהל העדת ובערב יהיה על המשכן
כמראה אש עד בקר׃ כן יהיה תמיד הענן
יכסנו ומראה אש לילה׃ ולפי העלות הענן
מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל ובמקום
אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל׃
על פי יהוה יסעו בני ישראל ועל פי יהוה
יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על המשכן
יחנו׃ ובהאריך הענן על המשכן ימים רבים
ושמרו בני ישראל את משמרת יהוה ולא
יסעו׃ ויש אשר יהיה הענן ימים מספר על
המשכן על פי יהוה יחנו ועל פי יהוה יסעו׃ ויש
אשר יהיה הענן מערב עד בקר ונעלה הענן
בבקר ונסעו או יומם ולילה ונעלה הענן ונסעו׃

וככל ה׳ וסימנה׳ משפטיו החזון כי התעיתם וככל כחי ומבן ב׳ וחי חמשים שנה אדם חייד ינתן ושרת ב׳ וסי׳ את אחיו בשם [illegible] אהרן
ואשמעה אשמעה גבליו וסימנה׳ עמדו ואשמעה מה ידבר הא׳ ש עד מתי אראה נס לנפש ב׳ וסימנה׳ ושרט לנפש וישרתו מן [illegible]
כי יהיה טמא תנין קמ׳ וחדל ב׳ וסי׳ לו זאת הפסח ויקר פדיון נפשם חקה אחת ב׳ וסי׳ יהיה לכם הקהל ובדרך ד׳ וסי׳ [illegible]
היה ואחז ב׳ בן אשרי האיש יחד ובדרך אל תלכו ובערב ד׳ וסי׳ [illegible]

או ימים או חדש או ימים בהאריך הענן על
המשכן לשכן עליו יחנו בני ישראל ולא יסעו
ובהעלתו יסעו׃ על פי יהוה יחנו ועל פי יהוה יסעו
את משמרת יהוה שמרו על פי יהוה ביד משה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ עשה לך שתי
חצוצרת כסף מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא
העדה ולמסע את המחנות׃ ותקעו בהן ונועדו
אליך כל העדה אל פתח אהל מועד׃ ואם באחת
יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי אלפי
ישראל׃ ותקעתם תרועה ונסעו המחנות
החנים קדמה׃ ותקעתם תרועה שנית ונסעו
המחנות החנים תימנה תרועה יתקעו
למסעיהם׃ ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא
תריעו׃ ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצצרות והיו
לכם לחקת עולם לדרתיכם׃ וכי תבאו מלחמה
בארצכם על הצר הצרר אתכם והרעתם
בחצצרת ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם ונושעתם
מאיביכם׃ וביום שמחתכם ובמועדיכם
ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על
עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם
לזכרון לפני אלהיכם אני יהוה אלהיכם׃

ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים
בחדש נעלה הענן מעל משכן העדת׃ ויסעו
בני ישראל למסעיהם ממדבר סיני וישכן
הענן במדבר פארן׃ ויסעו בראשנה על פי
יהוה ביד משה׃ ויסע דגל מחנה בני יהודה
בראשנה לצבאתם ועל צבאו נחשון בן
עמינדב׃ ועל צבא מטה בני יששכר נתנאל
בן צוער׃ ועל צבא מטה בני זבולן אליאב בן
חלן׃ והורד המשכן ונסעו בני גרשון ובני
מררי נשאי המשכן׃ ונסע דגל מחנה ראובן
לצבאתם ועל צבאו אליצור בן שדיאור׃ ועל
צבא מטה בני שמעון שלמיאל בן צורישדי׃
ועל צבא מטה בני גד אליסף בן דעואל׃
ונסעו הקהתים נשאי המקדש והקימו את
המשכן עד באם׃ ונסע דגל מחנה בני אפרים
לצבאתם ועל צבאו אלישמע בן עמיהוד׃
ועל צבא מטה בני מנשה גמליאל בן פדהצור׃
ועל צבא מטה בני בנימן אבידן בן גדעוני׃
ונסע דגל מחנה בני דן מאסף לכל המחנת
לצבאתם ועל צבאו אחיעזר בן עמישדי׃
ועל צבא מטה בני אשר פגעיאל בן עכרן׃
ועל צבא מטה בני נפתלי אחירע בן עינן׃
אלה מסעי בני ישראל לצבאתם ויסעו׃
ויאמר משה לחבב בן
רעואל המדיני חתן משה נסעים אנחנו אל
המקום אשר אמר יהוה אתו אתן לכם לכה
אתנו והטבנו לך כי יהוה דבר טוב על ישראל׃

106

ויאמר אליו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי
אלך׃ ויאמר אל נא תעזב אתנו כי על כן ידעת
חנתנו במדבר והיית לנו לעינים׃ והיה כי תלך
עמנו והיה הטוב ההוא אשר ייטיב יהוה עמנו
והטבנו לך׃ ויסעו מהר יהוה דרך שלשת ימים
וארון ברית יהוה נסע לפניהם דרך שלשת ימים
לתור להם מנוחה׃ וענן יהוה עליהם יומם בנסעם
מן המחנה׃ ׆ ויהי
בנסע הארן ויאמר משה קומה יהוה ויפצו
איביך וינסו משנאיך מפניך׃ ובנחה יאמר
שובה יהוה רבבות אלפי ישראל׃

׆

ויהי העם כמתאננים רע באזני יהוה וישמע
יהוה ויחר אפו ותבער בם אש יהוה ותאכל
בקצה המחנה׃ ויצעק העם אל משה ויתפלל
משה אל יהוה ותשקע האש׃ ויקרא שם
המקום ההוא תבערה כי בערה בם אש יהוה׃
והאספסף אשר בקרבו התאוו תאוה וישבו
ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר׃
זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם את
הקשאים ואת האבטחים ואת החציר ואת
הבצלים ואת השומים׃ ועתה נפשנו יבשה
אין כל בלתי אל המן עינינו׃ והמן כזרע גד
הוא ועינו כעין הבדלח׃ שטו העם ולקטו
וטחנו ברחים או דכו במדכה ובשלו בפרור

ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לשד
השמן׃ וברדת הטל על המחנה לילה ירד
המן עליו׃ וישמע משה את העם בכה
למשפחתיו איש לפתח אהלו ויחר אף יהוה
מאד ובעיני משה רע׃ ויאמר משה אל יהוה
למה הרעת לעבדך ולמה לא מצתי חן בעיניך
לשום את משא כל העם הזה עלי׃ האנכי
הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו
כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא
האמן את הינק על האדמה אשר נשבעת
לאבתיו׃ מאין לי בשר לתת לכל העם הזה כי
יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר ונאכלה׃ לא
אוכל אנכי לבדי לשאת את כל העם הזה
כי כבד ממני׃ ואם ככה את עשה לי הרגני נא
הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי׃

ויאמר יהוה אל משה אספה לי שבעים איש
מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני העם
ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתיצבו
שם עמך׃ וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי
מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם ונשאו
אתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך׃ ואל
העם תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי
בכיתם באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר כי
טוב לנו במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם׃

לא יום אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה
ימים ולא עשרה ימים ולא עשרים יום׃ עד
חדש ימים עד אשר יצא מאפכם והיה לכם
לזרא יען כי מאסתם את יהוה אשר בקרבכם
ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים׃
ויאמר משה שש מאות אלף רגלי העם אשר
אנכי בקרבו ואתה אמרת בשר אתן להם
ואכלו חדש ימים׃ הצאן ובקר ישחט להם ומצא
להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם׃

ויאמר יהוה אל משה היד יהוה תקצר עתה
תראה היקרך דברי אם לא׃ ויצא משה וידבר
אל העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש
מזקני העם ויעמד אתם סביבת האהל׃ וירד
יהוה בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר
עליו ויתן על שבעים איש הזקנים ויהי כנוח
עליהם הרוח ויתנבאו ולא יספו׃ וישארו שני
אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני
מידד ותנח עליהם הרוח והמה בכתבים ולא
יצאו האהלה ויתנבאו במחנה׃ וירץ הנער
ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים
במחנה׃ ויען יהושע בן נון משרת משה
מבחריו ויאמר אדני משה כלאם׃ ויאמר לו
משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם יהוה
נביאים כי יתן יהוה את רוחו עליהם׃ ויאסף

משה אל המחנה הוא וזקני ישראל׃ ורוח
נסע מאת יהוה ויגז שלוים מן הים ויטש על
המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות
המחנה וכאמתים על פני הארץ׃ ויקם העם
כל היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת
ויאספו את השלו הממעיט אסף עשרה
חמרים וישטחו להם שטוח סביבות המחנה׃
הבשר עודנו בין שניהם טרם יכרת ואף יהוה
חרה בעם ויך יהוה בעם מכה רבה מאד׃
ויקרא את שם המקום ההוא קברות התאוה
כי שם קברו את העם המתאוים׃ מקברות
התאוה נסעו העם חצרות ויהיו בחצרות׃

ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה
הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח׃ ויאמרו
הרק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר
וישמע יהוה׃ והאיש משה ענו מאד מכל
האדם אשר על פני האדמה׃

ויאמר יהוה פתאם אל משה ואל אהרן
ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד ויצאו
שלשתם׃ וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד פתח
האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם׃
ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם
יהוה במראה אליו אתודע בחלום אדבר
בו׃ לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא׃

פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת
יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי
במשה: ויחר אף יהוה בם וילך: והענן סר מעל
האהל והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן
אל מרים והנה מצרעת: ויאמר אהרן אל משה
בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר
נואלנו ואשר חטאנו: אל נא תהי כמת אשר
בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו: ויצעק
משה אל יהוה לאמר אל נא רפא נא לה:

ויאמר יהוה אל משה ואביה ירק ירק בפניה
הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים
מחוץ למחנה ואחר תאסף: ותסגר מרים מחוץ
למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד האסף
מרים: ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר
פארן: סימן מהללאל

וידבר יהוה אל משה לאמר: שלח לך אנשים
ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני
ישראל איש אחד איש אחד למטה אבתיו
תשלחו כל נשיא בהם: וישלח אתם משה
ממדבר פארן על פי יהוה כלם אנשים ראשי
בני ישראל המה: ואלה שמותם למטה ראובן
שמוע בן זכור: למטה שמעון שפט בן חורי:
למטה יהודה כלב בן יפנה: למטה יששכר
יגאל בן יוסף: למטה אפרים הושע בן נון:

למטה בנימן פלטי בן רפוא: למטה זבולן
גדיאל בן סודי: למטה יוסף למטה מנשה
גדי בן סוסי: למטה דן עמיאל בן גמלי: למטה
אשר סתור בן מיכאל: למטה נפתלי נחבי בן
ופסי: למטה גד גאואל בן מכי: אלה שמות
האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ
ויקרא משה להושע בן נון יהושע: וישלח
אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אלהם
עלו זה בנגב ועליתם את ההר: וראיתם את
הארץ מה הוא ואת העם הישב עליה החזק
הוא הרפה המעט הוא אם רב: ומה הארץ אשר
הוא ישב בה הטובה הוא אם רעה ומה הערים
אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים:
ומה הארץ השמנה הוא אם רזה הישבה עץ
אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ
והימים ימי בכורי ענבים: ויעלו ויתרו את
הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת: ויעלו
בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי
ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה
לפני צען מצרים: ויבאו עד נחל אשכל
ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד
וישאהו במוט בשנים ומן הרמנים ומן
התאנים: למקום ההוא קרא נחל אשכול על
אדות האשכול אשר כרתו משם בני ישראל:
וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום:

וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת
בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישיבו אתם
דבר ואת כל העדה ויראום את פרי הארץ ויספרו
לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם
זבת חלב ודבש הוא וזה פריה אפס כי עז העם
הישב בארץ והערים בצרות גדלת מאד וגם ילדי
הענק ראינו שם עמלק יושב בארץ הנגב
והחתי והיבוסי והאמרי יושב בהר והכנעני ישב
על הים ועל יד הירדן ויהס כלב את העם אל משה
ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה
והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות
אל העם כי חזק הוא ממנו ויציאו דבת הארץ
אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ
אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת
יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה
אנשי מדות ושם ראינו את הנפילים בני ענק
מן הנפלים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו
בעיניהם ותשא כל העדה ויתנו את קולם 14
ויבכו העם בלילה ההוא וילנו על משה ועל
אהרן כל בני ישראל ויאמרו אלהם כל העדה
לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו
מתנו ולמה יהוה מביא אתנו אל הארץ הזאת
לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז הלוא טוב
לנו שוב מצרימה ויאמרו איש אל אחיו נתנה
ראש ונשובה מצרימה ויפלו משה ואהרן על

פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל ויהושע
בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ
קרעו בגדיהם ויאמרו אל כל עדת בני ישראל
לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה
טובה הארץ מאד מאד אם חפץ בנו יהוה
והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ
אשר הוא זבת חלב ודבש אך ביהוה אל תמרדו
ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם
סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל תיראם
ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד
יהוה נראה באהל מועד אל כל בני ישראל

ויאמר יהוה אל משה עד אנה ינאצני העם
הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר
עשיתי בקרבו אכנו בדבר ואורשנו ואעשה
אתך לגוי גדול ועצום ממנו ויאמר משה אל
יהוה ושמעו מצרים כי העלית בכחך את העם
הזה מקרבו ואמרו אל יושב הארץ הזאת
שמעו כי אתה יהוה בקרב העם הזה אשר עין
בעין נראה אתה יהוה ועננך עמד עלהם
ובעמד ענן אתה הלך לפניהם יומם ובעמוד
אש לילה והמתה את העם הזה כאיש אחד
ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר
מבלתי יכלת יהוה להביא את העם הזה אל
הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר׃
יהוה ארך אפים ורב חסד נשא עון ופשע ונקה
לא ינקה פקד עון אבות על בנים על שלשים
ועל רבעים׃ סלח נא לעון העם הזה כגדל
חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים
ועד הנה׃ ויאמר יהוה סלחתי כדברך׃ ואולם
חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ׃ כי כל
האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר
עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר
פעמים ולא שמעו בקולי׃ אם יראו את הארץ
אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה׃
ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא
אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו
יורשנה׃ והעמלקי והכנעני יושב בעמק
מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף׃

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר׃ עד
מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים
עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים
עלי שמעתי׃ אמר אלהם חי אני נאם יהוה אם
לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם׃
במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל
מספרכם מבן עשרים שנה ומעלה אשר
הלינתם עלי׃ אם אתם תבאו אל הארץ אשר
נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן
יפנה ויהושע בן נון׃ וטפכם אשר אמרתם לבז
יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ אשר
מאסתם בה׃ ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה׃
ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו
את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר׃ במספר
הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום יום
לשנה יום לשנה תשאו את עונתיכם ארבעים
שנה וידעתם את תנואתי׃ אני יהוה דברתי
אם לא זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת הנועדים
עלי במדבר הזה יתמו ושם ימתו׃ והאנשים
אשר שלח משה לתור את הארץ וישבו וילונו
עליו את כל העדה להוציא דבה על הארץ׃ וימתו
האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני
יהוה׃ ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן
האנשים ההם ההלכים לתור את הארץ׃ וידבר
משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל
ויתאבלו העם מאד׃ וישכמו בבקר ויעלו אל
ראש ההר לאמר הננו ועלינו אל המקום אשר
אמר יהוה כי חטאנו׃ ויאמר משה למה זה אתם
עברים את פי יהוה והוא לא תצלח׃ אל תעלו
כי אין יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם׃
כי העמלקי והכנעני שם לפניכם ונפלתם בחרב
כי על כן שבתם מאחרי יהוה ולא יהיה יהוה
עמכם׃ ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון
ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה׃

151

וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויכום
ויכתום עד החרמה׃
וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ
מושבתיכם אשר אני נתן לכם׃ ועשיתם אשה
ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה או
במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר
או מן הצאן׃ והקריב המקריב קרבנו ליהוה
מנחה סלת עשרון בלול ברבעית ההין שמן׃
ויין לנסך רביעית ההין תעשה על העלה
או לזבח לכבש האחד׃ או לאיל תעשה מנחה
סלת שני עשרנים בלולה בשמן שלשית
ההין׃ ויין לנסך שלשית ההין תקריב ריח
ניחח ליהוה׃ וכי תעשה בן בקר עלה או זבח
לפלא נדר או שלמים ליהוה׃ והקריב על בן
הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול
בשמן חצי ההין׃ ויין תקריב לנסך חצי ההין
אשה ריח ניחח ליהוה׃ ככה יעשה לשור
האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או
בעזים׃ כמספר אשר תעשו ככה תעשו לאחד
כמספרם׃ כל האזרח יעשה ככה את אלה
להקריב אשה ריח ניחח ליהוה׃ וכי יגור אתכם
גר או אשר בתוככם לדרתיכם ועשה אשה
ריח ניחח ליהוה כאשר תעשו כן יעשה׃
הקהל חקה אחת לכם ולגר הגר חקת עולם

לדרתיכם ככם כגר יהיה לפני יהוה׃ תורה
אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם בבאכם אל הארץ אשר אני
מביא אתכם שמה׃ והיה באכלכם מלחם הארץ
תרימו תרומה ליהוה׃ ראשית ערסתכם חלה
תרימו תרומה כתרומת גרן כן תרימו אתה׃
מראשית ערסתיכם תתנו ליהוה תרומה
לדרתיכם׃ וכי תשגו ולא
תעשו את כל המצות האלה אשר דבר יהוה
אל משה׃ את כל אשר צוה יהוה אליכם ביד
משה מן היום אשר צוה יהוה והלאה לדרתיכם׃
והיה אם מעיני העדה נעשתה לשגגה
ועשו כל העדה פר בן בקר אחד לעלה
לריח ניחח ליהוה ומנחתו ונסכו כמשפט
ושעיר עזים אחד לחטת׃ וכפר הכהן על
כל עדת בני ישראל ונסלח להם כי שגגה
הוא והם הביאו את קרבנם אשה ליהוה
וחטאתם לפני יהוה על שגגתם׃ ונסלח לכל
עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל
העם בשגגה׃ ואם נפש
אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה
לחטאת׃ וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה
בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו׃

האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה
אחת יהיה לכם לעשה בשגגה והנפש אשר
תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את
יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב
עמה כי דבר יהוה בזה ואת מצותו הפר
הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש
עצים ביום השבת ויקריבו אתו המצאים
אתו מקשש עצים אל משה ואל אהרן ואל
כל העדה ויניחו אתו במשמר כי לא פרש
מה יעשה לו ויאמר
יהוה אל משה מות יומת האיש רגום אתו
באבנים כל העדה מחוץ למחנה ויציאו
אתו כל העדה אל מחוץ למחנה וירגמו אתו
באבנים וימת כאשר צוה יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף
פתיל תכלת והיה לכם לציצת וראיתם אתו
וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם
זנים אחריהם למען תזכרו ועשיתם את כל
מצותי והייתם קדשים לאלהיכם אני יהוה
אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם

קי״ט פ״ט סימן פלט

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם
בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן ויקמו לפני
משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים
נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם ויקהלו
על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי
כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע
תתנשאו על קהל יהוה וישמע משה ויפל
על פניו וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר
בקר וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב
אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו זאת עשו
קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו ותנו בהן
אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר
והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדוש
רב לכם בני לוי ויאמר משה אל קרח שמעו
נא בני לוי המעט מכם כי הבדיל אלהי
ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם
אליו לעבד את עבדת משכן יהוה ולעמד
לפני העדה לשרתם ויקרב אתך ואת כל
אחיך בני לוי אתך ובקשתם גם כהנה לכן
אתה וכל עדתך הנעדים על יהוה ואהרן
מה הוא כי תלונו עליו וישלח משה לקרא
לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה

המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש
להמיתנו במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר
אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן
לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים ההם
תנקר לא נעלה ויחר למשה מאד ויאמר אל
יהוה אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם
נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם ויאמר משה
אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני יהוה אתה
והם ואהרן מחר וקחו איש מחתתו ונתתם
עליהם קטרת והקרבתם לפני יהוה איש
מחתתו חמשים ומאתים מחתת ואתה
ואהרן איש מחתתו ויקחו איש מחתתו
ויתנו עליהם אש וישימו עליהם קטרת
ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן
ויקהל עליהם קרח את כל העדה אל פתח
אהל מועד וירא כבוד יהוה אל כל העדה

וידבר יהוה אל משה
ואל אהרן לאמר הבדלו מתוך העדה הזאת
ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם ויאמרו
אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא
ועל כל העדה תקצף

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל
העדה לאמר העלו מסביב למשכן קרח
דתן ואבירם ויקם משה וילך אל דתן
ואבירם וילכו אחריו זקני ישראל וידבר
אל העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים
הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם
פן תספו בכל חטאתם ויעלו מעל משכן
קרח דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם
יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם
וטפם ויאמר משה בזאת תדעון כי יהוה
שלחני לעשות את כל המעשים האלה
כי לא מלבי אם כמות כל האדם ימתון אלה
ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא יהוה
שלחני ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה
את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו
חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים
האלה את יהוה ויהי ככלתו לדבר את כל
הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת
בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל
הרכוש וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה
ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל
וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם
כי אמרו פן תבלענו הארץ ואש יצאה
מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים
איש מקריבי הקטרת

17 וידבר יהוה אל משה לאמר אמר אל
אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחתת
מבין השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו

[illegible]

את מחתות החטאים האלה בנפשתם ועשו
אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני
יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל ויקח
אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו
השרפים וירקעום צפוי למזבח זכרון לבני
ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא
מזרע אהרן הוא להקטיר קטרת לפני יהוה ולא
יהיה כקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה ביד משה
לו

וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת על משה
ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה ויהי
בהקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל
אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה
ויבא משה ואהרן אל פני אהל מועד

וידבר יהוה אל משה לאמר הרמו
מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על
פניהם ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה
ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך
מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף
מלפני יהוה החל הנגף ויקח אהרן כאשר דבר
משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם
ויתן את הקטרת ויכפר על העם ויעמד בין
המתים ובין החיים ותעצר המגפה ויהיו המתים
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד
המתים על דבר קרח וישב אהרן אל משה
אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה

וידבר יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב
מאת כל נשיאהם לבית אבתם שנים עשר
מטות איש את שמו תכתב על מטהו ואת
שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד
לראש בית אבותם והנחתם באהל מועד
לפני העדות אשר אועד לכם שמה והיה
האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי
מעלי את תלנות בני ישראל אשר הם מלינם
עליכם וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו
כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא
אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה
אהרן בתוך מטותם וינח משה את המטת
לפני יהוה באהל העדת ויהי ממחרת ויבא
משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן
לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים
ויצא משה את כל המטת מלפני יהוה אל כל
בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו

ויאמר יהוה אל משה השב את מטה אהרן לפני
העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם
מעלי ולא ימתו ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו
כן עשה

[illegible]

ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר הן גוענו
אבדנו כלנו אבדנו: כל הקרב הקרב אל משכן
יהוה ימות האם תמנו לגוע׃

ויאמר יהוה אל אהרן אתה ובניך
ובית אביך אתך תשאו את עון המקדש ואתה
ובניך אתך תשאו את עון כהנתכם: וגם את
אחיך מטה לוי שבט אביך הקרב אתך וילוו
עליך וישרתוך ואתה ובניך אתך לפני אהל
העדת: ושמרו משמרתך ומשמרת כל
האהל אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו
ולא ימתו גם הם גם אתם: ונלוו עליך ושמרו
את משמרת אהל מועד לכל עבדת האהל
וזר לא יקרב אליכם: ושמרתם את משמרת
הקדש ואת משמרת המזבח ולא יהיה עוד
קצף על בני ישראל: ואני הנה לקחתי את
אחיכם הלוים מתוך בני ישראל לכם מתנה
נתנים ליהוה לעבד את עבדת אהל מועד׃
ואתה ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל
דבר המזבח ולמבית לפרכת ועבדתם עבדת
מתנה אתן את כהנתכם והזר הקרב יומת׃

וידבר יהוה אל אהרן ואני הנה נתתי לך את
משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך
נתתים למשחה ולבניך לחק עולם: זה יהיה לך
מקדש הקדשים מן האש כל קרבנם לכל מנחתם

ולכל חטאתם ולכל אשמם אשר ישיבו לי
קדש קדשים לך הוא ולבניך: בקדש הקדשים
תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש יהיה לך: וזה
לך תרומת מתנם לכל תנופת בני ישראל לך
נתתים ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם כל טהור
בביתך יאכל אתו: כל חלב יצהר וכל חלב תירוש
ודגן ראשיתם אשר יתנו ליהוה לך נתתים׃
בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו ליהוה
לך יהיה כל טהור בביתך יאכלנו: כל חרם
בישראל לך יהיה: כל פטר רחם לכל בשר אשר
יקריבו ליהוה באדם ובבהמה יהיה לך אך פדה
תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה
הטמאה תפדה: ופדויו מבן חדש תפדה
בערכך כסף חמשת שקלים בשקל הקדש
עשרים גרה הוא: אך בכור שור או בכור
כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם את דמם
תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר אשה
לריח ניחח ליהוה: ובשרם יהיה לך כחזה
התנופה וכשוק הימין לך יהיה: כל תרומת
הקדשים אשר ירימו בני ישראל ליהוה
נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק עולם
ברית מלח עולם הוא לפני יהוה לך ולזרעך
אתך: ויאמר יהוה אל אהרן בארצם לא תנחל
וחלק לא יהיה לך בתוכם אני חלקך ונחלתך
בתוך בני ישראל׃

ולבני לוי הנה נתתי כל מעשר בישראל
לנחלה חלף עבדתם אשר הם עבדים את עבדת
אהל מועד ולא יקרבו עוד בני ישראל אל אהל
מועד לשאת חטא למות ועבד הלוי הוא את
עבדת אהל מועד והם ישאו עונם חקת עולם
לדרתיכם ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה
כי את מעשר בני ישראל אשר ירימו ליהוה
תרומה נתתי ללוים לנחלה על כן אמרתי
להם בתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה

וידבר יהוה אל משה לאמר ואל הלוים תדבר
ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל את
המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם
והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן
המעשר ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגרן
וכמלאה מן היקב כן תרימו גם אתם תרומת
יהוה מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני
ישראל ונתתם ממנו את תרומת יהוה לאהרן
הכהן מכל מתנתיכם תרימו את כל תרומת
יהוה מכל חלבו את מקדשו ממנו ואמרת
אלהם בהרימכם את חלבו ממנו ונחשב
ללוים כתבואת גרן וכתבואת יקב ואכלתם
אתו בכל מקום אתם וביתכם כי שכר הוא לכם
חלף עבדתכם באהל מועד ולא תשאו עליו
חטא בהרימכם את חלבו ממנו ואת קדשי

בני ישראל לא תחללו ולא תמותו

צה פס׳ סימן דניאל

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר זאת
חקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל
בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה
אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על
ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל
מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו ולקח אלעזר
הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהל
מועד מדמה שבע פעמים ושרף את הפרה
לעיניו את ערה ואת בשרה ואת דמה על
פרשה ישרף ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני
תולעת והשליך אל תוך שרפת הפרה וכבס
בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל
המחנה וטמא הכהן עד הערב והשרף אתה
יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא
עד הערב ואסף איש טהור את אפר הפרה
והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה
לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת
הוא וכבס האסף את אפר הפרה את בגדיו
וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל ולגר
הגר בתוכם לחקת עולם הנגע במת לכל נפש
אדם וטמא שבעת ימים הוא יתחטא בו
ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא
יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר

כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות ולא
יתחטא את משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש
ההוא מישראל כי מי נדה לא זרק עליו טמא
יהיה עוד טמאתו בו׃ זאת התורה אדם כי ימות
באהל כל הבא אל האהל וכל אשר באהל
יטמא שבעת ימים׃ וכל כלי פתוח אשר אין
צמיד פתיל עליו טמא הוא׃ וכל אשר יגע על
פני השדה בחלל חרב או במת או בעצם אדם
או בקבר יטמא שבעת ימים׃ ולקחו לטמא
מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים
אל כלי׃ ולקח אזוב וטבל במים איש טהור
והזה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות
אשר היו שם ועל הנגע בעצם או בחלל או
במת או בקבר׃ והזה הטהר על הטמא ביום
השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי
וכבס בגדיו ורחץ במים וטהר בערב׃ ואיש
אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההוא
מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא מי נדה
לא זרק עליו טמא הוא׃ והיתה להם לחקת
עולם ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנגע במי
הנדה יטמא עד הערב׃ וכל אשר יגע בו הטמא
יטמא והנפש הנגעת תטמא עד הערב׃

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש
הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים
ותקבר שם׃ ולא היה מים לעדה ויקהלו על
משה ועל אהרן׃ וירב העם עם משה ויאמרו לאמר
ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה׃ ולמה הבאתם
את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם
אנחנו ובעירנו׃ ולמה העליתנו ממצרים
להביא אתנו אל המקום הרע הזה לא מקום
זרע ותאנה וגפן ורמון ומים אין לשתות׃ ויבא
משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד
ויפלו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ קח את המטה
והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם
אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם
מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם׃
ויקח משה את המטה מלפני יהוה כאשר
צוהו׃ ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל
פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן
הסלע הזה נוציא לכם מים׃ וירם משה את ידו
ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים
ותשת העדה ובעירם׃

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן יען לא
האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן
לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי
להם׃ המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל
את יהוה ויקדש בם׃

וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום
כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה
אשר מצאתנו: וירדו אבתינו מצרימה ונשב
במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים
ולאבתינו: ונצעק אל יהוה וישמע קלנו וישלח
מלאך ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש
עיר קצה גבולך: נעברה נא בארצך לא
נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך
המלך נלך לא נטה ימין ושמאול עד אשר
נעבר גבולך: ויאמר אליו אדום לא תעבר בי
פן בחרב אצא לקראתך: ויאמרו אליו בני
ישראל במסלה נעלה ואם מימיך נשתה אני
ומקני ונתתי מכרם רק אין דבר ברגלי אעברה:
ויאמר לא תעבר ויצא אדום לקראתו בעם
כבד וביד חזקה: וימאן אדום נתן את ישראל
עבר בגבלו ויט ישראל מעליו:

ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל העדה
הר ההר: ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן
בהר ההר על גבול ארץ אדום לאמר: יאסף
אהרן אל עמיו כי לא יבא אל הארץ אשר
נתתי לבני ישראל על אשר מריתם את פי
למי מריבה: קח את אהרן ואת אלעזר בנו
והעל אתם הר ההר: והפשט את אהרן את
בגדיו והלבשתם את אלעזר בנו ואהרן

יאסף ומת שם: ויעש משה כאשר צוה יהוה
ויעלו אל הר ההר לעיני כל העדה: ויפשט
משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם את
אלעזר בנו וימת אהרן שם בראש ההר וירד
משה ואלעזר מן ההר: ויראו כל העדה כי
גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל
בית ישראל: וישמע
הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל
דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי:
וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר אם נתן תתן את
העם הזה בידי והחרמתי את עריהם: וישמע
יהוה בקול ישראל ויתן את הכנעני ויחרם
אתהם ואת עריהם ויקרא שם המקום חרמה:

ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ
אדום ותקצר נפש העם בדרך: וידבר העם
באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים
למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה
בלחם הקלקל: וישלח יהוה בעם את הנחשים
השרפים וינשכו את העם וימת עם רב
מישראל: ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו
כי דברנו ביהוה ובך התפלל אל יהוה ויסר
מעלינו את הנחש ויתפלל משה בעד העם:
ויאמר יהוה אל משה עשה לך שרף ושים
אתו על נס והיה כל הנשוך וראה אתו וחי:

ארנן גבול בת וסימנ׳ משם נסעו ב׳ בו על כן יאמר בספר ׳ נחש הנחשת ב׳ וסימ׳ והביט אל נחש וכתתאת נחש ׳ יחזקיה ׳ עלי ו׳ וסי׳ עלי
באר לשלום לציונך עילם צורי מדי עלה דגבוה עלי הלבנון עלי גלעד וקחי צרי ׳ ונשען ב׳ לגבול עליש ׳ בשדה ה׳ רפי וסי׳ אעברה נעברה נא מגעי
בית ללקט בשדה ולא יפגעו בך ׳ ענו ב׳ הודייה וסי׳ עלי באר ענו לה׳ בתודה ׳ ומשם ב׳ ריש פס׳ וסי׳ בארה עבר לי ׳ וממדבר ב׳ וסי׳ מתנה עד הגיא ׳

ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס
והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש
הנחשת וחי: ויסעו בני ישראל ויחנו באבת:
ויסעו מאבת ויחנו בעיי העברים במדבר
אשר על פני מואב ממזרח השמש: משם
נסעו ויחנו בנחל זרד: משם נסעו ויחנו מעבר
ארנון אשר במדבר היצא מגבל האמרי כי
ארנון גבול מואב בין מואב ובין האמרי: על
כן יאמר בספר מלחמת יהוה את והב בסופה
ואת הנחלים ארנון: ואשד הנחלים אשר
נטה לשבת ער ונשען לגבול מואב: ומשם
בארה הוא הבאר אשר אמר יהוה למשה
אסף את העם ואתנה להם מים:
אז ישיר ישראל את השירה הזאת
עלי באר ענו לה: באר חפרוה שרים כרוה
נדיבי העם במחקק במשענתם וממדבר
מתנה: וממתנה נחליאל ומנחליאל במות:
ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש
הפסגה ונשקפה על פני הישימן:

וישלח ישראל מלאכים אל סיחן מלך האמרי
לאמר: אעברה בארצך לא נטה בשדה ובכרם
לא נשתה מי באר בדרך המלך נלך עד אשר
נעבר גבלך: ולא נתן סיחן את ישראל עבר
בגבלו ויאסף סיחן את כל עמו ויצא לקראת
ישראל המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל:
ויכהו ישראל לפי חרב ויירש את ארצו מארנן
עד יבק עד בני עמון כי עז גבול בני עמון:
ויקח ישראל את כל הערים האלה וישב ישראל
בכל ערי האמרי בחשבון ובכל בנתיה: כי
חשבון עיר סיחן מלך האמרי הוא והוא נלחם
במלך מואב הראשון ויקח את כל ארצו מידו
עד ארנן: על כן יאמרו המשלים באו חשבון
תבנה ותכונן עיר סיחון: כי אש יצאה מחשבון
להבה מקרית סיחן אכלה ער מואב בעלי
במות ארנן: אוי לך מואב אבדת עם כמוש
נתן בניו פליטם ובנתיו בשבית למלך אמרי
סיחון: ונירם אבד חשבון עד דיבן ונשים עד
נפח אשר עד מידבא: וישב ישראל בארץ
האמרי: וישלח משה לרגל את יעזר וילכדו
בנתיה ויירש את האמרי אשר שם: ויפנו
ויעלו דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתם
הוא וכל עמו למלחמה אדרעי: ויאמר יהוה
אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו ואת
כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית
לסיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון:
ויכו אתו ואת בניו ואת כל עמו עד בלתי
22 השאיר לו שריד ויירשו את ארצו: ויסעו
בני ישראל ויחנו בערבות מואב מעבר
לירדן ירחו:

פג פס׳ סימן עז׳

פס׳ יב פס׳ וסימנ׳ כי חשבון והטוב טוב אשר נלחם אבי בהדד עזל וחב׳ ידבעם קרמו׳ ואש יהאש ובמלחמות תגנ ויהפך להם ויהי פחד אלהים והוא
נלחם ריש פס׳ ׳ אליך ב׳ מלין בת יוד וקל וו וסי׳ ויהיו לפנו וילכו ויירש ורעיתי ויניסו ויחד ושיאו ופנואל ויצפנו יצורם וגש והיתי ובשג יב
ולשיתו וריב ונציר ונהירא וקפנא ותשיח ׳ ותי פליג ויגוס ובית תפוח ולמדנתא ויכס ׳ כל ליש דאורי חס עלבת במ ג מל ויחנו בערבות מואב
ועד קרי מל במגג בערבת ירחו בת ׳ שבית ח׳ בלש וסי׳ ובטנו וקרג ובתי ושבתי את ואב שביתם שבית יעקב שיבת ציון שביתו שביה

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל
לאמרי׃ ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא
ויקץ מואב מפני בני ישראל׃ ויאמר מואב אל
זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל סביבתינו
כלחך השור את ירק השדה ובלק בן צפור מלך
למואב בעת ההוא׃ וישלח מלאכים אל בלעם בן
בעור פתורה אשר על הנהר ארץ בני עמו לקרא
לו לאמר הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את
עין הארץ והוא ישב ממלי׃ ועתה לכה נא
ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני אולי
אוכל נכה בו ואגרשנו מן הארץ כי ידעתי את
אשר תברך מברך ואשר תאר יואר׃ וילכו
זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם ויבאו
אל בלעם וידברו אליו דברי בלק׃ ויאמר
אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר
כאשר ידבר יהוה אלי וישבו שרי מואב עם
בלעם׃ ויבא אלהים אל בלעם ויאמר מי
האנשים האלה עמך׃ ויאמר בלעם אל האלהים
בלק בן צפר מלך מואב שלח אלי׃ הנה העם
היצא ממצרים ויכס את עין הארץ עתה לכה
קבה לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו׃
ויאמר אלהים אל בלעם לא תלך עמהם לא
תאר את העם כי ברוך הוא׃ ויקם בלעם בבקר
ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן
יהוה לתתי להלך עמכם׃ ויקומו שרי מואב

ויבאו אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו׃
ויסף עוד בלק שלח שרים רבים ונכבדים מאלה׃
ויבאו אל בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן
צפור אל נא תמנע מהלך אלי׃ כי כבד אכבדך
מאד וכל אשר תאמר אלי אעשה ולכה נא
קבה לי את העם הזה׃ ויען בלעם ויאמר אל
עבדי בלק אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף
וזהב לא אוכל לעבר את פי יהוה אלהי לעשות
קטנה או גדולה׃ ועתה שבו נא בזה גם
אתם הלילה ואדעה מה יסף יהוה דבר עמי׃
ויבא אלהים אל בלעם לילה ויאמר לו אם
לקרא לך באו האנשים קום לך אתם ואך
את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה׃
ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו וילך
עם שרי מואב׃ ויחר אף אלהים כי הולך הוא
ויתיצב מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא רכב
על אתנו ושני נעריו עמו׃ ותרא האתון את
מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלופה בידו
ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך בלעם
את האתון להטתה הדרך׃ ויעמד מלאך
יהוה במשעול הכרמים גדר מזה וגדר
מזה׃ ותרא האתון את מלאך יהוה ותלחץ אל
הקיר ותלחץ את רגל בלעם אל הקיר ויסף
להכתה׃ ויוסף מלאך יהוה עבור ויעמד
במקום צר אשר אין דרך לנטות ימין ושמאול׃

ותרא האתון את מלאך יהוה ותרבץ תחת
בלעם ויחר אף בלעם ויך את האתון במקל
ויפתח יהוה את פי האתון ותאמר לבלעם מה
עשיתי לך כי הכיתני זה שלש רגלים ויאמר
בלעם לאתון כי התעללת בי לו יש חרב בידי
כי עתה הרגתיך ותאמר האתון אל בלעם
הלוא אנכי אתנך אשר רכבת עלי מעודך עד
היום הזה ההסכן הסכנתי לעשות לך כה
ויאמר לא ויגל יהוה את עיני בלעם וירא את
מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלפה בידו
ויקד וישתחו לאפיו ויאמר אליו מלאך יהוה
על מה הכית את אתנך זה שלוש רגלים הנה
אנכי יצאתי לשטן כי ירט הדרך לנגדי
ותראני האתון ותט לפני זה שלש רגלים אולי
נטתה מפני כי עתה גם אתכה הרגתי ואותה
החייתי ויאמר בלעם אל מלאך יהוה חטאתי כי
לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך ועתה אם
רע בעיניך אשובה לי ויאמר מלאך יהוה אל
בלעם לך עם האנשים ואפס את הדבר אשר
אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם עם שרי בלק
וישמע בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו אל
עיר מואב אשר על גבול ארנן אשר בקצה הגבול
ויאמר בלק אל בלעם הלא שלח שלחתי אליך
לקרא לך למה לא הלכת אלי האמנם לא אוכל
כבדך ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך עתה

היכל אוכל דבר מאומה הדבר אשר ישים
אלהים בפי אתו אדבר וילך בלעם עם בלק
ויבאו קרית חצות ויזבח בלק בקר וצאן וישלח
לבלעם ולשרים אשר אתו ויהי בבקר ויקח בלק
את בלעם ויעלהו במות בעל וירא משם
23 קצה העם ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה
שבעה מזבחת והכן לי בזה שבעה פרים
ושבעה אילים ויעש בלק כאשר דבר בלעם
ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבח ויאמר
בלעם לבלק התיצב על עלתך ואלכה אולי
יקרה יהוה לקראתי ודבר מה יראני והגדתי
לך וילך שפי ויקר אלהים אל בלעם ויאמר
אליו את שבעת המזבחת ערכתי ואעל פר
ואיל במזבח וישם יהוה דבר בפי בלעם
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר וישב אליו
והנה נצב על עלתו הוא וכל שרי מואב וישא
משלו ויאמר מן ארם ינחני בלק מלך מואב
מהררי קדם לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה
ישראל מה אקב לא קבה אל ומה אזעם
לא זעם יהוה כי מראש צרים אראנו
ומגבעות אשורנו הן עם לבדד ישכן ובגוים
לא יתחשב מי מנה עפר יעקב ומספר את
רבע ישראל תמת נפשי מות ישרים ותהי
אחריתי כמהו ויאמר בלק אל בלעם מה
עשית לי לקב איבי לקחתיך והנה ברכת ברך

ויען ויאמר הלא את אשר ישים יהוה בפי אתו
אשמר לדבר ויאמר אליו בלק לך נא אתי אל מקום
אחר אשר תראנו משם אפס קצהו תראה וכלו לא
תראה וקבנו לי משם ויקחהו שדה צפים אל ראש
הפסגה ויבן שבעה מזבחת ויעל פר ואיל במזבח
ויאמר אל בלק התיצב כה על עלתך ואנכי אקרה
כה ויקר יהוה אל בלעם וישם דבר בפיו ויאמר
שוב אל בלק וכה תדבר ויבא אליו והנו נצב על
עלתו ושרי מואב אתו ויאמר לו בלק מה דבר
יהוה וישא משלו ויאמר קום בלק ושמע האזינה
עדי בנו צפר לא איש אל ויכזב ובן אדם ויתנחם
ההוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה הנה
ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה לא הביט און
ביעקב ולא ראה עמל בישראל יהוה אלהיו
עמו ותרועת מלך בו אל מוציאם ממצרים
כתועפת ראם לו כי לא נחש ביעקב ולא קסם
בישראל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה
פעל אל הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא
לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישתה
ויאמר בלק אל בלעם גם קב לא תקבנו גם
ברך לא תברכנו ויען בלעם ויאמר אל בלק
הלא דברתי אליך לאמר כל אשר ידבר יהוה
אתו אעשה ויאמר בלק אל בלעם לכה נא
אקחך אל מקום אחר אולי יישר בעיני האלהים
וקבתו לי משם ויקח בלק את בלעם ראש

הפעור הנשקף על פני הישימן ויאמר בלעם
אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת והכן לי
בזה שבעה פרים ושבעה אילם ויעש בלק
כאשר אמר בלעם ויעל פר ואיל במזבח וירא
בלעם כי טוב בעיני יהוה לברך את ישראל
ולא הלך כפעם בפעם לקראת נחשים וישת
אל המדבר פניו וישא בלעם את עיניו וירא
את ישראל שכן לשבטיו ותהי עליו רוח
אלהים וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו
בער ונאם הגבר שתם העין נאם שמע
אמרי אל אשר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי
עינים מה טבו אהליך יעקב משכנתיך
ישראל כנחלים נטיו כגנת עלי נהר כאהלים
נטע יהוה כארזים עלי מים יזל מים מדליו
וזרעו במים רבים וירם מאגג מלכו ותנשא
מלכתו אל מוציאו ממצרים כתועפת
ראם לו יאכל גוים צריו ועצמתיהם יגרם
וחציו ימחץ כרע שכב כארי וכלביא מי
יקימנו מברכיך ברוך וארריך ארור ויחר אף
בלק אל בלעם ויספק את כפיו ויאמר בלק
אל בלעם לקב איבי קראתיך והנה ברכת
ברך זה שלש פעמים ועתה ברח לך אל
מקומך אמרתי כבד אכבדך והנה מנעך
יהוה מכבוד ויאמר בלעם אל בלק הלא גם
אל מלאכיך אשר שלחת אלי דברתי לאמר

אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל
לעבר את פי יהוה לעשות טובה או רעה
מלבי אשר ידבר יהוה אתו אדבר׃ ועתה הנני
הולך לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם
הזה לעמך באחרית הימים׃ וישא משלו
ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר
שתם העין׃ נאם שמע אמרי אל וידע דעת
עליון מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים׃
אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך
כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ
פאתי מואב וקרקר כל בני שת׃ והיה אדום
ירשה והיה ירשה שעיר איביו וישראל
עשה חיל׃ וירד מיעקב והאביד שריד מעיר׃
וירא את עמלק וישא משלו ויאמר ראשית
גוים עמלק ואחריתו עדי אבד׃ וירא את
הקיני וישא משלו ויאמר איתן מושבך
ושים בסלע קנך׃ כי אם יהיה לבער קין עד
מה אשור תשבך׃ וישא משלו ויאמר אוי
מי יחיה משמו אל׃ וצים מיד כתים וענו
אשור וענו עבר וגם הוא עדי אבד׃ ויקם
בלעם וילך וישב למקמו וגם בלק הלך לדרכו׃

וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל בנות
מואב׃ ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם
וישתחוו לאלהיהן׃ ויצמד ישראל לבעל פעור
ויחר אף יהוה בישראל׃ ויאמר יהוה אל משה
קח את כל ראשי העם והוקע אותם ליהוה נגד
השמש וישב חרון אף יהוה מישראל׃ ויאמר
משה אל שפטי ישראל הרגו איש אנשיו
הנצמדים לבעל פעור׃ והנה איש מבני ישראל
בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה
ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים פתח
אהל מועד׃ וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן
הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו׃ ויבא
אחר איש ישראל אל הקבה וידקר את שניהם
את איש ישראל ואת האשה אל קבתה
ותעצר המגפה מעל בני ישראל׃ ויהיו
המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ פינחס בן אלעזר
בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני
ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי
את בני ישראל בקנאתי׃ לכן אמר הנני נתן לו
את בריתי שלום׃ והיתה לו ולזרעו אחריו ברית
כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר
על בני ישראל׃ ושם איש ישראל המכה אשר
הכה את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית
אב לשמעני׃ ושם האשה המכה המדינית
כזבי בת צור ראש אמות בית אב במדין
הוא׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צרור את המדינים
והכיתם אותם׃ כי צררים הם לכם בנכליהם אשר
נכלו לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא
מדין אחתם המכה ביום המגפה על דבר פעור׃
ויהי אחרי המגפה 26
ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן
לאמר׃ שאו את ראש כל עדת בני ישראל מבן
עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל יצא צבא
בישראל׃ וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת
מואב על ירדן ירחו לאמר׃ מבן עשרים שנה
ומעלה כאשר צוה יהוה את משה ובני ישראל
היצאים מארץ מצרים׃ ראובן בכור ישראל בני
ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת
הפלאי׃ לחצרן משפחת החצרוני לכרמי משפחת
הכרמי׃ אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם
שלשה וארבעים אלף ושבע מאות ושלשים׃
ובני פלוא אליאב׃ ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם
הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על
משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוה׃
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח
במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים
איש ויהיו לנס׃ ובני קרח לא מתו׃
בני שמעון למשפחתם לנמואל
משפחת הנמואלי לימין משפחת הימיני
ליכין משפחת היכיני׃ לזרח משפחת הזרחי

לשאול משפחת השאולי׃ אלה משפחת
השמעני שנים ועשרים אלף ומאתים׃
בני גד למשפחתם לצפון
משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני
משפחת השוני׃ לאזני משפחת האזני לערי
משפחת הערי׃ לארוד משפחת הארודי
לאראלי משפחת האראלי׃ אלה משפחת בני גד
לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות׃
בני יהודה ער ואונן וימת ער ואונן
בארץ כנען׃ ויהיו בני יהודה למשפחתם לשלה
משפחת השלני לפרץ משפחת הפרצי לזרח
משפחת הזרחי׃ ויהיו בני פרץ לחצרן
משפחת החצרני לחמול משפחת החמולי׃
אלה משפחת יהודה לפקדיהם ששה ושבעים
אלף וחמש מאות׃ בני
יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי
לפוה משפחת הפוני׃ לישוב משפחת
הישבי לשמרן משפחת השמרני׃ אלה
משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה וששים
אלף ושלש מאות׃ בני
זבולן למשפחתם לסרד משפחת הסרדי
לאלון משפחת האלני ליחלאל משפחת
היחלאלי׃ אלה משפחת הזבולני לפקדיהם
ששים אלף וחמש מאות׃
בני יוסף למשפחתם מנשה ואפרים׃

בני מנשה למכיר משפחת המכירי ומכיר הוליד
את גלעד לגלעד משפחת הגלעדי אלה בני גלעד
איעזר משפחת האיעזרי לחלק משפחת החלקי
ואשריאל משפחת האשראלי ושכם משפחת
השכמי ושמידע משפחת השמידעי וחפר
משפחת החפרי וצלפחד בן חפר לא היו לו בנים
כי אם בנות ושם בנות צלפחד מחלה ונעה חגלה
מלכה ותרצה אלה משפחת מנשה ופקדיהם
שנים וחמשים אלף ושבע מאות:
אלה בני אפרים למשפחתם לשותלח
משפחת השתלחי לבכר משפחת הבכרי
לתחן משפחת התחני ואלה בני שותלח לערן
משפחת הערני אלה משפחת בני אפרים
לפקדיהם שנים ושלשים אלף וחמש מאות
אלה בני יוסף למשפחתם:
בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת
הבלעי לאשבל משפחת האשבלי לאחירם
משפחת האחירמי לשפופם משפחת השופמי
לחופם משפחת החופמי ויהיו בני בלע ארד
ונעמן משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי:
אלה בני בנימן למשפחתם ופקדיהם חמשה
וארבעים אלף ושש מאות:
אלה בני דן למשפחתם לשוחם משפחת
השוחמי אלה משפחת דן למשפחתם כל
משפחת השוחמי לפקדיהם ארבעה וששים

אלף וארבע מאות: בני
אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי
משפחת הישוי לבריעה משפחת הבריעי:
לבני בריעה לחבר משפחת החברי למלכיאל
משפחת המלכיאלי ושם בת אשר שרח אלה
משפחת בני אשר לפקדיהם שלשה וחמשים
אלף וארבע מאות: בני
נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי
לגוני משפחת הגוני ליצר משפחת היצרי
לשלם משפחת השלמי אלה משפחת נפתלי
למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים אלף
וארבע מאות: אלה פקודי בני ישראל שש
מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים:

וידבר יהוה אל משה לאמר לאלה תחלק הארץ
בנחלה במספר שמות לרב תרבה נחלתו
ולמעט תמעיט נחלתו איש לפי פקדיו יתן
נחלתו אך בגורל יחלק את הארץ לשמות
מטות אבתם ינחלו על פי הגורל תחלק נחלתו
בין רב למעט: ואלה פקודי
הלוי למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני
לקהת משפחת הקהתי למררי משפחת המררי:
אלה משפחת לוי משפחת הלבני משפחת
החברני משפחת המחלי משפחת המושי
משפחת הקרחי וקהת הולד את עמרם

ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה
אתה ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת
משה ואת מרים אחתם ויולד לאהרן את נדב
ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר וימת נדב
ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני יהוה ויהיו
פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל זכר מבן חדש
ומעלה כי לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא
נתן להם נחלה בתוך בני ישראל אלה פקודי
משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את בני ישראל
בערבת מואב על ירדן ירחו ובאלה לא היה
איש מפקודי משה ואהרן הכהן אשר פקדו את
בני ישראל במדבר סיני כי אמר יהוה להם
מות ימתו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם
כלב בן יפנה ויהושע בן נון
ותקרבנה בנות צלפחד בן
חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה למשפחת
מנשה בן יוסף ואלה שמות בנתיו מחלה
נעה וחגלה ומלכה ותרצה ותעמדנה לפני
משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאם וכל
העדה פתח אהל מועד לאמר אבינו מת
במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים
על יהוה בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא
היו לו למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו
כי אין לו בן תנה לנו אחזה בתוך אחי אבינו
ויקרב משה את משפטן לפני יהוה

פ'

ויאמר יהוה אל משה לאמר כן בנות צלפחד
דברת נתן תתן להם אחזת נחלה בתוך אחי
אביהם והעברת את נחלת אביהן להן ואל
בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן
אין לו והעברתם את נחלתו לבתו ואם אין לו
בת ונתתם את נחלתו לאחיו ואם אין לו אחים
ונתתם את נחלתו לאחי אביו ואם אין אחים
לאביו ונתתם את נחלתו לשארו הקרב אליו
ממשפחתו וירש אתה והיתה לבני ישראל
לחקת משפט כאשר צוה יהוה את משה

ויאמר יהוה אל משה עלה אל הר העברים
הזה וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל
וראיתה אתה ונאספת אל עמיך גם אתה
כאשר נאסף אהרן אחיך כאשר מריתם פי
במדבר צן במריבת העדה להקדישני במים
לעיניהם הם מי מריבת קדש מדבר צן
וידבר משה אל יהוה
לאמר יפקד יהוה אלהי הרוחת לכל בשר
איש על העדה אשר יצא לפניהם ואשר
יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא
תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להם רעה
ויאמר יהוה אל משה קח לך את יהושע בן
נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו

והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל
העדה וצויתה אתו לעיניהם ונתתה מהודך
עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל ולפני
אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים
לפני יהוה על פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל
בני ישראל אתו וכל העדה ויעש משה כאשר
צוה יהוה אתו ויקח את יהושע ויעמדהו לפני
אלעזר הכהן ולפני כל העדה ויסמך את ידיו
עליו ויצוהו כאשר דבר יהוה ביד משה:

וידבר יהוה אל משה לאמר צו את בני ישראל
ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי
תשמרו להקריב לי במועדו ואמרת להם זה
האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים בני שנה
תמימם שנים ליום עלה תמיד את הכבש אחד
תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין
הערבים ועשירית האיפה סלת למנחה בלולה
בשמן כתית רביעת ההין עלת תמיד העשיה
בהר סיני לריח ניחח אשה ליהוה ונסכו רביעת ההין
לכבש האחד בקדש הסך נסך שכר ליהוה
ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת
הבקר וכנסכו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה:

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם
ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו
עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

ובראשי חדשיכם תקריבו עלה ליהוה פרים
בני בקר שנים ואיל אחד כבשים בני שנה
שבעה תמימם ושלשה עשרנים סלת מנחה
בלולה בשמן לפר האחד ושני עשרנים
סלת מנחה בלולה בשמן לאיל האחד ועשרן
עשרון סלת מנחה בלולה בשמן לכבש
האחד עלה ריח ניחח אשה ליהוה ונסכיהם
חצי ההין יהיה לפר ושלשית ההין לאיל
ורביעת ההין לכבש יין זאת עלת חדש
בחדשו לחדשי השנה ושעיר עזים אחד
לחטאת ליהוה על עלת התמיד יעשה ונסכו
ובחדש הראשון
בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה ובחמשה
עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות
יאכל ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת
עבדה לא תעשו והקרבתם אשה עלה
ליהוה פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה
כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר
ושני עשרנים לאיל תעשו עשרון עשרון
תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים
ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם מלבד עלת
הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה

כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח
ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה ונסכו וביום
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו וביום
הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה
בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
עבדה לא תעשו והקרבתם עולה לריח ניחח
ליהוה פרים בני בקר שנים איל אחד שבעה כבשים
בני שנה ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל האחד
עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים
שעיר עזים אחד לכפר עליכם מלבד עלת
התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו לכם ונסכיהם

ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש
יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו יום
תרועה יהיה לכם ועשיתם עלה לריח ניחח
ליהוה פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני
שנה שבעה תמימם ומנחתם סלת בלולה
בשמן שלשה עשרנים לפר שני עשרנים
לאיל ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
הכבשים ושעיר עזים אחד חטאת לכפר
עליכם מלבד עלת החדש ומנחתה ועלת
התמיד ומנחתה ונסכיהם כמשפטם לריח ניחח
אשה ליהוה ובעשור לחדש

השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם
את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו והקרבתם
עלה ליהוה ריח ניחח פר בן בקר אחד איל אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימם יהיו לכם
ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים
לפר שני עשרנים לאיל האחד עשרון עשרון
לכבש האחד לשבעת הכבשים שעיר עזים
אחד חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת התמיד
ומנחתה ונסכיהם ובחמשה
עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו וחגתם חג
ליהוה שבעת ימים והקרבתם עלה אשה ריח
ניחח ליהוה פרים בני בקר שלשה עשר אילם
שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם
יהיו ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
עשרנים לפר האחד לשלשה עשר פרים שני
עשרנים לאיל האחד לשני האילם ועשרון
עשרון לכבש האחד לארבעה עשר כבשים
ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד
מנחתה ונסכה וביום
השני פרים בני בקר שנים עשר אילם שנים
כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט ושעיר עזים אחד חטאת
מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכיהם

וביום השלישי פרים עשתי עשר אילם
שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם׃
ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
במספרם כמשפט׃ ושעיר חטאת אחד מלבד
עלת התמיד ומנחתה ונסכה׃

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים
כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם׃ מנחתם
ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם
כמשפט׃ ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת
התמיד מנחתה ונסכה׃ וביום
החמישי פרים תשעה אילם שנים כבשים בני
שנה ארבעה עשר תמימם׃ ומנחתם ונסכיהם
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט׃
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה׃ וביום הששי פרים
שמנה אילם שנים כבשים בני שנה ארבעה
עשר תמימם׃ ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם
ולכבשים במספרם כמשפט׃ ושעיר חטאת אחד
מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכיה׃

וביום השביעי פרים שבעה אילם שנים
כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימם׃ ומנחתם
ונסכהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם
כמשפטם׃ ושעיר חטאת אחד מלבד עלת
התמיד מנחתה ונסכה׃ ביום
השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבדה לא

תעשו׃ והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה
פר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה
תמימם׃ מנחתם ונסכיהם לפר לאיל
ולכבשים במספרם כמשפט׃ ושעיר חטאת
אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה׃
אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם
ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם ולנסכיכם
ולשלמיכם׃ ויאמר משה אל בני ישראל
ככל אשר צוה יהוה את משה׃

30
וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל
לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה׃ איש כי ידר
נדר ליהוה או השבע שבעה לאסר אסר
על נפשו לא יחל דברו ככל היצא מפיו
יעשה׃ ואשה כי תדר נדר ליהוה ואסרה
אסר בבית אביה בנעריה׃ ושמע אביה את
נדרה ואסרה אשר אסרה על נפשה והחריש
לה אביה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה
על נפשה יקום׃ ואם הניא אביה אתה ביום
שמעו כל נדריה ואסריה אשר אסרה על
נפשה לא יקום ויהוה יסלח לה כי הניא
אביה אתה׃ ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה
או מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה׃
ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו
נדריה ואסרה אשר אסרה על נפשה יקמו

ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את
נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר
אסרה על נפשה ויהוה יסלח לה ונדר אלמנה
וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה
ואם בית אישה נדרה או אסרה אסר על נפשה
בשבעה ושמע אישה והחרש לה לא הניא אתה
וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על נפשה
יקום ואם הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל
מוצא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה
הפרם ויהוה יסלח לה כל נדר וכל שבעת אסר
לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו ואם
החרש יחריש לה אישה מיום אל יום והקים את
כל נדריה או את כל אסריה אשר עליה הקים
אתם כי החרש לה ביום שמעו ואם הפר יפר
אתם אחרי שמעו ונשא את עונה אלה החקים
אשר צוה יהוה את משה בין איש לאשתו
בין אב לבתו בנעריה בית אביה

וידבר יהוה אל משה לאמר נקם נקמת בני 31
ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל עמיך
וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם
אנשים לצבא ויהיו על מדין לתת נקמת יהוה
במדין אלף למטה אלף למטה לכל מטות
ישראל תשלחו לצבא וימסרו מאלפי ישראל
אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי צבא

וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם
ואת פינחס בן אלעזר הכהן לצבא וכלי
הקדש וחצצרות התרועה בידו ויצבאו על
מדין כאשר צוה יהוה את משה ויהרגו כל
זכר ואת מלכי מדין הרגו על חלליהם את אוי
ואת רקם ואת צור ואת חור ואת רבע חמשת
מלכי מדין ואת בלעם בן בעור הרגו בחרב
וישבו בני ישראל את נשי מדין ואת טפם
ואת כל בהמתם ואת כל מקנהם ואת כל
חילם בזזו ואת כל עריהם במושבתם ואת
כל טירתם שרפו באש ויקחו את כל השלל
ואת כל המלקוח באדם ובבהמה ויבאו אל
משה ואל אלעזר הכהן ואל עדת בני ישראל
את השבי ואת המלקוח ואת השלל אל
המחנה אל ערבת מואב אשר על ירדן ירחו
ויצאו משה ואלעזר
הכהן וכל נשיאי העדה לקראתם אל מחוץ
למחנה ויקצף משה על פקודי החיל שרי
האלפים ושרי המאות הבאים מצבא
המלחמה ויאמר אליהם משה החייתם כל
נקבה הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם
למסר מעל ביהוה על דבר פעור ותהי המגפה
בעדת יהוה ועתה הרגו כל זכר בטף וכל
אשה ידעת איש למשכב זכר הרגו וכל הטף
בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם

ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג
נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום השלישי
וביום השביעי אתם ושביכם וכל בגד וכל כלי
עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ תתחטאו
ויאמר אלעזר הכהן אל
אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה
אשר צוה יהוה את משה אך את הזהב ואת
הכסף את הנחשת את הברזל את הבדיל ואת
העפרת כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש
וטהר אך במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא
באש תעבירו במים וכבסתם בגדיכם ביום
השביעי וטהרתם ואחר תבאו אל המחנה
ויאמר יהוה אל משה לאמר
שא את ראש מלקוח השבי באדם ובבהמה
אתה ואלעזר הכהן וראשי אבות העדה וחצית
את המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים לצבא
ובין כל העדה והרמת מכס ליהוה מאת אנשי
המלחמה היצאים לצבא אחד נפש מחמש המאות
מן האדם ומן הבקר ומן החמרים ומן הצאן
ממחציתם תקחו ונתתה לאלעזר הכהן תרומת
יהוה וממחצת בני ישראל תקח אחד אחז מן
החמשים מן האדם מן הבקר מן החמרים ומן
הצאן מכל הבהמה ונתתה אתם ללוים שמרי
משמרת משכן יהוה ויעש משה ואלעזר הכהן
כאשר צוה יהוה את משה ויהי המלקוח יתר

הבז אשר בזזו עם הצבא צאן שש מאות אלף
ושבעים אלף וחמשת אלפים ובקר שנים
ושבעים אלף וחמרים אחד וששים אלף ונפש
אדם מן הנשים אשר לא ידעו משכב זכר כל
נפש שנים ושלשים אלף ותהי המחצה חלק
היצאים בצבא מספר הצאן שלש מאות אלף
ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות ויהי
המכס ליהוה מן הצאן שש מאות חמש ושבעים
והבקר ששה ושלשים אלף ומכסם ליהוה
שנים ושבעים וחמרים שלשים אלף וחמש
מאות ומכסם ליהוה אחד וששים ונפש אדם
ששה עשר אלף ומכסם ליהוה שנים ושלשים
נפש ויתן משה את מכס תרומת יהוה
לאלעזר הכהן כאשר צוה יהוה את משה
וממחצית בני ישראל אשר חצה משה מן
האנשים הצבאים ותהי מחצת העדה מן
הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף שבעת
אלפים וחמש מאות ובקר ששה ושלשים
אלף וחמרים שלשים אלף וחמש מאות
ונפש אדם ששה עשר אלף ויקח משה
ממחצת בני ישראל את האחז אחד מן
החמשים מן האדם ומן הבהמה ויתן אתם
ללוים שמרי משמרת משכן יהוה כאשר צוה
יהוה את משה ויקרבו אל משה הפקדים
אשר לאלפי הצבא שרי האלפים ושרי המאות

ויאמרו אל משה עבדיך נשאו את ראש אנשי
המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש׃
ונקרב את קרבן יהוה איש אשר מצא כלי זהב
אצעדה וצמיד טבעת עגיל וכומז לכפר על
נפשתינו לפני יהוה׃ ויקח משה ואלעזר הכהן
את הזהב מאתם כל כלי מעשה׃ ויהי כל זהב
התרומה אשר הרימו ליהוה ששה עשר אלף
שבע מאות וחמשים שקל מאת שרי האלפים
ומאת שרי המאות׃ אנשי הצבא בזזו איש לו׃
ויקח משה ואלעזר הכהן את הזהב מאת
שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל אהל
מועד זכרון לבני ישראל לפני יהוה׃

ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד
ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה
המקום מקום מקנה׃ ויבאו בני גד ובני ראובן
ויאמרו אל משה ואל אלעזר הכהן ואל
נשיאי העדה לאמר׃ עטרות ודיבן ויעזר
ונמרה וחשבון ואלעלה ושבם ונבו ובען׃
הארץ אשר הכה יהוה לפני עדת ישראל ארץ
מקנה הוא ולעבדיך מקנה׃
ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן את
הארץ הזאת לעבדיך לאחזה אל תעברנו את
הירדן׃ ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן
האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה׃ ולמה

תנואון את לב בני ישראל מעבר אל הארץ אשר
נתן להם יהוה׃ כה עשו אבתיכם בשלחי אתם
מקדש ברנע לראות את הארץ׃ ויעלו עד
נחל אשכול ויראו את הארץ ויניאו את לב בני
ישראל לבלתי בא אל הארץ אשר נתן להם
יהוה׃ ויחר אף יהוה ביום ההוא וישבע לאמר׃
אם יראו האנשים העלים ממצרים מבן עשרים
שנה ומעלה את האדמה אשר נשבעתי
לאברהם ליצחק וליעקב כי לא מלאו אחרי׃
בלתי כלב בן יפנה הקנזי ויהושע בן נון כי
מלאו אחרי יהוה׃ ויחר אף יהוה בישראל
וינעם במדבר ארבעים שנה עד תם כל
הדור העשה הרע בעיני יהוה׃ והנה קמתם
תחת אבתיכם תרבות אנשים חטאים לספות
עוד על חרון אף יהוה אל ישראל׃ כי תשובן
מאחריו ויסף עוד להניחו במדבר ושחתם
לכל העם הזה׃ ויגשו
אליו ויאמרו גדרת צאן נבנה למקננו פה
וערים לטפנו׃ ואנחנו נחלץ חשים לפני בני
ישראל עד אשר אם הביאנם אל מקומם
וישב טפנו בערי המבצר מפני ישבי הארץ׃
לא נשוב אל בתינו עד התנחל בני ישראל
איש נחלתו׃ כי לא ננחל אתם מעבר לירדן
והלאה כי באה נחלתנו אלינו מעבר הירדן
מזרחה׃

ויאמר אליהם משה אם תעשון את הדבר הזה
אם תחלצו לפני יהוה למלחמה׃ ועבר לכם כל
חלוץ את הירדן לפני יהוה עד הורישו את איביו
מפניו׃ ונכבשה הארץ לפני יהוה ואחר תשבו
והייתם נקים מיהוה ומישראל והיתה הארץ
הזאת לכם לאחזה לפני יהוה׃ ואם לא תעשון כן
הנה חטאתם ליהוה ודעו חטאתכם אשר תמצא
אתכם׃ בנו לכם ערים לטפכם וגדרת לצנאכם
והיצא מפיכם תעשו׃ ויאמר בני גד ובני ראובן
אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה׃
טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם
בערי הגלעד׃ ועבדיך יעברו כל חלוץ צבא
לפני יהוה למלחמה כאשר אדני דבר׃ ויצו
להם משה את אלעזר הכהן ואת יהושע
בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני ישראל׃
ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד ובני
ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה
לפני יהוה ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם
את ארץ הגלעד לאחזה׃ ואם לא יעברו
חלוצים אתכם ונאחזו בתככם בארץ כנען׃
ויענו בני גד ובני ראובן לאמר את אשר דבר
יהוה אל עבדיך כן נעשה׃ נחנו נעבר חלוצים
לפני יהוה ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו
מעבר לירדן׃ ויתן להם משה לבני גד ולבני
ראובן ולחצי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת

סיחן מלך האמרי ואת ממלכת עוג מלך
הבשן הארץ לעריה בגבלת ערי הארץ סביב׃
ויבנו בני גד את דיבן ואת עטרת ואת ערער׃
ואת עטרת שופן ואת יעזר ויגבהה׃ ואת בית
נמרה ואת בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן׃
ובני ראובן בנו את חשבון ואת אלעלא ואת
קריתים׃ ואת נבו ואת בעל מעון מוסבת שם
ואת שבמה ויקראו בשמת את שמות הערים
אשר בנו׃ וילכו בני מכיר בן מנשה גלעדה
וילכדה ויורש את האמרי אשר בה׃ ויתן
משה את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה׃
ויאיר בן מנשה הלך וילכד את חותיהם ויקרא
אתהן חות יאיר׃ ונבח הלך וילכד את קנת
ואת בנתיה ויקרא לה נבח בשמו׃

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים
לצבאתם ביד משה ואהרן׃ ויכתב משה את
מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה ואלה מסעיהם
למוצאיהם׃ ויסעו מרעמסס בחדש הראשון
בחמשה עשר יום לחדש הראשון ממחרת
הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל
מצרים׃ ומצרים מקברים את אשר הכה יהוה
בהם כל בכור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים׃
ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת׃
ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר׃

ויסעו מאתם וישב על פי החירת אשר על פני
בעל צפון ויחנו לפני מגדל ׃ ויסעו מפני החירת
ויעברו בתוך הים המדברה וילכו דרך שלשת
ימים במדבר אתם ויחנו במרה ׃ ויסעו ממרה
ויבאו אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים
ושבעים תמרים ויחנו שם ׃ ויסעו מאילם ויחנו
על ים סוף ׃ ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין ׃
ויסעו ממדבר סין ויחנו בדפקה ׃ ויסעו מדפקה
ויחנו באלוש ׃ ויסעו מאלוש ויחנו ברפידם
ולא היה שם מים לעם לשתות ׃ ויסעו מרפידם
ויחנו במדבר סיני ׃ ויסעו ממדבר סיני
ויחנו בקברת התאוה ׃ ויסעו מקברת התאוה
ויחנו בחצרת ׃ ויסעו מחצרת ויחנו ברתמה ׃
ויסעו מרתמה ויחנו ברמן פרץ ׃ ויסעו מרמן
פרץ ויחנו בלבנה ׃ ויסעו מלבנה ויחנו ברסה ׃
ויסעו מרסה ויחנו בקהלתה ׃ ויסעו מקהלתה
ויחנו בהר שפר ׃ ויסעו מהר שפר ויחנו
בחרדה ׃ ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת ׃
ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת ׃ ויסעו מתחת
ויחנו בתרח ׃ ויסעו מתרח ויחנו במתקה ׃
ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה ׃ ויסעו
מחשמנה ויחנו במסרות ׃ ויסעו ממסרות
ויחנו בבני יעקן ׃ ויסעו מבני יעקן ויחנו בחר
הגדגד ׃ ויסעו מחר הגדגד ויחנו ביטבתה ׃
ויסעו מיטבתה ויחנו בעברנה ׃ ויסעו

מעברנה ויחנו בעציון גבר ׃ ויסעו מעציון גבר
ויחנו במדבר צן הוא קדש ׃ ויסעו מקדש
ויחנו בהר ההר בקצה ארץ אדום ׃ ויעל
אהרן הכהן אל הר ההר על פי יהוה וימת
שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל
מארץ מצרים בחדש החמישי באחד
לחדש ׃ ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה
במתו בהר ההר ׃ וישמע
הכנעני מלך ערד והוא ישב בנגב בארץ
כנען בבא בני ישראל ׃ ויסעו מהר ההר ויחנו
בצלמנה ׃ ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן ׃ ויסעו
מפונן ויחנו באבת ׃ ויסעו מאבת ויחנו
בעיי העברים בגבול מואב ׃ ויסעו מעיים
ויחנו בדיבן גד ׃ ויסעו מדיבן גד ויחנו בעלמן
דבלתימה ׃ ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו
בהרי העברים לפני נבו ׃ ויסעו מהרי העברים
ויחנו בערבת מואב על ירדן ירחו ׃ ויחנו
על הירדן מבית הישמת עד אבל השטים
בערבת מואב ׃ וידבר
יהוה אל משה בערבת מואב על ירדן ירחו
לאמר ׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם
כי אתם עברים את הירדן אל ארץ כנען ׃
והורשתם את כל ישבי הארץ מפניכם
ואבדתם את כל משכיתם ואת כל צלמי
מסכתם תאבדו ואת כל במותם תשמידו ׃

והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי
את הארץ לרשת אתה׃ והתנחלתם את הארץ
בגורל למשפחתיכם לרב תרבו את נחלתו
ולמעט תמעיט את נחלתו אל אשר יצא לו שמה
הגורל לו יהיה למטות אבתיכם תתנחלו׃ ואם
לא תורישו את ישבי הארץ מפניכם והיה אשר
תותירו מהם לשכים בעיניכם ולצנינם בצדיכם
וצררו אתכם על הארץ אשר אתם ישבים בה׃
והיה כאשר דמיתי לעשות להם אעשה לכם׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ צו את בני ישראל
ואמרת אלהם כי אתם באים אל הארץ כנען זאת
הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען לגבלתיה׃
והיה לכם פאת נגב ממדבר צן על ידי אדום
והיה לכם גבול נגב מקצה ים המלח קדמה׃ ונסב
לכם הגבול מנגב למעלה עקרבים ועבר צנה
והיה תוצאתיו מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר
ועבר עצמנה׃ ונסב הגבול מעצמון נחלה
מצרים והיו תוצאתיו הימה׃ וגבול ים והיה לכם
הים הגדול וגבול זה יהיה לכם גבול ים׃ וזה
יהיה לכם גבול צפון מן הים הגדל תתאו לכם
הר ההר׃ מהר ההר תתאו לבא חמת והיו תוצאת
הגבל צדדה׃ ויצא הגבל זפרנה והיו תוצאתיו
חצר עינן זה יהיה לכם גבול צפון׃ והתאויתם
לכם לגבול קדמה מחצר עינן שפמה׃ וירד

הגבל משפם הרבלה מקדם לעין וירד
הגבל ומחה על כתף ים כנרת קדמה׃ וירד
הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים המלח זאת
תהיה לכם הארץ לגבלתיה סביב׃ ויצו
משה את בני ישראל לאמר זאת הארץ
אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה יהוה
לתת לתשעת המטות וחצי המטה׃ כי לקחו
מטה בני הראובני לבית אבתם ומטה בני
הגדי לבית אבתם וחצי מטה מנשה לקחו
נחלתם׃ שני המטות וחצי המטה לקחו
נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ אלה שמות
האנשים אשר ינחלו לכם את הארץ אלעזר
הכהן ויהושע בן נון׃ ונשיא אחד נשיא אחד
ממטה תקחו לנחל את הארץ׃ ואלה שמות
האנשים למטה יהודה כלב בן יפנה׃ ולמטה
בני שמעון שמואל בן עמיהוד׃ למטה בנימן
אלידד בן כסלון׃ ולמטה בני דן נשיא בקי בן
יגלי׃ לבני יוסף למטה בני מנשה נשיא חניאל
בן אפד׃ ולמטה בני אפרים נשיא קמואל בן
שפטן׃ ולמטה בני זבולן נשיא אליצפן בן
פרנך׃ ולמטה בני יששכר נשיא פלטיאל בן
עזן׃ ולמטה בני אשר נשיא אחיהוד בן שלמי׃
ולמטה בני נפתלי נשיא פדהאל בן עמיהוד׃

אלה אשר צוה יהוה לנחל את בני ישראל בארץ
כנען׃
וידבר יהוה אל משה בערבת מואב על ירדן ירחו 35
לאמר׃ צו את בני ישראל ונתנו ללוים מנחלת
אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם
תתנו ללוים׃ והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם
יהיו לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם׃ ומגרשי
הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר וחוצה אלף
אמה סביב׃ ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה
אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים באמה
ואת פאת ים אלפים באמה ואת פאת צפון אלפים
באמה והעיר בתוך זה יהיה להם מגרשי הערים׃
ואת הערים אשר תתנו ללוים את שש ערי
המקלט אשר תתנו לנס שמה הרצח ועליהם
תתנו ארבעים ושתים עיר׃ כל הערים אשר
תתנו ללוים ארבעים ושמנה עיר אתהן ואת
מגרשיהן׃ והערים אשר תתנו מאחזת בני
ישראל מאת הרב תרבו ומאת המעט תמעיטו
איש כפי נחלתו אשר ינחלו יתן מעריו ללוים׃

וידבר יהוה אל משה לאמר׃ דבר אל בני
ישראל ואמרת אלהם כי אתם עברים את
הירדן ארצה כנען׃ והקריתם לכם ערים ערי
מקלט תהיינה לכם ונס שמה רצח מכה נפש
בשגגה׃ והיו לכם הערים למקלט מגאל ולא

ימות הרצח עד עמדו לפני העדה למשפט׃
והערים אשר תתנו שש ערי מקלט תהיינה
לכם׃ את שלש הערים תתנו מעבר לירדן ואת
שלש הערים תתנו בארץ כנען ערי מקלט
תהיינה׃ לבני ישראל ולגר ולתושב בתוכם
תהיינה שש הערים האלה למקלט לנוס שמה
כל מכה נפש בשגגה׃ ואם בכלי ברזל הכהו
וימת רצח הוא מות יומת הרצח׃ ואם באבן
יד אשר ימות בה הכהו וימת רצח הוא מות
יומת הרצח׃ או בכלי עץ יד אשר ימות בו
הכהו וימת רצח הוא מות יומת הרצח׃ גאל
הדם הוא ימית את הרצח בפגעו בו הוא ימתנו׃
ואם בשנאה יהדפנו או השליך עליו בצדיה
וימת׃ או באיבה הכהו בידו וימת מות יומת
המכה רצח הוא גאל הדם ימית את הרצח
בפגעו בו׃ ואם בפתע בלא איבה הדפו או
השליך עליו כל כלי בלא צדיה׃ או בכל אבן
אשר ימות בה בלא ראות ויפל עליו וימת
והוא לא אויב לו ולא מבקש רעתו׃ ושפטו
העדה בין המכה ובין גאל הדם על המשפטים
האלה׃ והצילו העדה את הרצח מיד גאל
הדם והשיבו אתו העדה אל עיר מקלטו
אשר נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדל
אשר משח אתו בשמן הקדש׃ ואם יצא יצא
הרצח את גבול עיר מקלטו אשר ינוס שמה׃

ומצא אתו גאל הדם מחוץ לגבול עיר מקלטו
ורצח גאל הדם את הרצח אין לו דם׃ כי בעיר
מקלטו ישב עד מות הכהן הגדל ואחרי מות
הכהן הגדל ישוב הרצח אל ארץ אחזתו׃
והיו אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם בכל
מושבתיכם׃ כל מכה נפש לפי עדים ירצח את
הרצח ועד אחד לא יענה בנפש למות׃ ולא
תקחו כפר לנפש רצח אשר הוא רשע למות
כי מות יומת׃ ולא תקחו כפר לנוס אל עיר
מקלטו לשוב לשבת בארץ עד מות הכהן׃
ולא תחניפו את הארץ אשר אתם בה כי הדם
הוא יחניף את הארץ ולארץ לא יכפר לדם
אשר שפך בה כי אם בדם שפכו׃ ולא תטמא
את הארץ אשר אתם ישבים בה אשר אני שכן
בתוכה כי אני יהוה שכן בתוך בני ישראל׃

ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני גלעד בן
מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף וידברו
לפני משה ולפני הנשאים ראשי אבות לבני
ישראל׃ ויאמרו את אדני צוה יהוה לתת את
הארץ בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צוה
ביהוה לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנתיו׃
והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים
ונגרעה נחלתן מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת
המטה אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע׃

ואם יהיה היבל לבני ישראל ונוספה נחלתן על
נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת
מטה אבתינו יגרע נחלתן׃ ויצו משה את בני
ישראל על פי יהוה לאמר כן מטה בני יוסף
דברים׃ זה הדבר אשר צוה יהוה לבנות
צלפחד לאמר לטוב בעיניהם תהיינה לנשים
אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים׃
ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל
מטה כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני
ישראל׃ וכל בת ירשת נחלה ממטות בני
ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה
לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת
אבתיו׃ ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר
כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל׃
כאשר צוה יהוה את משה כן עשו בנות
צלפחד׃ ותהיינה מחלה תרצה וחגלה ומלכה
ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן לנשים׃
ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ותהי
נחלתן על מטה משפחת אביהן׃ אלה המצות
והמשפטים אשר צוה יהוה ביד משה אל
בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו׃

קלב פסוקים סימן בלקן

סכום הפסוקים אלף ומאתים
ושמונים ושמונה ...
ומנין הסדרים ...
... סדר ...

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל
בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן
ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב׃ אחד עשר יום מחרב
דרך הר שעיר עד קדש ברנע׃ ויהי בארבעים שנה
בעשתי עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל
בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם׃
אחרי הכתו את סיחן מלך האמרי אשר יושב
בחשבון ואת עוג מלך הבשן אשר יושב בעשתרת
באדרעי׃ בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה
באר את התורה הזאת לאמר׃ יהוה אלהינו דבר
אלינו בחרב לאמר רב לכם שבת בהר הזה׃ פנו
וסעו לכם ובאו הר האמרי ואל כל שכניו בערבה
בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים ארץ הכנעני
והלבנון עד הנהר הגדל נהר פרת׃ ראה נתתי
לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ אשר
נשבע יהוה לאבתיכם לאברהם ליצחק וליעקב
לתת להם ולזרעם אחריהם׃ ואמר אלכם בעת
ההוא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם׃ יהוה
אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי
השמים לרב׃ יהוה אלהי אבותכם יסף עליכם
ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם׃
איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם׃
הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים
לשבטיכם ואשימם בראשיכם׃ ותענו אתי
ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות׃ ואקח

את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים
ואתן אתם ראשים עליכם שרי אלפים ושרי
מאות ושרי חמשים ושרי עשרת ושטרים
לשבטיכם׃ ואצוה את שפטיכם בעת ההוא
לאמר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק בין איש
ובין אחיו ובין גרו׃ לא תכירו פנים במשפט
כקטן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש
כי המשפט לאלהים הוא והדבר אשר יקשה
מכם תקרבון אלי ושמעתיו׃ ואצוה אתכם
בעת ההוא את כל הדברים אשר תעשון׃
ונסע מחרב ונלך את כל המדבר הגדול
והנורא ההוא אשר ראיתם דרך הר האמרי
כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש
ברנע׃ ואמר אלכם באתם עד הר האמרי אשר
יהוה אלהינו נתן לנו׃ ראה נתן יהוה אלהיך
לפניך את הארץ עלה רש כאשר דבר יהוה
אלהי אבתיך לך אל תירא ואל תחת׃ ותקרבון
אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו
ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר את
הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבא
אליהן׃ וייטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים
עשר אנשים איש אחד לשבט׃ ויפנו ויעלו
ההרה ויבאו עד נחל אשכל וירגלו אתה׃ ויקחו
בידם מפרי הארץ ויורדו אלינו וישבו אתנו דבר
ויאמרו טובה הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו׃

וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
וַתֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ
הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
לְהַשְׁמִידֵנוּ׃ אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ אֶת
לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת
בַּשָּׁמָיִם וְגַם בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם׃ וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא
תַעַרְצוּן וְלֹא תִירְאוּן מֵהֶם׃ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ
לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֵם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם
בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם׃ וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר
נְשָׂאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ בְּכָל
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד בֹּאֲכֶם עַד הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ
לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם בָּאֵשׁ
לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם׃
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע
לֵאמֹר׃ אִם יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע
הַזֶּה אֵת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת
לַאֲבֹתֵיכֶם׃ זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ
אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן אֲשֶׁר
מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה׃ גַּם בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם
לֵאמֹר גַּם אַתָּה לֹא תָבֹא שָׁם׃ יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן
הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי הוּא
יַנְחִלֶנָּה אֶת יִשְׂרָאֵל׃ וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז
יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה
יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִירָשׁוּהָ׃ וְאַתֶּם

פְּנוּ לָכֶם וּסְעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף׃ וַתַּעֲנוּ
וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה
וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ
אִישׁ אֶת כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא
תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנָּגְפוּ לִפְנֵי
אֹיְבֵיכֶם׃ וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ
אֶת פִּי יְהוָה וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה׃ וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי
הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם
כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים וַיַּכְּתוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר
עַד חָרְמָה׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא שָׁמַע
יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם׃ וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ
יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם׃ וַנֵּפֶן וַנִּסַּע
הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלָי
וַנָּסָב אֶת הַר שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ רַב לָכֶם סֹב
אֶת הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה׃ וְאֶת הָעָם צַו לֵאמֹר
אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים
בְּשֵׂעִיר וְיִירְאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד׃ אַל תִּתְגָּרוּ
בָם כִּי לֹא אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד מִדְרַךְ כַּף רָגֶל
כִּי יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת הַר שֵׂעִיר׃ אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ
מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם
בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל
מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ אֶת הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה
אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דָּבָר׃

ונעבר מאת אחינו בני עשו הישבים בשעיר
מדרך הערבה מאילת ומעצין גבר
ונפן ונעבר דרך מדבר מואב׃
ויאמר יהוה אלי אל תצר את מואב ואל תתגר
בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו ירשה כי
לבני לוט נתתי את ער ירשה׃ האמים לפנים
ישבו בה עם גדול ורב ורם כענקים׃ רפאים יחשבו
אף הם כענקים והמאבים יקראו להם אמים׃
ובשעיר ישבו החרים לפנים ובני עשו יירשום
וישמידום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה
ישראל לארץ ירשתו אשר נתן יהוה להם׃ עתה
קמו ועברו לכם את נחל זרד ונעבר את נחל זרד׃
והימים אשר הלכנו מקדש ברנע עד אשר
עברנו את נחל זרד שלשים ושמנה שנה עד
תם כל הדור אנשי המלחמה מקרב המחנה
כאשר נשבע יהוה להם׃ וגם יד יהוה היתה בם
להמם מקרב המחנה עד תמם׃ ויהי כאשר תמו
כל אנשי המלחמה למות מקרב העם׃
וידבר יהוה אלי לאמר׃ אתה
עבר היום את גבול מואב את ער׃ וקרבת מול
בני עמון אל תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן
מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני לוט נתתיה
ירשה׃ ארץ רפאים תחשב אף הוא רפאים
ישבו בה לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים׃
עם גדול ורב ורם כענקים וישמידם יהוה מפניהם

ויירשם וישבו תחתם׃ כאשר עשה לבני
עשו הישבים בשעיר אשר השמיד את החרי
מפניהם ויירשם וישבו תחתם עד היום הזה׃
והעוים הישבים בחצרים עד עזה כפתרים
היצאים מכפתור השמידם וישבו תחתם׃
קומו סעו ועברו את נחל ארנן ראה נתתי
בידך את סיחן מלך חשבון האמרי ואת ארצו
החל רש והתגר בו מלחמה׃ היום הזה אחל
תת פחדך ויראתך על פני העמים תחת כל
השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו
מפניך׃ ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל
סיחון מלך חשבון דברי שלום לאמר׃ אעברה
בארצך בדרך בדרך אלך לא אסור ימין
ושמאול׃ אכל בכסף תשברני ואכלתי ומים
בכסף תתן לי ושתיתי רק אעברה ברגלי׃
כאשר עשו לי בני עשו הישבים בשעיר
והמואבים הישבים בער עד אשר אעבר את
הירדן אל הארץ אשר יהוה אלהינו נתן לנו׃
ולא אבה סיחן מלך חשבון העברנו בו כי הקשה
יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו למען תתו
בידך כיום הזה׃ ויאמר יהוה
אלי ראה החלתי תת לפניך את סיחן ואת ארצו
החל רש לרשת את ארצו׃ ויצא סיחן לקראתנו
הוא וכל עמו למלחמה יהצה׃ ויתנהו יהוה
אלהינו לפנינו ונך אתו ואת בנו ואת כל עמו׃

ונלכד את כל עריו בעת ההוא ונחרם את כל
עיר מתם והנשים והטף לא השארנו שריד׃ רק
הבהמה בזזנו לנו ושלל הערים אשר לכדנו׃
מערער אשר על שפת נחל ארנן והעיר אשר
בנחל ועד הגלעד לא היתה קריה אשר שגבה
ממנו את הכל נתן יהוה אלהינו לפנינו׃ רק אל
ארץ בני עמון לא קרבת כל יד נחל יבק וערי ההר
וכל אשר צוה יהוה אלהינו׃ ונפן ונעל דרך הבשן
ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו הוא וכל עמו
למלחמה אדרעי׃ ויאמר יהוה אלי אל תירא אתו
כי בידך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית
לו כאשר עשית לסיחן מלך האמרי אשר יושב
בחשבון׃ ויתן יהוה אלהינו בידנו גם את עוג מלך
הבשן ואת כל עמו ונכהו עד בלתי השאיר לו
שריד׃ ונלכד את כל עריו בעת ההוא לא היתה קריה
אשר לא לקחנו מאתם ששים עיר כל חבל ארגב
ממלכת עוג בבשן׃ כל אלה ערים בצרת חומה
גבהה דלתים ובריח לבד מערי הפרזי הרבה
מאד׃ ונחרם אותם כאשר עשינו לסיחן מלך
חשבון החרם כל עיר מתם הנשים והטף׃ וכל
הבהמה ושלל הערים בזונו לנו׃ ונקח בעת
ההוא את הארץ מיד שני מלכי האמרי אשר
בעבר הירדן מנחל ארנן עד הר חרמון׃
צידנים יקראו לחרמון שרין והאמרי יקראו
לו שניר׃ כל ערי המישר וכל הגלעד וכל

הבשן עד סלכה ואדרעי ערי ממלכת עוג
בבשן׃ כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר
הרפאים הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת
בני עמון תשע אמות ארכה וארבע אמות
רחבה באמת איש׃ ואת הארץ הזאת ירשנו
בעת ההוא מערער אשר על נחל ארנן וחצי
הר הגלעד ועריו נתתי לראובני ולגדי׃ ויתר
הגלעד וכל הבשן ממלכת עוג נתתי לחצי
שבט המנשה כל חבל הארגב לכל הבשן
ההוא יקרא ארץ רפאים׃ יאיר בן מנשה לקח
את כל חבל ארגב עד גבול הגשורי והמעכתי
ויקרא אתם על שמו את הבשן חות יאיר עד
היום הזה׃ ולמכיר נתתי את הגלעד׃ ולראובני
ולגדי נתתי מן הגלעד ועד נחל ארנן תוך
הנחל וגבל ועד יבק הנחל גבול בני עמון׃
והערבה והירדן וגבל מכנרת ועד ים הערבה
ים המלח תחת אשדת הפסגה מזרחה׃
ואצו אתכם בעת ההוא לאמר יהוה אלהיכם
נתן לכם את הארץ הזאת לרשתה חלוצים
תעברו לפני אחיכם בני ישראל כל בני חיל׃
רק נשיכם וטפכם ומקנכם ידעתי כי מקנה
רב לכם ישבו בעריכם אשר נתתי לכם׃
עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם הם
את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם בעבר
הירדן ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם׃

ואת יהושוע צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת
את כל אשר עשה יהוה אלהיכם לשני המלכים
האלה כן יעשה יהוה לכל הממלכות אשר אתה עבר
שמה׃ לא תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם׃

ק״ה פס׳ סימן מלכיה

ואתחנן אל יהוה
בעת ההוא לאמר׃ אדני יהוה אתה החלות להראות
את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי אל
בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך׃
אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר
בעבר הירדן ההר הטוב הזה והלבנן׃ ויתעבר
יהוה בי למענכם ולא שמע אלי ויאמר יהוה
אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה׃ עלה
ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה
ומזרחה וראה בעיניך כי לא תעבר את הירדן הזה׃
וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו כי הוא יעבר
לפני העם הזה והוא ינחיל אותם את הארץ
אשר תראה׃ ונשב בגיא מול בית פעור׃

ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים
אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו
ובאתם וירשתם את הארץ אשר יהוה אלהי
אבתיכם נתן לכם׃ לא תספו על הדבר אשר
אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמר את
מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם׃
עיניכם הראות את אשר עשה יהוה בבעל

פעור כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור
השמידו יהוה אלהיך מקרבך׃ ואתם הדבקים
ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום׃ ראה למדתי
אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני יהוה
אלהי לעשות כן בקרב הארץ אשר אתם
באים שמה לרשתה׃ ושמרתם ועשיתם כי
הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים אשר
ישמעון את כל החקים האלה ואמרו רק עם
חכם ונבון הגוי הגדול הזה׃ כי מי גוי גדול אשר
לו אלהים קרבים אליו כיהוה אלהינו בכל קראנו
אליו׃ ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים
צדיקם ככל התורה הזאת אשר אנכי נתן
לפניכם היום׃ רק השמר לך ושמר נפשך מאד
פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן
יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך
ולבני בניך׃ יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך
בחרב באמר יהוה אלי הקהל לי את העם
ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל
הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם
ילמדון׃ ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר
בער באש עד לב השמים חשך ענן וערפל׃
וידבר יהוה אליכם מתוך האש קול דברים
אתם שמעים ותמונה אינכם ראים זולתי קול׃
ויגד לכם את בריתו אשר צוה אתכם לעשות
עשרת הדברים ויכתבם על שני לחות אבנים׃

ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים
ומשפטים לעשתכם אתם בארץ אשר אתם
עברים שמה לרשתה׃ ונשמרתם מאד לנפשתיכם
כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר יהוה אליכם
בחרב מתוך האש׃ פן תשחתון ועשיתם לכם פסל
תמונת כל סמל תבנית זכר או נקבה׃ תבנית כל
בהמה אשר בארץ תבנית כל צפור כנף אשר תעוף
בשמים׃ תבנית כל רמש באדמה תבנית כל דגה
אשר במים מתחת לארץ׃ ופן תשא עיניך
השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת
הכוכבים כל צבא השמים ונדחת והשתחוית
להם ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך אתם
לכל העמים תחת כל השמים׃ ואתכם לקח
יהוה ויוצא אתכם מכור הברזל ממצרים
להיות לו לעם נחלה כיום הזה׃ ויהוה התאנף
בי על דבריכם וישבע לבלתי עברי את הירדן
ולבלתי בא אל הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה׃ כי אנכי מת בארץ הזאת אינני
עבר את הירדן ואתם עברים וירשתם את
הארץ הטובה הזאת׃ השמרו לכם פן תשכחו את
ברית יהוה אלהיכם אשר כרת עמכם ועשיתם
לכם פסל תמונת כל אשר צוך יהוה אלהיך׃ כי
יהוה אלהיך אש אכלה הוא אל קנא׃

כי תוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ
והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם
הרע בעיני יהוה אלהיך להכעיסו׃ העידתי בכם
היום את השמים ואת הארץ כי אבד תאבדון
מהר מעל הארץ אשר אתם עברים את הירדן
שמה לרשתה לא תאריכן ימים עליה כי השמד
תשמדון׃ והפיץ יהוה אתכם בעמים ונשארתם
מתי מספר בגוים אשר ינהג יהוה אתכם שמה׃
ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם עץ ואבן
אשר לא יראון ולא ישמעון ולא יאכלון ולא יריחן׃
ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת כי
תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך׃ בצר לך ומצאוך
כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד
יהוה אלהיך ושמעת בקלו׃ כי אל רחום יהוה
אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את
ברית אבתיך אשר נשבע להם׃ כי שאל נא לימים
ראשנים אשר היו לפניך למן היום אשר ברא
אלהים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד
קצה השמים הנהיה כדבר הגדול הזה או
הנשמע כמהו׃ השמע עם קול אלהים מדבר
מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי׃ או הנסה
אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסת
באתת ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה ובזרוע
נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר עשה לכם
יהוה אלהיכם במצרים לעיניך׃ אתה הראת
לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו׃

מן השמים השמיעך את קלו ליסרך ועל הארץ
הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך
האש ותחת כי אהב את אבתיך ויבחר בזרעו
אחריו ויוצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים להוריש
גוים גדלים ועצמים ממך מפניך להביאך לתת
לך את ארצם נחלה כיום הזה וידעת היום
והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים בשמים
ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד ושמרת
את חקיו ואת מצותיו אשר אנכי מצוך היום אשר
ייטב לך ולבניך אחריך ולמען תאריך ימים על
האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך כל הימים

אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן
מזרחה שמש לנס שמה רוצח אשר ירצח את
רעהו בבלי דעת והוא לא שנא לו מתמל שלשם
ונס אל אחת מן הערים האל וחי את בצר
במדבר בארץ המישר לראובני ואת ראמת
בגלעד לגדי ואת גולן בבשן למנשי וזאת
התורה אשר שם משה לפני בני ישראל
אלה העדת והחקים והמשפטים אשר דבר
משה אל בני ישראל בצאתם ממצרים
בעבר הירדן בגיא מול בית פעור בארץ סיחן
מלך האמרי אשר יושב בחשבון אשר הכה
משה ובני ישראל בצאתם ממצרים ויירשו
את ארצו ואת ארץ עוג מלך הבשן שני מלכי

האמרי אשר בעבר הירדן מזרח שמש מערער
אשר על שפת נחל ארנן ועד הר שיאן הוא
חרמון וכל הערבה עבר הירדן מזרחה
ועד ים הערבה תחת אשדת הפסגה

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם שמע
ישראל את החקים ואת המשפטים אשר אנכי
דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשתם
יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב לא את
אבתינו כרת יהוה את הברית הזאת כי אתנו
אנחנו אלה פה היום כלנו חיים פנים בפנים דבר
יהוה עמכם בהר מתוך האש אנכי עמד בין
יהוה וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר
יהוה כי יראתם מפני האש ולא עליתם בהר
לאמר אנכי יהוה אלהיך
אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים לא
יהיה לך אלהים אחרים על פני לא תעשה לך פסל
כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ
מתחת ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא
פקד עון אבות על בנים ועל שלשים ועל
רבעים לשנאי ועשה חסד לאלפים לאהבי
ולשמרי מצותו לא
תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה
יהוה את אשר ישא את שמו לשוא

שמור את יום השבת לקדשו כאשר
צוך יהוה אלהיך ששת ימים תעבד ועשית כל
מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא
תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך
ואמתך ושורך וחמרך וכל בהמתך וגרך אשר
בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך
וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך יהוה
אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על כן
צוך יהוה אלהיך לעשות את יום השבת:
כבד את אביך ואת אמך
כאשר צוך יהוה אלהיך למען יאריכן ימיך
ולמען ייטב לך על האדמה אשר יהוה אלהיך
נתן לך: לא
תרצח: ולא
תנאף: ולא
תגנב: ולא
תענה ברעך עד שוא: ולא
תחמד אשת רעך: ולא
תתאוה בית רעך שדהו ועבדו ואמתו שורו
וחמרו וכל אשר לרעך: את
הדברים האלה דבר יהוה אל כל קהלכם בהר
מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף
ויכתבם על שני לחת אבנים ויתנם אלי: ויהי
כשמעכם את הקול מתוך החשך וההר בער
באש ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וזקניכם:

ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו את כבדו ואת
גדלו ואת קלו שמענו מתוך האש היום הזה
ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי: ועתה
למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם
יספים אנחנו לשמע את קול יהוה אלהינו עוד
ומתנו: כי מי כל בשר אשר שמע קול אלהים
חיים מדבר מתוך האש כמנו ויחי: קרב אתה
ושמע את כל אשר יאמר יהוה אלהינו ואת
תדבר אלינו את כל אשר ידבר יהוה אלהינו
אליך ושמענו ועשינו: וישמע יהוה את קול
דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי
את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו
כל אשר דברו: מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה
אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען
ייטב להם ולבניהם לעלם: לך אמר להם שובו
לכם לאהליכם: ואתה פה עמד עמדי ואדברה
אליך את כל המצוה והחקים והמשפטים
אשר תלמדם ועשו בארץ אשר אנכי נתן להם
לרשתה: ושמרתם לעשות כאשר צוה יהוה
אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל: בכל
הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו
למען תחיון וטוב לכם והארכתם ימים בארץ
אשר תירשון: וזאת המצוה החקים והמשפטים
אשר צוה יהוה אלהיכם ללמד אתכם לעשות
בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה:

למען תירא את יהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו
ומצותיו אשר אנכי מצוך אתה ובנך ובן בנך כל ימי
חייך ולמען יארכן ימיך ושמעת ישראל ושמרת
לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבון מאד כאשר
דבר יהוה אלהי אבתיך לך ארץ זבת חלב ודבש:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ואהבת
את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל
מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך
היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך:
וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך:

והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל
הארץ אשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק
וליעקב לתת לך ערים גדלת וטבת אשר לא בנית:
ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת ובֹרת
חצובים אשר לא חצבת כרמים וזיתים אשר
לא נטעת ואכלת ושבעת: השמר לך פן תשכח
את יהוה אשר הוציאך מארץ מצרים מבית
עבדים: את יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד
ובשמו תשבע: לא תלכון אחרי אלהים אחרים
מאלהי העמים אשר סביבותיכם: כי אל קנא
יהוה אלהיך בקרבך פן יחרה אף יהוה אלהיך בך
והשמידך מעל פני האדמה:

לא תנסו את יהוה אלהיכם כאשר
נסיתם במסה: שמור תשמרון את מצות יהוה
אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר צוך: ועשית הישר
והטוב בעיני יהוה למען ייטב לך ובאת וירשת
את הארץ הטבה אשר נשבע יהוה לאבתיך:
להדף את כל איביך מפניך כאשר דבר יהוה:

כי ישאלך בנך מחר
לאמר מה העדת והחקים והמשפטים אשר
צוה יהוה אלהינו אתכם: ואמרת לבנך עבדים
היינו לפרעה במצרים ויציאנו יהוה ממצרים
ביד חזקה: ויתן יהוה אותת ומפתים גדלים
ורעים במצרים בפרעה ובכל ביתו לעינינו:
ואותנו הוציא משם למען הביא אתנו לתת
לנו את הארץ אשר נשבע לאבתינו: ויצונו
יהוה לעשות את כל החקים האלה ליראה
את יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו
כהיום הזה: וצדקה תהיה לנו כי נשמר
לעשות את כל המצוה הזאת לפני יהוה
אלהינו כאשר צונו: כי
יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר אתה בא
שמה לרשתה ונשל גוים רבים מפניך החתי
והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי
והיבוסי שבעה גוים רבים ועצומים ממך:
ונתנם יהוה אלהיך לפניך והכיתם החרם
תחרים אתם לא תכרת להם ברית ולא תחנם:

ולא תתחתן בם בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח
לבנך כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלהים אחרים
וחרה אף יהוה בכם והשמידך מהר כי אם כה
תעשו להם מזבחתיהם תתצו ומצבתם תשברו
ואשיריהם תגדעון ופסיליהם תשרפון באש כי
עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך בחר יהוה אלהיך
להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על פני
האדמה לא מרבכם מכל העמים חשק יהוה בכם
ויבחר בכם כי אתם המעט מכל העמים כי
מאהבת יהוה אתכם ומשמרו את השבעה
אשר נשבע לאבתיכם הוציא יהוה אתכם ביד
חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פרעה מלך מצרים
וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים האל הנאמן
שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו
לאלף דור ומשלם לשנאיו אל פניו להאבידו
לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו ושמרת
את המצוה ואת החקים ואת המשפטים
אשר אנכי מצוך היום לעשותם

קיט פס סימן פלט

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה
ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך
את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתיך
ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי
אדמתך דגנך ותירשך ויצהרך שגר אלפיך
ועשתרת צאנך על האדמה אשר נשבע לאבתיך

לתת לך ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה בך
עקר ועקרה ובבהמתך והסיר יהוה ממך כל
חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא
ישימם בך ונתנם בכל שנאיך ואכלת את כל
העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תחוס
עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש
הוא לך כי תאמר
בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל
להורישם לא תירא מהם זכר תזכר את אשר
עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים המסת
הגדלת אשר ראו עיניך והאתת והמפתים
והיד החזקה והזרע הנטויה אשר הוצאך
יהוה אלהיך כן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים
אשר אתה ירא מפניהם וגם את הצרעה ישלח
יהוה אלהיך בם עד אבד הנשארים והנסתרים
מפניך לא תערץ מפניהם כי יהוה אלהיך
בקרבך אל גדול ונורא ונשל יהוה אלהיך
את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל
כלתם מהר פן תרבה עליך חית השדה ונתנם
יהוה אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד
השמדם ונתן מלכיהם בידך והאבדת את
שמם מתחת השמים לא יתיצב איש בפניך
עד השמדך אתם פסילי אלהיהם תשרפון
באש לא תחמד כסף וזהב עליהם ולקחת
לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה אלהיך הוא

ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמהו
שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא

כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון
לעשות למען תחיון ורביתם ובאתם וירשתם
את הארץ אשר נשבע יהוה לאבתיכם וזכרת
את כל הדרך אשר הוליכך יהוה אלהיך זה
ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך
לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותו אם לא
ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא
ידעת ולא ידעון אבתיך למען הודיעך כי לא
על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא
פי יהוה יחיה האדם שמלתך לא בלתה מעליך
ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה וידעת עם
לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו יהוה אלהיך
מיסרך ושמרת את מצות יהוה אלהיך
ללכת בדרכיו וליראה אתו כי יהוה אלהיך
מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת
ותהמת יצאים בבקעה ובהר ארץ חטה ושערה
וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש ארץ
אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל
בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב
נחשת ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך
על הארץ הטבה אשר נתן לך השמר לך
פן תשכח את יהוה אלהיך לבלתי שמר
מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום
פן תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת
ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך
וכל אשר לך ירבה ורם לבבך ושכחת את
יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית
עבדים המוליכך במדבר הגדל והנורא
נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים
המוציא לך מים מצור החלמיש המאכלך
מן במדבר אשר לא ידעון אבתיך למען
ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך
ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את
החיל הזה וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא
הנתן לך כח לעשות חיל למען הקים את
בריתו אשר נשבע לאבתיך כיום הזה

והיה אם שכח תשכח את יהוה אלהיך והלכת
אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחוית
להם העדתי בכם היום כי אבד תאבדון כגוים
אשר יהוה מאביד מפניכם כן תאבדון עקב
לא תשמעון בקול יהוה אלהיכם

שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת
גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלת ובצרת
בשמים עם גדול ורם בני ענקים אשר אתה
ידעת ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק

וידעת היום כי יהוה אלהיך הוא העבר לפניך
אש אכלה הוא ישמידם והוא יכניעם לפניך
והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר יהוה לך
אל תאמר בלבבך בהדף יהוה אלהיך אתם מלפניך
לאמר בצדקתי הביאני יהוה לרשת את הארץ
הזאת וברשעת הגוים האלה יהוה מורישם
מפניך לא בצדקתך ובישר לבבך אתה בא לרשת
את ארצם כי ברשעת הגוים האלה יהוה אלהיך
מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר
נשבע יהוה לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב׃
וידעת כי לא בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את
הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה ערף
אתה׃ זכר אל תשכח את אשר הקצפת את
יהוה אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת
מארץ מצרים עד באכם עד המקום הזה
ממרים הייתם עם יהוה׃ ובחרב הקצפתם
את יהוה ויתאנף יהוה בכם להשמיד אתכם׃
בעלתי ההרה לקחת לוחת האבנים לוחת הברית
אשר כרת יהוה עמכם ואשב בהר ארבעים
יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא
שתיתי׃ ויתן יהוה אלי את שני לוחת האבנים
כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל הדברים
אשר דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש
ביום הקהל׃ ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים
לילה נתן יהוה אלי את שני לחת האבנים

לחות הברית׃ ויאמר יהוה אלי קום רד מהר
מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים
סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם
מסכה׃ ויאמר יהוה אלי לאמר ראיתי את
העם הזה והנה עם קשה ערף הוא׃ הרף
ממני ואשמידם ואמחה את שמם מתחת
השמים ואעשה אותך לגוי עצום ורב ממנו׃
ואפן וארד מן ההר וההר בער באש ושני
לוחת הברית על שתי ידי׃ וארא והנה חטאתם
ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם
מהר מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם׃ ואתפש
בשני הלחת ואשלכם מעל שתי ידי ואשברם
לעיניכם׃ ואתנפל לפני יהוה כראשנה
ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי
ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר
חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו׃
כי יגרתי מפני האף והחמה אשר קצף יהוה
עליכם להשמיד אתכם וישמע יהוה אלי
גם בפעם ההוא׃ ובאהרן התאנף יהוה מאד
להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא׃
ואת חטאתכם אשר עשיתם את העגל
לקחתי ואשרף אתו באש ואכת אתו טחון
היטב עד אשר דק לעפר ואשלך את עפרו
אל הנחל הירד מן ההר׃ ובתבערה ובמסה
ובקברת התאוה מקצפים הייתם את יהוה׃

ובשלח יהוה אתכם מקדש ברנע לאמר עלו
ורשו את הארץ אשר נתתי לכם ותמרו את
פי יהוה אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
בקלו: ממרים הייתם עם יהוה מיום דעתי אתכם:
ואתנפל לפני יהוה את ארבעים היום ואת
ארבעים הלילה אשר התנפלתי כי אמר יהוה
להשמיד אתכם: ואתפלל אל יהוה ואמר אדני
יהוה אל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית
בגדלך אשר הוצאת ממצרים ביד חזקה: זכר
לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל
קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו: פן יאמרו
הארץ אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת יהוה
להביאם אל הארץ אשר דבר להם ומשנאתו
אותם הוציאם להמתם במדבר: והם עמך ונחלתך
אשר הוצאת בכחך הגדל ובזרעך הנטויה:

בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לוחת
אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך
ארון עץ: ואכתב על הלחת את הדברים אשר
היו על הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם
בארון: ואעש ארון עצי שטים ואפסל שני
לחת אבנים כראשנים ואעל ההרה ושני
הלחת בידי: ויכתב על הלחת כמכתב הראשון
את עשרת הדברים אשר דבר יהוה אליכם
בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם יהוה אלי:

ואפן וארד מן ההר ואשם את הלחת בארון
אשר עשיתי ויהיו שם כאשר צוני יהוה:
ובני ישראל נסעו מבארת בני יעקן מוסרה
שם מת אהרן ויקבר שם ויכהן אלעזר בנו
תחתיו: משם נסעו הגדגדה ומן הגדגדה
יטבתה ארץ נחלי מים: בעת ההוא הבדיל
יהוה את שבט הלוי לשאת את ארון ברית
יהוה לעמד לפני יהוה לשרתו ולברך בשמו
עד היום הזה: על כן לא היה ללוי חלק ונחלה
עם אחיו יהוה הוא נחלתו כאשר דבר יהוה
אלהיך לו: ואנכי עמדתי בהר כימים הראשנים
ארבעים יום וארבעים לילה וישמע יהוה אלי גם
בפעם ההוא לא אבה יהוה השחיתך: ויאמר
יהוה אלי קום לך למסע לפני העם ויבאו ויירשו
את הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם:

ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאל מעמך כי אם
ליראה את יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו ולאהבה
אתו ולעבד את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
נפשך: לשמר את מצות יהוה ואת חקתיו
אשר אנכי מצוך היום לטוב לך: הן ליהוה אלהיך
השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בה: רק
באבתיך חשק יהוה לאהבה אותם ויבחר בזרעם
אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה: ומלתם
את ערלת לבבכם וערפכם לא תקשו עוד:

כי יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני
האדנים האל הגדל הגבר והנורא אשר לא
ישא פנים ולא יקח שחד׃ עשה משפט יתום
ואלמנה ואהב גר לתת לו לחם ושמלה׃ ואהבתם
את הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים׃ את יהוה
אלהיך תירא אתו תעבד ובו תדבק ובשמו
תשבע׃ הוא תהלתך והוא אלהיך אשר עשה
אתך את הגדלת ואת הנוראת האלה אשר ראו
עיניך׃ בשבעים נפש ירדו אבתיך מצרימה
ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי השמים לרב׃
ואהבת את יהוה אלהיך ושמרת משמרתו
וחקתיו ומשפטיו ומצותיו כל הימים׃ וידעתם
היום כי לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר
לא ראו את מוסר יהוה אלהיכם את גדלו
את ידו החזקה וזרעו הנטויה׃ ואת אתתיו
ואת מעשיו אשר עשה בתוך מצרים
לפרעה מלך מצרים ולכל ארצו׃ ואשר עשה
לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר הציף את
מי ים סוף על פניהם ברדפם אחריכם ויאבדם
יהוה עד היום הזה׃ ואשר עשה לכם במדבר
עד באכם עד המקום הזה׃ ואשר עשה לדתן
ולאבירם בני אליאב בן ראובן אשר פצתה
הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת
אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב
כל ישראל׃ כי עיניכם הראת את כל מעשה

יהוה הגדל אשר עשה׃ ושמרתם את כל
המצוה אשר אנכי מצוך היום למען תחזקו
ובאתם וירשתם את הארץ אשר אתם
עברים שמה לרשתה׃ ולמען תאריכו ימים
על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם
לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש׃
כי הארץ אשר אתה
בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא
אשר יצאתם משם אשר תזרע את זרעך
והשקית ברגלך כגן הירק׃ והארץ אשר אתם
עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת
למטר השמים תשתה מים׃ ארץ אשר יהוה
אלהיך דרש אתה תמיד עיני יהוה אלהיך בה
מרשית השנה ועד אחרית שנה׃
והיה אם שמע תשמעו אל מצותי
אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה
אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם׃
ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש
ואספת דגנך ותירשך ויצהרך׃ ונתתי עשב
בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת׃ השמרו
לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם
אלהים אחרים והשתחויתם להם׃ וחרה אף
יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר
והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה
מעל הארץ הטבה אשר יהוה נתן לכם׃

וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־
נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ
לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם
לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ
וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
כִּי אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־
הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל־
דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ׃ וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים
מִכֶּם׃ כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ
לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן־הַנָּהָר
נְהַר־פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃
לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בִּפְנֵיכֶם פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם
יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃
רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן
לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא
תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם
מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם

לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃
וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים
וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ הֲלֹא־הֵמָּה בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ
הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל אֵצֶל
אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן
לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם
לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים 12
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ
כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃
אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ
שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם
וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם
אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה׃

וְהֵבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
וְאֵת תְּרוּמַת יֶדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת
בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם שָׁם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם
אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר
אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃
כִּי לֹא בָאתֶם עַד עָתָּה אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל
הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם אֶת
הַיַּרְדֵּן וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מַנְחִיל אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב
וִישַׁבְתֶּם בֶּטַח׃ וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָבִיאוּ
אֵת כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם
וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וּתְרֻמַת יֶדְכֶם וְכֹל
מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ וּשְׂמַחְתֶּם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם
וְעַבְדֵיכֶם וְאַמְהֹתֵיכֶם וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֵיכֶם
כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתְּכֶם׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן
תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ כִּי אִם
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שָׁם
תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּךָּ׃ רַק בְּכָל אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָשָׂר
כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ בְּכָל
שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃
רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵלוּ עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃

לֹא תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ
וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל
נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר וְנִדְבֹתֶיךָ וּתְרוּמַת יָדֶךָ׃ כִּי
אִם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ
וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן
תַּעֲזֹב אֶת הַלֵּוִי כָּל יָמֶיךָ עַל אַדְמָתֶךָ׃
כִּי יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ וְאָמַרְתָּ אֹכְלָה בָשָׂר כִּי תְאַוֶּה
נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכָל אַוַּת נַפְשְׁךָ תֹּאכַל
בָּשָׂר׃ כִּי יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ
וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ
וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכֹל אַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ אַךְ כַּאֲשֶׁר
יֵאָכֵל אֶת הַצְּבִי וְאֶת הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא
וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֶנּוּ׃ רַק חֲזַק לְבִלְתִּי אֲכֹל
הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ
עִם הַבָּשָׂר׃ לֹא תֹּאכְלֶנּוּ עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ
כַּמָּיִם׃ לֹא תֹּאכְלֶנּוּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ
אַחֲרֶיךָ כִּי תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ רַק
קָדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ לְךָ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ
אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה׃ וְעָשִׂיתָ עֹלֹתֶיךָ
הַבָּשָׂר וְהַדָּם עַל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדַם זְבָחֶיךָ
יִשָּׁפֵךְ עַל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל׃

שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי
מצוך למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם
כי תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך׃
כי יכרית יהוה אלהיך
את הגוים אשר אתה בא שמה לרשת אותם
מפניך וירשת אתם וישבת בארצם׃ השמר לך
פן תנקש אחריהם אחרי השמדם מפניך ופן
תדרש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים
האלה את אלהיהם ואעשה כן גם אני׃ לא תעשה
כן ליהוה אלהיך כי כל תועבת יהוה אשר
שנא עשו לאלהיהם כי גם את בניהם ואת
בנתיהם ישרפו באש לאלהיהם׃ את כל הדבר
אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו
לעשות לא תסף עליו ולא תגרע ממנו׃

כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך
אות או מופת׃ ובא האות והמופת אשר דבר
אליך לאמר נלכה אחרי אלהים אחרים אשר לא
ידעתם ונעבדם׃ לא תשמע אל דברי הנביא ההוא
או אל חולם החלום ההוא כי מנסה יהוה אלהיכם
אתכם לדעת הישכם אהבים את יהוה אלהיכם
בכל לבבכם ובכל נפשכם׃ אחרי יהוה אלהיכם
תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקלו
תשמעו ואתו תעבדו ובו תדבקון׃ והנביא ההוא
או חלם החלום ההוא יומת כי דבר סרה על

יהוה אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים
והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר
צוך יהוה אלהיך ללכת בה ובערת הרע מקרבך׃
כי יסיתך אחיך בן אמך
או בנך או בתך או אשת חיקך או רעך אשר
כנפשך בסתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים
אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך׃ מאלהי
העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך או
הרחקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ׃
לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך
עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו׃ כי הרג
תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו ויד
כל העם באחרנה׃ וסקלתו באבנים ומת כי
בקש להדיחך מעל יהוה אלהיך המוציאך
מארץ מצרים מבית עבדים׃ וכל ישראל
ישמעו ויראון ולא יוספו לעשות כדבר הרע
הזה בקרבך׃ כי תשמע
באחת עריך אשר יהוה אלהיך נתן לך
לשבת שם לאמר׃ יצאו אנשים בני בליעל
מקרבך וידיחו את ישבי עירם לאמר נלכה
ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעתם׃
ודרשת וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון
הדבר נעשתה התועבה הזאת בקרבך׃ הכה
תכה את ישבי העיר ההוא לפי חרב החרם
אתה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב׃

ואת כל שללה תקבץ אל תוך רחבה ושרפת
באש את העיר ואת כל שללה כליל ליהוה
אלהיך והיתה תל עולם לא תבנה עוד ולא ידבק
בידך מאומה מן החרם למען ישוב יהוה
מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרבך
כאשר נשבע לאבתיך כי תשמע בקול יהוה
אלהיך לשמר את כל מצותיו אשר אנכי
מצוך היום לעשות הישר בעיני יהוה אלהיך
14 בנים אתם ליהוה אלהיכם
לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך ובך בחר
יהוה להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר
על פני האדמה לא תאכל
כל תועבה זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה
כשבים ושה עזים איל וצבי ויחמור ואקו
ודישן ותאו וזמר וכל בהמה מפרסת
פרסה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה
בבהמה אתה תאכלו אך את זה לא תאכלו
ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה
את הגמל ואת הארנבת ואת השפן כי מעלה
גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם
לכם ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ולא
גרה טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו
ובנבלתם לא תגעו את
זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר

וקשקשת תאכלו וכל אשר אין לו סנפיר
וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם
כל צפור טהרה תאכלו
וזה אשר לא תאכלו מהם הנשר והפרס
והעזניה והראה ואת האיה והדיה למינה
ואת כל ערב למינו ואת בת היענה ואת
התחמס ואת השחף ואת הנץ למינהו את
הכוס ואת הינשוף והתנשמת והקאת ואת
הרחמה ואת השלך והחסידה והאנפה למינה
והדוכיפת והעטלף וכל שרץ העוף טמא
הוא לכם לא יאכלו כל עוף טהור תאכלו
לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך
תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש
אתה ליהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא
השדה שנה שנה ואכלת לפני יהוה אלהיך
במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר
דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך
למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל
הימים וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכל
שאתו כי ירחק ממך המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה
אלהיך ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך
והלכת אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו

ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר
ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך
ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך׃
והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק
ונחלה עמך׃ מקצה שלש
שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה
ההוא והנחת בשעריך׃ ובא הלוי כי אין לו חלק
ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך
ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל
מעשה ידך אשר תעשה׃
15 מקץ שבע שנים תעשה שמטה׃ וזה דבר
השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה
ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא
שמטה ליהוה׃ את הנכרי תגש ואשר יהיה לך
את אחיך תשמט ידך׃ אפס כי לא יהיה בך אביון
כי ברך יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה לרשתה׃ רק אם שמוע תשמע
בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את כל המצוה
הזאת אשר אנכי מצוך היום׃ כי יהוה אלהיך
ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה
לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו׃
כי יהיה בך אביון מאחד
אחיך באחד שעריך בארצך אשר יהוה
אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ולא
תקפץ את ידך מאחיך האביון׃ כי פתח תפתח

את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו
אשר יחסר לו׃ השמר לך פן יהיה דבר עם
לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע
שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון
ולא תתן לו וקרא עליך אל יהוה והיה בך
חטא׃ נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו
כי בגלל הדבר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל
מעשך ובכל משלח ידך׃ כי לא יחדל אביון
מקרב הארץ על כן אנכי מצוך לאמר פתח
תפתח את ידך לאחיך לעניך ולאבינך בארצך׃
כי ימכר לך אחיך
העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה
השביעת תשלחנו חפשי מעמך׃ וכי תשלחנו
חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם׃ הענק
תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר
ברכך יהוה אלהיך תתן לו׃ וזכרת כי עבד
היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על כן
אנכי מצוך את הדבר הזה היום׃ והיה כי יאמר
אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך
כי טוב לו עמך׃ ולקחת את המרצע ונתתה
באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך
תעשה כן׃ לא יקשה בעינך בשלחך אתו
חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך
שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר
תעשה׃

כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר
תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר שורך
ולא תגז בכור צאנך׃ לפני יהוה אלהיך תאכלנו
שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה
וביתך׃ וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע
לא תזבחנו ליהוה אלהיך׃ בשעריך תאכלנו
הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל׃ רק את דמו
לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים׃

שמור את חדש האביב ועשית פסח ליהוה
אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך
ממצרים לילה׃ וזבחת פסח ליהוה אלהיך
צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו
שם׃ לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל
עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ
מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ
מצרים כל ימי חייך׃ ולא יראה לך שאר בכל
גבלך שבעת ימים ולא ילין מן הבשר אשר
תזבח בערב ביום הראשון לבקר׃ לא תוכל
לזבח את הפסח באחד שעריך אשר יהוה
אלהיך נתן לך׃ כי אם אל המקום אשר יבחר
יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח את הפסח
בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים׃
ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה
אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך׃

ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי
עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה׃
שבעה שבעת תספר
לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה
שבעות׃ ועשית חג שבעות ליהוה אלהיך
מסת נדבת ידך אשר תתן כאשר יברכך
יהוה אלהיך׃ ושמחת לפני יהוה אלהיך
אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר
בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר
בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן
שמו שם׃ וזכרת כי עבד היית במצרים
ושמרת ועשית את החקים האלה׃

חג הסכת תעשה לך שבעת ימים באספך
מגרנך ומיקבך׃ ושמחת בחגך אתה ובנך
ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום
והאלמנה אשר בשעריך׃ שבעת ימים
תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה
כי יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל
מעשה ידיך והיית אך שמח׃ שלוש פעמים
בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
השבעות ובחג הסכות ולא יראה את פני
יהוה ריקם׃ איש כמתנת ידו כברכת יהוה
אלהיך אשר נתן לך׃

132

שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך
אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את
העם משפט צדק׃ לא תטה משפט לא תכיר
פנים ולא תקח שחד כי השחד יעור עיני חכמים
ויסלף דברי צדיקם׃ צדק צדק תרדף למען
תחיה וירשת את הארץ אשר יהוה אלהיך נתן
לך׃ לא תטע לך אשרה כל
עץ אצל מזבח יהוה אלהיך אשר תעשה לך׃
ולא תקים לך מצבה אשר שנא יהוה אלהיך׃
לא תזבח ליהוה אלהיך
שור ושה אשר יהיה בו מום כל דבר רע כי
תועבת יהוה אלהיך הוא׃ כי
ימצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה
אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את
הרע בעיני יהוה אלהיך לעבר בריתו׃ וילך
ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש
או לירח או לכל צבא השמים אשר לא
צויתי׃ והגד לך ושמעת ודרשת היטב והנה
אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת
בישראל׃ והוצאת את האיש ההוא או את
האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה
אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם
באבנים ומתו׃ על פי שנים עדים או שלשה
עדים יומת המת לא יומת על פי עד אחד׃
יד העדים תהיה בו בראשנה להמיתו ויד כל
העם באחרנה ובערת הרע מקרבך׃

כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין
דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך
וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר יהוה
אלהיך בו׃ ובאת אל הכהנים הלוים ואל השפט
אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את
דבר המשפט׃ ועשית על פי הדבר אשר יגידו
לך מן המקום ההוא אשר יבחר יהוה ושמרת
לעשות ככל אשר יורוך׃ על פי התורה אשר
יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה
לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל׃
והאיש אשר יעשה בזדון לבלתי שמע אל
הכהן העמד לשרת שם את יהוה אלהיך או
אל השפט ומת האיש ההוא ובערת הרע
מישראל׃ וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון
עוד׃ כי תבא אל הארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה
בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים
אשר סביבתי׃ שום תשים עליך מלך אשר
יבחר יהוה אלהיך בו מקרב אחיך תשים
עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר
לא אחיך הוא׃ רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב
את העם מצרימה למען הרבות סוס ויהוה
אמר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד

ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבבו וכסף וזהב
לא ירבה לו מאד והיה כשבתו על כסא
ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת
על ספר מלפני הכהנים הלוים והיתה עמו
וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ליראה את
יהוה אלהיו לשמר את כל דברי התורה הזאת
ואת החקים האלה לעשתם לבלתי רום לבבו
מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאול
למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו
בקרב ישראל   לא יהיה
לכהנים הלוים כל שבט לוי חלק ונחלה עם
ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון ונחלה
לא יהיה לו בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו
כאשר דבר לו   וזה
יהיה משפט הכהנים מאת העם מאת זבחי
הזבח אם שור אם שה ונתן לכהן הזרע
והלחיים והקבה ראשית דגנך תירשך ויצהרך
וראשית גז צאנך תתן לו כי בו בחר יהוה
אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה
הוא ובניו כל הימים   וכי
יבא הלוי מאחד שעריך מכל ישראל אשר
הוא גר שם ובא בכל אות נפשו אל המקום
אשר יבחר יהוה ושרת בשם יהוה אלהיו
ככל אחיו הלוים העמדים שם לפני יהוה
חלק כחלק יאכלו לבד ממכריו על האבות

כי אתה בא אל
הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תלמד
לעשות כתועבת הגוים ההם לא ימצא
בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים
מעונן ומנחש ומכשף וחבר חבר ושאל
אוב וידעני ודרש אל המתים כי תועבת
יהוה כל עשה אלה ובגלל התועבת האלה
יהוה אלהיך מוריש אותם מפניך תמים
תהיה עם יהוה אלהיך כי הגוים האלה
אשר אתה יורש אותם אל מעננים ואל
קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך יהוה
אלהיך נביא מקרבך מאחיך כמני יקים לך
יהוה אלהיך אליו תשמעון ככל אשר שאלת
מעם יהוה אלהיך בחרב ביום הקהל לאמר
לא אסף לשמע את קול יהוה אלהי ואת
האש הגדלה הזאת לא אראה עוד ולא אמות
ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו נביא
אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי
בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצונו והיה
האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר
ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו אך הנביא
אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר
לא צויתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלהים
אחרים ומת הנביא ההוא וכי תאמר בלבבך
איכה נדע את הדבר אשר לא דברו יהוה

אשר ידבר הנביא בשם יהוה ולא יהיה הדבר
ולא יבא הוא הדבר אשר לא דברו יהוה בזדון
דברו הנביא לא תגור ממנו׃
19 כי יכרית יהוה אלהיך את הגוים אשר יהוה
אלהיך נתן לך את ארצם וירשתם וישבת בעריהם
ובבתיהם׃ שלוש ערים תבדיל לך בתוך ארצך
אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה׃ תכין לך הדרך
ושלשת את גבול ארצך אשר ינחילך יהוה אלהיך
והיה לנוס שמה כל רצח׃ וזה דבר הרצח אשר
ינוס שמה וחי אשר יכה את רעהו בבלי דעת
והוא לא שנא לו מתמל שלשם׃ ואשר יבא את
רעהו ביער לחטב עצים ונדחה ידו בגרזן
לכרת העץ ונשל הברזל מן העץ ומצא את
רעהו ומת הוא ינוס אל אחת הערים האלה
וחי׃ פן ירדף גאל הדם אחרי הרצח כי יחם
לבבו והשיגו כי ירבה הדרך והכהו נפש ולו
אין משפט מות כי לא שנא הוא לו מתמול
שלשום׃ על כן אנכי מצוך לאמר שלש ערים
תבדיל לך׃ ואם ירחיב יהוה אלהיך את גבלך
כאשר נשבע לאבתיך ונתן לך את כל הארץ
אשר דבר לתת לאבתיך׃ כי תשמר את כל
המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי מצוך היום
לאהבה את יהוה אלהיך וללכת בדרכיו כל
הימים ויספת לך עוד שלש ערים על השלש
האלה׃ ולא ישפך דם נקי בקרב ארצך אשר

יהוה אלהיך נתן לך נחלה והיה עליך דמים׃
וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו
והכהו נפש ומת ונס אל אחת הערים האל׃
ושלחו זקני עירו ולקחו אתו משם ונתנו
אתו ביד גאל הדם ומת׃ לא תחוס עינך עליו
ובערת דם הנקי מישראל וטוב לך׃
לא תסיג גבול רעך אשר גבלו
ראשנים בנחלתך אשר תנחל בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך לרשתה׃
לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל
חטאת בכל חטא אשר יחטא על פי שני עדים
או על פי שלשה עדים יקום דבר׃ כי יקום עד
חמס באיש לענות בו סרה׃ ועמדו שני האנשים
אשר להם הריב לפני יהוה לפני הכהנים
והשפטים אשר יהיו בימים ההם׃ ודרשו השפטים
היטב והנה עד שקר העד שקר ענה באחיו׃
ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת
הרע מקרבך׃ והנשארים ישמעו ויראו ולא
יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך׃
ולא תחוס עינך נפש בנפש עין בעין שן בשן
יד ביד רגל ברגל׃
20 כי תצא למלחמה על איבך וראית
סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי
יהוה אלהיך עמך המעלך מארץ מצרים׃

והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר
אל העם ואמר אלהם שמע ישראל אתם
קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך
לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו
מפניהם כי יהוה אלהיכם ההלך עמכם להלחם
לכם עם איביכם להושיע אתכם ודברו
השטרים אל העם לאמר מי האיש אשר בנה
בית חדש ולא חנכו ילך וישב לביתו פן
ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו ומי האיש
אשר נטע כרם ולא חללו ילך וישב לביתו
פן ימות במלחמה ואיש אחר יחללנו ומי
האיש אשר ארש אשה ולא לקחה ילך
וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר
יקחנה ויספו השטרים לדבר אל העם ואמרו
מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו
ולא ימס את לבב אחיו כלבבו והיה ככלת
השטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות
בראש העם כי תקרב
אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום
והיה אם שלום תענך ופתחה לך והיה כל
העם הנמצא בה יהיו לך למס ועבדוך ואם
לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה
וצרת עליה ונתנה יהוה אלהיך בידך והכית
את כל זכורה לפי חרב רק הנשים והטף
והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל שללה

תבז לך ואכלת את שלל איביך אשר נתן
יהוה אלהיך לך כן תעשה לכל הערים הרחקת
ממך מאד אשר לא מערי הגוים האלה הנה
רק מערי העמים האלה אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה לא תחיה כל נשמה כי החרם
תחרימם החתי והאמרי הכנעני והפרזי החוי
והיבוסי כאשר צוך יהוה אלהיך למען אשר
לא ילמדו אתכם לעשות ככל תועבתם אשר
עשו לאלהיהם וחטאתם ליהוה אלהיכם
כי תצור אל עיר ימים
רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את
עצה לנדח עליו גרזן כי ממנו תאכל ואתו לא
תכרת כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור
רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא
אתו תשחית וכרת ובנית מצור על העיר
אשר הוא עשה עמך מלחמה עד רדתה

כי ימצא חלל באדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך
לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הכהו ויצאו
זקניך ושפטיך ומדדו אל הערים אשר סביבת
החלל והיה העיר הקרבה אל החלל ולקחו
זקני העיר ההוא עגלת בקר אשר לא עבד
בה אשר לא משכה בעל והורדו זקני העיר
ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד
בו ולא יזרע וערפו שם את העגלה בנחל

ונגשו הכהנים בני לוי כי בם בחר יהוה
אלהיך לשרתו ולברך בשם יהוה ועל פיהם
יהיה כל ריב וכל נגע׃ וכל זקני העיר ההוא
הקרבים אל החלל ירחצו את ידיהם על
העגלה הערופה בנחל׃ וענו ואמרו ידינו
לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו׃ כפר
לעמך ישראל אשר פדית יהוה ואל תתן דם נקי
בקרב עמך ישראל ונכפר להם הדם׃ ואתה
תבער הדם הנקי מקרבך כי תעשה הישר בעיני
יהוה׃ צ"ו פ"ס סימן עבדיהו כי
תצא למלחמה על איביך ונתנו יהוה אלהיך
בידך ושבית שביו׃ וראית בשביה אשת
יפת תאר וחשקת בה ולקחת לך לאשה׃
והבאתה אל תוך ביתך וגלחה את ראשה
ועשתה את צפרניה׃ והסירה את שמלת
שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה
ואת אמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה
ובעלתה והיתה לך לאשה׃ והיה אם לא
חפצת בה ושלחתה לנפשה ומכר לא
תמכרנה בכסף לא תתעמר בה תחת אשר
עניתה׃ כי תהיין לאיש
שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה
וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן
הבכר לשניאה׃ והיה ביום הנחילו את
בניו את אשר יהיה לו לא יוכל לבכר את

בן האהובה על פני בן השנואה הבכר׃ כי
את הבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים
בכל אשר ימצא לו כי הוא ראשית אנו לו
משפט הבכרה׃ כי
יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע
בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע
אליהם׃ ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו
אל זקני עירו ואל שער מקמו׃ ואמרו אל
זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו שמע
בקלנו זולל וסבא׃ ורגמהו כל אנשי עירו
באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל
ישראל ישמעו ויראו׃
וכי יהיה באיש חטא משפט מות
והומת ותלית אתו על עץ׃ לא תלין נבלתו
על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא כי
קללת אלהים תלוי ולא תטמא את אדמתך
אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה׃
לא תראה את שור אחיך או 22
את שיו נדחים והתעלמת מהם השב
תשיבם לאחיך׃ ואם לא קרוב אחיך אליך
ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך
עד דרש אחיך אתו והשבתו לו׃ וכן תעשה
לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל
אבדת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה
לא תוכל להתעלם׃

לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים
בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו׃
לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש
גבר שמלת אשה כי תועבת יהוה אלהיך כל
עשה אלה׃
כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או
על הארץ אפרחים או ביצים והאם רבצת על
האפרחים או על הביצים לא תקח האם על
הבנים׃ שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח
לך למען ייטב לך והארכת ימים׃
כי תבנה בית חדש ועשית מעקה
לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל
ממנו׃ לא תזרע כרמך כלאים פן תקדש
המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם׃
לא תחרש בשור ובחמר
יחדו׃ לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו׃
גדלים תעשה לך על ארבע
כנפות כסותך אשר תכסה בה׃
כי יקח איש אשה ובא אליה ושנאה׃
ושם לה עלילת דברים והוצא עליה שם רע
ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה
ולא מצאתי לה בתולים׃ ולקח אבי הנער
ואמה והוציאו את בתולי הנער אל זקני העיר
השערה׃ ואמר אבי הנער אל הזקנים את בתי
נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה׃ והנה הוא שם

עלילת דברים לאמר לא מצאתי לבתך בתולים
ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר
ולקחו זקני העיר ההוא את האיש ויסרו אתו׃
וענשו אתו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה כי
הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה
לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו׃
ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו
בתולים לנער׃ והוציאו את הנער אל פתח
בית אביה וסקלוה אנשי עירה באבנים ומתה
כי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה
ובערת הרע מקרבך׃ כי
ימצא איש שכב עם אשה בעלת בעל ומתו
גם שניהם האיש השכב עם האשה והאשה
ובערת הרע מישראל׃ כי
יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה
איש בעיר ושכב עמה׃ והוצאתם את שניהם
אל שער העיר ההוא וסקלתם אתם באבנים
ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר
ואת האיש על דבר אשר ענה את אשת
רעהו ובערת הרע מקרבך׃
ואם בשדה ימצא האיש את הנער
המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה
ומת האיש אשר שכב עמה לבדו׃ ולנער לא
תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר
יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה

135

כי בשדה מצאה צעקה הנער המארשה ואין
מושיע לה׃ כי ימצא איש
נער בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב
עמה ונמצאו׃ ונתן האיש השכב עמה לאבי
הנער חמשים כסף ולו תהיה לאשה תחת
אשר ענה לא יוכל שלחה כל ימיו׃
לא יקח איש את אשת אביו ולא
יגלה כנף אביו׃ לא יבא
פצוע דכא וכרות שפכה בקהל יהוה׃
לא יבא ממזר בקהל יהוה גם
דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה׃
לא יבא עמוני ומואבי בקהל יהוה
גם דור עשירי לא יבא להם בקהל יהוה עד עולם׃
על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים
בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך
את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים
לקללך׃ ולא אבה יהוה אלהיך לשמע אל בלעם
ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה לברכה
כי אהבך יהוה אלהיך׃ לא תדרש שלמם
וטבתם כל ימיך לעולם׃
לא תתעב אדמי כי אחיך הוא לא תתעב
מצרי כי גר היית בארצו׃ בנים אשר יולדו
להם דור שלישי יבא להם בקהל יהוה׃
כי תצא מחנה על איביך ונשמרת
מכל דבר רע׃ כי יהיה בך איש אשר לא יהיה

טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה לא
יבא אל תוך המחנה׃ והיה לפנות ערב ירחץ
במים וכבא השמש יבא אל תוך המחנה׃ ויד
תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ׃
ויתד תהיה לך על אזנך והיה בשבתך חוץ
וחפרתה בה ושבת וכסית את צאתך׃ כי
יהוה אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך
ולתת איביך לפניך והיה מחניך קדוש ולא
יראה בך ערות דבר ושב מאחריך׃
לא תסגיר עבד אל אדניו
אשר ינצל אליך מעם אדניו׃ עמך ישב
בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך
בטוב לו לא תוננו׃ לא
תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה
קדש מבני ישראל׃ לא תביא אתנן זונה
ומחיר כלב בית יהוה אלהיך לכל נדר כי
תועבת יהוה אלהיך גם שניהם׃
לא תשיך לאחיך נשך כסף נשך
אכל נשך כל דבר אשר ישך׃ לנכרי תשיך
ולאחיך לא תשיך למען יברכך יהוה אלהיך
בכל משלח ידך על הארץ אשר אתה בא
שמה לרשתה׃ כי תדר
נדר ליהוה אלהיך לא תאחר לשלמו כי
דרש ידרשנו יהוה אלהיך מעמך והיה בך
חטא׃ וכי תחדל לנדר לא יהיה בך חטא׃

מוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר נדרת ליהוה
אלהיך נדבה אשר דברת בפיך׃
כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך
שבעך ואל כליך לא תתן׃ כי
תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך וחרמש לא
תניף על קמת רעך׃ כי יקח
איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו
כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן
בידה ושלחה מביתו׃ ויצאה מביתו והלכה והיתה
לאיש אחר׃ ושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר
כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות
האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה׃ לא יוכל
בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות
לו לאשה אחרי אשר הטמאה כי תועבה הוא
לפני יהוה ולא תחטיא את הארץ אשר יהוה
אלהיך נתן לך נחלה׃ כי יקח
איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא יעבר
עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח
את אשתו אשר לקח׃ לא יחבל רחים ורכב
כי נפש הוא חבל׃ כי ימצא
איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו
ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע מקרבך׃
השמר בנגע הצרעת
לשמר מאד ולעשות ככל אשר יורו אתכם
הכהנים הלוים כאשר צויתם תשמרו לעשות׃

זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך
בצאתכם ממצרים׃ כי
תשה ברעך משאת מאומה לא תבא אל ביתו
לעבט עבטו׃ בחוץ תעמד והאיש אשר אתה
נשה בו יוציא אליך את העבוט החוצה׃ ואם
איש עני הוא לא תשכב בעבטו׃ השב תשיב
לו את העבוט כבוא השמש ושכב בשלמתו
וברכך ולך תהיה צדקה לפני יהוה אלהיך׃
לא תעשק שכיר עני ואביון
מאחיך או מגרך אשר בארצך בשעריך׃ ביומו
תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני הוא
ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך אל
יהוה והיה בך חטא׃ לא
יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות
איש בחטאו יומתו׃ לא
תטה משפט גר יתום ולא תחבל בגד אלמנה׃
וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך יהוה
אלהיך משם על כן אנכי מצוך לעשות את
הדבר הזה׃ כי תקצר
קצירך בשדך ושכחת עמר בשדה לא תשוב
לקחתו לגר ליתום ולאלמנה יהיה למען יברכך
יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך׃
כי תחבט זיתך לא תפאר אחריך
לגר ליתום ולאלמנה יהיה׃ כי תבצר כרמך
לא תעולל אחריך לגר ליתום ולאלמנה יהיה׃

וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים על כן אנכי
מצוך לעשות את הדבר הזה׃
25 כי יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט
ושפטום והצדיקו את הצדיק והרשיעו את
הרשע׃ והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט
והכהו לפניו כדי רשעתו במספר׃ ארבעים יכנו
לא יסיף פן יסיף להכתו על אלה מכה רבה
ונקלה אחיך לעיניך׃ לא תחסם שור בדישו׃
כי ישבו אחים יחדו ומת
אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת
החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו
לאשה ויבמה׃ והיה הבכור אשר תלד יקום על
שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל׃ ואם
לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו
השערה אל הזקנים ואמרה מאן יבמי להקים
לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי׃ וקראו לו
זקני עירו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי
לקחתה׃ ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים
וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה
ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית
אחיו׃ ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל׃
כי ינצו אנשים יחדו
איש ואחיו וקרבה אשת האחד להציל את אישה
מיד מכהו ושלחה ידה והחזיקה במבשיו׃
וקצתה את כפה לא תחוס עינך׃

לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה
וקטנה׃ לא יהיה לך בביתך איפה ואיפה גדולה
וקטנה׃ אבן שלמה וצדק יהיה לך איפה שלמה
וצדק יהיה לך למען יאריכו ימיך על
האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך׃ כי תועבת
יהוה אלהיך כל עשה אלה כל עשה עול׃

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך
בצאתכם ממצרים׃ אשר קרך בדרך ויזנב
בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע
ולא ירא אלהים׃ והיה בהניח יהוה אלהיך
לך מכל איביך מסביב בארץ אשר יהוה
אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר
עמלק מתחת השמים לא תשכח׃

26 והיה כי תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיך
נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה׃ ולקחת
מראשית כל פרי האדמה אשר תביא
מארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך ושמת
בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר יהוה
אלהיך לשכן שמו שם׃ ובאת אל הכהן
אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי
היום ליהוה אלהיך כי באתי אל הארץ אשר
נשבע יהוה לאבתינו לתת לנו׃ ולקח הכהן
הטנא מידך והניחו לפני מזבח יהוה אלהיך׃

ועניתָ ואמרתָ לפני יהוה אלהיך ארמי אבד אבי
וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי
גדול עצום ורב׃ וירעו אתנו המצרים ויענונו
ויתנו עלינו עבדה קשה׃ ונצעק אל יהוה אלהי
אבתינו וישמע יהוה את קלנו וירא את ענינו
ואת עמלנו ואת לחצנו׃ ויוצאנו יהוה ממצרים
ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות
ובמפתים׃ ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את
הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש׃ ועתה הנה
הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי
יהוה והנחתו לפני יהוה אלהיך והשתחוית לפני
יהוה אלהיך׃ ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך
יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר
בקרבך׃ כי תכלה לעשר
את כל מעשר תבואתך בשנה השלישת שנת
המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה
ואכלו בשעריך ושבעו׃ ואמרת לפני יהוה
אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי
ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר
צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי׃ לא
אכלתי באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא
ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי
עשיתי ככל אשר צויתני׃ השקיפה ממעון
קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל
ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת

לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש׃
היום הזה יהוה אלהיך מצוך לעשות
את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת
ועשית אותם בכל לבבך ובכל נפשך׃ את יהוה
האמרת היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו
ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו׃
ויהוה האמירך היום להיות לו לעם סגלה כאשר
דבר לך ולשמר כל מצותיו׃ ולתתך עליון על
כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת
ולהיתך עם קדש ליהוה אלהיך כאשר דבר׃

ויצו משה וזקני ישראל את העם לאמר שמר
את כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום׃
והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ
אשר יהוה אלהיך נתן לך והקמת לך אבנים
גדלות ושדת אתם בשיד׃ וכתבת עליהן את
כל דברי התורה הזאת בעברך למען אשר
תבא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך ארץ
זבת חלב ודבש כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך
לך׃ והיה בעברכם את הירדן תקימו את
האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום
בהר עיבל ושדת אותם בשיד׃ ובנית שם מזבח
ליהוה אלהיך מזבח אבנים לא תניף עליהם
ברזל׃ אבנים שלמות תבנה את מזבח יהוה
אלהיך והעלית עליו עולת ליהוה אלהיך׃

וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני יהוה
אלהיך׃ וכתבת על האבנים את כל דברי התורה
הזאת באר היטב׃ וידבר
משה והכהנים הלוים אל כל ישראל לאמר הסכת
ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך׃
ושמעת בקול יהוה אלהיך ועשית את מצותו
ואת חקיו אשר אנכי מצוך היום׃
ויצו משה את העם ביום ההוא לאמר׃ אלה
יעמדו לברך את העם על הר גרזים בעברכם
את הירדן שמעון ולוי ויהודה ויששכר ויוסף
ובנימן׃ ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן
גד ואשר וזבולן דן ונפתלי׃ וענו הלוים ואמרו
אל כל איש ישראל קול רם׃
ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה
תועבת יהוה מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו
כל העם ואמרו אמן׃ ארור
מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן׃
ארור מסיג גבול רעהו ואמר
כל העם אמן׃ ארור משגה
עור בדרך ואמר כל העם אמן׃
ארור מטה משפט גר יתום ואלמנה
ואמר כל העם אמן׃ ארור שכב עם אשת אביו
כי גלה כנף אביו ואמר כל העם אמן׃
ארור שכב עם כל בהמה ואמר
כל העם אמן׃ ארור שכב
עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר כל העם
אמן׃ ארור שכב עם חתנתו
ואמר כל העם אמן׃ ארור
מכה רעהו בסתר ואמר כל העם אמן׃
ארור לקח שחד להכות נפש דם
נקי ואמר כל העם אמן׃
ארור אשר לא יקים את דברי התורה
הזאת לעשות אותם ואמר כל העם אמן׃

28
והיה אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום
ונתנך יהוה אלהיך עליון על כל גויי הארץ׃ ובאו
עליך כל הברכות האלה והשיגך כי תשמע בקול
יהוה אלהיך׃ ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה׃
ברוך פרי בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך
שגר אלפיך ועשתרות צאנך׃ ברוך טנאך
ומשארתך׃ ברוך אתה בבאך וברוך אתה
בצאתך׃ יתן יהוה את איביך הקמים עליך
נגפים לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה
דרכים ינוסו לפניך׃ יצו יהוה אתך את הברכה
באסמיך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך׃ יקימך יהוה לו לעם
קדוש כאשר נשבע לך כי תשמר את מצות
יהוה אלהיך והלכת בדרכיו׃ וראו כל עמי
הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך׃

והותרך יהוה לטובה בפרי בטנך ובפרי
בהמתך ובפרי אדמתך על האדמה אשר
נשבע יהוה לאבתיך לתת לך׃ יפתח יהוה לך
את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר
ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך והלוית
גוים רבים ואתה לא תלוה׃ ונתנך יהוה לראש
ולא לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה
כי תשמע אל מצות יהוה אלהיך אשר אנכי
מצוך היום לשמר ולעשות׃ ולא תסור מכל
הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום ימין
ושמאול ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם׃

והיה אם לא תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
לעשות את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי
מצוך היום ובאו עליך כל הקללות האלה
והשיגוך׃ ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה׃
ארור טנאך ומשארתך׃ ארור פרי בטנך ופרי
אדמתך שגר אלפיך ועשתרת צאנך׃ ארור אתה
בבאך וארור אתה בצאתך׃ ישלח יהוה בך את
המארה את המהומה ואת המגערת בכל משלח
ידך אשר תעשה עד השמדך ועד אבדך מהר
מפני רע מעלליך אשר עזבתני׃ ידבק יהוה בך
את הדבר עד כלתו אתך מעל האדמה אשר
אתה בא שמה לרשתה׃ יככה יהוה בשחפת
ובקדחת ובדלקת ובחרחר ובחרב ובשדפון

ובירקון ורדפוך עד אבדך׃ והיו שמיך אשר
על ראשך נחשת והארץ אשר תחתיך
ברזל׃ יתן יהוה את מטר ארצך אבק ועפר
מן השמים ירד עליך עד השמדך׃ יתנך
יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד תצא אליו
ובשבעה דרכים תנוס לפניו והיית לזעוה
לכל ממלכות הארץ׃ והיתה נבלתך למאכל
לכל עוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד׃
יככה יהוה בשחין מצרים ובעפלים ובגרב
ובחרס אשר לא תוכל להרפא׃ יככה יהוה
בשגעון ובעורון ובתמהון לבב׃ והיית
ממשש בצהרים כאשר ימשש העור באפלה
ולא תצליח את דרכיך והיית אך עשוק וגזול
כל הימים ואין מושיע׃ אשה תארש ואיש
אחר ישגלנה בית תבנה ולא תשב בו כרם
תטע ולא תחללנו׃ שורך טבוח לעיניך ולא
תאכל ממנו חמרך גזול מלפניך ולא ישוב
לך צאנך נתנות לאיביך ואין לך מושיע׃
בניך ובנתיך נתנים לעם אחר ועיניך ראות
וכלות אליהם כל היום ואין לאל ידך׃ פרי
אדמתך וכל יגיעך יאכל עם אשר לא ידעת
והיית רק עשוק ורצוץ כל הימים׃ והיית
משגע ממראה עיניך אשר תראה׃ יככה
יהוה בשחין רע על הברכים ועל השקים אשר
לא תוכל להרפא מכף רגלך ועד קדקדך׃

יולך יהוה אתך ואת מלכך אשר תקים עליך אל
גוי אשר לא ידעת אתה ואבתיך ועבדת שם
אלהים אחרים עץ ואבן והיית לשמה למשל
ולשנינה בכל העמים אשר ינהגך יהוה שמה
זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו
הארבה כרמים תטע ועבדת ויין לא תשתה ולא
תאגר כי תאכלנו התלעת זיתים יהיו לך בכל
גבולך ושמן לא תסוך כי ישל זיתך בנים ובנות
תוליד ולא יהיו לך כי ילכו בשבי כל עצך ופרי
אדמתך יירש הצלצל הגר אשר בקרבך יעלה
עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה הוא
ילוך ואתה לא תלונו הוא יהיה לראש ואתה תהיה
לזנב ובאו עליך כל הקללות האלה ורדפוך
והשיגוך עד השמדך כי לא שמעת בקול
יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך
והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד עולם
תחת אשר לא עבדת את יהוה אלהיך בשמחה
ובטוב לבב מרב כל ועבדת את איביך אשר
ישלחנו יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם ובחסר
כל ונתן על ברזל על צוארך עד השמידו
אתך ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה הארץ
כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא תשמע
לשנו גוי עז פנים אשר לא ישא פנים לזקן
ונער לא יחן ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך
עד השמדך אשר לא ישאיר לך דגן תירוש

ויצהר שגר אלפיך ועשתרת צאנך עד האבידו
אתך והצר לך בכל שעריך עד רדת חמתיך
הגבהת והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל
ארצך והצר לך בכל שעריך בכל ארצך
אשר נתן יהוה אלהיך לך ואכלת פרי בטנך
בשר בניך ובנתיך אשר נתן לך יהוה אלהיך
במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך האיש
הרך בך והענג מאד תרע עינו באחיו ובאשת
חיקו וביתר בניו אשר יותיר מתת לאחד מהם
מבשר בניו אשר יאכל מבלי השאיר לו כל
במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך בכל
שעריך הרכה בך והענגה אשר לא נסתה
כף רגלה הצג על הארץ מהתענג ומרך
תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה ובשליתה
היוצת מבין רגליה ובבניה אשר תלד כי
תאכלם בחסר כל בסתר במצור ובמצוק
אשר יציק לך איבך בשעריך אם לא תשמר
לעשות את כל דברי התורה הזאת הכתבים
בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא
הזה את יהוה אלהיך והפלא יהוה את
מכתך ואת מכות זרעך מכות גדלת ונאמנות
וחלים רעים ונאמנים והשיב בך את כל
מדוה מצרים אשר יגרת מפניהם ודבקו בך
גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר
התורה הזאת יעלם יהוה עליך עד השמדך

ונשארתם במתי מעט תחת אשר הייתם
ככוכבי השמים לרב כי לא שמעת בקול יהוה
אלהיך: והיה כאשר שש יהוה עליכם להיטיב
אתכם ולהרבות אתכם כן ישיש יהוה עליכם
להאביד אתכם ולהשמיד אתכם ונסחתם
מעל האדמה אשר אתה בא שמה לרשתה:
והפיצך יהוה בכל העמים מקצה הארץ ועד
קצה הארץ ועבדת שם אלהים אחרים אשר
לא ידעת אתה ואבתיך עץ ואבן: ובגוים ההם
לא תרגיע ולא יהיה מנוח לכף רגלך ונתן
יהוה לך שם לב רגז וכליון עינים ודאבון נפש:
והיו חייך תלאים לך מנגד ופחדת לילה ויומם
ולא תאמין בחייך: בבקר תאמר מי יתן ערב
ובערב תאמר מי יתן בקר מפחד לבבך אשר
תפחד וממראה עיניך אשר תראה: והשיבך
יהוה מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך
לא תסיף עוד לראתה והתמכרתם שם לאיביך
לעבדים ולשפחות ואין קנה:
אלה דברי הברית אשר צוה יהוה
את משה לכרת את בני ישראל בארץ מואב
מלבד הברית אשר כרת אתם בחרב:

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם אתם
ראיתם את כל אשר עשה יהוה לעיניכם בארץ
מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: המסות

הגדלת אשר ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים
ההם: ולא נתן יהוה לכם לב לדעת ועינים לראות
ואזנים לשמע עד היום הזה: ואולך אתכם ארבעים
שנה במדבר לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלך
לא בלתה מעל רגלך: לחם לא אכלתם ויין
ושכר לא שתיתם למען תדעו כי אני יהוה
אלהיכם: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיחן
מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו
למלחמה ונכם: ונקח את ארצם ונתנה
לנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי:
ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם
אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון:

קכב פס׳ סימן מכבי

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם
ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל
איש ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב
מחניך מחטב עציך עד שאב מימיך:
לעברך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר
יהוה אלהיך כרת עמך היום: למען הקים
אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים
כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך
לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם
אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת:
כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני
יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום:

כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים
ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם:
ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן
כסף וזהב אשר עמהם: פן יש בכם איש או אשה
או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם
יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם
פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה
בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו
לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען
ספות הרוה את הצמאה: לא יאבה יהוה סלח
לו כי אז יעשן אף יהוה וקנאתו באיש ההוא
ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה
יהוה את שמו מתחת השמים: והבדילו יהוה
לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית
הכתובה בספר התורה הזה: ואמר הדור
האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם והנכרי
אשר יבא מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ
ההוא ואת תחלאיה אשר חלה יהוה בה: גפרית
ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמח
ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת סדם ועמרה
אדמה וצביים אשר הפך יהוה באפו ובחמתו:
ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ
הזאת מה חרי האף הגדול הזה: ואמרו על
אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר
כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו

ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים
אשר לא ידעום ולא חלק להם: ויחר אף יהוה
בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה
הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל
אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם
אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה
אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות
את כל דברי התורה הזאת:

והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה
הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת
אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך
שמה: ושבת עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו
ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל
לבבך ובכל נפשך: ושב יהוה אלהיך את
שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים
אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: אם יהיה
נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך
ומשם יקחך: והביאך יהוה אלהיך אל הארץ
אשר ירשו אבתיך וירשתה והיטבך והרבך
מאבתיך: ומל יהוה אלהיך את לבבך ואת לבב
זרעך לאהבה את יהוה אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך למען חייך: ונתן יהוה אלהיך
את כל האלות האלה על איביך ועל שנאיך
אשר רדפוך: ואתה תשוב ושמעת בקול יהוה
ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום:

והותירך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך בפרי
בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטבה כי
ישוב יהוה לשוש עליך לטוב כאשר שש על
אבתיך׃ כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה
כי תשוב אל יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך׃
כי המצוה הזאת אשר
אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא
רחקה הוא׃ לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו
השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה׃
ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל
עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה׃
כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו׃
ראה נתתי לפניך היום את
החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע׃ אשר
אנכי מצוך היום לאהבה את יהוה אלהיך ללכת
בדרכיו ולשמר מצותיו וחקתיו ומשפטיו
וחיית ורבית וברכך יהוה אלהיך בארץ אשר
אתה בא שמה לרשתה׃ ואם יפנה לבבך ולא
תשמע ונדחת והשתחוית לאלהים אחרים
ועבדתם׃ הגדתי לכם היום כי אבד תאבדון לא
תאריכן ימים על האדמה אשר אתה עבר את
הירדן לבוא שמה לרשתה׃ העידתי בכם היום
את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי
לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען

תחיה אתה וזרעך׃ לאהבה את יהוה אלהיך
לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך וארך
ימיך לשבת על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם׃

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל׃
ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום
לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא
תעבר את הירדן הזה׃ יהוה אלהיך הוא עבר
לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך
וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר
יהוה׃ ועשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון
ולעוג מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם׃
ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל המצוה
אשר צויתי אתכם׃ חזקו ואמצו אל תיראו ואל
תערצו מפניהם כי יהוה אלהיך הוא ההלך
עמך לא ירפך ולא יעזבך׃
ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לעיני
כל ישראל חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם
הזה אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבתם לתת
להם ואתה תנחילנה אותם׃ ויהוה הוא ההלך
לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך
לא תירא ולא תחת׃ ויכתב משה את התורה
הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי הנשאים
את ארון ברית יהוה ואל כל זקני ישראל

וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד
שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃ בְּבוֹא כָל יִשְׂרָאֵל
לֵרָאוֹת אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר
תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּאָזְנֵיהֶם׃ הַקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים
וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ
וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וּבְנֵיהֶם
אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת
קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד׃ וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד
עַמּוּד הֶעָנָן עַל פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל
מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה
וְזָנָה אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא
שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
כָּרַתִּי אִתּוֹ׃ וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם הַהוּא וַעֲזַבְתִּים
וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ
רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא
עַל כִּי אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵלֶּה׃
וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כָּל

הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃
וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָהּ
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימָהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה
לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי אֲבִיאֶנּוּ
אֶל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת
חָלָב וּדְבַשׁ וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת
בְּרִיתִי׃ וְהָיָה כִּי תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת
וְצָרוֹת וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי
לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת יִצְרוֹ אֲשֶׁר
הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבָּעְתִּי׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְצַו אֶת
יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן וַיֹּאמֶר חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה
תָּבִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת
מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל סֵפֶר
עַד תֻּמָּם׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן
בְּרִית יְהוָה לֵאמֹר׃ לָקֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
וְשַׂמְתֶּם אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְהָיָה שָׁם בְּךָ לְעֵד׃ כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת מֶרְיְךָ
וְאֶת עָרְפְּךָ הַקָּשֶׁה הֵן בְּעוֹדֶנִּי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם
מַמְרִים הֱיִתֶם עִם יְהוָה וְאַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתִי׃
הַקְהִילוּ אֵלַי אֶת כָּל זִקְנֵי שִׁבְטֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם
וַאֲדַבְּרָה בְאָזְנֵיהֶם אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

ואעידה בם את השמים ואת הארץ׃ כי ידעתי
אחרי מותי כי השחת תשחתון וסרתם מן
הדרך אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה
באחרית הימים כי תעשו את הרע בעיני יהוה
להכעיסו במעשה ידיכם׃ וידבר משה באזני כל
קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם׃

ע׳ פיש׳ סימן אדניה

32

האזינו השמים ואדברה   ותשמע הארץ אמרי פי
יערף כמטר לקחי   תזל כטל אמרתי
כשעירם עלי דשא   וכרביבים עלי עשב
כי שם יהוה אקרא   הבו גדל לאלהינו
הצור תמים פעלו   כי כל דרכיו משפט
אל אמונה ואין עול   צדיק וישר הוא
שחת לו לא בניו מומם   דור עקש ופתלתל
הליהוה תגמלו זאת   עם נבל ולא חכם
הלוא הוא אביך קנך   הוא עשך ויכננך
ימות עולם בינו שנות דר ודר   שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך
בהנחל עליון גוים   בהפרידו בני אדם
יצב גבלת עמים   למספר בני ישראל
כי חלק יהוה עמו   יעקב חבל נחלתו
ימצאהו בארץ מדבר   ובתהו ילל ישמן
יסבבנהו יבוננהו   יצרנהו כאישון עינו
כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף   יפרש כנפיו יקחהו ישאהו על אברתו
יהוה בדד ינחנו   ואין עמו אל נכר
ירכבהו על במותי ארץ   ויאכל תנובת שדי

וינקהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור׃
חמאת בקר וחלב צאן עם חלב כרים ואילים
בני בשן ועתודים עם חלב כליות חטה
ודם ענב תשתה חמר׃ וישמן ישרון ויבעט
שמנת עבית כשית ויטש אלוה עשהו
וינבל צור ישעתו׃ יקנאהו בזרים
בתועבת יכעיסהו׃ יזבחו לשדים לא אלה
אלהים לא ידעום חדשים מקרב באו
לא שערום אבתיכם׃ צור ילדך תשי
ותשכח אל מחללך׃ וירא יהוה וינאץ
מכעס בניו ובנתיו׃ ויאמר אסתירה פני מהם
אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה
בנים לא אמן בם׃ הם קנאוני בלא אל
כעסוני בהבליהם ואני אקניאם בלא עם
בגוי נבל אכעיסם׃ כי אש קדחה באפי
ותיקד עד שאול תחתית ותאכל ארץ ויבלה
ותלהט מוסדי הרים׃ אספה עלימו רעות
חצי אכלה בם׃ מזי רעב ולחמי רשף
וקטב מרירי ושן בהמות אשלח בם
עם חמת זחלי עפר׃ מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה
גם בחור גם בתולה יונק עם איש שיבה׃ אמרתי אפאיהם
אשביתה מאנוש זכרם׃ לולי כעס אויב אגור
פן ינכרו צרימו פן יאמרו ידנו רמה
ולא יהוה פעל כל זאת׃ כי גוי אבד עצות המה
ואין בהם תבונה׃ לו חכמו ישכילו זאת

יבינו לאחריתם: איכה ירדף אחד אלף
ושנים יניסו רבבה אם לא כי צורם מכרם
ויהוה הסגירם: כי לא כצורנו צורם
ואיבינו פלילים: כי מגפן סדם גפנם
ומשדמות עמרה ענבמו ענבי רוש
אשכלת מררת למו: חמת תנינם יינם
וראש פתנים אכזר: הלא הוא כמס עמדי
חתום באוצרתי: לי נקם ושלם
לעת תמוט רגלם כי קרוב יום אידם
וחש עתדת למו: כי ידין יהוה עמו
ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד
ואפס עצור ועזוב: ואמר אי אלהימו
צור חסיו בו: אשר חלב זבחימו יאכלו
ישתו יין נסיכם יקומו ויעזרכם
יהי עליכם סתרה: ראו עתה כי אני אני הוא
ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה
מחצתי ואני ארפא ואין מידי מציל:
כי אשא אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי לעלם:
אם שנותי ברק חרבי ותאחז במשפט ידי
אשיב נקם לצרי ולמשנאי אשלם:
אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר
מדם חלל ושביה מראש פרעות אויב:
הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום
ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו
פ

ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון ויכל משה
לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים
אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי התורה
הזאת כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה
אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה׃

וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה לאמר עלה אל הר העברים הזה הר נבו אשר
בארץ מואב אשר על פני ירחו וראה את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה׃
ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל עמיך כאשר מת אהרן אחיך בהר ההר
ויאסף אל עמיו על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל במי מריבת קדש מדבר צן על
אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל כי מנגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא
אל הארץ אשר אני נתן לבני ישראל׃

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו׃
ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש
מימינו אשדת למו׃ אף חבב עמים כל קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא
מדברתיך׃ תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב׃ ויהי בישרון מלך
בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל׃ יחי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר׃
וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל עמו
תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה׃
וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על מי
מריבה׃ האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בנו לא ידע כי
שמרו אמרתך ובריתך ינצרו׃ יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו
קטורה באפך וכליל על מזבחך׃ ברך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ
מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומון׃ לבנימן אמר ידיד יהוה
ישכן לבטח עליו חפף עליו כל היום ובין כתפיו שכן׃ וליוסף
אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת׃

וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים ומראש
הררי קדם וממגד גבעות עולם׃ וממגד ארץ ומלאה
ורצון שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד
נזיר אחיו׃ בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו
בהם עמים ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות
אפרים והם אלפי מנשה׃
ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר
באהליך׃ עמים הר יקראו שם יזבחו זבחי צדק כי
שפע ימים יינקו ושפוני טמוני חול׃
ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן
וטרף זרוע אף קדקד׃ וירא ראשית לו כי שם חלקת
מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה
ומשפטיו עם ישראל׃ ולדן
אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן׃ ולנפתלי אמר
נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום
ירשה׃ ולאשר אמר ברוך
מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו׃
ברזל ונחשת מנעלך וכימיך דבאך׃ אין כאל
ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים׃
מעונה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש
מפניך אויב ויאמר השמד׃ וישכן ישראל
בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש
אף שמיו יערפו טל׃ אשריך ישראל מי
כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך ואשר חרב
גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו

תדרך׃ ויעל משה
מערבת מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר
על פני ירחו ויראהו יהוה את כל הארץ את
הגלעד עד דן׃ ואת כל נפתלי ואת ארץ
אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים
האחרון׃ ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו
עיר התמרים עד צער׃ ויאמר יהוה אליו
זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק
וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך
בעיניך ושמה לא תעבר׃ וימת שם משה
עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה׃ ויקבר
אתו בגי בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע
איש את קברתו עד היום הזה׃ ומשה בן
מאה ועשרים שנה במתו לא כהתה עינו
ולא נס לחה׃ ויבכו בני ישראל את משה
בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי בכי
אבל משה׃ ויהושע בן נון מלא רוח חכמה
כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני
ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה׃
ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו
יהוה פנים אל פנים׃ לכל האתת והמופתים
אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים
לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו׃ ולכל היד
החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה
משה לעיני כל ישראל׃

תורת יי תמימה משיבת נפש

סכום הפסוקים שלספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה סימן אך לך
סכום הפסוקים שלספר ואלה שמות אלף ומאתים ותשעה פסוקים סימן ארט
סכום הפסוקים שלספר ויקרא שמונה מאות וחמשים ותשעה סימן נטף
סכום הפסוקים שלספר במדבר סיני אלף ומאתים ושמונים ושמונה סימן ארפח
סכום הפסוקים שלספר אלה הדברים תשע מאות וחמשים וחמשה סימן הנך

ודע כי מן בראשית עד ויבא חמור אלף פסוקים
ומן ויבא חמור עד כי יד על כס יה אלף פסוקים
ומן כי יד עד מבשרם לא תאכלו אלף פסוקים
ומן מבשרם עד והורד המשכן אלף פסוקים
ומן והורד עד ועתה ישראל שמע אלף פסוקים
ומן ועתה ישראל שמע עד סוף התורה שמונה מאות ארבעים וחמשה פסוקים

[illegible] הפסוקים שלכל התורה חמשת אלפים ושמונה מאות וארבעים וחמשה סימן [illegible]
[illegible] פרשיות [illegible] שלתורה שלשה וחמשים פרשיות נגד המנין [illegible]
[illegible] שלתורה מאה וחמשים וארבעה נגד המנין שם [illegible]

חצי ספר בראשית ועל חרבך תחיה
חצי ספר ואלה שמות [illegible] לא [illegible]
חצי ספר ויקרא והנגע בבשר הזב
חצי ספר וידבר והיה האיש אשר אבחר בו
חצי ספר אלה הדברים [illegible] הדבר
חצי התורה בותה בפסוקים [illegible] ענו את החשן
חצי התורה בתיבות דרש דרש [illegible] דרש משה ודרש משה
חצי התורה באותיות [illegible] גחון

[illegible] ספר [illegible] שלתורה על [illegible] תשעה ושבעים אלף ושמונה מאות ושש וחמשים [illegible]
[illegible] שלתורה [illegible] אלף [illegible] סימן [illegible] הפרשיות [illegible]
[illegible] התורה [illegible]
והסתומות שלש מאות ותשעים ושבעים הכל שש מאות [illegible]

[illegible] הספר שהיה במגלים שהגיה
[illegible] שהעתיקו

[illegible]

שירו ליי שיר חדש

אמונה יוצרה אצלו אמונה   ועד לא נוסדה ארץ הכינה א
ועד לא טפחה ידו שחקים   בחביוני מאורותיו צפנה
משחקת למולו יוצרה בכל עת   משעשעת בטובו שחננה
לאורה חפרו כל כוכבי אור   והשח כל בני אלים גאונה
ועבים נטפו מים ברדתה   וארץ רעשה יום ציר נתנה
ושחק זע והו כל שכניו   וצורים נתכו מאש חרונה
והשמש בצאתו שב לאחור   ועיש שכחה רבצה וקנה
תדמוה בטוב ארץ וארץ   נקלה מערוך נגדה פנינה
התעו... זהב אופר וספיר   ותועפה או חבצלת שרונה
ואלה ... ועבר משכנותם   והיא על כוכבי שחק מכונה
פרי עצה מכבר לחדשיו   ולא יבוש לעולם מעיניה
אשר נפשו לפת חכמה רעבה   ולרוות ממקור בינה רצונה
רדיה אל ... ותמצא   פרי חכמה יחיה לב מבינה
ומעינה שאב לך מי תבונה   תרוה נפשך בו צמאונה
ויזרח בחדריה לך אור   אשר יפקח לעיניך עורונה
ותמצא דעת אלהים   ותנוח ותשקוט משאונה
לבושה שם אלהים עז והדר   ותורת חן וחסד על לשונה
עטרת פז ולוית חן לראשה   ותגיד ... הוד על גרונה
ובשמאלה מצוא עושר וכבוד   וחי עולם במתת ימינה
ועץ חיים למחזיק בה ומתמכא   לנפש חלתה מרוב יגונה
ולמעקש דרכיו ואש וגפרית   תצו עליו להמטיר את ענה
באש תאיר ... וכו הא   ענוים ימצאו אורה וחנה
וליצים ירדו לשאול בעוצב   ויהז ... ולת אש בבטנה
לזאת אשרי אנוש מחזיק בחוקה   ועושה מאמר דתה ודינה
ואשרי איש למשמעתה יהי סר   ולא יחרה דבר צרה וקינה
תהי עליו ביום צרה למליץ   ויתכפר לנפשו בה עונה
וישגה באהביה וישקוד   בכל לבו עלי דלתי מעונה
הלא בה תחיה נפשו ותשיב   רצון ... ולא תחסר מזונה
ואשרי איש כתבה על לבבו   ועל ספר חקקה והבינה
כתבה ... אני הקל בערה   ילוד ... חברי המונה
חכמתה ... תשפט ...   לאום ... תאסוף חשבונה
ותהיה ראש ... עניה   יזל גולה וסורה ממכונה
עלי ישקיה ברחמיו ולא יקבוץ   פזוריה ועד יראה בעיניה
ויחיש ... מבוא ישע וישיב   עלי ... אמתה את זדונה
וישמע צעקה ... הגולה   בחת ... ויושיעה למענה
ויעליה לעיר קדשו וכימי   נעוריה יחדש את ששונה

נשלם והלל ליי

סימן נה

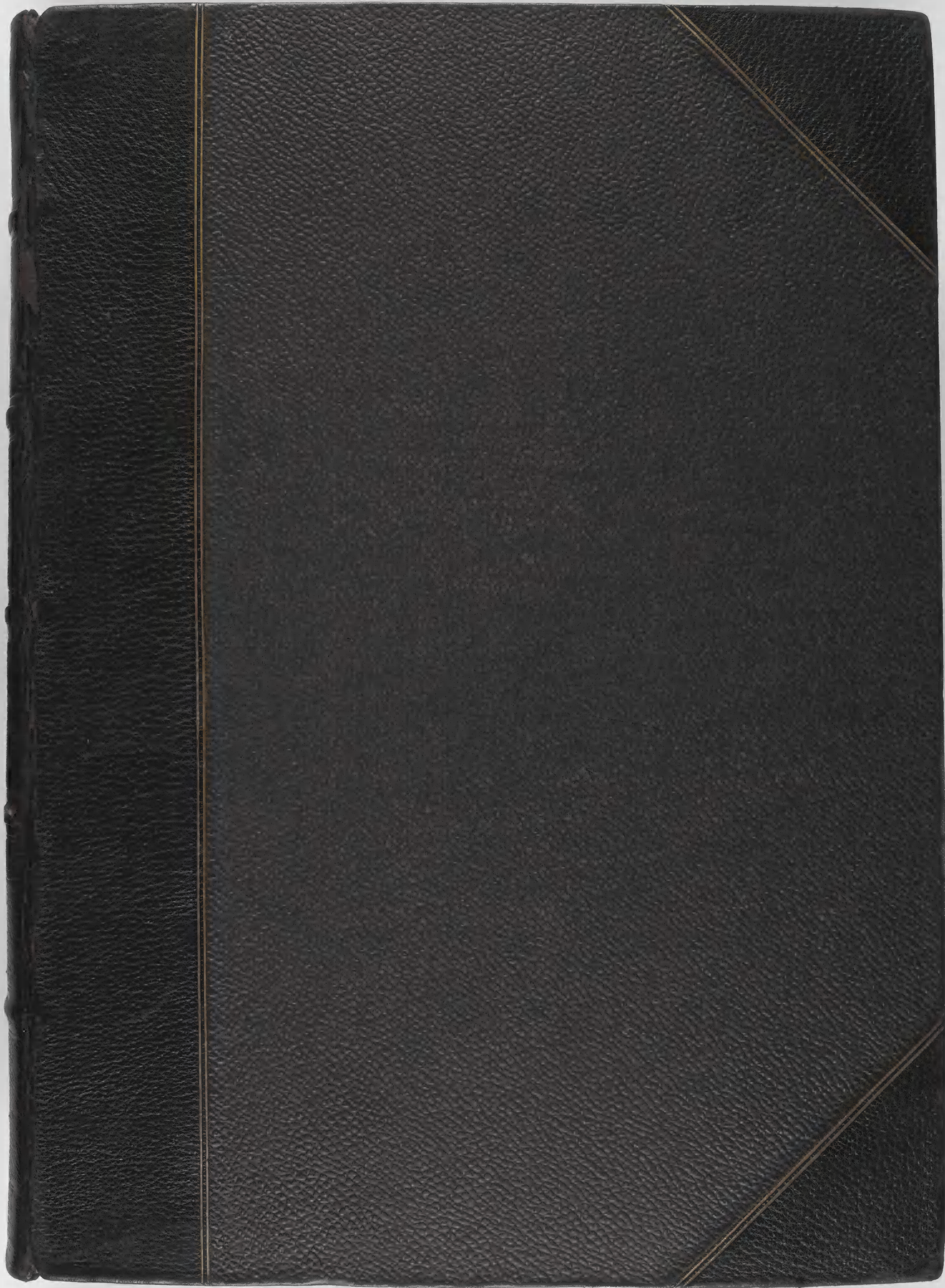
מולד [illegible] הדומה לעץ הטוב [illegible] אלהים [illegible]
[illegible] טוב [illegible] טוב ונתלבו [illegible] טוב [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

מולד [illegible] הדומה [illegible] טוב [illegible]
[illegible] טוב [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ויהי [illegible]

[illegible]

144

A

PENTATEUCH.
HEBREW.

BRIT. MUS.

ORIENTAL
5404.